

**DEVELOPMENT OF A SELF LEARNING MODULE FOR ENHANCING
LEGAL AWARENESS AMONG SECONDARY
SCHOOL STUDENTS**

*Thesis submitted to the University of Calicut
for the award of the Degree of*

DOCTOR OF PHILOSOPHY IN EDUCATION

By

FASALUL ABID C.M.

Supervisor

Dr. NIRANJANA K. P.

Assistant Professor

**FAROOK TRAINING COLLEGE
RESEARCH CENTRE IN EDUCATION
UNIVERSITY OF CALICUT**

2025

DECLARATION

I, **Fasalul Abid C.M.**, hereby declare that this thesis entitled “**DEVELOPMENT OF A SELF LEARNING MODULE FOR ENHANCING LEGAL AWARENESS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS**” is a genuine record of the research work done by me under the supervision of **Dr. Niranjana K.P.**, Assistant Professor, Farook Training College and that no part of the thesis has been presented earlier for the award of any Degree. The contents of the thesis are undergone plagiarism check using iThenticate software at C.H.M.K. Library, University of Calicut and the similarity index found within the permissible limit. I also declare that the thesis is free from AI generated contents.

Fasalul Abid C.M.
(*Research Scholar*)

Dr. Niranjana K.P.
(*Supervising Teacher*)

Place: *Farook College*

Date: *22.04.2026*

Dr. NIRANJANA K.P
Assistant Professor of Education
Farook Training College
Farook College P.O
Kozhikode - 673632

Dr. Niranjana K. P.
Assistant Professor
Farook Training College,
Research Centre in Education,
Kozhikode.

CERTIFICATE

This is to certify that the final copy of the thesis entitled “DEVELOPMENT OF A SELF LEARNING MODULE FOR ENHANCING LEGAL AWARENESS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS” is carried out by **Fasalul Abid C.M.**, for the award of the degree of Doctor of Philosophy in Education, University of Calicut, under my supervision and guidance (as per University Order No. 12558/2020/Admn Dated, 15.12.2020) submitted to University of Calicut, have no corrections/suggestions recommended by the adjudicators after evaluation.

Also certify that the contents in the hard copy and soft copy of the thesis are the same.

Place: Farook College

Date: 22 04 2026

Dr. Niranjana K. P.

(Research Supervisor)

Dr. NIRANJANA K.P
Assistant Professor of Education
Farook Training College
Farook College P.O
Kozhikode - 673632

UNIVERSITY OF CALICUT
CERTIFICATE ON PLAGIARISM CHECK

1.	Name of the Research Scholar	Fasalul Abid C.M.	
2.	Title of thesis / dissertation	DEVELOPMENT OF A SELF LEARNING MODULE FOR ENHANCING LEGAL AWARENESS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS	
3.	Name of the Supervisor	Dr. NIRANJANA K. P.	
4.	Department/Institution	Farook Training College Kozhikode	
5.	Similar content (%) identified	Non Core	Core
		Introduction/ Theoretical overview/Review of literature/ Materials & Methods/ Methodology	Analysis/Result/Discussion / Summary/Conclusion/ Recommendations
		4	2
	Acceptable maximum limit (%)	10	10
6.	Software used	iThenticate	
7.	Date of verification	01.12.2025	

*Report on plagiarism check, specifying included/excluded items with % of similarity to be attached.

Dr. Nasirudheen. T

Assistant Librarian
University of Calicut, Kerala.

Checked by (with name, designation & signature)

Name and signature of the Researcher

Name and signature of the Supervisor.

[Signature]
Fasalul Abid CM

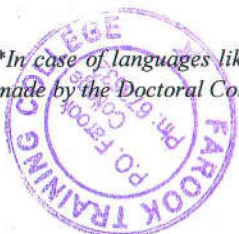
[Signature]
Dr. NIRANJANA K.P
Assistant Professor of Education
Farook Training College
Farook College PO
Kozhikode - 673632

The Doctoral Committee* has verified the report on plagiarism check with the contents of the thesis, as summarized above and appropriate measures have been taken to ensure originality of the Research accomplished herein.

Name & Signature of the HoD/HoI (Chairperson of the Doctoral Committee)

[Signature]
Prof. (Dr.) T. Mohamed Saleem
Principal
Farook Training College
P.O. Farook College, Kozhikode

*In case of languages like Malayalam, Tamil etc..on which no software is available for plagiarism check, a manual check shall be made by the Doctoral Committee, for which an additional certificate has to be attached.

Acknowledgement

*At the outset, I extend my heartfelt gratitude to 'Almighty God' for helping me to successfully complete my research work. With great pleasure I express my heartfelt gratitude to **Dr. Niranjana K. P.**, Assistant Professor, Farook Training College, my research supervisor, whose cordial nature and open-minded approach made this study an enriching experience. Her distinctive style of discussion and constant guidance helped me to refine my ideas and develop a deeper understanding of the research process. Her patience, encouragement, and insightful suggestions shaped this work in meaningful ways. I extend my sincere thanks to **Prof. (Dr.) T. Mohammed Saleem**, Principal, Farook Training College, for his constant support and motivation throughout this journey. His encouragement and belief in the importance of academic research have been instrumental in strengthening my commitment to pursue a doctoral degree. I would also like to thank, **Dr. C.A. Jawahar**, former Principal, Farook Training College, for his support at the time of my admission as a research scholar. I acknowledge my grateful thanks to Prof. (Dr.) Bindu R.L. Professor, University of Kerala for the directions and suggestions provided during PQE viva voce. I express my gratitude to Prof. (Dr.) C. Naseema, Former Senior Professor, Dr. K.P. Meera, Former Professor and Prof. (Dr.) A. Hameed, Professor, Department of Education, the University of Calicut, and to Prof. (Dr.) Mumthas N.S, Former Professor, who provided valuable guidance as Research Advisory Committee Members. Their feedback, guidance, and support were invaluable.*

I am grateful to Dr. Umer Farooque T.K (Research Coordinator), Associate Professor, and Dr. Hassan Koya K.P, former Research Coordinator, Farook Training College, for their support during my research. I am thankful to Adv. Rajeshkumar G., Member, Child Welfare Committee (Juvenile Justice), Malappuram, Adv. Nazeer Chaliyam, Former Member & Acting Chairperson, Kerala State Child Rights Commission, C.P. Jamshid Rahman, Advocate, Dr. Noushad, P.P., Professor, School of Gandhian Thought and Developmental Studies, M.G. University, Kottayam, Dr. Ismail Thamarasseri, Associate Professor, School of Distance & Online Education, Mahatma Gandhi University, Kottayam, and Dr. Muhammed K.V., Assistant Professor, School of Pedagogical Sciences, Mahatma Gandhi University, Kottayam for providing their expert service in validating the module.

I feel honoured to share my gratitude with the faculty members of Farook Training College who have encouraged to do the research work, especially to Prof. (Dr.) K. Vijayakumari, former Professor, and Sabira M., former Librarian, Farook Training College, in providing library facilities for carrying out the research. I am deeply thankful to Dr. Mohammed Sareef K., Dr. Rajitha K. V., Dr. Nowfal, C., Dr. Muneer V., and Dr. Sabanath M., Assistant Professors of Farook Training College, for their immense help and continuous support during various stages of this research. Their valuable insights, cooperation, and words of encouragement created a positive and inspiring academic environment.

I am also grateful to other library staff and non-teaching staff of Farook Training College for extending support in the clerical works during the tenure of research especially to Mrs. Rubeena PM, Mr. Muhammed Basheer, Mr. Faez C., and Mr. Arsal R.M. I express my sincere thanks to the Head Masters, teachers, and students of various secondary schools from where data was collected for their co-operation and zeal during the time of data collection. I would like to extend my heartfelt gratitude to Mr. Jaleel, the Headmaster of U.H. H.S.S. Chaliyam, for his unwavering support and encouragement throughout the course of this experimental study. I also thank the faculty and students of U.H. H.S.S. Chaliyam for their participation and collaboration, which greatly contributed to the success of this research.

I express my heartfelt thanks to co-scholars and others who helped me to conduct the study, especially to Juleena Roshy A and Sreelal K.V, for their support during my research work. I express my heartfelt thanks to B.Ed. students Akifa Rinsha, Hannah Shireen C and Minnath KV for their helps rendered for conducting this study.

Above all, I have no words to express my heartfelt obligations and commitment to my family members, my beloved parents, father, CM Seethi, my mother, Saleema M for their unconditional love, tolerance, and understanding. I am blessed with a strong pillar of support, my wife, Shamneeda T who is behind all success by providing a helping hand and enriching with positive attitude throughout the stages of my research work. I have no words to express my love and affection to my two loving sons, Faizan CM and Farzin CM, for their emotional support to complete my research work. I acknowledges Infratec, especially to Ramprakash and Vinesh for their efforts in timely completion of the research work.

Fasalul Abid C.M.

Contents

LIST OF TABLES

LIST OF FIGURES

LIST OF APPENDICES

<i>Chapter</i>	<i>Title</i>	<i>Page No.</i>
1	INTRODUCTION	1-20
2	REVIEW OF RELATED LITERATURE	21-106
3	METHODOLOGY	107-142
4	ANALYSIS AND INTERPRETATION	143-176
5	SUMMARY OF FINDINGS AND CONCLUSION	177-190
6	EDUCATIONAL IMPLICATIONS AND SUGGESTIONS	191-196
	REFERENCES	197-207
	APPENDICES	

LIST OF TABLES

Table No.	Title	Page No.
1	Summary of International Studies on Legal Education	82
2	Summary of National Studies on Legal Education	100
3	Component-wise Distribution of Items in Draft Legal Awareness Test	123
4	Item Analysis of Legal Awareness Test	125
5	Component-wise Distribution of Items in Final Legal Awareness Test	128
6	Outline of Each Unit in Self Learning Module on Legal Awareness	133
7	Details of Checklist for Assessing Module on Legal Awareness	139
8	Details of Final Sample used for Survey	140
9	Content Analysis of VIII Standard Social Science Textbook - Part 1	145
10	Content Analysis of VIII Standard Social Science Textbook - Part II	146
11	Content Analysis of IX Standard Social Science I Textbook - Part I	147
12	Content Analysis of IX Standard Social Science- I Textbook -Part II	148
13	Content Analysis of IX Standard Social Science 2 text book - Part I	149
14	Content Analysis of IX Standard Social Science II Textbook - Part II	150
15	Content Analysis of X Standard Social Science I Text Book -Part I	151
16	Content Analysis of X Standard Social Science 1 Textbook -Part II	152
17	Content Analysis of X Standard Social Science II Textbook Part I	153
18	Content Analysis of X Standard Social Science II Textbook Part II	154
19	Statistical Indices for Distribution of Scores of Legal Awareness among Secondary School Students	156
20	Data and Results of One Sample t-test of Legal Awareness among Secondary School Students and for Subgroups Based on Gender, Locale of Schools, and Type of Management of Schools	158

Table No.	Title	Page No.
21	Data and Results of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness among Secondary School Students based on Gender	164
22	Data and Results of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness Among Secondary School Students Based on Locale of Schools	166
23	Data and Results of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness Scores Among Secondary Students Based on Type of Management of schools	168
24	Statistical Indices of Pre-test and Post-test Scores of Legal Awareness Among Secondary School Students for the Experimental Group	170
25	Data and Result of the Test of Significance of Difference between Mean Scores of Pre-test and Post-test Scores of Legal Awareness of Experimental Group	173

LIST OF FIGURES

Figure No.	Title	Page No.
1	Design of the Study	117
2	Stages in the Development Self Learning Module on Legal Awareness	130
3	Histogram with a Normal Curve of Legal Awareness among Secondary School Students	157
4	Graphical Representation of Mean Comparison of Legal Awareness Scores and Test Value among Secondary School Students for Total Sample and Subgroups	163
5	Graphical Representation of Comparison of Mean Scores on Legal Awareness among Secondary School Students Based on Gender	165
6	Graphical Representation of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness among Secondary School Students Based on Locale of schools	167
7	Graphical Representation of Comparison of Mean Scores on Legal Awareness Based on Type of Management of Schools	169
8	Histogram with a Normal Curve of Pre-test Scores of Legal Awareness for Experimental Group	171
9	Histogram with a Normal Curve of Post-test Scores of Legal Awareness for Experimental Group	172
10	Graphical Representation of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness in Pre-test and Post-test of Experimental Group	175

LIST OF APPENDICES

Appendix	Title
I	Legal Awareness Test (Draft- Malayalam Version)
II	Legal Awareness Test (Draft- English Version)
III	Legal Awareness Test (Final- Malayalam Version)
IV	Legal Awareness Test (Final- English Version)
V	Response Sheet of Legal Awareness Test
VI	Scoring Key of Legal Awareness Test
VII	Self Learning Module on Legal Awareness (Malayalam Version)
VIII	Self Learning Module on Legal Awareness (English Version)
IX	Check List for Assessing Module on Legal Awareness
X	List of Experts

സംഗ്രഹം

ജനാധിപത്യ തത്വങ്ങൾ, നിയമപരമായ അവകാശങ്ങൾ, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള ധാരണ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പൗരബോധം വളർത്തുന്നതിനും ജനാധിപത്യ പ്രക്രിയകളിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതിനും നിയമവിദ്യാഭ്യാസം സഹായിക്കുന്നു. നിയമപരവും സാമൂഹികപരവും ആരോഗ്യപരവും മാനസികപരവുമായ വ്യത്യസ്ത വെല്ലുവിളികൾ നേരിടേണ്ടി വന്നേക്കാവുന്ന ഒരു നിർണായക വികസന കാലഘട്ടത്തിലാണ് സെക്കൻഡറിതല വിദ്യാർത്ഥികൾ ഉള്ളത്. സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ, ലഹരിവസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗം, ലിംഗാധിഷ്ഠിത അക്രമം തുടങ്ങിയ സമകാലിക വെല്ലുവിളികൾ സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ നേരിടുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം വെല്ലുവിളികളെ നേരിടുന്നതിന് നിയമപരമായ അവബോധം ആവശ്യമാണ്. നിർഭാഗ്യവശാൽ നിയമപരമായ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഘടകങ്ങൾ നമ്മുടെ സ്കൂൾ പാഠ്യപദ്ധതിയിലും വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും താരതമ്യേന കുറവാണ്. അനന്തരഫലമായി യുവതലമുറയ്ക്ക് ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ നിയമപരമായ വസ്തുതകൾ മനസ്സിലാക്കാനും പ്രതികരിക്കാനും കഴിയുന്നില്ല. കൂടാതെ ദേശീയ-സംസ്ഥാന ക്രൈം റെക്കോർഡ് ബ്യൂറോകളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ കുട്ടികൾക്കെതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ എണ്ണം ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ജനാധിപത്യപരവും ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളതുമായ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിന് കുട്ടികൾക്ക് നിയമാവബോധം നൽകേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. അതുകൊണ്ട്, കേരളത്തിലെ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ നിയമാവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഒരു സ്വയം പഠന നിയമാവബോധ മോഡ്യൂൾ നിർമ്മിക്കുകയും സാധൂകരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഈ പഠനം ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

ഉള്ളടക്ക വിശകലനം, സർവ്വേ ഘട്ടം, മൊഡ്യൂളിന്റെ വികസനം, പരീക്ഷണം എന്നിങ്ങനെ നാല് ഘട്ടങ്ങളിലാണ് പഠനം നടത്തിയത്. പരീക്ഷണ രീതിയിലാണ് പഠനം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചത്. കൂടാതെ നിയമാവബോധത്തിന്റെ ആവശ്യകത വിശകലനം ചെയ്യാൻ ഉള്ളടക്കവിശകലനവും സർവ്വേരീതിയും സ്വീകരിച്ചു. സർവ്വേ ഘട്ടത്തിൽ കേരളത്തിലെ 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നുള്ള 783 സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളെയും പരീക്ഷണ ഘട്ടത്തിൽ 31 സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളെയുമാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. സെക്കൻഡറി തലത്തിലെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്ര പാഠപുസ്തകങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതിൽ നിന്ന് കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ വശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഉള്ളടക്കം പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽ അപര്യാപ്തമാണെന്നും സെക്കൻഡറിതല സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ നിയമാവബോധ നിലവാരം കുറവുമാണെന്നും ഈ പഠനം കണ്ടെത്തുന്നു. കൂടാതെ ലിംഗഭേദം, സ്കൂളുകളുടെ പ്രദേശം, മാനേജ്മെന്റ് രീതി എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയും സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ നിയമാവബോധം കുറവുമാണെന്നും, പെൺകുട്ടികളായ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണ് താരതമ്യേന ആൺകുട്ടികളെക്കാളും നിയമാവബോധം കൂടുതലുള്ളതെന്നും ഈ പഠനഫലം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. നഗര ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളിലും സർക്കാർ എയ്ഡഡ് സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളിലും നിയമാവബോധം സമാനമാണെന്ന് പഠനഫലം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ നിയമാവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വികസിപ്പിച്ച നിയമാവബോധ സ്വയം പഠന മോഡ്യൂൾ ഫലപ്രദമാണെന്നും ഫലങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതിനാൽ യുക്തിസഹമായ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടത്താനും നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിൽ അവകാശങ്ങളെയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളെയും കുറിച്ച് അവബോധം നേടാനും ചൂഷണത്തിന് ഇരയാകുന്നത് തടയാനും നിയമാവബോധ പരിപാടികൾ യുവതലമുറയെ സഹായിക്കുന്നു.

പ്രധാന വാക്കുകൾ: നിയമാവബോധം, സ്വയം പഠന മോഡ്യൂൾ, സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ, സാമൂഹിക ശാസ്ത്ര പാഠപുസ്തകം, പരീക്ഷണാത്മക രൂപകൽപ്പന.

22/04/2026
Dr. NIRANJANA K.P
Assistant Professor of Education
Farook Training College
Farook College P.O
Kozhikode - 673632

Abstract

Legal education enhances students' understanding of democratic principles, legal rights, and responsibilities which fosters civic competence and active participation in democratic processes. Secondary school students are in a pivotal period of development, where they may encounter various legal, social, health, and psychological risks. Nowadays, school students face challenges such as cybercrimes, substance abuse, and gender-based violence. Unfortunately, the components that can create legal awareness are comparatively inadequate in our school curriculum and educational activities. An aftermath of this problem is that, our young generation is unable to understand the legal problems of day-to-day life and to respond legally. Furthermore, according to the National and State Crime Record Bureaus, the number of crimes committed against children is increasing on a daily basis. In such circumstances, it is apparent that children should be given legal awareness which becomes relevant to lead a democratic and responsible life. Thus, the study aims to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students in Kerala.

The study was carried out in four phases such as content analysis, survey phase, development of module, and experimentation. The study focused on experimental method, content analysis and survey method were adopted as a part of need analysis. The sample consisted of 783 secondary school students from 14 districts of Kerala for the survey phase and a sample of 31 secondary school students for experimentation. The content analysis of Social Science textbooks at secondary level revealed that the content on legal aspects related to children is insufficient in the textbooks. The analysis of level of Legal Awareness among secondary students indicated that secondary school students are having low level of Legal Awareness for the total sample and subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. Results also indicated that the female secondary school students have higher Legal Awareness when compared to male secondary school students. Furthermore, there is no significant difference in the mean scores of the Legal Awareness among urban and rural secondary school students as well as government and aided secondary school students. Results also indicated that the developed Self Learning Module on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students. Thus, legal awareness programmes can prevent the young generation from becoming victims of harassment and they can make more informed choices as well as gain greater awareness of their rights and responsibilities within a legal framework.

Key Words: *Legal Awareness, Self Learning Module, Secondary School Students, Social Science Textbook, Experimental Design*

Chapter - 1

INTRODUCTION

- *Need and Significance of the Study*
- *Statement of the Problem*
- *Definition of Key Terms*
- *Variables*
- *Objectives*
- *Hypotheses*
- *Design of the Study*
- *Statistical Techniques Employed*
- *Scope, Delimitations, and Limitations of the Study*
- *Organization of the Report*

Education encompasses more than just helping students succeed academically rather it also aims at preparing the students to be informed, responsible, and empowered citizens. As developing societies move toward social welfare states, law, legal education, and development of individuals are all intertwined with the goal of improving socioeconomic conditions peacefully (Soren, 2021). Legal awareness among youth is crucial for promoting equality and fostering their societal identity (Bhat et al., 2024). Legal education enhances students' understanding of democratic principles, legal rights and responsibilities which fosters civic competence and active participation in democratic processes (Kumar & Antony, 2024). Integrating legal education into the curriculum improves analytical and communication skills of students which are transferable to other academic subjects as well as creates a more orderly and respectful school environment conducive for effective learning (Tjeppy, 2021). Legal education fosters awareness of human rights and social justice encouraging students to learn about historical and contemporary justice issues which in turn promotes advocacy and community service (Kumar & Antony, 2024). Legal education helps the students to understand the consequences of their actions, the protections available to them under the law, and the mechanisms for seeking justice if their rights are violated (Soman, 2025). Hence, the awareness of legal aspects serves as a fundamental element of democratic societies providing individuals with access to justice and fair treatment.

Legal awareness equips secondary school students with knowledge of their rights, responsibilities, and legal protections available to them. Students with higher legal awareness demonstrate better discipline, respect for rules, and a greater sense of responsibility both in school and in their communities (Tjeppy, 2021). Legal

2 Self Learning Module for Enhancing Legal Awareness

awareness contributes to a safer and more reverent school climate reducing incidents of bullying and violence (Kodapally et al., 2021). By embedding legal literacy within curriculum, schools help students to navigate conflicts safely and confidently (Press Trust of India 2022, August 30). When students understand the laws that govern their society, they are more likely to respect rules, participate in democratic processes, and contribute positively to their communities (Tjeppy, 2021). Legal awareness trains adolescents with the knowledge to recognize, assert, protect their rights, and to understand their responsibilities as citizens (Sohal et al., 2021). Informed adolescents are less likely to fall victim to abuse, trafficking, or legal exploitation, and are better able to seek redress when their rights are violated (Paul et al., 2021). Awareness of legal consequences can deter adolescents from engaging in substance abuse, cybercrimes, or violence (Thomas & Mohan, 2023). Therefore, legal education fosters a sense of civic duty and ethical reasoning among the students.

Many countries are concerned about young generations legal knowledge, especially students, as they encounter various legal issues daily, necessitating a solid understanding of the law for effective navigation of these challenges (Bhat et al., 2024). Promoting legal literacy and awareness among students, both male and female, is crucial for creating a legal culture that supports social justice (Bahmani, 2022). Government of India has enacted several laws specially aimed at protecting the rights and welfare of children. The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act (2012) provides comprehensive protection against sexual abuse and exploitation for anyone under 18 years of age, ensuring child-friendly procedures in the justice system. The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015) focuses on the care, protection, and

rehabilitation of children in conflict with the law or in need of care, emphasizing reformation and child rights. The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009) guarantees free and compulsory education for children aged 6 to 14, laying the foundation for informed and empowered adolescents. The Prohibition of Child Marriage Act (2006) protects adolescents from early and forced marriages, safeguarding their health and future opportunities. These laws are supported by constitutional provisions such as Article 21A (right to education) and Article 15 (3) (special provisions for children), which collectively ensure the safety, dignity, and development of adolescents (Srinivasan & Shruthi, 2024). A developing country like India, characterized by significant social disparities and a vast population, achieving the rule of law poses considerable challenges, notably due to restricted access to legal services (Singh, 2025).

The Central Board of Secondary Education (CBSE) intends to revise the Legal Studies syllabus for Classes 11 and 12 to include recent changes in Indian law. This update aims to better integrate legal education into mainstream learning and improve civic awareness among students, promoting meaningful participation in democracy (Chauhan, 2025). The Kerala State Legal Service Authority (KeLSA) regularly conducts legal literacy programs in schools aiming to educate students about their rights and responsibilities (Kerala State Legal Services Authority, 1995). The state governments are also considering the formal inclusion of legal studies in the school curriculum with a focus on issues like narcotics, cybercrimes, and offenses against women (Press Trust of India, 2022). These initiatives are complemented by social awareness campaigns and human rights advocacy efforts, reflecting a growing recognition of the need for legal education at an early age (Ashifa, 2020).

Need and Significance of the Study

Individuals with legal literacy are more equipped to stand up for their rights, hold government agencies responsible, and take part in democratic processes (Singh, 2025). Adhering to legal awareness in schools fosters student compliance with regulations, while low legal awareness leads to increased rule violations (Tjeppy, 2021). Secondary school students are at a critical developmental stage, often exposed to a range of risks in legal, social, health-related, and psychological. This is particularly important in Kerala context, where school students face contemporary challenges such as cybercrimes, substance abuse, and gender-based violence (Press Trust of India, 2022). Kerala has reported a significant prevalence of sexual abuse among adolescents, as well as rising cases of cyber exploitation and bullying (Dayal et al., 2018; Jacob, 2022; Kodapally et al., 2021).

The offences against children are increasing day by day in our country where there are numerous laws for the protection of children. According to State Crime Records Bureau (SCRB) (2025), 5140 crimes against children have been registered alone in Kerala in 2024, 5903 cases in 2023, 5640 cases in 2022, 4536 cases in 2021, 3941 cases in 2020, 4754 cases in 2019, 4253 cases in 2018, 3562 cases in 2017, and 2879 cases in 2016. As per the records, 4594 POCSO crimes against children have been registered alone in Kerala in 2024, 4641 cases in 2023, 4518 cases in 2022, 3516 cases in 2021, 3042 cases in 2020, 3634 cases in 2019, 3174 cases in 2018, 2702 cases in 2017, and 2131 cases in 2016 (SCRB, 2025). National Crime Records Bureau data presents that hundreds of juveniles are arrested annually in Kerala for various offenses including drug-related crimes which are on the rise near schools (George & David, 2021; Thomas & Mohan, 2023). In addition to that Sumitha and Varma (2022) reported that the institutionalized adolescents face

unique legal and mental health challenges, often compounded by their lack of awareness about their rights and available protection. Despite Kerala's high literacy rates, legal literacy among adolescents remains low, especially regarding specific laws that protect them (e.g., POCSO Act, cyber laws, anti-drug regulations) and are unaware of their rights, the consequences of unlawful behaviour, or how to seek help when needed (Sohal et al., 2021).

In India, the absence of constitutional literacy in the school curriculum results in students having a limited understanding of their legal rights and democratic governance, leading to vulnerabilities that can be exploited due to a lack of legal awareness (Chauhan, 2025). Secondary school students from marginalized backgrounds, students in institutional care, those living in rural regions, and members of gender minorities are especially vulnerable due to restricted access to legal education and support services (Nazeer & Muhammed, 2024). The school students who are well-informed are more likely to seek justice when their rights are infringed and are less likely to become victims of abuse, human trafficking or legal exploitation (Paul et al., 2021). In order to address current challenges, it is essential to integrate legal literacy in school education curricula for developmental, educational, and social benefits that foster a safer and more empowered young generations (UNESCO, 2024). Hence, legal awareness is a cornerstone of adolescent empowerment and protection by equipping school students with knowledge of their rights and the laws that protect them.

Research studies indicated that there exists gap in legal awareness among the students as well as individuals of various sections (Bahmani, 2022; Bhat et al., 2024; He and Pan, 2016; Sunitha, 2022; Thambidorai, 2010). Lavanya and Patil (2012) reported that secondary school students were unaware about directive principles and legal aspects related to child labour. Sakila and Prasad (2014) indicated that higher

secondary students had average legal awareness as well as factors such as gender, religion, community, type of management, and parents' educational qualifications do have an influence on legal awareness and its dimensions among these students. He and Pan (2016) testified that the college students in China lack contract spirit and legal awareness, particularly during part-time job searches, leading to challenges in protecting their rights when infringements occur. Bahmani (2022) reported that female graduate students in Haryana, reflecting rural India, are notably less aware of the POSCO act compared to their counterparts in urban Delhi NCR. Thus, it is evident that a significant gap in legal awareness exist among students at different levels of education and demographic groups.

Thambidorai (2010) stated that professional course students have an average level of legal understanding and also lag behind in some legal aspects due to internal and external factors. Factors such as inadequate curriculum integration of legal education, lack of trained educators, peer influence, and socio-cultural barriers contribute to gap in legal awareness among the students (Bhat et al., 2024). Addressing these challenges requires a comprehensive approach, integrating legal education into school curricula, using experiential and participatory teaching methods, and ensuring that all students, regardless of background, have access to this essential knowledge (Serah et al., 2024). Students' development of legal awareness is influenced by interactive teaching strategies, the teacher's pedagogical credentials, and collaboration with the community (Timurovna, 2022). Hence, it is essential to impart legal education to the students as part of curricular or co-curricular activities by incorporating innovative methodologies.

In 2022, the Honourable High Court of Kerala pointed out that the present era calls for giving importance to legal awareness in schools. The Kerala government welcomed the decision of the High Court and also recommended that

school curriculum can incorporate a programme that provides legal awareness especially, POCSO law. School curricula should incorporate legal literacy to ensure that future generations are aware of their rights and obligations (Singh, 2025). School-based legal awareness programmes have been shown to improve students' understanding of legal rights and processes (Funds for NGOs, 2021). Students play a crucial role in the development of the society, hence, enhancing students' legal awareness is vital for the legal construction of a socialist country and supports the strategy of comprehensively governing the country according to law (Luo, 2022). Hence, there is a critical need for more awareness programs and campaigns to spread legal information among the general public as well as students. Experts argue for early exposure to legal concepts, suggesting that basic legal education should start from primary classes, with legal studies becoming a compulsory subject rather than an elective (Chauhan, 2025). Therefore, the investigator decided to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness to enhance the Legal Awareness of secondary school students in Kerala. The module helps to enhance the legal awareness of secondary school students which in turn helps them to participate in the society as a responsible and democratic citizen. Thus, the research questions framed for the study are:

1. What gaps related to legal aspects exist in the social science textbooks of Kerala State at secondary level?
2. What is the level of legal awareness among secondary school students in Kerala?
3. How can a self learning module on legal awareness be structured to enhance the legal awareness of secondary school students in Kerala?
4. To what extent does the developed self learning module enhance the legal awareness of secondary school students in Kerala?

Statement of the Problem

A person who is unaware about the rights and responsibilities will find it difficult to lead a good societal life. Education has a very significant role in inculcating a clear understanding about the societal norms, rights, and responsibilities. Education also plays an important role in creating responsible citizens, yet it falls short due to lack of legal awareness among the students. Unfortunately, the components that can create legal awareness are comparatively inadequate in our school curriculum and educational activities. Consequently, the students who are a part of such an educational system often become victims of exploitation. An aftermath of this problem is that, our young generation is unable to understand the legal problems of day-to-day life and to respond legally. Hence, an education without legal awareness can negatively impact societal life of students. Our country has numerous laws for the protection of children, still, how many of these are known to our students? In fact, the child's knowledge on legal protection is very limited. Furthermore, according to the National and State Crime Records Bureau, the number of crimes committed against children is increasing on a daily basis. In such circumstances, it is apparent that children should be given legal awareness which becomes relevant to lead a democratic and responsible life. Awareness sessions and classes that are conducted once in a year are not enough for children to inculcate all about legal aspects related to them. Therefore, it is necessary to enhance the legal awareness of students with the help of innovative strategies which embrace more life related analogies. Thus, the investigator decided to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students in Kerala. Thus, the study is entitled as **Development of a Self Learning Module for Enhancing Legal Awareness among Secondary School Students.**

Definition of Key Terms

The key terms used for stating the problem are;

Development

Vergara (2017) defined development as the making of the module which requires all the procedural steps from outlining the contents, testing the acceptability of the module based on the specified criteria, and testing its usefulness based on the performance of the students exposed to it.

For the present study, development means the construction and validation of a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing legal awareness among secondary school students.

Self Learning Module

Abedor and Allen (1978, as cited in Smock, 1980) defined a self learning module as a set of self-contained material used independently by a student to achieve a predetermined set of learning outcomes.

For the present study, Self Learning Module means a module on legal awareness that can be independently used by secondary school students for enhancing legal awareness.

Legal Awareness

According to Kim (2010), legal awareness means critical understanding of legal provisions and processes as well as the ability to apply the acquired information to protect rights and entitlements.

For the present study, legal awareness means the understanding on selected legal aspects related to children such as, Juvenile Justice (Care and Protection of

Children) Act, 2015, The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO), 2012, The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, The Prohibition of Child Marriage Act, 2006, The Motor Vehicle Act, 1988, Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution Act (2003) (COTPA), The Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998, and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009), as measured by using Legal Awareness Test.

Secondary School Students

In the present study, the term secondary school students refer to those students studying at secondary stage of education in Kerala i.e., VIII, IX, and X standards in the secondary schools of Kerala state during survey phase. In the experimentation phase, secondary school students refer to those students studying in VIII standard of Kerala state who follow Kerala state syllabus.

Variables

The main aim of the study is to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students in Kerala. The independent and dependent variables in the study are;

Independent Variable

- Instructional Strategy using Self Learning Module on Legal Awareness

Dependent Variable

- Legal Awareness

In addition to independent and dependent variables, the demographic variables are gender, locale of schools, and type of management of schools.

Objectives

The objectives framed for the study are;

Major Objectives

1. To construct a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala
2. To validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala

Specific Objectives

1. To analyze the Social Science textbooks of standard VIII, IX, and X of Kerala state for the academic year 2021-2022 with respect to legal aspects.
2. To find out the level of Legal Awareness among secondary school students and for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.
3. To find out whether there exists any significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.
4. To compare the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group

Hypotheses

1. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender.
2. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools.
3. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on type of management of schools.
4. There exists significant difference in the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group.
5. Developed Self Learning Module on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Design of the Study

As the main focus of study is to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students, the study adopted experimental research design. Additionally, for the purpose of need analysis, the investigator employed content analysis and survey method. Even though the main focus of the study is construction and validation of a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students, before the experimentation the investigator examined Social Science textbooks of VIII, IX, and X standards of

Kerala State published by State Council of Educational Research and Training (SCERT), Kerala to identify the legal aspects included in the content, by using content analysis. Survey method was used to find out the existing level of Legal Awareness among secondary school students. Thus, the present study was carried out in four phases such as content analysis, survey phase, development of module, and experimentation.

Design of Experimentation

Among the various experimental designs, in order to validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness the investigator selected one group pre-test post-test experimental group design.

The design is represented as;

$G_1 \quad O_1 \quad X \quad O_2$

Where,

G_1 is experimental group with pre-test O_1 , post-test O_2

The process of experimentation consists of various phases such as pre-treatment phase, treatment phase, and post treatment phase.

Sample

The population considered for the study is secondary school students studying in high schools of Kerala state who follow the Kerala state syllabus. A sample of 783 secondary school students from 14 districts of Kerala were selected for the survey phase and for the experimentation, sample comprised of 31 secondary school students studying in VIII standard, selected from Umbichi Hajee Higher Secondary School, Chaliyam in Kozhikode District of Kerala state.

Instrument Used

The instruments employed for the experimentation process and for measuring the dependent variable, Legal Awareness, are;

1. Legal Awareness Test (Abid & Niranjana, 2022)
2. Self Learning Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)
3. Check List for Assessing Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)

Statistical Techniques Employed

The statistical techniques used to analyse the collected data are;

- **Descriptive Statistics**

Mean, median, mode, standard deviation, skewness, and kurtosis of variable, Legal Awareness, were calculated to know the basic properties of the distribution of scores of Legal Awareness of secondary school students.

- **One Sample *t*-test**

One sample *t* test was conducted to find out the extent of Legal Awareness among secondary students and for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of the school.

- **Test of Significance of Difference between Means of Large Independent Sample (*t*-test)**

Test of significance of difference between means of large independent sample (*t*-test) was carried out to find out whether there exists any significant difference in mean scores of Legal Awareness of secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.

- **Paired Sample *t*-test**

Paired sample *t*-test is used to test the significance of difference between pre-test and post-test mean scores obtained for Legal Awareness among secondary school students in the experimental group.

- **Cohen's *d***

Cohen's *d* is used to find out the effect size to indicate the standardised difference between two means (for pre-test and post-test) of Legal Awareness among secondary school students in the experimental group.

Scope, Delimitations, and Limitations of the Study

The study intended to develop a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students. The study focused on understanding how structured, curriculum driven self learning modules can enhance student's knowledge of legal rights, responsibilities, and broader implications of law in their daily lives. The study focuses on the development, enhancement, and evaluation of Self Learning Module on Legal Awareness especially for secondary school students. The study seeks to enhance the awareness of secondary school students on legal aspects related to children. The investigator constructed the Self learning Module by incorporating the areas of legal aspects related to children such as The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and

Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003), The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009). The module is helpful for enhancing the awareness of secondary school students on legal aspects related to the children. The different stages involved in the development of Self Learning Module on Legal Awareness for secondary school students are designing the module, construction of the module, try out, and expert validation.

To validate the constructed Self Learning Module on Legal Awareness, the investigator adopted experimental research design. Prior to experimentation, the investigator conducted content analysis of secondary school Social Science textbooks published by SCERT, Kerala, for the academic year 2021-22 to identify the legal aspects included in the textbooks. Survey method was incorporated in the study to understand the level of Legal Awareness of secondary school students. The survey was conducted on a sample of 783 secondary school students of Kerala. The study also aimed to find out whether there exists any significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. While validating the constructed Self Learning Module on Legal Awareness, the experimental treatment was carried out on a sample of 31 secondary school students studying in VIII standard of Umbichi Hajee Higher Secondary School Chaliyam, Kozhikode district. By employing pre-test and post-test on Legal Awareness, the researcher measured changes in Legal Awareness of secondary school students on legal aspects related to children. The process of experimentation consists of various phases such as, pre-treatment phase, treatment phase, and post treatment phase.

The study focuses on the dependent and independent variables, which were Legal Awareness and Instructional Strategy using Self Learning Module on Legal Awareness, respectively. The background of each variable was analysed with the theories related to them and extensive review of related studies was carried out to know how far the variable, Legal Awareness, studied. The investigator developed instruments such as Self Learning Module on Legal Awareness and Check List for Assessing Module on Legal Awareness with the help of supervising teacher. The investigator also developed and standardized Legal Awareness Test with the help of supervising teacher to measure the dependent variable during the survey. The same Legal Awareness Test was employed to understand the status of Legal Awareness among secondary school students before and after the treatment for experimental group of secondary school students.

The investigator has made every effort to make the study perfect, even though this section describes some of the flaws in the study which are observed by the investigator. One of the delimitations of the study is that in order to enhance the Legal Awareness of secondary school students the investigator focused only on a Self Learning Module on Legal Awareness given via a series of planned units. Other structured educational interventions for enhancing Legal Awareness of secondary school students such as workshops, seminars, and informal campaigns, were not tried out. The construction of units in Self Learning Module was limited to the legal aspects related to children such as The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and

Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003), The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009). The legal aspects related to human rights, women rights, and consumer rights were not incorporated in the constructed Self Learning Module on Legal Awareness.

Other delimitation of the study is that the population of the study consists of secondary school students of Kerala state who follow Kerala state syllabus only. The secondary school students who follow CBSE and ICSE syllabus were not considered. The sample consisted of 783 secondary school students only. For experimentation the sample consisted of 31 secondary school students studying in VIII standard of Umbichi Hajee Higher Secondary School, Chaliyam, Kozhikode, Kerala, an aided school. Sample from other school types and geographical regions were not considered under the study for experimentation. Another significant delimitation of the study is that the use of a one group pre-test post-test experimental design as the study focuses only to validate the constructed Self Learning Module on Legal Awareness. This approach restricts the ability to draw definite conclusions about the effectiveness of the program, as there is no control group for comparison.

One of the limitations of the study is that the secondary school students of diverse contexts such as children in need of care and protection were not considered. The long term effects of the constructed Self Learning Module on Legal Awareness on the behaviour and legal engagement of secondary school students cannot be measured. Another limitation of the study is that the variation in the personal characteristics of the students such as interest, motivation, peer influence, school

environment, learning style, etc that may affect the experimentation process were not considered.

Organization of the Report

The study is systematically organized in six chapters namely, introduction, review related literature, methodology, analysis and interpretation, summary, findings and conclusions, and recommendations of the study. The detailed organization of the report is described below.

Chapter I

Chapter 1 deals with introduction, need and significance of the study, statement of the problem, definition of key terms, variables of the study, objectives of the study, hypotheses of the study, methodology in brief, scope, delimitations and limitations of the study, and organization of the report.

Chapter II

Chapter II is the review of related literature which deals with the conceptual overview and theoretical perspective of the variable Legal Awareness in detail and it also provides a detailed review and summary of empirical studies related to legal awareness.

Chapter III

Chapter III includes a detailed description of methodology adopted for the present study. It includes rationale for selecting the variable, design of the study, process of experimentation, detailed description of instrument used, data collection procedure, sample, and statistical techniques used for analyzing collected data.

Chapter IV

Chapter IV includes the results of content analysis of secondary school Social Science textbooks. It also includes detailed statistical analysis of collected data, discussions, and interpretations of the results in relation to survey and experimentation phase.

Chapter V

Chapter V provides a summary which includes the research study in retrospect, major findings of the study, tenability of hypotheses, and conclusions arrived.

Chapter VI

Chapter VI deals with the educational implications of the study and suggestions for further research.

Chapter - 2

REVIEW OF RELATED LITERATURE

- *Theoretical Overview of Legal Awareness*
- *Related Studies on Legal Awareness*

Examining relevant literature is essential for the researcher and this process can assist the investigator in developing a comprehensive understanding of various facets of the problem area, which is necessary for creating a framework for the study, devising a methodology, designing data collection tools, and planning the data analysis (Boote & Beile, 2005). Literature review can provide insight into the strengths and limitations of previous studies, enabling the researcher to improve their own investigation (Creswell & Creswell, 2018). By analyzing related literature, researchers can receive guidance on how to approach their research question and potential solutions to their problem. Thus, the review of literature is a methodical procedure of identifying, selecting, critically analysing, and describing materials relevant to the area of study or topic of interest, with the aim of developing new knowledge or expanding existing knowledge. The review of literature is discussed under the following headings.

- Theoretical Overview of Legal Awareness
- Related Studies on Legal Awareness

Theoretical Overview of Legal Awareness

Legal awareness, also known as legal consciousness, refers to the process of empowering individuals with the knowledge and understanding of legal matters (Cottrell, 1992). Legal awareness is an essential aspect of law. Legal education plays a critical role in fostering legal awareness as a multifaceted and structured concept (Karipbaev, 2008). Legal awareness is a cornerstone of legal education and a key factor in ensuring equal access to and comprehension of the law across society (Kozhukhova & Zhiyenbayev, 2018).

The United Nations Conventions on the Rights of the Child (UNCRC) (1989) explains child rights as the minimum privileges and liberties that should be granted to every individual under the age of 18, regardless of their race, nationality, color, gender, language, religion, opinions, origin, wealth, birth, status, disability, or other traits. Abdulkalam (2004), the former President of India, highlighted the remarkable progress in science and technology over the past two centuries. He stressed the importance of adopting a balanced approach, where scientific innovations are steered by ethical principles and accelerated by strong legal structures. Additionally, he emphasized the crucial role of professionals in these domains to collaborate effectively in promoting the welfare of humanity (Abdulkalam, 2004).

Meaning and Definition of Legal Awareness

Legal Awareness, referred as legal literacy, is the aware knowledge and understanding of the law, legal rights, and the mechanisms of the legal system that enables an individual to use the law as a tool for justice, empowerment, and social change (Nigam, 2008). Legal awareness is the first and most critical step in accessing justice. It is the foundational period that transforms the law from an abstract set of rules into a practical instrument accessible to the common person (Nigam, 2008). An individual cannot seek a remedy for a mistake if they do not know that the mistake is legally recognized or that a remedy exists (Expert Committee on Legal Aid, 1973). The Indian Constitution and the Supreme Court have clearly connected the promotion of legal awareness to the state duty to provide equal justice and the state has a duty not only to provide legal aid but also to promote legal awareness (Article 39A, The Constitution of India, 1950). The importance of legal awareness has been formally recognized and institutionalized by the Indian Parliament through specific legislation (Legal Services Authorities Act, 1987).

According to Murodullo (2023), legal awareness (public legal education or legal literacy) is the empowerment of individuals regarding issues involving the law and is essential for individuals in administration, commerce, and business, and is increasingly viewed as a social necessity in a complex, interconnected world. Serah et al. (2025) defined legal awareness as the state of being informed about legal rights and obligations, and the ability to use this knowledge to make informed decisions and participate in legal processes.

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015)

The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015) is a major child related legislation and later amended in 2021 which focuses not on penalising the children but on ensuring their protection, guidance and rehabilitation.

Definition of Abandoned Child

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (1)) defines “Abandoned Child” as a child deserted by his biological or adoptive parents or guardians, who has been declared as abandoned by the Committee after due inquiry.

Definition of Begging

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (8)) defines “Begging” as

- i. Soliciting or receiving alms in a public place or entering into any private premises for the purpose of soliciting or receiving alms, under any pretense.
- ii. Exposing or exhibiting with the object of obtaining or extorting alms, any sore, wound, injury, deformity or disease, whether of himself or of any other person or of an animal.

Definition of Best Interest of Child

In Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (9)), “Best Interest of Child” means the basis for any decision taken regarding the child, to ensure fulfillment of his basic rights and needs, identity, social well-being, and physical, emotional, and intellectual development.

Definition of Child

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (12)), the term "Child" refers to an individual who is below the age of 18 years.

Definition of Child in Conflict with Law

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (13)) defines a "Child in Conflict with Law" as a child who is accused or proven to have committed a crime while still below the age of 18 years at the time the crime was committed. According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (14)) "child in need of care and protection" refers to a child who meets one of the following conditions;

- i. They have no home or stable place to live and no visible way of supporting themselves.
- ii. They are engaged in work that violates existing labor laws, or are found begging or living on the streets.
- iii. A person who lives with another individual (whether or not they are the child's guardian), and if that person
 - a) has harmed, mistreated, taken advantage of, or neglected the child, or has broken any other laws in place to safeguard children

- b) has made a threat to harm, mistreat, take advantage of, or abuse the child, and there is a reasonable possibility that the threat will be carried out
- c) has harmed, mistreated, neglected, or taken advantage of other children, and there is a reasonable possibility that the child in question will be harmed, mistreated, taken advantage of, or neglected by that person.
- iv. An individual who is mentally ill, mentally or physically challenged, or suffering from a terminal or incurable disease, and has no one to provide support or care for them, or has parents or guardians who are deemed unfit to care for them by the Board or Committee.
- v. A child who has a parent or guardian who is found to be incapable or unfit, as determined by the Committee or Board, of ensuring their safety and well-being.
- vi. A child who does not have parents and has no one willing to provide care for them, or whose parents have abandoned or surrendered them.
- vii. A missing or runaway child, or a child whose parents cannot be located despite reasonable inquiries as prescribed.
- viii. (v) A child who has been, is being, or is likely to be, abused, tortured or exploited for sexual purposes or illegal activities.
- ix. A child who is vulnerable and at risk of being induced into drug abuse or trafficking.
- x. A child who is being, or is likely to be, abused for unconscionable gains.
- xi. A child who is a victim of or affected by armed conflict, civil unrest, or a natural disaster.
- xii. A child who is at risk of being married before reaching the legal age of marriage and whose parents, family members, guardian, or any other individuals are likely to be responsible for the marriage.

Definition of Child Friendly

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (15)), the term "Child Friendly" refers to any action, behavior, attitude, treatment, process, or environment that is kind, thoughtful, and serves the well-being of the child.

Definition of Child Welfare Officer

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (17)) defines a "Child Welfare Officer" as a person who works at a Children's Home and is responsible for following the directions given by the Committee or Board, as well as any duties that are required by law.

Definition of Children's Home

In Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (19)), "Children's Home" means a Children's Home, established or maintained, in every district or group of districts, by the State Government, either by itself, or through a voluntary or non-governmental organization, and is registered as such for the purposes specified in Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 50).

Definition of Children's Court

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (20)), "Children's Court" means a court established under the Commissions for Protection of Child Rights Act, 2005 (4 of 2006) or a Special Court under the Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012 (32 of 2012), wherever existing and where such courts have not been designated, the Court of Sessions having jurisdiction to try offences under the Act.

Definition of Child Care Institution

In Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (21)), “Child Care Institution” means children home, open shelter, observation home, special home, place of safety, specialized adoption agency and a fit facility recognised under this Act for providing care and protection to children, who are in need of such services.

Definition of Committee

According to Juvenile Justice (care and protection of children) Act, (2015, § 2 (22)), “Committee” means Child Welfare Committee constituted under Juvenile Justice (care and protection of children) Act, (2015, § 27).

Definition of Corporal Punishment

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (24)) explains “Corporal Punishment” as the subjecting of a child by any person to physical punishment that involves the deliberate infliction of pain as retribution for an offence, or for the purpose of disciplining or reforming the child.

Definition of Guardian

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (31)) describes “Guardian” in relation to a child, as his/her natural guardian or any other person having, in the opinion of the Committee or, as the case may be, the Board, the actual charge of the child, and recognised by the Committee or, as the case may be, the Board as a guardian in the course of proceedings.

Definition of Heinous Offences

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (33)) states that “Heinous Offences” includes the offences for which the minimum punishment

under the Indian Penal Code (45 of 1860) or any other law for the time being in force is imprisonment for seven years or more.

Definition of Childline

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (25)) mentions that “Childline Services” refers to a round-the-clock emergency outreach program for children who are in crisis situations, which connects them with emergency or long-term care and rehabilitation services.”

Definition of Juvenile

In Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (35)), “Juvenile” means a child below the age of eighteen years.

Definition of Observation Home

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (40)), “Observation Home” means an observation home established and maintained in every district or group of districts by a State Government, either by itself, or through a voluntary or non-governmental organization, and is registered as such, for the purposes specified in Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 47 (1)).

Definition of Open Shelter

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (41)) states “Open Shelter” as a facility for children, established and maintained by the State Government, either by itself, or through a voluntary or non-governmental organization under Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 43 (1)), and registered as such, for the purposes specified in that section.

Definition of Orphan

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (42)), “Orphan” means a child

- i. who is without biological or adoptive parents or legal guardian; or
- ii. whose legal guardian is not willing to take, or capable of taking care of the child

Definition of Place of Safety

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (46)) refers "Place of Safety" as any location or establishment, except for a police lockup or jail, that is either separate from or connected to an observation home or special home. The person in charge of the place must be willing to receive and provide care for children who are accused or found to have broken the law. This order can be made by the Board or the Children's Court, and it applies during the investigation and rehabilitation period after the child has been found guilty, for a duration and purpose specified in the order.

Definition of Serious Offences

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (54)) states that “Serious Offences” include the offences for which the punishment under the Indian Penal Code (45 of 1860) or any other law for the time being in force, is imprisonment between three to seven years.

Definition of Special Home

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 2 (56)) explains “Special Home” as an institution established by a State Government or by a

voluntary or non-governmental organization, registered under Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 48), for housing and providing rehabilitative services to children in conflict with law, who are found, through inquiry, to have committed an offence and are sent to such institution by an order of the Board.

Juvenile Justice Board

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 4 (1)) mentions that notwithstanding anything contained in the Code of Criminal Procedure, 1973 (2 of 1974), the State Government shall, constitute for every district, one or more Juvenile Justice Boards for exercising the powers and discharging its functions relating to children in conflict with law under this Act.

Child Welfare Committee

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 27 (1)), the State Government shall by notification in the Official Gazette constitute for every district, one or more Child Welfare Committees for exercising the powers and to discharge the duties conferred on such committees in relation to children in need of care and protection under this Act and ensure that induction training and sensitisation of all members of the committee is provided within two months from the date of notification.

Observation Homes

In Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 47 (1)), the State Government shall establish and maintain in every district or a group of districts, either by itself, or through voluntary or non-governmental organisations, observation homes, which shall be registered under Juvenile Justice (Care and

Protection of Children) Act (2015, § 41), for temporary reception, care and rehabilitation of any child alleged to be in conflict with law, during the pendency of any inquiry under this Act.

Special Homes

According to Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 48 (1)), the State Government may establish and maintain either by itself or through voluntary or non-governmental organisations, special homes, which shall be registered as such, in the manner as may be prescribed, in every district or a group of districts, as may be required for rehabilitation of those children in conflict with law who are found to have committed an offence and who are placed there by an order of the Juvenile Justice Board made under Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 18).

Place of Safety

In Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 49 (1)), the State Government shall set up at least one place of safety in a State registered under Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 41), so as to place a person above the age of eighteen years or child in conflict with law, who is between the age of sixteen to eighteen years and is accused of or convicted for committing a heinous offence.

Children's Home

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 50 (1)) mentions the State Government may establish and maintain, in every district or group of districts, either by itself or through voluntary or non-governmental organisations, Children's Homes, which shall be registered as such, for the

placement of children in need of care and protection for their care, treatment, education, training, development and rehabilitation.

Prohibition on Disclosure of Identity of Children

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 74 (1)), states that no report in any newspaper, magazine, news-sheet or audio-visual media or other forms of communication regarding any inquiry or investigation or judicial procedure, shall disclose the name, address or school or any other particular, which may lead to the identification of a child in conflict with law or a child in need of care and protection or a child victim or witness of a crime, involved in such matter, under any other law for the time being in force, nor shall the picture of any such child be published:

- 1) Provided that for reasons to be recorded in writing, the Board or Committee, as the case may be, holding the inquiry may permit such disclosure, if in its opinion such disclosure is in the best interest of the child.
- 2) The Police shall not disclose any record of the child for the purpose of character certificate or otherwise in cases where the case has been closed or disposed of.
- 3) Any person contravening the provisions of Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 74 (1)) shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to six months or fine which may extend to two lakh rupees or both

Punishment for Cruelty to Child

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015, § 75) explains that whoever, having the actual charge of, or control over, a child, assaults,

abandons, abuses, exposes or wilfully neglects the child or causes or procures the child to be assaulted, abandoned, abused, exposed or neglected in a manner likely to cause such child unnecessary mental or physical suffering, shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three years or with fine of one lakh rupees or with both.

The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012)

The act is made to prevent sexual exploitation of children and amended in 2019.

Definitions of Child

According to Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 2 (d)), "Child" means any person below the age of eighteen years.

Penetrative Sexual Assault

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 3) outlines that, a person is said to commit "Penetrative Assault" if;

- a) He penetrates his penis, to any extent, into the vagina, mouth, urethra or anus of a child or makes the child to do so with him or any other person; or
- b) He inserts, to any extent, any object or a part of the body, not being the penis, into the vagina, the urethra or anus of the child or makes the child to do so with him or any other person; or
- c) He manipulates any part of the body of the child so as to cause penetration into the vagina, urethra, anus or any part of body of the child or makes the child to do so with him or any other person; or
- d) He applies his mouth to the penis, vagina, anus, urethra of the child or makes the child to do so to such person or any other person.

Punishment for Penetrative Sexual Assault

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 4) states that a person who engages in penetrative sexual assault will receive a punishment that includes imprisonment for a minimum of seven years, but may also be sentenced to life imprisonment, and may also have to pay a fine.

Aggravated Penetrative Sexual Assault

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 5) explains that;

- (a) Anyone who is a police officer and engages in sexual assault that involves penetration of a child will be considered guilty if the assault occurs:
 - i. Within the boundaries of the police station or any premises where they are employed;
 - ii. On the premises of any police station, regardless of its location;
 - iii. While performing their duties or outside of their duties;
 - iv. When the officer is recognized or identified as a police officer.
- (b) Anyone who is a part of the military or law enforcement and carries out sexual assault involving penetration on a child.
 - i. in the area to which the person is deployed;
 - ii. in any areas under the control of the forces or armed forces;
 - iii. while carrying out official duties or otherwise;
 - iv. where the person is recognized or acknowledged as a member of the security or armed forces.
- (c) whoever being a public servant commits penetrative sexual assault on a child;

- (d) If an individual, who is a part of the management or staff of a correctional facility, such as a jail, remand home, protection home, observation home, or any other place of custody or care and protection authorized by law, commits penetrative sexual assault on a child, being inmate of such jail, remand home, protection home, observation home, or other place of custody or care and protection;
- (e) whoever being on the management or staff of a hospital, whether Government or private, commits penetrative sexual assault on a child in that hospital
- (f) whoever being on the management or staff of an educational institution or religious institution, commits penetrative sexual assault on a child in that institution
- (g) whoever commits gang penetrative sexual assault on a child.
Explanation. This statement means that if a child is sexually assaulted by multiple people who acted together, each person involved will be considered to have committed a gang penetrative sexual assault under the law. This means that each person will be held responsible for their actions, as if they had committed the assault individually.
- (h) whoever commits sexual assault on a child using dangerous weapons, fire, hot substances, or corrosive substances.
- (i) whoever commits penetrative sexual assault that causes severe physical harm or injury to the child's sexual organs, they will be held responsible.
- (j) whoever commits penetrative sexual assault on a child, which
 - i. physical incapacitation or causes the child to experience mental illness as defined in Mental Health Act (1987 (14), § 2(b)), or causes any

impairment that renders the child unable to perform regular tasks, either temporarily or permanently.

- ii. in the case of female child, makes the child pregnant as a consequence of sexual assault;
 - iii. causes the child to contract Human Immunodeficiency Virus or any other serious disease or infection that could cause temporary or permanent physical incapacity or mental illness, thereby hindering the child's ability to perform daily tasks.
- (k) whoever, taking advantage of a child's mental or physical disability, commits penetrative sexual assault on the child
- (l) whoever commits penetrative sexual assault on the child more than once or repeatedly
- (m) whoever commits penetrative sexual assault on a child below twelve years
- (n) whoever being a relative of the child through blood or adoption or marriage or guardianship or in foster care or having a domestic relationship with a parent of the child or who is living in the same or shared household with the child, commits penetrative sexual assault on such child
- (o) whoever being, in the ownership, or management, or staff, of any institution providing services to the child, commits penetrative sexual assault on the child
- (p) whoever being in a position of trust or authority of a child commits penetrative sexual assault on the child in an institution or home of the child or anywhere else

- (q) whoever commits penetrative sexual assault on a child knowing the child is pregnant
- (r) whoever commits penetrative sexual assault on a child and attempts to murder the child
- (s) whoever commits penetrative sexual assault on a child in the course of communal or sectarian violence
- (t) whoever commits penetrative sexual assault on a child and who has been previously convicted of having committed any offence under this Act or any sexual offence punishable under any other law for the time being in force
- (u) whoever commits penetrative sexual assault on a child and makes the child to strip or parade naked in public, is said to commit aggravated penetrative sexual assault

Punishment for Aggravated Penetrative Sexual Assault. Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 6), states that whoever, commits aggravated penetrative sexual assault, shall be punished with rigorous imprisonment for a term which shall not be less than ten years but which may extend to imprisonment for life and shall also be liable to fine.

Sexual Assault

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 7), defines sexual assault as any act involving physical contact, without penetration, which is done with sexual intent and involves touching a child's genitals (vagina or penis), anus, breast or making the child touch these body parts of another person.

Punishment for Sexual Assault. Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 8) explains that anyone who commits sexual assault will face

a punishment of imprisonment for a period of not less than three years, but it could be as long as five years, and they will also have to pay a fine.

Aggravated Sexual Assault

According to Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 9);

- (a) Whoever, being a police officer, commits sexual assault on a child
 - i. within the limits of the police station or premises where he is appointed; or
 - ii. in the premises of any station house whether or not situated in the police station to which he is appointed; or
 - iii. in the course of his duties or otherwise; or
 - iv. where he is known as, or identified as a police officer; or
- (b) whoever, being a member of the armed forces or security forces, commits sexual assault on a child
 - i. within the limits of the area to which the person is deployed; or
 - ii. in any areas under the command of the security or armed forces; or
 - iii. in the course of his duties or otherwise; or
 - iv. where he is known or identified as a member of the security or armed forces; or
- (c) whoever being a public servant commits sexual assault on a child; or
- (d) whoever being on the management or on the staff of a jail, or remand home or protection home or observation home, or other place of custody or care and protection established by or under any law for the time being in force commits sexual assault on a child being inmate of such jail or

remand home or protection home or observation home or other place of custody or care and protection; or

(e) whoever being on the management or staff of a hospital, whether Government or private, commits sexual assault on a child in that hospital; or

(f) whoever being on the management or staff of an educational institution or religious institution, commits sexual assault on a child in that institution; or

(g) whoever commits gang sexual assault on a child.

Explanation. This statement means that if a group of people intentionally sexually assault a child together, each individual in the group will be considered to have committed gang sexual assault according to the definition given in the clause (Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012). As a result, each person in the group will be held responsible for their actions as if they committed the act alone.

(h) whoever commits sexual assault on a child using deadly weapons, fire, heated substance or corrosive substance; or

(i) whoever commits sexual assault causing grievous hurt or causing bodily harm and injury or injury to the sexual organs of the child; or

(j) whoever commits sexual assault on a child, which

i. physically incapacitates the child or causes the child to become mentally ill as defined under Mental Health Act (1987 (14), § 2(1)) or causes impairment of any kind so as to render the child unable to perform regular tasks, temporarily or permanently; or

- ii. inflicts the child with Human Immunodeficiency Virus or any other life-threatening disease or infection which may either temporarily or permanently impair the child by rendering him physically incapacitated, or mentally ill to perform regular tasks; or
- (k) whoever, taking advantage of a child's mental or physical disability, commits sexual assault on the child; or
- (l) whoever commits sexual assault on the child more than once or repeatedly; or-
- (m) whoever commits sexual assault on a child below twelve years; or
- (n) whoever, being a relative of the child through blood or adoption or marriage or guardianship or in foster care, or having domestic relationship with a parent of the child, or who is living in the same or shared household with the child, commits sexual assault on such child; or
- (o) whoever, being in the ownership or management or staff, of any institution providing services to the child, commits sexual assault on the child in such institution; or
- (p) whoever, being in a position of trust or authority of a child, commits sexual assault on the child in an institution or home of the child or anywhere else; or
- (q) whoever commits sexual assault on a child knowing the child is pregnant; or
- (r) whoever commits sexual assault on a child and attempts to murder the child; or
- (s) whoever commits sexual assault on a child in the course of communal or sectarian violence; or

- (t) whoever commits sexual assault on a child and who has been previously convicted of having committed any offence under this Act or any sexual offence punishable under any other law for the time being in force; or
- (u) whoever commits sexual assault on a child and makes the child to strip or parade naked in public, is said to commit aggravated sexual assault.

Punishment for Aggravated Sexual Assault. Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 10) explains that whoever, commits aggravated sexual assault shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than five years but which may extend to seven years, and shall also be liable to fine.

Sexual Harassment

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 11), states that person is said to commit sexual harassment upon a child when such person with sexual intent;

- i. utters any word or makes any sound, or makes any gesture or exhibits any object or part of body with the intention that such word or sound shall be heard, or such gesture or object or part of body shall be seen by the child; or
- ii. makes a child exhibit his body or any part of his body so as it is seen by such person or any other person; or
- iii. shows any object to a child in any form or media for pornographic purposes; or
- iv. repeatedly or constantly follows or watches or contacts a child either directly or through electronic, digital or any other means; or

- v. threatens to use, in any form of media, a real or fabricated depiction through electronic, film or digital or any other mode, of any part of the body of the child or the involvement of the child in a sexual act; or
- vi. entices a child for pornographic purposes or gives gratification therefore.

Explanation. Any question which involves “sexual intent” shall be a question of fact.

Punishment for Sexual Harassment. Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 12) indicates that whoever commits sexual harassment upon a child shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to three years and shall also be liable to fine.

Use of Child for Pornographic Purposes

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 13) explains that whoever uses a child in any form of media (including programme or advertisement telecast by television channels or internet or any other electronic form or printed form, whether or not such programme or advertisement is intended for personal use or for distribution), for the purposes of sexual gratification, which includes;

- a) representation of the sexual organs of a child;
- b) usage of a child engaged in real or simulated sexual acts (with or without penetration) ;
- c) the indecent or obscene representation of a child, shall be guilty of the offence of using a child for pornographic purposes.

Explanation. For the purposes of this section, the expression “use a child” shall include involving a child through any medium like print, electronic, computer or any other technology for preparation, production, offering,

transmitting, publishing, facilitation and distribution of the pornographic material.

Punishment for Using Child for Pornographic Purposes. Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 14) states that;

1. Whoever, uses a child or children for pornographic purposes shall be punished with imprisonment of either description which may extend to five years and shall also be liable to fine and in the event of second or subsequent conviction with imprisonment of either description for a term which may extend to seven years and also be liable to fine.
2. If the person using the child for pornographic purposes commits an offence referred to in Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 3), by directly participating in pornographic acts, he shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than ten years but which may extend to imprisonment for life, and shall also be liable to fine.
3. If the person using the child for pornographic purposes commits an offence referred to in Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 5), by directly participating in pornographic acts, he shall be punished with rigorous imprisonment for life and shall also be liable to fine.
4. If the person using the child for pornographic purposes commits an offence referred to in Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 7), by directly participating in pornographic acts, he shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than six years but which may extend to eight years, and shall also be liable to fine.

5. If the person using the child for pornographic purposes commits an offence referred to in Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 9), by directly participating in pornographic acts, he shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than eight years but which may extend to ten years, and shall also be liable to fine.

Punishment for Storage of Pornographic Material Involving Child.

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 15) explains that any person, who stores, for commercial purposes any pornographic material in any form involving a child shall be punished with imprisonment of either description which may extend to three years or with fine or with both.

Obligation of Media, Studio and Photographic Facilities to Report Cases

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 20) mentions that any personnel of the media or hotel or lodge or hospital or club or studio or photographic facilities, by whatever name called, irrespective of the number of persons employed therein, shall, on coming across any material or object which is sexually exploitative of the child (including pornographic, sexually-related or making obscene representation of a child or children) through the use of any medium, shall provide such information to the Special Juvenile Police Unit, or to the local police, as the case may be.

Punishment for Failure to Report or Record a Case. Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 21(1)) states that any person, who fails to report the commission of an offence under (2012, § 19(1)) or (2012, § 20) or who fails to record such offence under (2012, § 19(2)) shall be punished with imprisonment of either description which may extend to six months or with fine or with both.

Procedure for Media

According to Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 23);

- 1) No person shall make any report or present comments on any child from any form of media or studio or photographic facilities without having complete and authentic information, which may have the effect of lowering his reputation or infringing upon his privacy.
- 2) No reports in any media shall disclose, the identity of a child including his name, address, photograph, family details, school, neighborhood or any other particulars which may lead to disclosure of identity of the child: Provided that for reasons to be recorded in writing, the Special Court, competent to try the case under the Act, may permit such disclosure, if in its opinion such disclosure is in the interest of the child.
- 3) The publisher or owner of the media or studio or photographic facilities shall be jointly and severally liable for the acts and omissions of his employee.
- 4) Any person who contravenes the provisions of Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 23(1)–(2)) shall be liable to be punished with imprisonment of either description for a period which shall not be less than six months but which may extend to one year or with fine or with both.

Recording of Statement of a Child

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 24) states that;

- 1) The statement of the child shall be recorded at the residence of the child or at a place where he usually resides or at the place of his choice and as

far as practicable by a woman police officer not below the rank of sub-inspector.

- 2) The police officer while recording the statement of the child shall not be in uniform.
- 3) The police officer making the investigation, shall, while examining the child, ensure that at no point of time the child come in the contact in any way with the accused.
- 4) No child shall be detained in the police station in the night for any reason.
- 5) The police officer shall ensure that the identity of the child is protected from the public media, unless otherwise directed by the Special Court in the interest of the child.

Additional Provisions Regarding Statement to be Recorded

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 26(1)) mentions that the Magistrate or the police officer, as the case may be, shall record the statement as spoken by the child in the presence of the parents of the child or any other person in whom the child has trust or confidence.

Medical Examination of a Child

According to Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 2);

- 1) The medical examination of a child in respect of whom any offence has been committed under this Act, shall, notwithstanding that a First Information Report or complaint has not been registered for the offences under this Act, be conducted in accordance with Code of Criminal Procedure (1973 (2 of 1973), § 164A).

- 2) In case the victim is a girl child, the medical examination shall be conducted by a woman doctor.
- 3) The medical examination shall be conducted in the presence of the parent of the child or any other person in whom the child reposes trust or confidence.
- 4) Where, in case the parent of the child or other person referred to Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 2(3)) cannot be present, for any reason, during the medical examination of the child, the medical examination shall be conducted in the presence of a woman nominated by the head of the medical institution.

Trials to be Conducted in Camera

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 37) states that the Special Court shall record trial of cases in camera and in the presence of the parents of the child or any other person in whom the child has trust or confidence.

Public Awareness about Act

Protection of Children from Sexual Offences Act (2012, § 43) states that the Central Government and every State Government, shall take all measures to ensure that;

- (a) the provisions of this Act are given wide publicity through media including the television, radio and the print media at regular intervals to make the general public, children as well as their parents and guardians aware of the provisions of this Act;
- (b) the officers of the Central Government and the State Governments and other concerned persons (including the police officers) are imparted periodic

training on the matters relating to the implementation of the provisions of the Act.

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986)

The act was amended in 2016 intended to prevent child labour and to ensure the protection of children working in hazardous environments.

Definitions of Adolescent

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 2(i)) defines "Adolescent" as a person who has completed his fourteenth year of age but has not completed his eighteenth year.

Definitions of Child

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 2(ii)) defines "Child" as a person who has not completed his fourteenth year of age or such age as may be specified in The Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009 (35 of 2009), whichever is more.

Definitions of Day

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 2(iii)) refer "Day" as a period of twenty-four hours beginning at midnight.

Definitions of Establishment

According to the Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 2(iv)) "Establishment" includes a shop, commercial establishment, workshop, farm, residential hotel, restaurant, eating house, theatre or other place of public amusement or entertainment.

Definitions of Family

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 2(v)) defines "Family", in relation to an occupier, means the individual, the wife or husband, as the case may be, of such individual, and their children, brother or sister of such individual.

Definitions of Week

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 2(ix)) refers "Week" as a period of seven days beginning at midnight on Saturday night or such other night as may be approved in writing for a particular area by the Inspector.

Prohibition of Employment of Children in any Occupation and Process

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 3) states that no child can be employed or allowed to work in any occupation or process. However, there are two exceptions to this rule. The first exception is if the child helps his family or family enterprise in a non-hazardous occupation or process after school hours or during vacations. The second exception is if the child works as an artist in an audio-visual entertainment industry, such as advertisement, films, television serials or sports activities, except for the circus, subject to prescribed conditions and safety measures. However, this exception shall not affect the child's school education.

The explanation section provides additional information regarding the terms used in this section. The term 'family' refers to the child's mother, father, siblings, father's siblings, mother's siblings, and other family members. The term 'family enterprise' means any work, profession, manufacture, or business that involves

family members and other people. The term 'artist' refers to a child who performs or practices any work as a hobby or profession directly involving him in activities such as acting, singing, sports, or other activities related to entertainment or sports activities mentioned in the second exception

Prohibition of Employment of Adolescents in Certain Hazardous Occupations and Processes

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 3A) outlines the restriction on employing young people in specific dangerous occupations and tasks listed in the Schedule, which includes: working in mines, handling flammable substance or explosive, and participating in risky processes.

Regulation of Conditions of Work of Adolescents

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 7) outlines rules regarding the hours and duration of work for adolescents in establishments.

- 1) the number of hours that an adolescent is allowed to work cannot exceed the limit set for that particular establishment or type of establishment.
- 2) the duration of work on each day must be arranged in a way that ensures that no adolescent works for more than three hours without taking a break of at least one hour.
- 3) the total period of work, including the break, should not be more than six hours, which includes the waiting time for work as well.
- 4) adolescents are not allowed to work between 7 pm and 8 am.
- 5) they are not permitted to work overtime.
- 6) no adolescent can work in any establishment on a day on which they have already worked in another establishment.

Weekly Holidays

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 8) states that every young worker who is employed in a business must have a day off each work. The employer is required to display a notice in a prominent location in the workplace indicating which day of the week the employee's day off will be. The employer is only allowed to change the designated day off once every three months.

Penalties

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 14(1)) explains that whoever employs any child or permits any child to work in contravention of the provisions of section 3 shall be punishable with imprisonment for a term which shall not be less than six months but which may extend to two years, or with fine which shall not be less than twenty thousand rupees but which may extend to fifty thousand rupees, or with both: Provided that the parents or guardians of such children shall not be punished unless they permit such child for commercial purposes in contravention of the provisions of The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986, § 3).

The Prohibition of Child Marriage Act (2006)

The act is a crucial piece of legislation aimed at tending child marriage and protect children's health, education, dignity and future opportunities.

Definition of Child

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 2(a)) defines a "Child" as a male who is under 21 years of age, and a female who is under 18 years of age.

Definition of Child Marriage

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 2(b)) defines "Child Marriage" as a marriage that involves at least one person who is a child.

Definition of Contracting Party

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 2(c)) defines "Contracting Party", in relation to a marriage, as either of the parties whose marriage is or is about to be thereby solemnized.

Definition of Minor

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 2(f)) refers a "Minor" as a person who is considered not to have reached the age of majority under the Majority Act, 1875 (9 of 1875).

Child Marriages to be Voidable at the Option of Contracting Party Being a Child

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 3) outlines that, child marriages to be voidable at the option of contracting party being a child. Any marriage involving a child, whether it occurred before or after the Act came into effect, can be declared invalid by the child who was a part of the marriage. However, only the child who was a part of the marriage can request for the marriage to be annulled through a decree of nullity in the district court. If the person submitting a request is under 18 years old when they file it, they can file it with the assistance of their guardian or representative, together with the Child Marriage Prohibition Officer. The petition under this section may be filed at any time but before the child filing the petition completes two years of attaining majority.

When the district court approves a decree of nullity according to this section, it must issue an order instructing both parties in the marriage and their parents or

guardians to return to the opposite party, their parents, or guardian, the money, jewelry, other valuables, and gifts received from the other side during the marriage. Alternatively, they may return an amount equal to the value of the gifts and money received. An order cannot be issued under this section without first notifying the relevant parties and allowing them to appear before the district court to explain why such an order should not be issued.

Punishment

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 9) explains the punishment for male adult marrying a child as, if a man over the age of 18 enters into a marriage with a child, he may face strict imprisonment for up to two years, a fine of up to one lakh rupees, or both as a punishment. The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 10) states that punishment for solemnising a child marriage as anyone who carries out, manages, oversees, or assists in arranging a child marriage may be sentenced to a period of intense imprisonment that could last up to two years and may also be subject to a fine of up to one lakh rupees, unless they can demonstrate that they had legitimate reasons to believe that the marriage was not a child marriage.

Power of Court to Issue Injunction Prohibiting Child Marriages

The Prohibition of Child Marriage Act (2006, § 13(1)) outlines that notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, if, on an application of the Child Marriage Prohibition Officer or on receipt of information through a complaint or otherwise from any person, a Judicial Magistrate of the first class or a Metropolitan Magistrate is satisfied that a child marriage in contravention of this Act has been arranged or is about to be solemnised, such Magistrate shall issue an injunction against any person including a member of an organisation or an association of persons prohibiting such marriage.

The Motor Vehicles Act (1988)

The act was amended in 2019 intended to ensure road safety of passenger and the amendment specially focused on the safety of children.

Definition of Driving License

According to the Motor Vehicles Act (1988, § 2(10)), “Driving License” means the license issued by a competent authority under Chapter II authorizing the person specified therein to drive, otherwise than as a learner, a motor vehicle or a motor vehicle of any specified class or description.

Definition of Learner’s License

The Motor Vehicles Act (1988, § 2(19)) states that “Learner’s License” is the license issued by a competent authority under Chapter II authorising the person specified therein to drive as a learner, a motor vehicle or a motor vehicle of any specified class or description.

Definition of Public Place

The Motor Vehicles Act (1988, § 2(34)) states that “Public Place” as a road, street, way or other place, whether a thoroughfare or not, to which the public have a right of access, and includes any place or stand at which passengers are picked up or set down by a stage carriage.

Driving License

The Motor Vehicles Act (1988, § 3(1)) outlines that person shall drive a motor vehicle in any public place unless he holds an effective driving License issued to him authorising him to drive the vehicle;

Age Limit in Connection with Driving of Motor Vehicles

The Motor Vehicles Act (1988, § 4(1)) mentions that no person under the age of eighteen years shall drive a motor vehicle in any public place:

Responsibility of Owners of Motor Vehicles

The Motor Vehicles Act (1988, § 5) outlines that responsibility of owners of motor vehicles for contravention of The Motor Vehicles Act (1988, §§ 3-4) is no owner or person in charge of a motor vehicle shall cause or permit any person who does not satisfy the provisions of The Motor Vehicles Act (1988, §3 or 4) to drive the vehicle.

Safety of Passengers

The Motor Vehicles Act (1988, § 129) outlines that every person driving or riding (otherwise than in a side car, on a motor cycle of any class or description) shall, while in a public place, wear [protective headgear conforming to the standards of Bureau of Indian Standards];

- Provided that the provisions of this section shall not apply to a person who is a Sikh, if he is, while driving or riding on the motor cycle, in a public place, wearing a turban:
- Provided further that the State Government may, by such rules, provide for such exceptions as it may think fit.
- Explanation. “Protective headgear” means a helmet which,
 - a) by virtue of its shape, material and construction, could reasonably be expected to afford to the person driving or riding on a motor cycle a degree of protection from injury in the event of an accident; and

- b) is securely fastened to the head of the wearer by means of straps or other fastenings provided on the headgear

Allowing Unauthorised Persons to Drive Vehicles

The Motor Vehicles Act (1988, § 180) outlines that allowing unauthorized persons to drive vehicles, being the owner or person in charge of a motor vehicle, causes, or permits, any other person who does not satisfy the provisions of section 3 or section 4 to drive the vehicle shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine which may extend to one thousand rupees, or with both.

The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 180) of the principal Act, for the words "which may extend to one thousand rupees", the words "of five thousand rupees" shall be substituted.

The Motor Vehicles Act (1988, § 181), outlines that driving vehicles in contravention of The Motor Vehicles Act (1988, § 3 or § 4), – whoever, drives a motor vehicle in contravention of The Motor Vehicles Act (1988, § 3 or § 4) shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three months, or with fine which may extend to five hundred rupees, or with both.

The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 181) of the principal Act, for the words "which may extend to five hundred rupees", the words "of five thousand rupees" shall be substituted.

Use of safety belts and the seating of children

Under the Motor Vehicles Amendment Act, (2019, § 194B(2)) makes it an offence to carry children (below 14 years) without a safety belt or a child restraint system.

The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 194(b))

- 1) Whoever drives a motor vehicle without wearing a safety belt or carries passengers not wearing seat belts shall be punishable with a fine of one thousand rupees:
 - Provided that the State Government, may by notification in the Official Gazette,
 - exclude the application of this sub-section to transport vehicles to carry standing
 - passengers or other specified classes of transport vehicles.
- 2) Whoever drives a motor vehicle or causes or allows a motor vehicle to be driven with a child who, not having attained the age of fourteen years, is not secured by a safety belt or a child restraint system shall be punishable with a fine of one thousand rupees.

Penalty for not Wearing Protective Headgear

The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 194D) outlines that whoever drives a motor cycle or causes or allows a motor cycle to be driven in contravention of the provisions of The Motor Vehicles Act (2019, § 129) or the rules or regulations made there under shall be punishable with a fine of one thousand rupees and he shall be disqualified for holding License for a period of three months.

Offences by Juveniles

The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 199A);

- 1) Where an offence under this Act has been committed by a juvenile, the guardian of such juvenile or the owner of the motor vehicle shall be deemed to be guilty of the contravention and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly:

Provided that nothing in this sub-section shall render such guardian or owner liable to any punishment provided in this Act, if he proves that the offence was committed without his knowledge or that he exercised all due diligence to prevent the commission of such offence.

Explanation. For the purposes of this section, the Court shall presume that the use of the motor vehicle by the juvenile was with the consent of the guardian of such juvenile or the owner of the motor vehicle, as the case may be.

- 2) In addition to the penalty under The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 199A(1)), such guardian or owner shall be punishable with imprisonment for a term which may extend to three years and with a fine of twenty-five thousand rupees.
- 3) The provisions of The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 199A(1)-(2)) shall not apply to such guardian or owner if the juvenile committing the offence had been granted a learner's license under The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 8) or a driving license and was operating a motor vehicle which such juvenile was licensed to operate.
- 4) Where an offence under this Act has been committed by a juvenile, the registration of the motor vehicle used in the commission of the offence shall be cancelled for a period of twelve months.
- 5) Where an offence under this Act has been committed by a juvenile, then, notwithstanding The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 4 or § 7), such juvenile shall not be eligible to be granted a driving license under The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 9) or a learner's license under The Motor Vehicles (Amendment) Act (2019, § 8) until such juvenile has attained the age of twenty-five years.

- 6) Where an offence under this Act has been committed by a juvenile, then such juvenile shall be punishable with such fines as provided in the Act while any custodial sentence may be modified as per the provisions of the Juvenile Justice

The Information Technology Act (2000)

The act was amended in 2008 and a comprehensive measure to prevent by providing legal framework and focusses on preventing sexual exploitation of children under 18 and ensuring their safety in cyberspace.

The Information Technology Act (2000, § 67B), outlines that punishment for publishing or transmitting of material depicting children in sexually explicit act, etc., in electronic form. Whoever,

- "(a) distributes or shares electronically any material that shows children participating in sexually explicit acts or behavior, or is responsible for such distribution or sharing."
- b) This statement refers to the act of producing, gathering, acquiring, searching for, saving, publicizing, endorsing, sharing or disseminating material that portrays children in a lewd, vulgar, or sexually suggestive manner in any electronic format.
- c) Cultivates, entices or induces children to online relationship with one or more children for and on sexually explicit act or in a manner that may offend a reasonable adult on the computer resource
- d) Facilitates abusing children online
- e) Records any form of sexual abuse involving children, whether it's their own or someone else's, in any electronic format, they can be punished upon first conviction with imprisonment for up to five years and a fine of up to ten lakh

rupees. If they are convicted a second time or more, they can be imprisoned for up to seven years and fined up to ten lakh rupees. However, it's important to note that this section doesn't apply to any book, pamphlet, paper, writing, drawing, painting, representation or figure in electronic form, as outlined in The Information Technology Act (2000, §§ 67-67A).

- i. This refers to any written or visual material, such as a book, pamphlet, paper, drawing, painting, or representation, that has been demonstrated to serve the public good. The justification for this can be based on the fact that the material is of interest to science, literature, art, learning, or other areas that are of general concern.
- ii. which is kept or used for bona fide heritage or religious purposes.

Explanation: In this section, the term "children" refers to an individual who is below the age of 18 years.

The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003) (COTPA)

The act plays a crucial role in controlling the consumption and sale of tobacco products in India. The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003) mainly deals with the provisions regarding minors and the prohibition of tobacco in school premises.

The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act COTPA (2003, § 4) outlines the person shall smoke in any public place; provided

that in a hotel having thirty rooms or a restaurant having seating capacity of thirty persons or more and in the airports, a separate provision for smoking area or space may be made.

COTPA (2003, § 6) outlines that person shall sell, offer for sale, or permit sale of, cigarette or any other tobacco product-

- (a) to any person who is under eighteen years of age, and
- (b) in an area within a radius of one hundred yards of any educational institution.

COTPA (2003, § 21(1)) states that whoever contravenes the provisions of section 4 shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

COTPA (2003, § 24(1)) outlines that any person who contravenes the provisions of section 6 shall be guilty of an offence under this Act and shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

Kerala Prohibition of Ragging Act (1998)

The act aims to prevent and control the increasing incidence of ragging.

Definition of Head of the Educational Institution

Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 2(a)) defines that "Head of the Educational Institution" as the Principal or the Headmaster or the person responsible for the management of that educational institution.

Definition of Ragging

According to Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 2(b)) "Ragging" refers to engaging in any behavior that is disruptive or disorderly towards a student in an educational institution. Such behavior can result in physical or psychological harm, as well as creating feelings of fear, shame, or embarrassment for the targeted

student. The definition of ragging also encompasses any related activities. It refers to the act of making fun of, insulting, or pranking a student in a way that causes harm or hurt to them. It refers to the act of making fun of, insulting, or pranking a student in a way that causes harm or hurt to them.

Prohibition of Ragging

Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 3) states that ragging within or without any educational institution is prohibited.

Penalty for Ragging

Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 4) outlines that anyone who engages in, supports, assists, or spreads the practice of ragging, either within or outside an educational institution, will face imprisonment for up to two years and may also be fined up to ten thousand rupees upon conviction.

Dismissal of Student

Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 5) states that if a student is found guilty of breaking the law outlined in Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 4), they will be expelled from their current educational institution. Additionally, they will not be allowed to enroll in any other educational institution for a period of three years from the date of their expulsion.

Suspension of Student

According to Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 6), regarding the suspension of student;

- (1) If a student, parent or guardian, or teacher of an educational institution submits a written complaint about ragging to the head of that institution, the head must investigate the matter within seven days of receiving the

complaint. If the complaint appears to be true, the accused student must be suspended, and the complaint must be forwarded to the appropriate police station for further action. This action must be taken without prejudice to any other provisions.

- (2) If the head of the educational institution investigates and finds that the complaint received under Kerala Prohibition of Ragging Act (1998, § 6(1)) is not valid, he must inform the complainant in writing.

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009)

The act enacted in India in 2009 is an important piece of legislation aimed at ensuring free and compulsory education to all children between the ages of 6 and 14 years.

Definition of Capitation Fee

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(b)) defines “Capitation Fee” as any kind of donation or contribution or payment other than the fee notified by the school.

Definition of Child

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(c)) defines “Child” as a male or female child of the age of six to fourteen years.

Definition of Child Belonging to Disadvantaged Group

The Right of Children to Free and Compulsory Education (2009, § 2(d)) refers “Child belonging to Disadvantaged Group” as a child belonging to the Scheduled Caste, the Scheduled Tribe, the socially and educationally backward class or such other group having disadvantage owing to social, cultural, economical,

geographical, linguistic, gender or such other factor, as may be specified by the appropriate Government, by notification.

Definition of Child Belonging to Weaker Section

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(e)) defines “Child belonging to Weaker Section” as a child belonging to such parent or guardian whose annual income is lower than the minimum limit specified by the appropriate Government, by notification.

Definition of Elementary Education

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(f)) defines “Elementary Education” as the education from first class to eighth class.

Definition of Guardian

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(g)) refers “Guardian”, in relation to a child, as a person having the care and custody of that child and includes a natural guardian or guardian appointed or declared by a court or a statute.

Definition of Local Authority

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(h)) defines “Local Authority” as a Municipal Corporation or Municipal Council or Zila Parishad or Nagar Panchayat or Panchayat, by whatever name called, and includes such other authority or body having administrative control over the school or empowered by or under any law for the time being in force to function as a local authority in any city, town or village.

Definition of School

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(n)) defines “School” as any recognised school imparting elementary education and includes –

- i. a school established, owned or controlled by the appropriate Government or a local authority;
- ii. an aided school receiving aid or grants to meet whole or part of its expenses from the appropriate Government or the local authority;
- iii. a school belonging to specified category; and
- iv. an unaided school not receiving any kind of aid or grants to meet its expenses from the appropriate Government or the local authority.

Definition of Screening Procedure

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(o)) defines “Screening Procedure” as the method of selection for admission of a child, in preference over another, other than a random method.

State Commission for Protection of Child Rights

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(q)) defines “State Commission for Protection of Child Rights” as the State Commission for Protection of Child Rights constituted under section 3 of the Commissions for Protection of Child Rights Act, 2005 (4 of 2006).

Right to Free and Compulsory Education

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(c)) outlines that; (1) Every child of the age of six to fourteen years, including a child

referred to in The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(d)-(e)), shall have the right to free and compulsory education in a neighborhood school till the completion of his or her elementary education.

(2) For the purpose of The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § (1)), no child shall be liable to pay any kind of fee or charges or expenses which may prevent him or her from pursuing and completing the elementary education.

Special provisions for children not admitted to, or who have not completed, elementary education

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 4) outlines that where a child above six years of age has not been admitted in any school or though admitted, could not complete his or her elementary education, then, he or she shall be admitted in a class appropriate to his or her age:

- Provided that where a child is directly admitted in a class appropriate to his or her age, then, he or she shall, in order to be at par with others, have a right to receive special training, in such manner, and within such time-limits, as may be prescribed:
- Provided further that a child so admitted to elementary education shall be entitled to free education till completion of elementary education even after fourteen years.

Right of Transfer to Other School

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 5(1)) states that; where in a school, there is no provision for completion of elementary education, a child shall have a right to seek transfer to any other school, excluding

the school specified in The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(iii)-(iv), 2(n)), for completing his or her elementary education.

(2) Where a child is required to move from one school to another, either within a State or outside, for any reason whatsoever, such child shall have a right to seek transfer to any other school, excluding the school specified in The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 2(iii)-(iv), 2(n)), for completing his or her elementary education.

(3) For seeking admission in such other school, the Head-teacher or in-charge of the school where such child was last admitted, shall immediately issue the transfer certificate:

- Provided that delay in producing transfer, certificate shall not be a ground for either delaying or denying admission in such other school:
- Provided further that the Head-teacher or in-charge of the school delaying issuance of transfer certificate shall be liable for disciplinary action under the service rules applicable to him or her.

Duties of Appropriate Government, Local Authority and Parents

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 6) for carrying out the provisions of this Act, the appropriate Government and the local authority shall establish, within such area or limits of neighborhood, as may be prescribed, a school, where it is not so established, within a period of three years from the commencement of this Act.

Duties of Local Authority

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 9) states that every local authority shall;

- (a) provide free and compulsory elementary education to every child: Provided that where a child is admitted by his or her parents or guardian, as the case may be, in a school other than a school established, owned, controlled or substantially financed by funds provided directly or indirectly by the appropriate Government or a local authority, such child or his or her parents or guardian, as the case may be, shall not be entitled to make a claim for reimbursement of expenditure incurred on elementary education of the child in such other school;
- (b) ensure availability of a neighborhood school as specified in The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 6);
- (c) ensure that the child belonging to weaker section and the child belonging to disadvantaged group are not discriminated against and prevented from pursuing and completing elementary education on any grounds;
- (d) maintain records of children up to the age of fourteen years residing within its jurisdiction, in such manner as may be prescribed;
- (e) ensure and monitor admission, attendance and completion of elementary education by every child residing within its jurisdiction;
- (f) provide infrastructure including school building, teaching staff and learning material;
- (g) provide special training facility specified in The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 4);
- (h) ensure good quality elementary education conforming to the standards and norms specified in the Schedule;

- (i) ensure timely prescribing of curriculum and courses of study for elementary education;
- (j) provide training facility for teachers;
- (k) ensure admission of children of migrant families;
- (l) monitor functioning of schools within its jurisdiction; and
- (m) decide the academic calendar.

Duty of Parents and Guardian

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 10) outlines that it shall be the duty of every parent or guardian to admit or cause to be admitted his or her child or ward, as the case may be, to an elementary education in the neighborhood school.

No Capitation Fee and Screening Procedure for Admission

According to the Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 13);

- (1) No school or person shall, while admitting a child, collect any capitation fee and subject the child or his or her parents or guardian to any screening procedure.
- (2) Any school or person, if in contravention of the provisions of sub-section (1)
 - (a) receives capitation fee, shall be punishable with fine which may extend to ten times the capitation fee charged;
 - (b) subjects a child to screening procedure, shall be punishable with fine which may extend to twenty-five thousand rupees for the first contravention and fifty thousand rupees for each subsequent contravention.

Proof of age for Admission

According to the Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 14),

- (1) For the purposes of admission to elementary education, the age of a child shall be determined on the basis of the birth certificate issued in accordance with the provisions of the Births, Deaths and Marriages Registration Act, 1886 (6 of 1886) or on the basis of such other document, as may be prescribed.
- (2) No child shall be denied admission in a school for lack of age proof.

No Denial of Admission

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 15) outlines that a child shall be admitted in a school at the commencement of the academic year or within such extended period as may be prescribed;

- Provided that no child shall be denied admission if such admission is sought subsequent to the extended period:
- Provided further that any child admitted after the extended period shall complete his studies in such manner as may be prescribed by the appropriate Government.
- Prohibition of holding back and expulsion

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 16), no child admitted in a school shall be held back in any class or expelled from school till the completion of elementary education.

Prohibition of Physical Punishment and Mental Harassment to Child

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 17) outlines that no child shall be subjected to physical punishment or mental harassment.

- (1) Whoever contravenes the provisions of The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009, § 17(1)) shall be liable to disciplinary action under the service rules applicable to such person.

Review of Related Studies on Legal Awareness

As the focus of the investigation is on enhancing Legal Awareness among secondary school students through Self Learning Module on Legal Awareness, the researcher sought out literature on legal related studies applicable to students. After reviewing a significant amount of literature, the researcher carefully selected only empirical studies that are relevant to the research problem. The reviews of related studies are presented here.

Studies Related to Legal Education at International Level

Xiaoting et al. (2025) analysed the current situation of the legal education system for college students in vocational colleges in Guangdong Province. Quantitative and qualitative methods were adopted to conduct the study. A sample of 382 students were selected from five economically backward vocational colleges and 93 vocational colleges in Guangdong. Stratified sampling was used by giving representation to gender, grade, and major interview and focus group discussion were carried out among 10 experts in higher vocational colleges. The results of this study emphasized the importance of optimizing the rule of law education system for college students in Guangdong. Results analyzed by SWOT and SPET revealed that among the internal factors, college students' ability to practice the rule of law is not

strong. College students cannot use the rule of law knowledge learned in class to solve life problems; and the content of the rule of law course was relatively esoteric and difficult to understand. Among external factors, national policies; negative social impacts; and society's expectations for college students pose great challenges to the rule of law education system.

Al-Janabi et al. (2024) analysed the content of Social Studies textbooks for middle school in relation to legal education. The main objective of the study that to investigate the extent and manner in which legal education concepts was included in social studies textbooks for the intermediate grades and to provide suggestions for improving the inclusion of these concepts. Social studies textbooks for the middle school intermediate stages taught in the academic year 2023-2024, covering first, second, and third intermediate grades were analysed. The findings revealed that the content of the social studies textbooks did not represent legal education in an equal or balanced manner across grades. And also found that important legal concepts such as organ trafficking, anti-smoking, and anti-drug education were insufficiently underlined. The results also indicated that the existing textbooks lack comprehensive coverage of legal education and it recommended reviewing and revising textbook content to include essential legal education concepts.

McNamara (2024) analyzed the interpretation of legal requirements for Physical Education (PE) and Adapted Physical Education (APE) under Individuals with Disabilities Education Act (IDEA) in state and federal court cases and identified prevailing parties in such cases. The study used legal content analysis approach. The sample included seven court cases drawn from US state and federal court dealing specifically with interpretation of PE and APE under IDEA. The study employed a legal content analysis to examine the interpretation of IDEA in state and federal court cases related to PE and APE. Among the seven cases examined,

schools were identified as the prevailing party in most cases. Findings underscored the gap between legal interpretations and academic understanding of PE and APE within IDEA. The results of the study highlighted that proper documentation of PE and APE, the limited involvement of trained adapted physical educators, and misconceptions surrounding PE and APE.

Ozkaya and Colak (2024) assessed social studies teachers' legal literacy levels and their perspectives on legal literacy education. The study was conducted with 160 social studies teachers in the first stage and 10 selected teachers in the second stage. Instruments used for data collection were the Legal Literacy Scale and a semi-structured interview form. Quantitative data were analyzed using descriptive and inferential statistics, qualitative data were analyzed using content analysis. The study found that most participants either follow the law moderately or always, and a little over half of the participants were interested in the law. The results also indicated that the low membership limits the participants' encounter with legal issues or situations. Regarding the qualitative findings that the number of teachers who expressed positive views (sufficient and moderately sufficient) was slightly higher than the number of teachers who did not consider themselves sufficient, which weakly supports the quantitative data. The results indicated that teachers generally possess a high level of legal literacy. However, a notable portion of them do not perceive themselves as legally literate, citing insufficient education, knowledge, experience, and interest in law as reasons. Furthermore, challenges related to the abstract nature of the subject and difficulties in effectively teaching it to students were identified. To address these issues, teachers suggested real-life applications, making the lessons more tangible, developing teaching materials, and enhancing professional development.

The study conducted by Akcan and Bakir (2023) analyzed the life studies textbooks in the context of the United Nations Convention on the Rights of the Child.

The main objective was to determine the extent to which the Life Studies textbooks in use since the 2019–2020 academic year reflect the rights defined in the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC) and to identify which specific rights are accentuated, neglected, or misrepresented. The investigators used a qualitative research design, by incorporating document analysis as a form of content analysis. This approach allowed a detailed examination of the textbooks', textual, and visual content according to the framework of the UNCRC's 54 articles. Three official Life Studies textbooks taught in Turkish primary schools during the 2019–2020 academic year were analyzed. Results indicated that while some rights, such as participation and protection, were barely visible, many others, such as the rights to education, health, and play, were poorly addressed or presented inconsistently. The representation of rights was uneven and scattered across textbooks. The results suggested that life studies textbooks only partially reflect the principles and scope of the UNCRC. Children's rights existed, but were not systematically or comprehensively aligned with the 54 articles of the Convention. The authors concluded that curriculum materials need to be revised to achieve a balanced and accurate integration of children's rights education.

Dilbaz et al. (2023) evaluated the effectiveness of online training program for healthcare service providers to prevent child marriage and forced marriage. The aim of the research was to assess the effectiveness of an internet-based training program created to prevent Child Marriage/Forced Marriage (CM\FM). The program and educational resources were developed in cooperation with The Association of Public Health Specialists (HASUDER) and UNFPA-Turkey, with financial backing from the Swedish International Cooperation Development Agency (SIDA). The sample consisted of 50 volunteer healthcare professionals (such as doctors, nurses, midwives, intern doctors, psychologists, and social workers) from

across Turkey who had undergone the training between December 30, 2020, and December 10, 2022. The findings showed that the online training program was successful in providing important knowledge to service providers in preventing CM/FM.

Fazil et al. (2023) conducted a case study on internet safety and cyber security awareness among secondary and high school students in Afghanistan at Badakhshan Province. The study examined the impact of cyber security education on the digital literacy and online safety of students among the youth in Badakhshan province in Afghanistan. Stratified random sampling technique was employed and selected 170 male and female students from various grade level in both public and private schools with in Badakhshan province in Afghanistan. Data collection was conducted through a comprehensive survey questionnaire consisting of 16 Likert scale-based questions. The findings of research indicated that internet behavior and cyber security awareness of the youth in Badakhshan Province, Afghanistan was low. The results also showed the need to foster digital literacy and online safety principles among students of different ages and academic backgrounds. It also highlighted the critical role of parental involvement in fostering responsible digital behaviours that encompass aspects such as privacy, security, and copyright.

An and Yang (2022) evaluated the impact of a road safety educational programme for senior elementary school students in Cambodia. The aim of the research was to assess the impact of a customized, comprehensive road safety educational program for older elementary school students in Cambodia. The program was implemented at an elementary school and comprised of seven parts that covered various topics related to pedestrian and vehicle safety (cars, motorcycles, and bicycles). A mixed method was employed to assess the changes in the students' knowledge, attitudes, and behaviors towards road safety. The study

included 52 students in total, with the experimental group made up of fourth graders (10 years old) and the control group composed of fifth graders (11 years old). Additionally, qualitative interviews were conducted with six participants from the experimental group. The results showed that the students gained new insights into road safety, developed more positive attitudes, and made efforts to practice road safety through the educational programme provide to them.

Luo (2022) analyzed effective strategies for cultivating legal awareness among college students, emphasizing the critical role of legal consciousness in national progress and the realization of governing the country according to law. The research adopted a policy and literature review method to analyse current practices and shortcomings in legal education for non-law majors in colleges and universities, followed by analytical and conceptual of addresses trends, practices, and problems within Chinese higher education. The research findings suggested that colleges often neglect to create multiple engaging environments for fostering legal awareness, focusing too narrowly on formal curriculum, institutional leadership, and student engagement. The research findings also revealed that it is critical for universities to actively shape campus legal culture while allowing students to pursue a broad range of legal knowledge independently.

Yazici et al. (2021) examined the perceptions of sixth grade students regarding the concepts of law and justice. The study aimed to provide students with knowledge and skills such as the development of law and justice awareness, and the development of legal literacy, and to analyze students' perceptions about the concepts of law and justice in the Law and Justice course curriculum teaching in the sixth grade of secondary school. A sample of 150 sixth grade students studying in Atatürk Secondary School and Gazi Mustafa Kemal Secondary School,

located in the center of Kaya district of Afyonkarahisar, were included in the working group of the research in the 2019-2020 academic year. The Law and Justice Word Association Test prepared by the researcher was used as a data collection tool. The results obtained indicated that the students' perceptions of the concepts of law and justice are close to each other. Results also revealed that students had the conceptual knowledge necessary to raise awareness of the concepts of law and justice.

Alanzi (2019) investigated the legal education model in the Arab regional and Saudi Arabia in particular. The results indicated that the Arab legal system has been found to be derived from Roman law and French models. It has been stated that the French teaching model is spread in the country through professors who have been educated in French law schools, and that the French model of legal education follows a lecture approach. Formal legal education in the country was initiated by the Institute of Public Administration (IPA) in the 1970s. The IPA offered a two-year diploma after a master's degree in Sharia. Subsequently, King Saud University began systematic legal education in the 1980s. Law graduates are required to have a minimum of a 4-year law degree and a 3-year apprenticeship as a trainee lawyer in a law firm. The research also contrasts the legal education systems of France, Saudi Arabia, and the US. The study found that the Saudi Arabian system is more similar to the French system and less similar to the US system.

Kutsyuruba et al. (2019) explored the understanding of pre-service teachers' legal literacy and experiences with legal issues in practicum setting. The aim of study was to examine the level of knowledge that pre-service teachers have about education law and policy and how it affects their preparation to enter the teaching profession. Exploratory mixed-methods was used to examine the reflections of pre-

service teachers ($n = 1731$) who detailed their observations and experiences of legal issues during practical placements over three academic years in a teacher education program at a University in Southeastern Ontario. Results indicated that similarities and differences in the problems that teacher candidates had observed or dealt with in their practice. Findings of teacher candidates' awareness of legal issues suggested that the school law and ethics course generally provides an initial awareness of what is acceptable and unacceptable for a teacher.

Kort (2018) analysed the social studies textbooks with reference to human rights education. The main objective of the study was to find out the extent to which human rights featured in the school subject of social studies in the Netherlands. The study assessed whether the textbook included sufficient and accurate factors of human rights education, given the status of citizenship education in the Netherlands. The method included a qualitative case study analysis applying human rights education criteria to the textbook content. Social science textbook of Dutch secondary schools was selected for content analysis. Findings revealed that the textbook lacked basic information on human rights. Moreover, the study found that the textbook conveyed some misrepresentation about human rights due to the authors' mistakes. The analysis indicated that the textbook did not adequately support human rights education which is vital for fostering informed and active future citizens. The result highlighted the need for improved human rights content and teacher support to insert human rights values effectively into citizenship education in the Netherlands, aiming to enhance students' critical reflection on rights and justice in society.

Pevtsova et al. (2016) analysed the reasons for the distortion of legal concepts, guidelines, and settings of juvenile offenders category of children, as

well as methods for correcting the elements of their legal awareness. The methods used in the study include systematization and generalization of facts and concepts in legal practice and education, the method of expert evaluations, and qualitative and quantitative analysis. The study found that juvenile offenders are less likely to have a sense of law and exhibit antisocial behaviours in situations of isolation from society as a result of social and other forms of poverty, disproportionate impact on teachers, and natural personality development during adolescence. Results revealed that the reasons for the distortion of the elements of legal consciousness of students in closed-type institutions. The qualitative individual characteristics of students and socio-pedagogical prerequisites that allow creating the threshold of social and legal competence of minors in conditions of isolation from society.

Raman et al. (2014) evaluated the current factors linked to seat-belt use and unsafe driving behaviours in Kuwait. The researcher surveyed 741 adults in 2010 to assess their driving habits and history. The results showed that only 41.60 percent of drivers reported always using a seat belt, with front seat passengers being more likely to use seat belts (30.50 percent) than rear passengers (6.50 percent). The study also revealed that distracted driving behaviours, such as mobile phone use (51.10 percent) and texting/SMS (32.40 percent), were widespread. Logistic regression analysis indicated that drivers who were young (aged 18-19), male, Kuwaiti nationals or non-Kuwaiti Arabs, drove above the speed limit, had traffic violation tickets, or had more than one car crash in the past year, were less likely to use seat belts.

A case study was conducted by Chambers (2013) on preventing child sexual abuse. Data was collected through open-ended interviews with 36 conference attendees, and structured interviews with three participants. The

findings of the study revealed that education based on the theory of knowledge is crucial in putting an end to child sexual abuse (CSA). The findings suggested that education based on the theory of knowledge is the key to ending CSA and education is a major barrier to CSA and that relevant knowledge, skills, concepts, attitudes and values should be integrated across all subjects, especially social sciences. The research results showed that an integrated educational approach can influence children and provide them with the awareness and confidence to recognize and respond to sexual abuse.

Raman et al. (2013) analyzed the level of awareness and utilization of child safety seats in Kuwait. A self-administered survey was conducted among parents of children aged 18 or younger at five Kuwaiti university campuses. Out of the 552 respondents, a significant number (44 percent) had placed a child in the front seat while driving, and 41.5 percent had held a child in their lap while driving. The majority of parents were not aware of or did not use the appropriate child restraint. Only 36 percent of parents of infants knew about an infant seat, and only 26 percent reported using one. On the other hand, over 70 percent of parents reported wearing seat belts either "all of the time" (33 percent) or "most of the time" (41 percent). The results revealed that parents' understanding and habits of using child car seats in Kuwait can be used to design interventions aimed at reducing injuries and fatalities of child passengers.

Makela and Peters (2004) examined the comprehension of consumer rights and responsibilities, along with the attitudes towards consumer behavior and education of senior secondary school students in Botswana. Data was gathered through a questionnaire completed by 3107 students and was analyzed using descriptive statistical techniques to determine frequencies and central tendencies. The results indicated that consumer education programs have a favorable influence

on adolescents as the majority of the student's exhibited awareness of consumer rights and responsibilities, and were able to make informed choices on different consumer issues.

Hebert et al. (2001) conducted a study on proximate effects of a child sexual abuse prevention program in elementary school. The purpose of the study was to assess the effectiveness of the sexual child abuse prevention program called ESPACE using a research design known as Solomon-type with first and third grade students. Sample consisted of 133 children, comprising 64 first-graders and 69 third-graders. The results indicated that the children who participated in the prevention program demonstrated more knowledge and skills related to abuse prevention than those who did not participate. Therefore, the findings suggested that the Quebec version of the CAP program was successful in training children in the prevention of abuse concepts and skills.

MacIntyre and Carr (1999) conducted a study on evaluation of the effectiveness of the stay safe primary prevention programme for child sexual abuse. The purpose of the study was to assess the efficacy of the Stay Safe Programme in providing personal safety skills training to unscreened 7 and 10-year-old children for preventing child abuse. The researchers compared changes in safety knowledge and skills as well as self-esteem between 339 children who underwent the Stay Safe Programme and 388 children who were on a waiting list. The results revealed that those children who received training had significantly better safety knowledge and skills, which remained consistent during the follow-up period. As a result, the study concluded that the Stay Safe Programme was an effective primary prevention intervention for child abuse.

Summary of the international level studies on legal education reviewed are given in Table 1

Table 1*Summary of International Studies on Legal Education*

Sl. No.	Author (s)	Year	Findings
1.	Xiaoting et al.	2025	College students cannot use rule of law to solve life problems, and national policies, negative society's impact as well as expectation of society create challenges to rule of law education.
2.	Al-Janabi et al.	2024	The content of the social studies textbooks did not represent legal education in an equal or balanced manner across grades. The important legal concepts such as organ trafficking, anti-smoking, and anti-drug education were insufficiently underlined in textbooks.
3.	McNamara	2024	The gap between legal interpretations and academic understanding of Physical Education and Adaptive Physical Education within Individual with Disabilities Education Act (IDEA).
4.	Ozkaya and Colak	2024	Most participants either follow the law moderately or always, and a little over half of the participants were interested in the law. Teachers possessed high level of legal literacy but do not perceive them as legally literate.
5.	Akcan and Bakir	2023	The study found that while some rights, such as participation and protection, were barely visible, many others, such as the rights to education, health, and play, were poorly addressed or presented inconsistently. The representation of rights was uneven and scattered across textbooks.
6.	Dilbaz et al.	2023	The online training program was successful in providing important knowledge to service providers in preventing Child Marriage/Forced Marriage.
7.	Fazil et al.	2023	Internet behaviour and cyber security awareness of the youth in Badakhshan Province, Afghanistan was low.

Sl. No.	Author (s)	Year	Findings
8.	An and Yang	2022	The road safety educational programme significantly improved the knowledge and attitudes of senior elementary school students concerning road safety. There was a significant increase in road safety knowledge and attitudes in the experimental group that received the programme compared to the control group.
9.	Luo	2022	Colleges often neglect to create multiple engaging environments for fostering legal awareness, focussing too narrowly on formal curriculum, institutional leadership, and student engagement.
10.	Yazici et al.	2021	Students' perceptions of concept of law and justice are close to each other. Students had the conceptual knowledge necessary to raise awareness of concepts of law and justice.
11.	Alanzi	2019	Legal education system of France, Saudi Arabia, and US contrasts. Saudi Arabian system is more similar to the French legal education system and less similar to the US legal education system.
12.	Kutsyuruba et al.	2019	Similarities and differences in the problems that teacher candidates had observed or dealt with in their practice. Teacher candidates' awareness of legal issues suggested that the school law and ethics course generally provides an initial awareness of what is acceptable and unacceptable for a teacher.
13.	Kort	2018	The textbook lacked basic information on human rights. The textbook conveyed some misrepresentation about human rights due to the authors' mistakes. The textbook did not adequately support human rights education which is vital for fostering informed and active future citizens.

Sl. No.	Author (s)	Year	Findings
14.	Pevtsova et al.	2016	Juvenile offenders are less likely to have a sense of law and exhibit antisocial behaviours in situations of isolation from society as a result of social and other forms of poverty, disproportionate impact on teachers or teachers, and natural personality development during adolescence.
15.	Raman et al.	2014	Only 41.60 percent of drivers reported always using a seat belt, with front seat passengers being more likely to use seat belts (30.50 percent) than rear passengers (6.50 percent). Young male drivers drove above speed limit had traffic violation, and car crash more in the past years.
16.	Chambers	2013	Education based on the theory of knowledge is crucial in putting an end to child sexual abuse (CSA).and education based on the theory of knowledge is the key to ending CSA and education is a major barrier to CSA and that relevant knowledge, skills, concepts, attitudes and values should be integrated across all subjects, especially social sciences.
17.	Raman et al.	2013	The majority of parents were not aware of or did not use the appropriate child restraint. Only 36 percent of parents of infants knew about an infant seat, and only 26 percent reported using one. On the other hand, over 70 percent of parents reported wearing seat belts either "all of the time" (33 percent) or "most of the time" (41 percent).
18.	Makela and Peters	2004	Consumer education programs have a favourable influence on adolescents as the majority of the student's exhibited awareness of consumer rights and responsibilities, and were able to make informed choices on different consumer issues.

Sl. No.	Author (s)	Year	Findings
19.	Hebert et al.	2001	The Quebec version of the CAP program was successful in training children in the prevention of abuse concepts and skills.
20.	MacIntyre and Carr	1999	The children who received training had significantly better safety knowledge and skills, which remained consistent during the follow-up period.

Studies Related to Legal Education at National Level

Deepankuran and George (2025) examined the awareness on POCSO act among prospective teachers. The study aimed to find out how much knowledge prospective teachers have about the POCSO Act. The survey method was adopted for the study. The POCSO Act Awareness test, constructed by the investigator, was used to gather data on the awareness of prospective teachers. Sample consisted of 510 prospective teachers in Kerala state. The findings revealed that prospective teachers have a moderate level of awareness of the POCSO Act 2012.

Thakur and Thapliyal (2025) assessed the level of legal awareness among graduate students in Chandigarh, how legal knowledge acts as a tool for empowerment, and gender and stream (arts, science, commerce) differences exists in legal literacy. The research employed a cross-sectional survey design. Data were collected using a structured questionnaire focusing on legal knowledge, awareness of rights and duties, and attitudes towards law and justice. The survey was administered to respondents from several colleges over a set period, ensuring diverse representation. Sample consisted of 300 graduate students from various colleges in Chandigarh, comprising of both male and female students, with representation from arts, science, and commerce streams. The findings indicated that the legal awareness

level among graduate students was moderate, with most students familiar with basic rights but lacking deeper understanding of complex legal provisions. Results also found that the majority of students expressed a positive attitude toward the importance of legal literacy and its connection to greater empowerment and justice.

Bhat et al. (2024) analysed the level of legal awareness among University students of Kashmir. The research aimed to examine the extent of legal awareness among university students in Kashmir, assess how socio-economic condition influences legal awareness, and understand the practical application of legal knowledge among students. The investigators utilized both primary and secondary sources for data collection. Primary data were gathered through a survey using a structured questionnaire. The results indicated that the level of legal awareness among university students was generally low; most students lacked thorough legal literacy, and socio-economic background had a notable influence on students' legal awareness, with those from more privileged backgrounds tending to have greater awareness. The results also revealed the need for enhanced legal education and greater efforts to increase legal literacy among students, which would permit them to effectively participate in civic processes and access justice.

Kundal and Singh (2024) examined the gendered experiences of female law students in Indian law schools, influence of social norms, and patriarchal expectations on their education and career choices. The study used a qualitative and quantitative mixed-methods approach to analyze the gendered experiences of female students in Indian law schools, exactly focusing on three law schools in New Delhi. The sample involved 50 female students enrolled across different semesters of law degree course. The results indicated that women students initially showed enthusiasm for active legal professions such as litigation but tend to distance

themselves from these career paths in later years due to the prevailing masculinity and gender biases in the legal profession. The result also highlighted the persistence of gender bias despite increasing numbers of women in legal education and calls for meaningful reforms to address these entrenched barriers.

Abid and Niranjana (2023) evaluated the awareness on Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012 among prospective teachers at secondary school level. The study adopted survey method. The sample consisted of 69 prospective teachers of Kozhikode district of Kerala state. The result indicated that majority of the prospective teachers are aware of the various aspects of POCSO Act 2012. But at the same time the results also revealed that only half of the prospective teachers are aware of some of the aspects of POCSO Act, like meaning of penetrative sexual assault, moral conduct of a police force while dealing with cases and provisions for public awareness on POCSO Act.

Joshi and Sharma (2023) evaluated the effectiveness of an education module on child sexual abuse among school going adolescents in selected schools of Gurugram, Haryana. The objective of the study was to evaluate how effective a teaching module on child sexual abuse was for school-aged teenagers in selected schools in Gurugram. Experimental study was conducted on a sample of 250 schools going teenagers in selected schools in Gurugram, using simple random sampling. The results of the post-test showed that the training module had a positive impact on increasing knowledge about child sexual abuse among school going teenagers. The study also discovered that school going teenagers had inadequate knowledge about child sexual abuse.

Bahmani (2022) analyzed on legal awareness among graduate students with special reference to colleges in Delhi NCR Region and Haryana. The study

aimed that to measure the level of legal awareness among graduate female students regarding legislation and rights related to women and evaluate the role of classroom teaching in disseminating legal knowledge among students. Descriptive research design was adopted. Data were collected via an online questionnaire from female students in women's colleges in Delhi NCR and Haryana. The study included 213 graduate female students: 176 from Delhi NCR and 37 from Haryana. The results indicated that students from both states had less awareness of the POSCO act. The results also indicated that students from Haryana, which represent rural India, had more lack of awareness of POCSO act than students from urban Delhi NCR area.

Purohit et al. (2022) investigated the understanding and outlook of school children regarding child sexual abuse. The sample size composed of 128 school students. The findings showed that only a small number of participants were aware of appropriate touch and inappropriate touch. The majority of participants lacked knowledge about private body parts and were unsure about how to respond in case of abuse.

Sunitha (2022) analysed the awareness of legal acts awareness levels of women students in the various colleges in Vijayawada city. The study used descriptive research design. Data were collected using a structured questionnaire that comprised questions about awareness of specific legal acts and toll-free helpline numbers relevant to women's safety. The respondents (30 young women students from a Vijayawada co-educational degree college) were selected using convenient sampling. The sample consisted of 30 girl students aged 18–25 years, in degree college of Vijayawada, Andhra Pradesh. The respondents were from various educational streams (commerce, arts, and sciences). The results indicated that students had high awareness

on Nirbhaya/Disha/RTE, moderate awareness on POCSO harassment, and low awareness on stalking/trafficking. Results also indicated that only 50 percent of students acknowledged media's influence in promoting legal awareness.

Abid and Niranjana (2021) examined the awareness on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act among prospective teachers at secondary level. The study adopted survey method. The sample consisted of 110 prospective teachers of Kozhikode district of Kerala state. While collecting the data due representation was given to the subject of specialization of the participants. Awareness Test on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act was used to measure the awareness of prospective teachers at secondary level on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act. The awareness test consisted of 20 items related to various aspects of Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act 2015. The results of the study indicated that the prospective teachers at secondary level had only low level of awareness on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act and there exists no significant difference in the awareness on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act among prospective teachers at secondary level with respect to subject of specialization.

Neetu (2021) conducted an analytical study on the requirement and understanding of legal protection for girl children in India. The objective was to provide recommendations for a comprehensive, interdisciplinary approach and various measures to address the issue of sexual abuse and commercial exploitation of girl children in India. The researcher investigated the existing laws related to girl child sexual abuse in India are inadequate, the reasons why laws for the prevention of exploitation of girl children are not as effective as they should be, and proposes appropriate procedures to achieve better outcomes in all aspects. The research

followed an analytical design involving both qualitative and quantitative approaches. The study collected data over a well-structured questionnaire covering various strata including girl children and their mothers, people in general, advocates, NGOs, and orphanages. The study found that the prevalence of crimes against the girl child is distressingly high, with one out of five girls under 15 years facing physical or mental abuse and sexual abuse of girls was a significant concern. The study emphasized the need for specialized legal protection due to physical vulnerabilities and highlighted the need for increased legal awareness, better enforcement of laws related to child protection, and to empower girl children in India.

Puneet (2021) studied legal awareness among the adolescents of government and private schools of NCR on the rights of women in the Indian Constitution. The purpose of the study was to determine the degree of comprehension regarding women's rights and to compare the level of legal awareness across genders, school types, and academic streams among adolescents. A sample of 500 adolescents and 106 teachers was collected using systematic random sampling. The study found that the legal awareness of the adolescents was mostly at a moderate to low level. The result also revealed that female students, private school students, and humanities stream students exhibited higher level of legal awareness.

Shalini (2021) tested the effectiveness of Problem Based Learning (PBL) in legal education in India. The main purpose of the study was to assess the impact of PBL in legal education and evaluate whether outcomes differ from those achieved by traditional methods of instruction. The study used a comparative experimental design, combining quantitative and qualitative approaches. Test scores from two groups (PBL vs. traditional) were quantitatively analysed and focus group discussions with students provided qualitative insights into learning experiences and preferences. Sampling technique used was purposive sampling. The sample was

fourth-year law students at an Indian university, divided into two groups. In the test group, 60 students studied constitutional law using PBL; in the control group, 54 students studied corporate law using traditional methods. The study found that students exposed to PBL scored significantly higher in immediate assessments than those taught via traditional methods. Focus group discussions and faculty interviews emphasized higher engagement, motivation, and deeper learning among the PBL group, accompanied by the progress of critical thinking, problem-solving, and lifelong learning skills. The results concluded that PBL led to greater academic achievement, motivation, and preparedness for legal practice than traditional lecture-based methods. The study recommended that adoption of PBL in Indian law schools, despite challenges such as increased resource and planning needs and called for institutional and curricular reforms to facilitate PBL-focused education.

Rashid et al. (2020) conducted a study on development and validation of module for teaching human rights at higher education level. The study was undertaken to create and verify modules that could be utilized for educating individuals about Human Rights (HRs). The researchers formulated nine units of modules based on human rights and verified the effectiveness of the module. The researchers employed a pre-experimental design, where one group underwent a pre-test and post-test evaluation. For pre- and post-test evaluations, the researchers developed a Self-reported five-point Likert scale comprising 22 items. A sample of 47 students of final year of BS education were pre-tested. After giving 27 hours of teaching on Human Rights Values (HRVs) through the Modular Approach (MA), and the human rights awareness was tested again. The results indicated that the module was valid and effective for teaching human rights among graduate students.

Pradhan et al. (2020) conducted a study on implementation of Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA) in education institutions in India. The

purpose of the research was to identify any instances of breaking the rules outlined in Sections 4 and 6b of COTPA (which forbid smoking in public places and the sale of tobacco products near educational institutions, respectively) in the vicinity of educational institutions. An observational study conducted in 307 schools and colleges across 12 districts in five states in India found that an average of 85 percent of the 307 educational institutions surveyed violated Section 4 and an average of 69 percent violated Section 6b. The study suggested that a coordinated effort of all stakeholders, especially the police, educational institutions and the community, is needed and that adherence to the guidelines on tobacco-free educational institutions will improve the implementation of COTPA in and around educational institutions.

Suveesh and Rajan (2020) assessed the effectiveness of structured teaching programme on knowledge regarding child sexual abuse among high school students in selected schools at Gonda. The study employed a non-experimental approach with a one-group pre and post-test research design, and respondents were selected using a non-probability convenient sampling technique. Data was collected using a questionnaire consisting of 20 items related to child sexual abuse, and administered to 50 high school students who met the inclusion and exclusion criteria. The result revealed that there was significant relationship between related demographic variables such as gender, religion, parents' education, parents' occupation, and family type and knowledge on child sexual abuse and the overall level of knowledge about child sexual abuse. The results also indicated that structured teaching programme is effective in improving knowledge regarding child sexual abuse among high school students.

Hanumappa and Patel (2019) analysed the awareness of legal aspects among Indian library professionals. The study aimed to explore the level of knowledge,

awareness, and attitudes among these professionals regarding legal aspects that have an impact on libraries. The study included a representative sample of 73 library professionals working in Gujarat. Data collected by using structured questionnaire. The results revealed that level of legal awareness on legal provisions is better than legal issues awareness among library professionals. Majority of library professional had moderate level of legal awareness on legal issues related to libraries. The results also indicated that education qualification, designation, and work experience had no relation with legal awareness of library professionals.

Athuluru et al. (2018) evaluated the cognizance and social attitudes regarding tobacco control laws in and around educational institutions of Nellore city. The study also analyzed how informed, interested, and compliant people were in relation to the ban on the sale of tobacco products near educational institutions in Nellore city, India. Descriptive cross-sectional survey was conducted in various degree colleges in Nellore city, Andhra Pradesh. Sample consisted of 400 institutional personnel from selected degree colleges in Nellore city. This included students, teaching staff, nonteaching staff, and workers. Specifically, 254 (63.50 percent) were students, 62 (15.50 percent) were teaching staff, 51 (12.80 percent) were nonteaching staff, and 33 (8.30 percent) were workers. The participants were selected using simple random sampling from 10-degree colleges (8 private and 2 government) with 40 individuals from each institution, proportional to the size of their population. The results of the research showed that the participants had limited knowledge about smoke-free regulations, but were highly supportive of strict implementation of the Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA).

A systematic review was conducted by Choudhry et al. (2018) on child sexual abuse in India. The researchers performed a comprehensive analysis of

quantitative and qualitative studies on Child Sexual Abuse (CSA) in India that were published in the last decade. The review involved a diverse range of study populations from the selected studies, comprised of children below 18 years old, adults recalling childhood CSA experiences, and specific at-risk populations such as commercial sex workers, men who have sex with men (MSMs), children in shelter homes, street adolescents, and children working as domestic labourers. Review revealed that the rates of CSA were alarmingly high among both boys and girls in India.

Nazarudeen (2018) conducted a study on the impact of legal awareness on the teenage students to develop a culture of peace in the prevention of crimes. The study also aimed to examine the legal awareness of teenage students in Thiruvananthapuram district. General legal awareness questionnaires were used as tools to collect data, and a total of 384 students participated in the study. Results indicated that there is a direct correlation between legal awareness and the development of a culture of peace, which can prevent people from engaging in criminal activities. Findings also indicated that the lack of legal awareness lead to an increase in criminal behavior among men.

Prasheeda (2018) reviewed the doctoral studies in education in the state of Kerala which were produced from the Universities of Calicut, Mahatma Gandhi University, and Kerala University during the period of 45 years (1970-2015). The study aimed to analyze and categorize doctoral studies in Education conducted at three selected universities, as well as to identify research gaps in the field based on these studies. A sample of 462 doctoral studies from the University of Kerala, University of Calicut, and Mahatma Gandhi University in Kerala was used. Upon analyzing the results of the study, it was found that there were research gaps in areas

such as women education, educational management and administration, value education, early childhood education, continuing education, elementary education, human right education, inclusive education, legal education, and adult education.

Singh (2018) evaluated the level of knowledge and adherence to road safety regulations among secondary school students. Survey was carried out on 150 students aged between 13-17 years, enrolled in government and private secondary schools in Achrol, Jaipur district, Rajasthan. The findings revealed that most of the secondary school students possessed an average level of awareness and partially satisfactory implementation of road safety rules and 24 percent students indicated that satisfactory adherence to road safety rules.

Atanu et al. (2017) studied the perception of hazards of tobacco use and effect of educational intervention among school students in a suburban area of West Bengal. The purpose of the study was to determine the level of knowledge, attitude, and behavior of students with regard to tobacco use. Additionally, the study aimed to investigate the impact of health education on the students' knowledge and attitudes towards tobacco use. Sample consisted of 151 male students from 8th, 9th, and 10th grades in a high school located in North 24 Paraganas, West Bengal. The results indicated that 16.60 percent students were current users of tobacco products and 32.50 percent had tried tobacco product at least once. Results also showed that health education intervention was helpful in increasing students' knowledge and attitudes towards tobacco use.

Devi and Ranjithamani (2017) evaluated the level of legal awareness among women school teachers and to identify significant differences in legal awareness based on subject taught (arts vs. science), type of school management (government vs. private), and locality (urban vs. rural). The study used the survey method for data

collection, A structured and validated questionnaire was administered to measure legal awareness. Stratified random sampling was employed to select the participants. The sample consisted of 200 women school teachers in Tamil Nadu. Results showed that there exists a significant difference in legal awareness levels based on subject taught, science teachers had higher legal awareness than arts teachers. Significant difference was found based on school management, private school teachers had higher legal awareness than those in government schools. Results also showed significant difference based on locality, urban teachers had higher legal awareness than rural teachers.

Revathi (2017) examined the awareness about Consumer Protection Act 1986 with special reference to food products in Salem district. The aim of the study was to investigate the level of consumer awareness regarding the Consumer Protection Act 1986. A total of 554 respondents in Salem District were selected for the study. Data was collected by using a questionnaire. The results of the study showed that male respondents were more aware of the Consumer Protection Act 1986 compared to female respondents. Additionally, the study found that highly educated respondents who had completed post-graduate studies had a higher level of awareness of the duties and responsibilities regarding the Consumer Protection Act 1986 compared to other educated respondents.

Sakila and Prasad (2014) assessed the general level of legal awareness among higher secondary students in Kanyakumari District and compared legal awareness based on sub variables like gender, type of locality (urban/rural), and stream of study. The study used a descriptive survey method. Data were collected using a structured Legal Awareness test. The questionnaire covered knowledge of basic rights, constitutional provisions, legal protections, and students' understanding of laws relevant to youth. The sample consisted of 400 higher secondary students from

various schools in Kanyakumari District. The findings revealed that the general level of legal awareness among higher secondary students was moderate and many students knew basic rights but lacked in-depth knowledge of specific legal protections and laws. Male students displayed slightly higher legal awareness than female students, but the difference was not statistically significant.

Thamarasseri (2014) analysed the human rights legal literacy and social wellbeing of secondary school students. The objectives of the study were to explore the levels of human rights awareness and social wellbeing among secondary school students. The study was conducted on a sample of 600 students from various high schools in Kerala state. Human rights awareness questionnaire, legal literacy questionnaire, and social wellbeing scale were used to collect data. The findings indicated that the majority of the secondary school students had an average level of human rights awareness, legal literacy, and social wellbeing. Additionally, there was a significant positive correlation between human rights awareness and social wellbeing among the students. The study also found a significant positive relationship between legal literacy and social wellbeing among secondary school students.

A cross-sectional survey conducted by Rao et al. (2013) examined knowledge, attitude, and practices regarding the Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA) in Khammam, Andhra Pradesh. Survey was conducted on a sample of 322 community members using a structured schedule. The results showed that only 47.50 percent of the participants were aware of COTPA and indicated a need for a coordinated effort to increase awareness among the vulnerable population.

Kumar and Gupta (2012) studied the attitude towards ragging among college students of different professional courses. The objective was to examine the perspective of male and female students in four professional fields namely;

management, law, medical and engineering regarding ragging. A total of 200 male and 200 female students were included, and the Attitude towards Ragging Scale was employed for collecting data. The result revealed that there is no significant effect of male and female students of professional courses on attitude towards ragging.

Lavanya and Patil (2012) analyzed legal literacy among secondary school students. The main aim of the study was to assess and compare legal literacy among secondary students (by gender, locality, school type). The study used quantitative design. Stratified random sampling method was used to select 150 ninth standard students from Chikmagalur Taluk, Karnataka. Questionnaire (40 questions, four parts: traffic rules, education, social, and other legal issues) was administered to measure legal literacy. The findings of the study indicated that 45.33 percent of students displayed average legal literacy, 28 percent low, and only 26.66 percent high legal literacy. Students were generally aware of certain legal areas but lacked knowledge about topics like directive Principles of State Policy and child labour. The results overall legal literacy among secondary students was average and not encouraging, especially given contemporary challenges like child atrocity and juvenile crime.

Yadav (2012) examined the awareness about women's legal rights amongst girl students studying in different professional courses. The objective of the study was to investigate the level of awareness among female students, who were studying different professional courses, regarding women's legal rights related to social, general, political, and economic aspects. A total of 300 students were selected from various institutions in Jaipur city where professional courses were being offered. The researchers used an awareness test and interview schedule for collecting data. The findings of the research revealed that M. Tech. female students were more knowledgeable about women's rights. On the other hand, B.Ed. female students had less knowledge about women's rights compared to MBA, PGDCA, and MCA female students.

Thambidorai (2010) presented a study on the general legal awareness among the students of professional courses. The main purpose of the study was to assess the general legal awareness among students of professional course, such as engineering, medical, law, and teacher education. The study employed descriptive survey method. Data were collected through a structured questionnaire developed to capture features of legal awareness relevant to professional students. Sample consisted of 1000 professional course students'. The study found that Legal awareness among professional course students was to be moderate and law students scored higher than students from other disciplines. Female students generally exhibited greater awareness of legal issues compared to male students. The result of the study that legal awareness among professional students is not at the desired level, except for law students. The recommendation of the study indicated that integrating legal education modules or awareness activities into all professional courses to bridge knowledge gaps and empower youth with critical legal knowledge necessary for personal and professional life.

Sinha and Gupta (2004) conducted a study on tobacco use among students in Uttar Pradesh and Uttaranchal, India. The prevalence of tobacco use, as well as the knowledge and attitudes surrounding it, were evaluated among school staff members in Uttar Pradesh. Cluster sampling method was employed, with the probability of selection proportional to the number of students enrolled in grades 8-10. The adoption and implementation of tobacco prevention policies in schools are critical components of a comprehensive approach to tobacco control. Result indicated that school personnel in Uttar Pradesh and Uttaranchal were supportive of the formulation and implementation of tobacco control policies both within and outside of schools. The findings also indicated significant prevalence of tobacco use among students in Uttar Pradesh and Uttaranchal.

Summary of the national studies on legal education reviewed are given in Table 2.

Table 2

Summary of National Studies on Legal Education

Sl. No.	Author	Year	Findings
1.	Deepankuran and George	2025	Prospective teachers had moderate level of awareness of the POCSO Act 2012.
2.	Thakur and Thapliyal	2025	Legal awareness level among graduate students was found to be moderate, with most students familiar with basic rights but lacking deeper understanding of complex legal provisions.
3.	Bhat et al.	2024	The level of legal awareness among university students was generally low, most students lacked thorough legal literacy and socio-economic background had a notable influence on students' legal awareness, with those from more privileged backgrounds tending to have greater awareness.
4.	Kundal and Singh	2024	The persistence of gender bias despite increasing numbers of women in legal education and showed enthusiasm for legal profession initially and distance themselves later.
5.	Abid and Niranjana	2023	Majority of prospective teachers were aware of Protection of Children from Sexual Offences Act but only half of prospective teachers aware of terms used in the Act
6.	Joshi and Sharma	2023	Training module had a positive impact on increasing knowledge about child sexual abuse among school going teenagers. School going teenagers had inadequate knowledge about child sexual abuse.

Sl. No.	Author	Year	Findings
7.	Bahmani	2022	Students from both states had less awareness of the POSCO Act than students from Urban Delhi NCR area.
8.	Purohit et al.	2022	Only a small number of participants were aware of appropriate touch and inappropriate touch. The majority of participants lacked knowledge about private body parts and were unsure about how to respond in case of abuse.
9.	Sunitha	2022	Students had high awareness on Nirbhaya/ Disha/ RTE, moderate awareness on POCSO/ harassment, and low awareness on stalking/ trafficking. Only 50 percent acknowledged media's influence in promoting legal awareness.
10.	Abid and Niranjana	2021	The majority of the prospective teachers at secondary level have low level of Awareness on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act. There exists no significant difference in the awareness of Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act among prospective teachers and secondary level with respect to subject of specialization.
11.	Neetu	2021	The prevalence of crimes against the girl child is distressingly high, with one out of five girls under 15 years facing physical or mental abuse and sexual abuse of girls was a significant concern.
12.	Puneet	2021	The legal awareness of adolescents on Indian Constitution was moderate to low. Female students, private school students, and humanities stream students exhibited higher legal awareness.
13.	Shalini	2021	Students exposed to PBL scored significantly higher in immediate assessments than those taught via traditional methods. Focus group discussions and faculty interviews emphasized higher engagement, motivation, and deeper learning among the PBL group, accompanied by the progress of critical thinking, problem-solving, and lifelong learning skills.

Sl. No.	Author	Year	Findings
14.	Rashid et al.	2020	Module on human rights was effective for teaching human rights among graduate student.
15.	Pradhan et al.	2020	Majority of (85 percent) of educational institutions violated section 4 and 65 percent violated 6b of COTPA Act.
16.	Suveesh and Rajan	2020	Significant relationship between related demographic variables (gender, religion, parents education, parents occupation, and family type) and knowledge on child sexual abuse and the overall level of knowledge about child sexual abuse. Structured teaching programme had significant effect on improving knowledge of child sexual abuse among high school students.
17.	Hanumappa and Patel	2019	Majority of library professionals had moderate level of legal awareness on legal issues related to library. Education qualification, designation, and work experience had no relation with legal awareness of library professionals.
18.	Athuluru et al.	2018	The participants had limited knowledge about smoke-free regulations, but were highly supportive of strict implementation of the Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA).
19.	Choudhry et al.	2018	The rate of child sexual abuse were alarmingly high among both boys and girls in India.
20.	Nazarudeen	2018	Direct correlation between legal awareness and the development of a culture of peace. Lack of legal awareness led to an increase in criminal behaviour among men.
21.	Prasheeda	2018	Research gaps in areas such as women education, educational management and administration, value education, early childhood education, continuing education, elementary education, human right education, inclusive education, legal education, and adult education.

Sl. No.	Author	Year	Findings
22.	Singh	2018	The secondary school students possessed an average level of awareness and partially satisfactory implementation of road safety rules and 24 percent students indicated that satisfactory adherence to road safety rules.
23.	Atanu et al.	2017	School students in a suburban area of West Bengal had 16.60 percent current users of tobacco products and 32.50 percent had tried tobacco product at least once. The study also indicates that health education intervention was helpful in increasing students' knowledge and attitudes towards tobacco use.
24.	Devi and Ranjithamani	2017	There was significant difference in legal awareness levels based on subject taught, science teachers had higher legal awareness than arts teachers. Significant difference was found based on school management: private school teachers had higher legal awareness than those in government schools. Significant difference was found based on locality: urban teachers had higher legal awareness than rural teachers.
25.	Revathi	2017	Educated respondents who had completed post-graduate studies had a higher level of awareness of the duties and responsibilities regarding the Consumer Protection Act 1986 compared to other educated respondents. Male respondents were more aware of Consumer Protection Act than female respondents.
26.	Sakila and Prasad	2014	The general level of legal awareness among higher secondary students was to be moderate and many students knew basic rights but lacked in-depth knowledge of specific legal protections and laws. Male students displayed slightly higher legal awareness than female students, but the difference was not statistically significant.

Sl. No.	Author	Year	Findings
27.	Thamarasseri	2014	The majority of the secondary school students had an average level of human rights awareness, legal literacy, and social wellbeing. Additionally, there was a significant positive correlation between human rights awareness and social wellbeing among the students.
28.	Rao et al.	2013	Only 47.50 percent of the participants were aware of COTPA and indicated a need for a coordinated effort to increase awareness among the vulnerable population.
29.	Kumar and Gupta	2012	There is no significant effect of male and female, and students in professional courses on attitude towards ragging.
30.	Lavanya and Patil	2012	Only 45.33 percent of students displayed average legal literacy, 28 percent had low, and only 26.66 percent had high legal literacy. Students were generally aware of certain legal areas but lacked knowledge about topics like Directive Principles of State Policy and child labour.
31.	Yadav	2012	M. Tech. female students were more knowledgeable about women's rights. B.Ed. female students had less knowledge about women's rights compared to MBA, PGDCA, and MCA female students.
32.	Thambidorai	2010	Legal awareness among professional course students was to be moderate and law students scored higher than students from other disciplines. Female students generally exhibited greater awareness of legal issues compared to male students.
33.	Sinha and Gupta	2004	Significant prevalence of tobacco usage among students in Uttar Pradesh and Uttaranchal.

Conclusion

The review of related studies in legal education reveals a dynamic and rapidly evolving field shaped by both international and national developments. Internationally, legal education has been profoundly influenced by globalization, technological innovation and the increasing need for cross-border legal competence. Comparative studies highlight significant differences and convergences between legal systems, such as the practical, skills-based approach. Research also underscores the growing importance of skills-based and experiential learning, with law schools worldwide expanding clinical programs, externships, and simulation-based courses to bridge the gap between theory and practice. The integration of technology, including online and hybrid learning, and artificial intelligence, is transforming both the content and delivery of legal education, making digital literacy a core competency for future lawyers.

Research studies, both internationally and nationally, have shown that legal awareness among various sections of society and levels of students ranges from low to moderate. This indicates a significant gap in knowledge about legal rights and responsibilities among students. Consequently, both international and national research highlighted the need for greater diversity, equity, and inclusion in legal education, as well as the importance of integrating social justice, ethics, and interdisciplinary perspectives into the curriculum. Emerging themes such as digital transformation, the rise of new legal issues (e.g., cyber security, environmental law), and the expansion of global and comparative law studies point to a future where legal education is more adaptive, inclusive, and responsive to societal needs. However, structured programmes have been found to be effective in increasing awareness of legal aspects among participants. By targeting specific demographics and tailoring initiatives to the needs of students, it is possible to improve legal

literacy and empower individuals to make informed decisions. Although several studies have explored various dimensions of legal awareness, there is a noticeable gap in research concerning the design and development of self-learning materials intended to enhance legal awareness among secondary school students. This absence highlighted the need for a systematic approach to create instructional resources that can promote independent and meaningful learning in this domain. Hence, the investigator decided to develop a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Chapter - 3

METHODOLOGY

- *Variables*
- *Objectives*
- *Hypotheses*
- *Design*
- *Instruments*
- *Sample*
- *Data Collection Procedure*
- *Statistical Techniques Employed*

Methodology is regarded as a fundamental aspect of any research project. The effectiveness of research depends on the methodology utilised as well as tools and techniques employed. The major objective of the study is to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students. Methodology of the study in detail is presented below under the following headings.

- Variables
- Objectives
- Hypotheses
- Design
- Instruments
- Sample
- Data Collection Procedure
- Statistical Techniques Employed

Variables

The study is experimental in nature and thus, the variables selected for the study are:

Independent Variable

- Instructional Strategy using Self Learning Module on Legal Awareness

Dependent Variable

- Legal Awareness

In addition to independent and dependent variables, the demographic variables are gender, locale of schools, and type of management of schools.

Rationale for Selecting the Variable

Legal awareness is essential for an individual to live their life efficiently and effectively. But unfortunately, about 70 percent of persons living in rural areas in India are illiterate and even more are unaware of their legal rights and it has been shown that even literate persons sometimes lack awareness of legal issues (Pathania, 2025). Students from Delhi and Haryana states show limited awareness of the POSCO Act (Bahmani, 2022) emphasizing the need for increased awareness programs and campaigns to spread legal knowledge. Legal literacy among the general public and legal awareness among both male and female students are crucial for fostering a legal culture that supports the effective functioning of legal institutions in delivering social justice for women. Women in India need legal awareness to participate in public life as well as to achieve empowerment and lack of legal awareness among women can result in their exploitation and hinder their involvement in nation-building efforts (Bahmani, 2022).

Crime against children in cyber space were increasing is a major threat to society and it is crucial to have strict laws in place to regulate technology and to implement measures to safeguard children from cybercrime (Rahul et al., 2022). Lack of legal awareness among women can result in their exploitation and hinder their involvement in nation-building efforts (Bahmani, 2022). Sohal (2021) reported that private school students had greater knowledge of women's rights compared to government school students as well as stressed the importance of enhancing legal education in all schools to ensure that every student understands women's rights as outlined in the Indian constitution. Crimes against girl children are frequent in India that remain as a significant issue and people are not aware of the legal protections available to keep girl children safe (Khanna, 2021).

Rahman et al. (2020) indicated that educating modern students about the potential risks associated with online activities, as well as the methods that stakeholders can use to promote cyber security education in educational institutions is a need of the hour. Lack of legal awareness can lead to an increase in criminal behaviour among men and there is an imperative need of legal awareness among all segment of society by conducting legal awareness program (Nazarudheen, 2018). By improving understanding of legal language, individuals can make more informed choices and gain greater awareness of their rights and responsibilities within a legal framework (Rahayu, 2017). The road safety educational program could be an effective tool to enhance the road safety of older elementary school students in Cambodia (An & Yang, 2022). Therefore, legal awareness among the general public and legal awareness among students are crucial for fostering a legal culture.

Kerala High Court highlighted the need to educate school students about the POCSO Act and related laws and underscores the crucial role of teachers in addressing the growing concerns surrounding child sexual abuse (Times News Network, 2022). With the significant surge in the number of reported POCSO cases in Kerala, it has become imperative to equip young minds with knowledge and awareness to prevent such heinous crimes. On January 11, 2022, the Kerala Government supported the High Court's suggestion to include awareness of the POCSO Act in school curriculum abuse (Times News Network, 2022). The government emphasized the importance of teaching students about the Act to ensure their safety and well-being. This initiative aims to empower children with knowledge of their rights and legal protections, creating a safer and more aware society.

The website of Kerala Police (<https://keralapolice.gov.in/>) reported that on alarming rise in POCSO cases, with 1480 cases reported until April 2013. The

year 2022 has witnessed the highest number of 4518 registered cases since 2016, indicating an alarming trend that demands immediate attention. The figures from the past five years, ranging from 2,704 to 3516 cases during the period 201 to 2021 highlighted the persistent nature of the issue. In light of section 43 of the POCSO Act 2012, both the Central and State Governments bear the responsibility of widespread dissemination of information about the act among the general public, including children, parents, and guardians (The Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012, § 43).

Legal education in Indian schools, has traditionally neglected, producing generations with low understanding of rights, duties, and constitutional framework (Chauhan, 2025). Chambers (2013) emphasized that a comprehensive educational approach could empower children with the knowledge and confidence to recognize and resist sexual abuse. According to Purohit et al. (2022), an organized training program should be implemented to raise awareness about child sexual abuse among children, parents, and the public. Thus, the research evidences highlighted an urgent need to enhance legal awareness and displayed measurable progress made by legal awareness program. Hence, the investigator decided to construct a self learning module to enhance the legal awareness of secondary school students. Therefore, the independent variable is Instructional strategy using Self Learning Module on Legal Awareness., which include the areas such as The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and

Distribution) Act (2003), The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009) and the dependent variable is Legal awareness.

Objectives

The objectives framed for the study are

Major Objectives

1. To construct a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala
2. To validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala

Specific Objectives

1. To analyze the Social Science textbooks of standard VIII, IX, and X of Kerala state for the academic year 2021-2022 with respect to legal aspects.
2. To find out the level of Legal Awareness among secondary school students and for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.
3. To find out whether there exists any significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.
4. To compare the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group

Hypotheses

1. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender.
2. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools.
3. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on type of management of schools.
4. There exists significant difference in the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group.
5. Developed Self Learning Module on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Design

Research design assists the researchers in navigating the stages of the research process, from conceptions through execution and analysis, producing trustworthy and legitimate research findings (Creswell & Creswell, 2018). As the main focus of study is to construct and validate a Self Learning Module for enhancing the Legal Awareness among secondary school students, the study adopted experimental research design. Additionally, for the purpose of need analysis, the investigator employed content analysis and survey method. Even though the main focus of the study is construction and validation of a Self Learning Module for enhancing Legal Awareness among secondary school students, before the experimentation the investigator examined Social Science textbooks of VIII, IX, and

X standards of Kerala State to identify the legal aspects included in the content, by using content analysis. Survey method was used to find out the existing level of Legal Awareness among secondary school students. Thus, the present study was carried out in four phases and the phases are described in detail under the headings content analysis, survey phase, development of Self Learning Module on legal awareness, and validation phase (experimentation).

Phase 1: Content Analysis

Content Analysis is the scientific study of the meanings, contexts, and intentions within content, focusing on making valid, replicable, and objective inferences about content based on explicit rules (Thomas & Elias, 2018). The first phase focuses on the content analysis of Social Science textbooks for VIII, IX, and X standards of Kerala state. Documents used in content analysis were 10 Social Science textbooks of VIII, IX, and X standards published by State Council of Educational Research and Training (SCERT), Kerala for the academic year 2021-22. As part of content analysis, the researcher examined Social Science textbooks of VIII, IX, and X standards to identify the legal aspects related to children. Content analysis helped the investigator to identify the area to be included in the Self Learning Module on Legal Awareness.

Phase 2: Survey Phase

The second phase of the study was survey. The investigator decided to analyse the existing level of Legal Awareness of secondary school students before developing Self Learning Module on Legal Awareness. Therefore, in the second phase of the study, survey method was used to collect data from secondary school students by using Legal Awareness Test (Abid & Niranjana, 2022). The survey was

carried out on a sample of 783 secondary school students in Kerala state who follow Kerala state syllabus. The survey helped the investigator to identify the existing level of Legal Awareness among secondary school students, which served as a basis for developing the Self Learning Module on Legal Awareness.

Phase 3: Development of a Self Learning Module on Legal Awareness

The third phase focuses on the development of a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students. The module focussed on the legal aspects related to children. The investigator himself being a trained and experienced person in legal aspects and also in consultation with experts in the field of Law and Education selected the areas of Self Learning Module on Legal Awareness. The major areas identified for the preparation of the Self Learning Module on Legal Awareness are; The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003), The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009).

Phase 4: Experimentation Phase

The main focus of this study is to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students. Hence, in the fourth phase of the study, the experimental method is used to validate the developed module. The experiment was conducted on a sample

of 31 secondary school students studying in VIII standard of Umbichi Hajee Higher Secondary School, Chaliyam, Kozhikode, Kerala.

Design of Experimentation

Among the various experimental designs, in order to validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness the investigator selected one group pre-test post-test experimental group design. The design is represented as;

$$G_1 \quad O_1 \quad X \quad O_2$$

Where, G_1 is experimental group with pre-test O_1 , post-test O_2

Process of Experimentation

Before experimentation, the developed Self Learning Module on Legal Awareness was validated by experts. For the expert validation of the developed Self Learning Module on Legal Awareness, the investigator discussed with subject experts in the field of Education and Law to ensure the accuracy of objectives, content, and activities included in the Self Learning Module. After collecting suggestions from the experts, the developed Self Learning Module on Legal Awareness was modified, thus the content validity and face validity of developed Self Learning Module on Legal Awareness was ensured.

The process of experimentation consists of various phases such as pre-treatment phase, treatment phase, and post treatment phase.

Pre - treatment Phase. Prior to the experimentation, it is essential to determine the pre-condition of dependant variable. For understanding the pre-condition of the dependent variable of the study, Legal Awareness, the investigator conducted pre-test of Legal Awareness for the experimental group selected for the study. Administration

of pre-test helped the investigator to ascertain Legal Awareness among secondary school students before experimentation. The Legal Awareness Test developed and standardized by the investigator was administered to the experimental group of 31 secondary school students studying in VIII standard of Umbichi Hajee Higher Secondary School, Chaliyam, Kozhikode, Kerala before the experimentation.

Treatment Phase. In this phase, the experimental group of secondary school students received treatment based on the developed Self Learning Module on Legal Awareness. The prepared Self Learning Module on Legal Awareness was circulated among the experimental group of secondary school students. The investigator explained about the purpose and procedure of using the Self Learning Module on Legal Awareness to the experimental group. The researcher provided explicit explanation of key concepts and offered detailed instructions for the activities in the Self Learning Module on Legal Awareness. Through careful supervision of student participation, an experiential learning environment was fostered, enabling students to acquire knowledge and skills through direct engagement. Investigator allotted time duration of 20 days to the secondary school students in order to complete the Self Learning Module on Legal Awareness. The investigator monitored the progress of secondary school students in using the Self Learning Module on Legal Awareness at regular intervals. The investigator interacted with the students of experimental group in specified intervals to ensure the proper use of the Self Learning Module on Legal Awareness and also cleared the doubts raised by the students.

Post-treatment Phase. The last phase is measuring the dependent variable, Legal Awareness, after the experimentation to know the whether the developed Self Learning Module on Legal Awareness is capable of enhancing Legal Awareness among the secondary school students. The same instrument, Legal Awareness Test, which was used during the pre-treatment phase to measure the dependent variable was

administered as the post test to measure the Legal Awareness among secondary school students after the experimentation. The response sheets were collected back after the stipulated time and scored according to scoring procedure. The scores of pre-test and post-test were subjected to statistical analysis for validating the developed Self Learning Module on Legal Awareness.

The design of the study is summarized in Figure 1.

Figure 1

Design of the Study

Instruments

The instruments employed for the experimentation process and for measuring the dependent variable, Legal Awareness, are discussed in this section.

- Legal Awareness Test (Abid & Niranjana, 2022)
- Self Learning Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)
- Check List for Assessing Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)

The details of instruments used are described here.

Legal Awareness Test (Abid & Niranjana, 2022)

In order to measure the dependent variable, Legal Awareness, the investigator developed and standardized a Legal Awareness Test with the help of the supervising teacher. The same Legal Awareness Test was used to measure the level

of Legal Awareness among secondary school students in the survey phase and to measure the variable before and after the experimentation as pre-test and post-test. The procedure of developing and standardization of the Legal Awareness Test is described below.

Planning of the Legal Awareness Test

Before deciding the components to be included in the Legal Awareness Test, the investigator examined the secondary school Social Science textbooks of Kerala state to identify the legal aspects related to children in the content. After analysing the content of social science textbooks of VIII, IX, and X standards of Kerala state, the investigator decided to include only those legal aspects which are not included in the Social Science textbooks of Kerala state at secondary level in the Legal Awareness Test. In addition to that, the review of available theory and related studies helped in selecting legal aspects related to children to be included in the draft Legal Awareness Test. The investigator himself being a trained and experienced person in legal aspects and also in consultation with experts in the field of Law and Education, it was decided to include selected legal aspects related to the children in the draft Legal Awareness Test. Thus, the components of the draft Legal Awareness Test are; The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003), The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009).The investigator also decided to construct 60

multiple choice test items with respect to the selected components in the draft Legal Awareness Test.

Preparation of the Legal Awareness Test

The investigator decided to prepare the draft Legal Awareness Test on the basis of identified components such as The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (COTPA) (2003), The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009). The items in the draft Legal Awareness Test were written on the basis of the identified components of legal aspects related to children. The details of components of draft Legal Awareness Test are described in this section.

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act (2015). The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015 was a major child related legislation and later amended in 2021. The act focusses not on penalising the children but on ensuring their protection, guidance and rehabilitation.

e.g. The incident that led to the amendment of the Juvenile Justice Act, 2015:

- A) The increasing cases of violence against children
- B) The Nirbhaya incident
- C) Child marriage
- D) The growing use of intoxicating substances among children

The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act (2012).

The act was made to prevent sexual exploitation of children and amended in 2019.

e.g. According to the POCSO Act, individuals below what age are considered as children?

- A) 15 years
- B) 17 years
- C) 18 years
- D) 20 years

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986). The act was amended in 2016 intended to prevent child labour and to ensure the protection of children working in hazardous environments.

e.g. According to the Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, children below what age are classified as “child”?

- A) 12 years
- B) 14 years
- C) 18 years
- D) 21 years

The Prohibition of Child Marriage Act (2006). The act is a crucial piece of legislation aimed at tending child marriage and protect children’s health, education, dignity and future opportunities.

e.g. What does “child marriage” mean?

- A) When only the male is a minor
- B) When only the female is a minor
- C) When both are minors
- D) When either the male or the female is a minor

The Motor Vehicles Act (1988). The act was amended in 2019 intended to ensure road safety of passenger, and the amended act specially focused on the safety of children.

e.g. Under the Motor Vehicles Act, individuals of what age can obtain a licence to drive in public places in India?

- A) 16 years
- B) 20 years
- C) 18 years
- D) 19 years

Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes. The act was amended in 2008 and a comprehensive measure to prevent by providing legal framework and focusses on preventing sexual exploitation of children under 18 and ensuring their safety in cyberspace.

e.g. What is the punishment for a person who attempts to insult or harass a child online?

- A) Imprisonment up to five years and a fine up to ₹10 lakh
- B) Imprisonment up to seven years and a fine up to ₹10 lakh
- C) Imprisonment up to ten years and a fine up to ₹10 lakh
- D) Imprisonment up to ten years and a fine up to ₹15 lakh

The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003) (COTPA). The act plays a crucial role in controlling the consumption and sale of tobacco products in India. The COTPA Act mainly deals with the provisions regarding minors and the prohibition of tobacco in school premises.

e.g. What is the punishment for selling intoxicating substances to children below 18 years of age?

- A) Imprisonment up to three years
- B) A fine up to 10000 rupees
- C) Both A & B
- D) Imprisonment up to three years or a fine up to ten 10000 rupees or both.

The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998). The act aims to prevent and control the increasing incidence of ragging.

e.g. Which law is currently in force in Kerala to prevent ragging?

- A) Kerala Ragging Act, 2009
- B) Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998
- C) Gaming Act, 1960
- D) Juvenile Justice Act, 2015

The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009). The act enacted in India in 2009 is an important piece of legislation aimed at ensuring free and compulsory education to all children between the ages of 6 and 14.

e.g. According to Article 21A of the Indian Constitution, free and compulsory education is guaranteed for children between which ages?

- A) 4 to 12 years
- B) 8 to 18 years
- C) 6 to 14 years
- D) 6 to 18 years

The draft Legal Awareness Test included 60 multiple choice test items based on the selected components of legal aspects related to children. The items were scrutinized by experts in the field of Law and Education. After analysing the items by the experts, some were removed, some items were added while some items were revised on the basis of the suggestions received from the experts. Therefore, the number of items in the draft Legal Awareness Test reduced to 55 multiple choice test items.

The component-wise distribution of items in draft Legal Awareness Test is presented in Table 3.

Table 3

Component-wise Distribution of Items in Draft Legal Awareness Test

Sl. No	Components	No. of Items	Item Numbers
1	The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015	13	17, 19, 21, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 55
2	The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act (2012)	10	1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 53, 54
3	The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986	6	18, 46, 47, 48, 49, 51
4	The Prohibition of Child Marriage Act, 2006,	5	35, 36, 43, 44, 45
5	The Motor Vehicles Act, 1988	6	12, 13, 14, 22, 25, 31
6	Information Technology Act, 2000 and Cyber Crimes	2	16, 37
7	The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003)	2	15, 23
8	The Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998	6	9, 38, 39, 40, 41, 42
9	The Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009	5	3, 4, 20, 50, 52

The copy of draft Legal Awareness Test is given in Appendix I (Malayalam) and Appendix II (English)

Scoring Procedure

The draft Legal Awareness Test consists of 55 multiple choice test items with four options. The respondent has to select the correct answer from the given options to each item in the Legal Awareness Test and has to record their response in the separate response sheet provided. Each correct response has given a score of '1' and for a wrong answer a score of '0' has given. The total score obtained for each sample for Legal Awareness Test is considered as the score of Legal Awareness of secondary school students.

Try Out

The draft Legal Awareness Test was administered to a sample of 370 secondary school students in Kerala. While selecting the sample for try out, due consideration was given to subgroups of the population such as gender, locale of schools, and type of management of schools. Before administering the Legal Awareness Test, the purpose of the test was explained to the students and guidelines for marking the responses were given to the students. The response sheets of 370 sample of secondary school students that were complete in every detail were chosen for item analysis.

Item Analysis

The investigator conducted item analysis of the items in draft Legal Awareness Test to ensure the quality of the test items and to determine which items should be included in the final test. In order to conduct the item analysis, the investigator utilized the procedure outlined by Ebel and Frisbie (1991). The overall scores on Legal Awareness Test of 370 secondary school students were calculated

and arranged in ascending order. This assisted in the identification of both the upper and lower groups, specifically, the upper 27 percent and lower 27 percent of the entire sample. The upper group consisted of the 27 percent of respondents with the highest total scores on draft Legal Awareness Test, totalling 100 secondary school students, while the lower group consisted of the 27 percent of respondents with the lowest total scores on draft Legal Awareness Test, i.e., 100 secondary school students. After identifying the upper and lower groups, the number of correct responses for each item within the upper and the lower groups were calculated. The discriminating power (DP) for each item is determined by using the formula,

$$\text{Discriminating Power (DP)} = \frac{U-L}{N}$$

Where,

U is the number of right responses of an item in the upper group

L is the number of right responses of an item in the lower group

N is the size of the sample of the upper or lower group (N=100)

The results of item analysis of draft Legal Awareness Test are given in Table 4.

Table 4

Item Analysis of Legal Awareness Test

Item No.	Upper Group	Lower Group	Discrimination Power	Selected/Rejected
Item 1	82	31	0.51	Selected
Item 2	59	16	0.43	Selected
Item 3	44	23	0.21	Rejected
Item 4	15	17	-0.02	Rejected
Item 5	57	15	0.42	Selected
Item 6	66	19	0.47	Selected
Item 7	81	31	0.50	Selected

Item No.	Upper Group	Lower Group	Discrimination Power	Selected/Rejected
Item 8	71	24	0.47	Selected
Item 9	90	61	0.29	Rejected
Item 10	70	16	0.54	Selected
Item 11	69	13	0.56	Selected
Item 12	97	52	0.45	Selected
Item 13	68	15	0.53	Selected
Item 14	63	15	0.48	Selected
Item 15	15	22	-0.07	Rejected
Item 16	46	18	0.28	Rejected
Item 17	75	24	0.51	Selected
Item 18	79	15	0.64	Selected
Item 19	60	19	0.41	Selected
Item 20	65	12	0.53	Selected
Item 21	60	14	0.46	Selected
Item 22	38	15	0.23	Rejected
Item 23	75	17	0.58	Selected
Item 24	65	24	0.41	Selected
Item 25	42	33	0.09	Rejected
Item 26	73	33	0.40	Selected
Item 27	70	13	0.57	Selected
Item 28	64	18	0.46	Selected
Item 29	58	7	0.51	Selected
Item 30	70	23	0.47	Selected
Item 31	71	45	0.26	Rejected
Item 32	69	20	0.49	Selected
Item 33	68	21	0.47	Selected
Item 34	69	19	0.50	Selected
Item 35	33	12	0.21	Rejected
Item 36	43	29	0.14	Rejected
Item 37	55	12	0.43	Selected

Item No.	Upper Group	Lower Group	Discrimination Power	Selected/Rejected
Item 38	63	15	0.48	Selected
Item 39	65	12	0.53	Selected
Item 40	57	10	0.47	Selected
Item 41	52	9	0.43	Selected
Item 42	53	9	0.44	Selected
Item 43	75	23	0.52	Selected
Item 44	69	8	0.61	Selected
Item 45	64	15	0.49	Selected
Item 46	74	23	0.51	Selected
Item 47	13	18	-0.05	Rejected
Item 48	67	12	0.55	Selected
Item 49	79	25	0.54	Selected
Item 50	80	14	0.66	Selected
Item 51	38	17	0.21	Rejected
Item 52	72	16	0.56	Selected
Item 53	62	18	0.44	Selected
Item 54	17	11	0.06	Rejected
Item 55	70	13	0.57	Selected

Finalization of the Legal Awareness Test

After the item analysis of items in draft Legal Awareness Test, the items with discriminating power .40 and above were selected for the final Legal Awareness Test. Hence, final Legal Awareness Test consists of 42 multiple choice test items on the selected components. The final version of Legal Awareness Test (Malayalam and English), Response Sheet, and Scoring Key are presented in Appendix III, IV, V, and VI respectively. The component-wise distribution of items in Final Legal Awareness Test is given in Table 5.

Table 5*Component-wise Distribution of Items in Final Legal Awareness Test*

Sl. No.	Components	No. of Items	Item Numbers
1	The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015	13	12 , 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 42
2	The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act (2012)	9	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 41
3	The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act , 1986	4	13, 36, 37, 38
4	The Prohibition of Child Marriage Act, 2006,	3	33, 34, 35
5	The Motor Vehicles Act, 1988	3	9, 10, 11
6	Information Technology Act, 2000 and Cyber Crimes	1	27
7	The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003)	1	17
8	The Kerala Prohibition of Ragging Act 1998	5	28, 29, 30, 31, 32
9	The Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009	3	15, 39, 40

Validity and Reliability of the Legal Awareness Test

The validity of the Legal Awareness Test is ensured through content and face validity. Content validity refers to the extent to which the items in a test are fairly representative of the entire domain the test seeks to measure (Salkind, 2010). To establish content validity, a systematic examination of the content in Legal Awareness Test with respect to the identified components of legal aspects related to children was conducted. The face validity of the Legal Awareness Test was ensured with the help of experts in the field of Law and Education. The experts in the field of

Law and Education attested the appropriateness of the developed Legal Awareness Test for measuring the Legal Awareness of secondary school students with respect to the selected components of legal awareness.

Reliability of a test is its ability to yield consistent result from one set measure to another (Cohen et al., 2021). Reliability is the degree of consistency that the instrument or procedure demonstrates (Best & Kahn, 2006). Reliability of the Legal Awareness test was established by using of test retest method and Kuder-Richardson (KR-20) value. The Legal Awareness Test was administered to a group of 35 secondary school students and readministered the test to same group by giving an interval of two weeks. The scores obtained by secondary school students for the Legal Awareness Test were correlated with the scores of the retest. The obtained correlation coefficient of .78 shows that the Legal Awareness Test is reliable. Kuder-Richardson reliability coefficient is 0.92 (KR-20), further establishes the internal consistency of the items in Legal Awareness test. Thus, the Legal Awareness Test is reliable.

Self Learning Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)

A module refers to self-contained, self-pacing, and self-learning instructional unit, but the teacher has a positive role to play in its use (Sadiq & Zamir, 2014; Lockwood, 1998; Utbo & Arenga, 2021). A module contains of materials and instructions needed by the learners to accomplish the pre-determined objectives (Primayana, 2022; Brown & Green, 2015; Clark & Mayer, 2016; Dirksen, 2016). To develop a module for enhancing Legal Awareness of secondary school students, the investigator made a comprehensive review of relevant literature and carefully analysed the secondary school Social Science textbooks. The investigator also sought advice from experts in the area of Law and Education. As there were no

existing Self Learning Module on Legal Awareness for secondary school students, the investigator developed a new module by following the procedure of module construction suggested by United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) (1998).

The different stages involved in the development of Self Learning Module on Legal Awareness for secondary school students are designing the module, construction of the module, try out, and expert validation. The stages in the development of Self Learning Module on Legal Awareness is presented in Figure 2.

Figure 2

Stages in the Development Self Learning Module on Legal Awareness

Designing the Module

The major objectives of the study are to construct and validate a Self Learning Module for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala. In the design phase, investigator determined the structure and sequence of the content to be included in the module. The content for the module was organized with opinion and advice from experts in the field of Law and Education. Review of related literature helped the investigator to make an outline of the Self Learning Module on Legal Awareness by following the procedure suggested by UNESCO (1998).The UNESCO (1998) guidelines for self learning module were aimed to support self-directed, flexible, and effective learning, particularly in contexts where traditional classrooms instruction may not be feasible. The guidelines outline the essential components and design principles for creating high quality self learning material. Thus, the Self

Learning Module on Legal Awareness was prepared based on the guidelines suggested by UNESCO (1998) which includes the following components:

Learning Objectives. Every module begins with clearly stated learning objectives. These objectives define what the learner is expected to know or be able to do after completing the module. The objectives guide the selection of content, activities and assessments, ensuring alignment throughout the module (Maile & Cooper, 2018).

Content Organisation. The content in Self Learning Module on Legal Awareness is organised in a logical, sequential manner, often breakdown into manageable units or sections. This structure allows learners to progress at their own pace and revisit sections as needed. The content should be relevant, accurate and presented in a way that is accessible to the target audience (Maile & Cooper, 2018).

Instructional Activities. Self Learning Module on Legal Awareness include a variety of instructional activities designed to engage learners actively. These may involve reading passages, answering questions, completing exercises or participating in inquiry-based tasks. The activities are intended to reinforce understanding and promote critical thinking (Maile & Cooper, 2018).

Self-Assessment and Feedback. Regular self-assessment opportunities are integrated throughout the Self Learning Module on Legal Awareness. These may be in the form of quizzes, reflection questions or practical tasks. Immediate feedback is provided to help learners identify areas of strength and those needs improvement, fostering self-directed learning (Maile & Cooper, 2018).

Optional and Enrichment Components. In addition to required elements, Self Learning Module on Legal Awareness includes enrichment activities. These components allow learner to explore topics in greater depth or apply their knowledge in new contexts, catering to diverse interests, and learning needs (Maile & Cooper, 2018)

Guidance and Support. Although Self Learning Modules are designed for independent study, they provide guidance through clear instructions, examples, and tips for effective learning. Some modules may also suggest ways to seek additional help or resources if needed (Maile & Cooper, 2018).

Inclusivity and Accessibility. The design of Self Learning Module on Legal Awareness takes into account the diverse backgrounds and abilities of learners. Materials are developed to be inclusive and accessible, ensuring that all learners, including those with disabilities, can benefit from the module (Brown et al., 2024).

Evaluation and Quality Assurance. The guidelines emphasize the importance of ongoing evaluation and quality assurance. Modules should be regularly reviewed and updated based on learner feedback and educational research to maintain their effectiveness and relevance (Brown et al., 2024).

Based on the above guidelines, the general pattern of each unit of Self Learning Module on Legal Awareness is designed as follows.

- a) Introduction
- b) Learning Outcomes
- c) Concepts and Activities
- d) Instruction for activities
- e) Review questions
- f) Follow up activities
- g) References

An outline of each unit in Self Learning Module on Legal Awareness is given in Table 6.

Table 6*Outline of Each Unit in Self Learning Module on Legal Awareness*

Title of the Unit	Concepts	Mode of Activities
The Juvenile Justice (care and protection of children) Act, 2015	Child, Child in Conflict with Law (CCL), Children in Need of Care and Protection (CNCP), Children's Court, Juvenile Justice Board, Child Welfare Committee, Child Protection Institutions, and offences against children	Classify Statements, True or False Exercise, Match the Following and Identification Exercise
The Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012	Child, different types of sexual offences, sexual harassment, sexual assault, aggravated sexual assault, penetrative sexual assault, aggravated penetrative sexual assault, pornography, storing sexual imagery, punishment, and role of media	True or False Exercise Classify the statements by reading news heading, Match the Following and picture analysis
The Child and Adolescent Labour (prohibition and regulation) Act 1986	Child, difference between child and adolescents, child labour, world day against child labour, conditions of employment, and punishment	Prepare a newspaper review, Age Group Classifier: Child or Adolescent, True or False
The Prohibition of Child Marriage Act, 2006	Child, child marriage, minor, and offences of abetting child marriage	Age Group Classifier: minor or Marriageable Age?, Identify right and wrong statement, Analysing situation
The Motor Vehicle Act, 1988	Driving licence, learners license, rider, pillion rider, passenger safety, child restraint system, and punishment for not wearing helmet and seatbelt	Identification activity, Picture analysis, News paper review
Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes	Child, cyber crimes against children, and punishment	News paper review

Title of the Unit	Concepts	Mode of Activities
The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003)	Child, prohibition in the vicinity of educational institution, and punishment	Reflection on tobacco warning message
The Kerala Prohibition of Ragging Act 1998	Ragging, prohibition of ragging, punishment, expulsion of the offender, power to suspend a student, and anti-ragging committee	Newspaper review, context composition, content classification, exercise, Petition drafting and match the following
The Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009	Child, primary education, child right commission, right to free and compulsory education, right to change school, admission, and corporal punishment / mental harassment	Classification exercise, true or false

Construction of the Module

In the construction stage the investigator prepared the contents of the unit in tune with the general pattern decided in the design of the module. The module consists of nine units on the topics such as

1. The Juvenile Justice (care and protection of children) Act, 2015
2. The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act, 2012
3. The Child and Adolescent Labour (prohibition and regulation) Act 1986

4. The Prohibition of Child Marriage act, 2006
5. The Motor Vehicle Act, 1988
6. Information Technology Act 2008 and Cyber Crimes
7. The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003) (COTPA).
8. The Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998.
9. The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009)

An illustration of one unit developed in tune with the components of unit is presented here.

Unit 1 Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015.

a) Introduction: In the introductory section, the focus is on safeguarding CNCP (Children in Need of Care and Protection) and CCL (Children in Conflict with Law) through one of India's key child-related legislations, the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015. This legislation provides a comprehensive framework for addressing the needs and rights of children in these categories.

b) Learning Outcome. The first unit includes five learning outcomes. Such as;

The learner;

- Recognizes that a person who has not completed the age of 18 years is called a child.
- Differentiates children who have committed an offence against the law and children who need special care and attention.
- Analyses the importance of the Children's Court.
- Examines the role of child protection institution.

c) Concepts and Activities. The unit covers essential concepts such as:

- Who is a child?
- Children in Conflict with Law (CCL).
- Children in Need of Care and Protection (CNCP).
- Juvenile Justice Board
- Child Welfare Committee
- Children's Court
- Child Protection Institutions
- Offenses against children

This unit includes four activities designed to enhance understanding:

1. *Classify Statements.* Students will classify five statements related to Children in Need of Care and Protection (CNCP) and Children in Conflict with Law (CCL).

2. *True or False Exercise.* A paragraph will be provided, and students will identify whether the statements derived from it are true or false.

3. *Match the Following.* Students will match different types of homes (e.g., shelter homes, observation homes) with their respective features.

4. *Identification Exercise.* Students will list key identification information related to children.

d) Instruction for Activities. Prior to each activity, clear, and detailed instructions are be provided. This ensures that students can understand the tasks effectively and avoid any confusion. The possible answers to activities are given at the end of module.

e) Review Question and Answers. To assess progress, at the end of each unit, review questions are prepared using multiple-choice, and objective-type test items. The answers to review questions are given at the end of the module.

f) Follow up Activities. Follow-up activities are thoughtfully designed and carefully selected for each unit to ensure that they effectively help students to gain deeper insights and enhance their understanding of the concepts.

g) Reference. A list of references is included at the end of each unit to encourage students to pursue advanced reading. These resources are thoughtfully selected to provide deeper insights into the unit's topics, helping students expand their knowledge and explore the subject matter in greater detail. Utilizing these references enables students to enhance their understanding and foster academic growth.

Try Out of the Self Learning Module on Legal Awareness

After constructing the Self Learning Module on Legal Awareness, pilot study was conducted to test the appropriateness of the module for secondary school students. The prepared module was administered to a sample of 34 secondary school students studying in Farook Higher Secondary School, Farook College, for checking the feasibility of the module. On the basis of feedback received from the students the investigator modified the activities of the Self Learning Module on Legal Awareness which made the module more understandable by clarifying the ambiguous activities and words.

Expert Validation of the Module

For the validating the prepared Self Learning Module on Legal Awareness, the investigator identified six experts in the field of Law and Education. The experts analyzed the module and evaluated the module on the basis of Check List for Assessing the Module on Legal Awareness prepared by the investigator. The experts

provided interdisciplinary insights essential for the improving the constructed Self Learning Module on Legal Awareness. The assessment aimed to gather feedback on the content of module, structure, applicability, and alignment with the intended objectives. Further modifications were done in the constructed Self Learning Module on Legal Awareness on the basis of suggestions provided by the experts. Thus, the face and content validity of the Self Learning Module on Legal Awareness was ensured. The developed Self Learning Module on Legal Awareness (Malayalam and English) are presented in Appendix VII and VIII.

Check List for Assessing Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)

To evaluate the prepared Self Learning Module on Legal Awareness, the investigator prepared a Check List for Assessing the Module on Legal Awareness. The checklist was developed to systematically examine the learning objectives, content, learning activities, and self evaluation questions in the Self Learning Module on Legal Awareness. The details of development of checklist are;

Planning of the Checklist for Assessing Module on Legal Awareness

The first step in the development of checklist is the planning of the items to be included in the checklist. Based on the review of related literature, the investigator decided to incorporate the aspects such as appropriateness of learning outcomes, organization of the content, quality of content, technical aspects, assessment, and references.

Preparation of the Checklist for Assessing Module on Legal Awareness

After deciding the aspects of the checklist, the investigator prepared the items in the Check list for Assessing Module on Legal Awareness. The details of the items in Checklist for Assessing Module on Legal Awareness are provided in Table 7.

Table 7*Details of Checklist for Assessing Module on Legal Awareness*

Sl. No	Aspects	Number of Items
1	Appropriateness of Learning Outcomes	3
2	Organization of the Content	8
3	Quality of Content	7
4	Technical Aspects	5
5	Assessment	5
6	References	3
7	Error/deficiency found and Suggestions for Improving the Module.	--

Finalization of the Checklist for Assessing Module on Legal Awareness

The draft Checklist for Assessing Module on Legal Awareness was modified by incorporating the changes suggested by the experts in the field of education. The Checklist for Assessing Module on Legal Awareness is given in Appendix IX.

Validity of the Checklist

Validity is the essential aspect of any data gathering tool. Thus, the Checklist for Assessing Module on Legal Awareness is given for expert analysis and based on the positive feedback from experts regarding the nature of items included, the checklist was modified. Thus, the content validity and face validity of the checklist is established.

Sample

The population for the study is secondary school students of Kerala state. The sample for the survey phase comprised of 783 secondary school students selected from 14 districts of Kerala state. While selecting the sample due representation was

given to the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. The details of the sample selected for the survey phase is given in Table 8.

Table 8

Details of Final Sample used for Survey

Sample		Number of Students	Total
Type	Sub sample		
Gender	Male	362	783
	Female	421	
Locale of Schools	Urban	285	783
	Rural	498	
Type of Management of Schools	Government	316	783
	Aided	467	

During the experimental phase, the sample comprised of 31 secondary school students studying in VIII standard of Umbichi Hajee Higher Secondary School Chaliyam, Kozhikode district.

Data Collection Procedure

The investigator approached the headmasters of selected schools in order to get permission to collect required data. After getting permission from the authorities, the required data were collected from students of selected schools in each district. The Legal Awareness Test was administered to a total of 783 secondary school students in 14 districts of Kerala state. Before administering the Legal Awareness Test the investigator explained the procedure to fill up the details required in the response sheets and also the method of marking their responses. Then the Legal Awareness test was distributed. After the stipulated time of 60 minutes the response sheets were collected along with Legal Awareness Test. The test was administered to the whole sample in the same way.

During the experimental phase, the plan for experimental study was given in advance to the head of the selected school, Umbichi Hajee Higher Secondary School Chaliyam, Kozhikode District. As per the schedule pre-test, experimentation, and post test were conducted. The prepared Self Learning Module on Legal Awareness was experimented during the experimentation phase to validate the module. The investigator explained about the purpose and nature of the study and thus, the students got a clear idea of what is to be done. The researcher provided explicit explanation of key concepts and offered detailed instructions for using the module. Through careful supervision of student participation, an experiential learning environment was fostered, enabling students to acquire knowledge and skills through direct engagement.

The prepared module was subjected to evaluation by six experts in the fields of Law and Education to ensure its relevance, effectiveness, and quality. Six experts evaluated the prepared module to assess its quality, relevance, and alignment with its intended goals. Each expert was approached individually and offered feedback after receiving a detailed overview of the module's content, structure, and purpose. The purpose of this assessment was to ensure that the units of module adhere to high standards and effectively meets the requirements of its target audience.

Statistical Techniques Employed

The statistical techniques helped the investigator to analyse the collected data quantitatively and interpret meaningfully. The statistical techniques used for analysis are;

Descriptive Statistics

Mean, median, mode, standard deviation, skewness and kurtosis of variable, Legal Awareness, were calculated to know the basic properties of the distribution of scores of Legal Awareness of secondary school students.

One Sample t -test

One Sample t test was conducted to find out the extent of Legal Awareness among secondary students and for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of the school.

Test of Significance of Difference between Means of Large Independent Sample (t -test)

Test of Significance of Difference between Means of Large Independent Sample (t -test) was carried out to find out whether there exists any significant difference in mean scores of Legal Awareness of secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.

Paired Sample t -test

Paired sample t -test is used to test the significance of difference between pre-test and post-test mean scores obtained for Legal Awareness among secondary school students in the experimental group.

Cohen's d

Cohen's d is used to find out the effect size to indicate the standardised difference between two means (for pre-test and post-test) of Legal Awareness among secondary school students in the experimental group.

Chapter - 4

ANALYSIS AND INTERPRETATION

- *Content Analysis*
- *Preliminary Analysis*
- *Level of Legal Awareness among Secondary School Students*
- *Mean Difference Analysis*
- *Effectiveness of Self Learning Module on Legal Awareness*

Data analysis requires reviewing structured information to reveal fundamental facts which includes examining the collected data from various perspectives to identify new insights (Kumar, 2019). The present study is intended to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness of secondary school students in Kerala. The analysis of data was carried out on the basis of the objectives of the study and the formulated hypotheses were tested by using appropriate statistical techniques. In the present study, the analysis and interpretation were carried out according to phases of research design with reference to the objectives of the research. During the first phase of research, the investigator carried out analysis and interpretation based on the content analysis of Social Science textbooks of secondary level in Kerala. During the survey and experimentation phases, the collected data were analyzed by using relevant statistical techniques such as descriptive statistics, one sample *t*-test, test of significance of difference between means of large independent sample (*t*-test), and paired sample *t* test. The results of analysis and discussion are presented under the following headings.

- Content Analysis
- Preliminary Analysis
- Level of Legal Awareness among Secondary School Students
- Mean Difference Analysis
- Effectiveness of Self Learning Module on Legal Awareness

Content Analysis

Before constructing the Self Learning Module on Legal Awareness for secondary school students in Kerala, the investigator decided to carry out the content analysis of Social Science textbooks at secondary level to find out the legal aspects included in the textbooks. The content analysis of Social Science

textbooks at secondary level helped the investigator to avoid repetition of areas on legal aspects related to children in the constructed Self Learning Module on Legal Awareness. The first specific objective of the study is to analyze the Social Science textbooks of standard VIII, IX, and X of Kerala state for the academic year 2021-2022 with respect to legal aspects. This section focuses on the analysis and interpretation of Social Science textbooks of standard VIII, IX, and X of Kerala state for the academic year 2021-2022. The 10 textbooks of Social Science for VIII, IX, and X published by SCERT Kerala were considered as documents for content analysis.

The details of content analysis are discussed in detail in the following headings under this section.

- Content Analysis of VIII Standard Social Science Textbooks
- Content Analysis of IX Standard Social Science Textbooks
- Content Analysis of X Standard Social Science Textbooks

Content Analysis of VIII Standard Social Science Textbooks

Social Science textbook of VIII standard consists of two parts as Part I and Part II. The content analysis of two textbooks of Social Science for standard VIII is detailed under this sub section.

The details of content analysis of VIII standard Social Science textbook – Part I with respect to legal aspects are given in Table 9.

Table 9*Content Analysis of VIII Standard Social Science Textbook - Part 1*

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Early Human Life	<ul style="list-style-type: none"> • Paleolithic Age –Mesolithic Age –Neolithic Age –Chalcolithic Age 	Nil
2	The River Valley Civilizations	<ul style="list-style-type: none"> • Indus Valley Civilization, Egyptian Civilization –Mesopotamian Civilization –Chinese Civilization 	Nil
3	In Search of Earths Results	<ul style="list-style-type: none"> • Earth - Crust - Mantle – Core • Lithosphere- Igneous rock - • Sedimentary rock – Metamorphic rock • Weathering- Physical- Chemical Biological 	Nil
4	Our Government	<ul style="list-style-type: none"> • Government-Parliament-State Legislature- President and Vice President-Union council of Ministers-Functions of Prime Minister-Supreme Court-High Court and Subordinate courts 	Provisions on Constitutional Institutions
5	Ancient Tamilakam	<ul style="list-style-type: none"> • Megalithic Monuments-Sangam Literature-Social Life and Exchange system 	Nil
6	Reading Maps	<ul style="list-style-type: none"> • Classification-Map reading - • Essentials 	Nil
7	Economic Thought	<ul style="list-style-type: none"> • Thoughts in Economics • Basic Problems-Production-Distribution-Consumption- Basic • Problems. • Economists- European Economic Thinkers- Indian Economic Thinkers 	Nil

Discussion

Table 9 shows the analysis of the seven units in the first part of the VIII standard Social Science textbook and the results revealed that the legal aspects related to children are not present in any unit. Among the seven units, only one unit addressed constitutional institutions concepts such as the government, parliament, state legislature, president and vice president, union council of ministers, functions of the prime minister, supreme court, high court, and subordinate courts, which mention constitutional aspects. Majority of concepts in various units are related to History,

Geography, and Economics. Thus, it is evident that the Part I of VIII standard Social Science textbook does not include any legal aspects.

The details of content analysis of VIII standard Social Science textbook, Part-II are given in Table 10.

Table 10

Content Analysis of VIII Standard Social Science Textbook - Part II

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Towards the Gangetic Plain	Sapta Sindhu Region-Gangetic Valley- Mahajanapadas-Foreign Relations	Nil
2	From Magadha to Theneswar	The Mauryas-The Kushanas-The satavahanas-The Gupthas-The Vardhanas	Nil
3	Blanket of the Earth	Atmosphere- Composition of the atmosphere- Greenhouse effect- Global Warming Structure of the atmosphere	Nil
4	Economic planning in India	Economic planning in India- Equity- Growth- Modernisation- Self-reliance Decentralized planning-Five-year planning.	Nil
5	Water on Earth	Water on Earth Source of Water-Threats to water-resources Steps to protect water	Nil
6	Social Groups and social control	Social Groups-Primary and Secondary Groups –Formal and Informal Control	Examples of formal and informal control like Law, Police, Court and Prison

Discussion

Table 10 shows the content analysis of six units in the second part of the VIII standard Social Science textbook and results revealed that only one unit, "Social Groups and Social Control," includes legal aspects of both formal and informal control groups such as law, police, courts, and prisons. The remaining five units do not address any legal aspects. The other units are related to History, Geography, and Economics.

Content Analysis of IX Standard Social Science Textbooks

Social Science textbook of IX standard is separated to Social Science I and Social Science II and each textbook consists of two parts as Part I and Part II. The content analysis of four textbooks of Social Science for standard IX is detailed under this sub section.

The details of content analysis of IX standard Social Science I textbook - Part-I are given in Table 11.

Table 11

Content Analysis of IX Standard Social Science I Textbook - Part I

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Medieval World: Centres of Power	<ul style="list-style-type: none"> • Eastern Roman • Empire –Holy Roman • Empire–Arabian • Empire–Ottoman • Empire-Mongolian • Empire-Mali • Empire-Medieval America-Fall of Feudalism 	Nil
2	The East and the West: Era of Exchanges	Trade and culture	Nil
3	Indian Constitution: Rights and Duties	Fundamental Rights -Directive Principles-Fundamental Duties	Rights and duties of Indian citizen and directive principles of state policy
4	Medieval India: Concept of Kingship and Nature of Administration	<ul style="list-style-type: none"> • Sultanate rule Mughal rule • Chola rule Vijayanagara rule • Maratha rule 	Nil
5	Society and Economy in Medieval India	Economic system and society	Nil

Discussion

Table 11 shows the content analysis of the five units in the first part of the IX standard Social Science I textbook and the analysis revealed the presence legal

aspects only in one unit. Among the five units, only one unit addressed fundamental rights and duties of Indian Constitution and directive principles of state policy. The remaining four units focus on historical, economical or geographical topics without incorporating any legal aspects related to children. Thus, it is evident that the Part I of IX standard Social Science I textbook include only limited legal aspects.

The details of content analysis of IX standard Social Science I textbook – Part II are given in Table 12.

Table 12

Content Analysis of IX Standard Social Science- I Textbook -Part II

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects	
1	India, the land of Synthesis	Sufi movement-Bhakti movement-Virasaiva movement-Cultural synthesis	Nil	
2	Kerala: From Eighth to Eighteenth century	<ul style="list-style-type: none"> • Perumal period • Swaroopams • Land ownership • Agriculture and • Occupational groups • Trade relations 	<ul style="list-style-type: none"> • Cultural symbiosis • Social restrictions • Language literature, art and science 	Nil
3	Election and Democracy	<ul style="list-style-type: none"> • Types of Election • The Election • Commission • The election 	<ul style="list-style-type: none"> • System • Political Parties • Psephology 	Close reference to electoral system in India
4	Towards a Bright Future	<ul style="list-style-type: none"> • Poverty • Unemployment • Problem of shelter • Insecurity of old age people • Violence against women 	<ul style="list-style-type: none"> • Use of intoxicants • Juvenile crimes • Cyber crimes • Crimes against children 	Violence against women and children - use of drugs juvenile crime and cyber crimes

Discussion

Table 12 shows the content analysis of all four units in the Social Science I textbook second part of the IX standard and results revealed that only two lessons, “Election and Democracy” and “Towards bright future” includes legal aspects. The

unit ‘Election and Democracy’ provide an idea on election commission and the process of election in India as well as the unit ‘Towards Bright Future’ explains very briefly on violence against women and children use of drugs, juvenile and cyber crimes. The remaining two units focus on historical topics without incorporating any legal aspects related to children. Thus, it is evident that the Part II of IX standard Social Science I textbook include only limited legal aspects.

The details of content analysis of standard IX Social Science 2 textbook – Part I are given in Table 13.

Table 13

Content Analysis of IX Standard Social Science 2 Textbook - Part I

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Sun: The Ultimate Source	<ul style="list-style-type: none"> • Heat Budget • Temperature • Latitude • Altitude 	<ul style="list-style-type: none"> • Forms of • Condensation • Precipitation <p>Nil</p>
2	The Signature of Time	<ul style="list-style-type: none"> • Plates move • Convergent margins and divergent margins 	<ul style="list-style-type: none"> • Earthquake • Tsunami • Volcanoes <p>Nil</p>
3	National Income	<ul style="list-style-type: none"> • National Income • GNP-GDP-NNP • Calculate the NI 	<ul style="list-style-type: none"> • Growth of knowledge sector <p>Nil</p>
4	By the Hands of the Nature	<ul style="list-style-type: none"> • Landforms • River erosion 	<p>Nil</p>
5	Ocean and Man	<ul style="list-style-type: none"> • Ocean • Islands • Peninsula • Waves 	<ul style="list-style-type: none"> • Tides • Ocean currents • Climate • Mineral deposits <p>Nil</p>

Discussion

Table 13 shows the content analysis of the five lessons in Social Science 2 textbook first part and the results revealed that none of units address legal aspects. All the units are concerned with the concepts in Geography and Economics. Thus, it

is evident that the Part I of IX standard Social Science 2 textbook does not include any legal aspects.

The details of content analysis of IX standard Social Science 2 textbook-Part II are given in Table 14.

Table 14

Content Analysis of IX Standard Social Science 2 Textbook - Part II

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Economic Growth and Economic Development	<ul style="list-style-type: none"> • Economic Growth • Economic development • Development Indices • Challenges of development in India • Sustainable development 	Nil
2	For a Safer Future	<ul style="list-style-type: none"> • Diversity in environment and Human adaptation • Environmental protection • Natural hazards and natural disaster • Types of Natural disaster • Disaster management 	Nil
3	Population, Migration, Settlements	<ul style="list-style-type: none"> • Population studies • Population density and growth • Migration • Settlements 	Nil
4	Economic Systems and Economic Policies	<ul style="list-style-type: none"> • Economic system • Price mechanism • Economic policies • WTO IMF 	Nil

Discussion

Table 14 shows the content analysis of the four units in second part of the Social Science 2 textbook for IX standard and results revealed that none of the units address concepts related to legal aspects. All the concepts in the units are related to Geography and Economics. Thus, it is evident that the Part II of IX standard Social Science II textbook does not include any legal aspects

Content Analysis of X Standard Social Science Textbooks

Social Science textbook of X standard is separated to Social Science I and Social Science II and each textbook consists of two parts as Part I and Part II. The content analysis of four textbooks of Social Science for standard X are detailed under this sub section.

The details of content analysis of standard X Social Science 1- Part I are given in Table 15.

Table 15

Content Analysis of X Standard Social Science I Textbook -Part I

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects	
1	Revolutions that Influenced the World	<ul style="list-style-type: none"> • American War of Independence • Latin American Revolution 	<ul style="list-style-type: none"> • French Revolution • Russian Revolution • Chinese Revolution 	Nil
2	World in the Twentieth Century	<ul style="list-style-type: none"> • The First World War • The Second World War 	<ul style="list-style-type: none"> • Post-war World • Fascism and Nazism 	Nil
3	Public Administration	<ul style="list-style-type: none"> • Significance of public administration Bureaucracy • Administrative Reforms. 		Nil
4	British exploitation and Resistance	<ul style="list-style-type: none"> • Land revenue System- Decline of textile industry- The revolt of 1857- Earlier national leaders drain theory 		Nil
5	Culture and Nationalism	<ul style="list-style-type: none"> • Social reform movements • Newspapers Education Literature Art 		Nil
6	Struggle and Freedom	<ul style="list-style-type: none"> • Regional struggles • National struggle 	<ul style="list-style-type: none"> • Alternative Paths 	Nil

Discussion

Table 15 shows the content analysis of Social Science 1 textbook first part and results revealed that none of the six units contain references of legal aspects. All the units are related to the concepts of historical aspects, public administration, and

freedom struggles. Thus, it is evident that the Part I of X standard Social Science I textbook does not include any legal aspects.

The details of content analysis of X standard Social Science 1 textbook Part-II are given in Table 16.

Table 16

Content Analysis of X Standard Social Science 1 Textbook -Part II

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	India after Independence	<ul style="list-style-type: none"> • Refugee problem and integration of princely states • Constitution and general election • Linguistic reorganisation • of states Economic policy • Advancement in science and education • Cultural scenario • Foreign policy 	Nil
2	Kerala towards Modernity	<ul style="list-style-type: none"> • Arrival of the Europeans • Earlier resistances • Economic changes • Socio-cultural changes • National movement 	Nil
3	The State and political science	<ul style="list-style-type: none"> • State • Functions of state • Origin of state • State and citizen • Political science 	Nil
4	Civic Consciousness	<ul style="list-style-type: none"> • Importance • Determining factors • Methods to foster civic consciousness • Civic consciousness and morality • Civic consciousness challenges • Social science learning and civic consciousness 	Nil
5	Sociology: What? Why?	<ul style="list-style-type: none"> • The difference between creative writing and sociology • Sociology Methods of Study 	Nil

Discussion

Table 16 shows the content analysis of second part of the X standard Social Science 1 textbook and analysis revealed that none of the five units contain references of legal aspects. All the units are related to the topics such as History, Political Science, and Sociology. Thus, it is evident that the Part II of X standard Social Science I textbook does not include any legal aspects.

The details of content analysis of X standard Social Science II textbook Part-I are given in Table 17.

Table 17

Content Analysis of X Standard Social Science II Textbook Part I

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Seasons and Time	<ul style="list-style-type: none"> • Earth's movements and their effects • Seasons and equinoxes • Time calculation: local time, standard time and time zones • International Date Line • GMT IST 	Nil
2	In search of the source of wind	<ul style="list-style-type: none"> • Atmospheric pressure and its distribution • Formation of winds • Planetary, seasonal, and local winds • Monsoon and its characteristics • Factors influencing India's climate 	Nil
3	Human Resource Development in India	<ul style="list-style-type: none"> • Human resource as an asset • Population distribution and density in India • Literacy and education • Health indicators and facilities • HDI 	Nil
4	Landscape analysis through maps	<ul style="list-style-type: none"> • Land revenue System- Decline of textile industry- The revolt of 1857- Earlier national leaders drain theory 	Nil
5	Public Expenditure and Public Revenue	<ul style="list-style-type: none"> • Social reform movements • Newspapers Education Literature Art 	Nil

Discussion

Table 17 shows the content analysis of first part of the X standard Social Science II textbook and the results revealed that none of the five units contain references of legal aspects. All the units are related to the concepts such as Geography and Economics. Thus, it is evident that the Part I of X standard Social Science II textbook does not include any legal aspects.

The details of content analysis of standard X Social Science II textbook Part-II are given in Table 18.

Table 18

Content Analysis of X Standard Social Science II Textbook Part II

Sl. No.	Chapters	Topics	Legal Aspects
1	Eyes in the Sky and Analysis of information	<ul style="list-style-type: none"> • Remote sensing • GIS • Layers • IRNSS 	Nil
2	India: The Land of Diversities	<ul style="list-style-type: none"> • Northern Mountain region • Himalayan rivers • Granary of India • Peninsular Plateau • Coastlines • Climate 	Nil
3	Resource Wealth of India	<ul style="list-style-type: none"> • Agriculture corps • Minerals • Transport 	Nil
4	Financial institutions and services	<ul style="list-style-type: none"> • RBI and functions • Financial institutions • Banks • Commercial Banks • Insurance 	Nil
5	Consumer: Satisfaction and Protection	<ul style="list-style-type: none"> • Consumer protection Act 1986, Consumer courts 	Consumer protection Act 1986

Discussion

Table 18 shows the content analysis of second part of the X standard Social Science II and analysis revealed that the out of the five units, only one unit includes legal aspects. The unit titled "Consumer: Protection and Satisfaction" provides a detailed explanation of the Consumer Protection Act, 1986. All the other four units are related to the concepts such as Geography and Economics. Thus, it is evident that the Part II of X standard Social Science II textbook does not include any legal aspects.

The content analysis of Social Science textbook published by SCERT Kerala for standard VIII, IX, and X revealed that the content on legal aspects and especially legal aspects related to children is insufficient in the textbooks. The Social Science textbooks for secondary level published by SCERT Kerala have 10 parts with a total of 52 units, but only 5 units focus on legal aspects. Four of these mainly discuss constitutional aspects, such as the Indian constitution, citizens' rights and duties, the directive principles of state policy, the election process, and systems like the police, courts, prisons, and the Consumer Protection Act of 1986. Part of a one unit briefly explains on child-related legal issues like violence against children, cybercrimes, juvenile offenses, and substance abuse. The result of the study supported the previous studies of content analysis that contents related legal aspects were insufficient across various subjects as reported by Al-Janabi et al. (2024), Luo (2022), and Rashid (2020) but contrary findings was reported by Haseena (2003). Thus, it is evident from the analysis that a more systematic integration of legal awareness into the Social Science curriculum that to enable students to develop a stronger understanding of legal concepts and their societal significance is needed.

Preliminary Analysis

After collecting data during the survey phase, to determine the basic characteristics of the variable, Legal Awareness, a preliminary analysis of the scores of Legal Awareness among secondary school student were conducted for the total sample. In order to know whether the distribution of scores of Legal Awareness follow normal distribution, the distribution of scores of Legal Awareness were analyzed. The major statistical constants such as mean, median, mode, standard deviation, skewness, and kurtosis of the distribution of scores of Legal Awareness among secondary school students were calculated. The data and results of descriptive statistical measures for the distribution of scores of Legal Awareness among secondary school students were calculated and presented in Table 19.

Table 19

Statistical Indices for Distribution of Scores of Legal Awareness among Secondary School Students

Variable	N	Mean	Median	Mode	Standard Deviation	Skewness	Kurtosis
Legal Awareness	783	13.66	13.00	15.00	4.20	0.423	0.84

Discussion

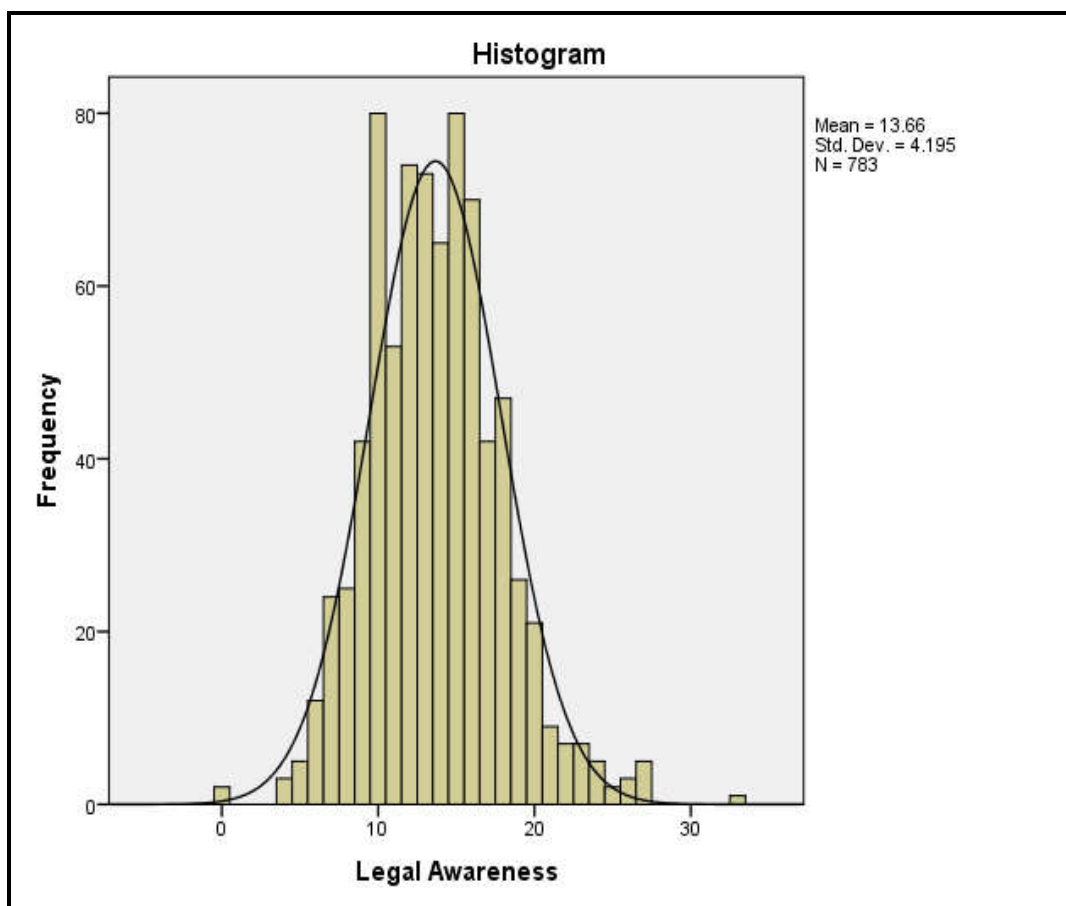
Table 19 indicates mean, median, mode, standard deviation, skewness, and kurtosis for the distribution of scores on Legal Awareness of secondary school students. The value of mean, median, mode, and standard deviation for the scores of Legal awareness among secondary school students are 13.66, 13.00, 15.00, and 4.20 respectively. The mean and median are proportionally equal and mode is slightly higher than the mean and median. The value of skewness ($Sk = 0.423$) and kurtosis

($K = 0.84$) indicate that the distribution is not deviating much from normality and the distribution is slightly leptokurtic in nature.

The histogram with normal curve of scores of Legal Awareness among secondary school students for total sample is presented in Figure 3.

Figure 3

Histogram with a Normal Curve of Legal Awareness among Secondary School Students

The histogram with normal curve also represents that the scores of Legal Awareness among secondary school students are approximately normally distributed. Since the distribution of scores of the variable, Legal Awareness, follow normality, inferential statistics can be carried out.

Level of Legal Awareness among Secondary Students

The second specific objective was to find out the level of Legal Awareness among secondary students and for subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. One sample *t*-test was used to ascertain the level of Legal Awareness of secondary school students as well as mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness were analyzed. The reference value (test value) used is 21, i.e., middle score of the Legal Awareness Test. The minimum score obtainable in the Legal Awareness Test is zero and maximum score obtainable is 42. One sample *t* – test was carried out to verify the significance of difference between the obtained mean score for the scores of Legal Awareness of secondary school students with reference value. Data and results of one sample *t*-test for scores of Legal Awareness among secondary school students and for subgroups are presented in Table 20.

Table 20

Data and Results of One Sample t-test of Legal Awareness among Secondary School Students and for Subgroups Based on Gender, Locale of Schools, and Type of Management of Schools

Group	N	Mean	Std. Deviation	Test vale	t-value
Total	783	13.66	4.20	21	48.93**
Male	362	13.29	4.33	21	33.91**
Female	421	13.99	4.05	21	35.49**
Urban	285	13.70	4.13	21	29.82**
Rural	498	13.64	4.23	21	38.77**
Government	316	13.78	3.97	21	32.35**
Aided	467	13.58	4.35	21	36.88**

**Significant at 0.01 level

Discussion

Table 20 shows that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of secondary school students are 13.66 and 4.20 respectively. The mean score ($M = 13.66$) obtained for scores of Legal Awareness of secondary school students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the secondary school students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 48.93, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among secondary school students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among secondary students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the secondary school students are having low level of Legal Awareness.

Table 20 indicates that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of secondary school male students are 13.29 and 4.33 respectively. The mean score ($M = 13.29$) obtained for scores of Legal Awareness of secondary school male students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the secondary school male students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 33.91, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among secondary school male students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among secondary male students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the secondary school male students are having low level of Legal Awareness.

Table 20 depicts that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of secondary school female students are 13.99 and 4.05 respectively. The mean score ($M = 13.99$) obtained for scores of Legal Awareness of secondary school female students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the secondary school female students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 35.49, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among secondary school female students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among secondary school female students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the secondary school female students are having low level of Legal Awareness.

Table 20 shows that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of urban secondary school students are 13.70 and 4.13 respectively. The mean score ($M = 13.70$) obtained for scores of Legal Awareness of urban secondary school students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the urban secondary school students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 29.82, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among urban secondary school students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among urban secondary school students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the urban secondary school students are having low level of Legal Awareness.

Table 20 depicts that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of rural secondary school students are 13.64 and 4.23 respectively. The mean score ($M = 13.64$) obtained for scores of Legal Awareness of rural secondary school students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the rural secondary school students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 38.77, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among rural secondary school students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among rural secondary school students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the rural secondary school students are having low level of Legal Awareness.

Table 20 reveals that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of government secondary school students are 13.78 and 3.97 respectively. The mean score ($M = 13.78$) obtained for scores of Legal Awareness of government secondary school students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the government secondary school students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 32.35, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among government secondary school students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among government secondary school students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the government secondary school students are having low level of Legal Awareness.

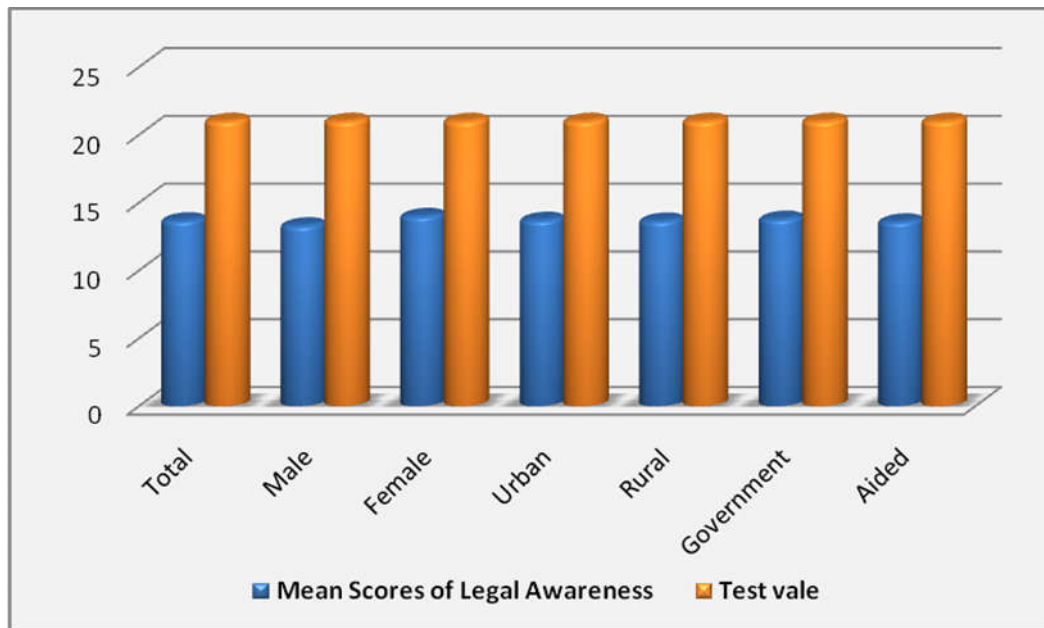
Table 20 depicts that the mean and standard deviation obtained for the scores of Legal Awareness of aided secondary school students are 13.58 and 4.35 respectively. The mean score ($M = 13.58$) obtained for scores of Legal Awareness of aided secondary school students is less than the test value on the Legal Awareness Test (21 middle value on test). Thus, it is evident that the aided secondary school students are having a low level of Legal Awareness. The critical ratio obtained is ($t = 36.88, p < .01$) greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. This means that there exists a significant difference between the mean score of Legal Awareness among aided secondary school students and the test value (21). The mean score of Legal Awareness among aided secondary school students is less than the middle value of Legal Awareness Test. Hence, it can be concluded that the aided secondary school students are having low level of Legal Awareness

The result of analysis of level of Legal Awareness indicated that secondary school students are having low level of Legal awareness and for the subgroups based on gender, locale of school, and type of management of schools. Results are consistent with the findings of Bahmani (2022), Bahuguna (2019), Bhat et al. (2024), Joshi and Sharma (2023), Pevtsova et al. (2016), and Yadav (2012). Contrary findings are reported by Shiji (2021) and Sunitha (2022) that students had high awareness on human rights and legal acts.

Graphical representation of mean comparison of Legal Awareness scores and test value among secondary school students and for subgroups are presented in Figure

Figure 4

Graphical Representation of Mean Comparison of Legal Awareness Scores and Test Value among Secondary School Students and for Subgroups

The graphical representation of one sample *t*-test shows that the level of Legal Awareness among secondary school students and for subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. The graphical representation also indicates that the secondary school students have low level of Legal Awareness for total sample and subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools as the obtained mean scores of Legal Awareness are less than the test value (21).

Mean Difference Analysis

The third specific objective is to find out whether there exists any significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. The mean difference analysis was carried out to find out whether there exists any significant difference in the mean scores of Legal

Awareness among secondary school students for subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. The results and discussion of mean difference analysis are presented under the following sections.

- Mean Difference Analysis Based on Gender
- Mean Difference Analysis Based on Locale of Schools
- Mean Difference Analysis Based on Type of Management of Schools

Mean Difference Analysis Based on Gender

Comparison of mean scores of Legal Awareness among male and female secondary school students were carried out using test of significance of difference between means of large independent sample (*t*-test). The results of mean difference analysis of Legal Awareness among secondary school students for subgroups based on gender are presented in the Table 21.

Table 21

Data and Results of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness among Secondary School Students based on Gender

Variable	Gender	N	Mean	Std. Deviation	t-value
Legal Awareness	Male	362	13.29	4.33	2.33*
	Female	421	13.99	4.05	

*Significant at .05 level

Discussion

Table 21 indicates that the obtained mean scores of Legal Awareness of male and female secondary school students are 13.29 and 13.99 respectively. The standard deviations obtained are 4.33 and 4.05 respectively. The critical ratio obtained is ($t = 2.33, p < .05$) greater than the tabled value of t (1.96) required for significance at .05 level. This means that there exists a significant difference in mean scores of Legal Awareness among male and female secondary school

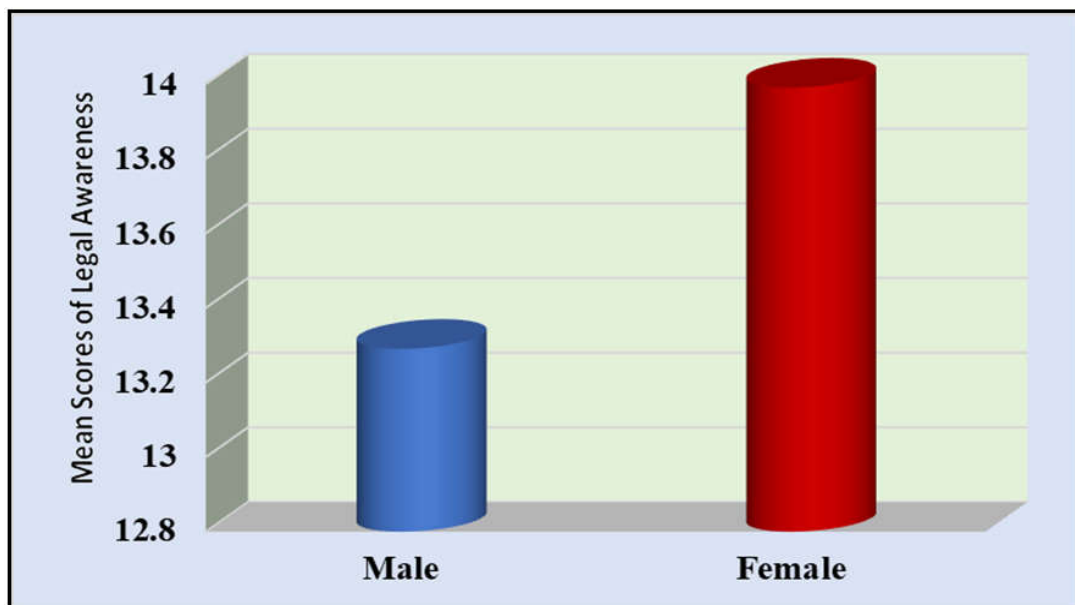
students. Further analysis of mean scores of Legal Awareness indicated that the mean score on Legal Awareness of male secondary school students ($M = 13.29$, $SD = 4.33$) is less than the female students ($M = 13.99$, $SD = 4.05$). Hence, it can be concluded that the female secondary school students are having high level Legal Awareness than male secondary school students.

Results of mean difference analysis indicated that the female secondary school students have higher Legal Awareness when compared to male secondary school students. Results are consistent with the findings of Bhat et al. (2024), Rahi et al. (2020), Remya (2012), and Yadav (2012) but contrary to the findings reported by Mohammed (2002), Muhyiddeen (2003), and Revathi (2018).

Graphical representation of comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender is presented in Figure 5.

Figure 5

Graphical Representation of Comparison of Mean Scores on Legal Awareness among Secondary School Students Based on Gender

Graphical representation of comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender also shows that the mean score of Legal Awareness among male secondary school students is less than the female students.

Mean Difference Analysis Based on Locale of Schools

Comparison of mean scores of Legal Awareness among urban and rural secondary school students were carried out using test of significance of difference between means of large independent sample (*t*-test). The results of mean difference analysis of Legal Awareness among secondary school students for subgroups based on locale of schools are presented in Table 22.

Table 22

Data and Results of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness Among Secondary School Students Based on Locale of Schools

Variable	Locale	N	Mean	Std. Deviation	t-value
Legal Awareness	Urban	285	13.70	4.13	0.17
	Rural	498	13.64	4.23	

Discussion

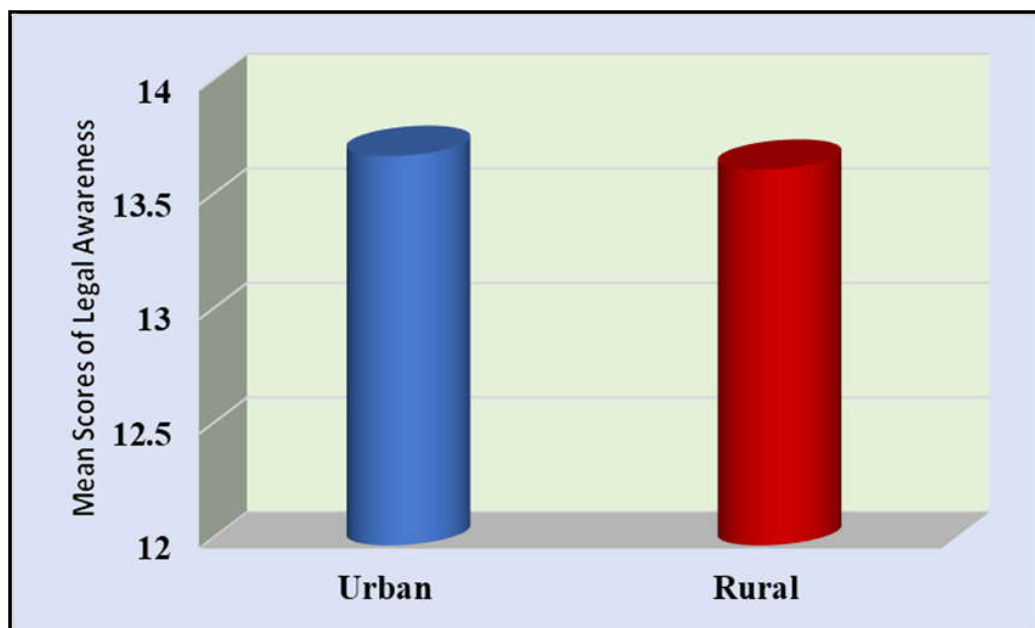
Table 22 indicates that the obtained mean scores of Legal Awareness of urban and rural school secondary students are 13.70 and 13.64 respectively. The standard deviation obtained are 4.13 and 4.23 respectively. The critical ratio obtained is ($t = 0.17, p \geq .05$) is less than the tabled value of t (1.96) required for significance at .05 level. This means that there exists no significant difference in mean scores of Legal Awareness among urban and rural secondary school students. Hence, it can be concluded that urban and rural secondary school students have no significant difference in Legal Awareness.

The finding exhibited that urban and rural secondary school students have same level of Legal Awareness. Results are consistent with the findings of Remya (2012) but contrary to the findings of Devi and Ranjithamani (2017).

Graphical representation of comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools is presented in Figure 6.

Figure 6

Graphical Representation of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness among Secondary School Students Based on Locale of Schools

Graphical representation of comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools shows that the mean scores of Legal Awareness do not show significant difference in Legal Awareness between urban and rural secondary school students.

Mean Difference Analysis Based on Type of Management of Schools

Comparison of mean scores of Legal Awareness among government and aided secondary school students were carried out using test of significance of

difference between means of large independent sample (*t*-test). The results of mean difference analysis of Legal Awareness among secondary school students for subgroups based on type of management of schools are presented in Table 23.

Table 23

Data and Results of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness Scores Among Secondary Students Based on Type of Management of Schools

Variable	Management	N	Mean	Std. Deviation	t-value
Legal Awareness	Government	316	13.78	3.97	0.65
	Aided	467	13.58	4.34	

Discussion

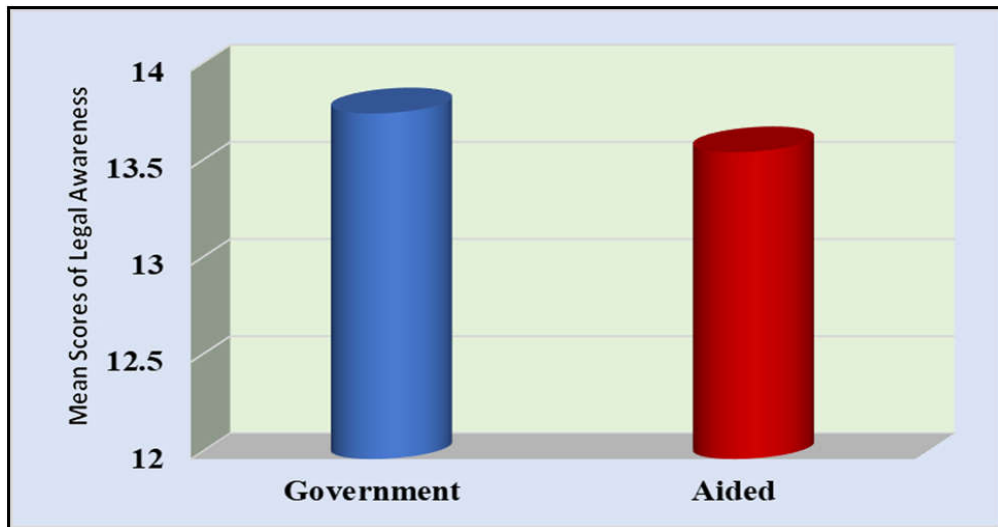
Table 23 indicates that the obtained mean scores of Legal Awareness of government and aided secondary school students are 13.78 and 13.58 respectively. The standard deviation obtained are 3.97 and 4.34 respectively. The critical ratio obtained is ($t = 0.65, p \geq .05$) less than the tabled value of t (1.96) required for significance at .05 level. This means that there exists no significant difference in Legal Awareness among government and aided secondary school students. Hence, it can be concluded that government and aided secondary school students have no significant difference in Legal Awareness.

The finding indicated that government and aided secondary school students have same level of Legal Awareness. Results are consistent with the findings of Muhiyudeen (2003) but contrary to the findings of Devi and Ranjithamani (2017).

Graphical representation of comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on type of management of the schools is presented in Figure 7.

Figure 7

Graphical Representation of Comparison of Mean Scores on Legal Awareness Based on Type of Management of Schools

Graphical representation of comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on type of management of schools do not show significant difference in Legal Awareness between government and aided secondary school students.

Effectiveness of Self Learning Module on Legal Awareness

The major objectives of the study are to construct a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness of secondary school students of Kerala and to validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness of secondary school students of Kerala. Hence, to validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness, the fourth specific objective framed for the study is to compare the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group. This section of the analysis focuses to validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala. The data collected through experimentation phase were analyzed by using paired sample *t* test. The details of analysis are discussed in this section.

Preliminary Analysis

After collecting data through the experimentation, the investigator conducted the preliminary analysis of collected data to understand the nature of the distribution of scores of Legal Awareness of secondary school students in experimental group for pre-test and post-test. As part of the preliminary analysis, important statistical indices like mean, median, mode, standard deviation, skewness, and kurtosis of pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for experimental group were computed. Statistical indices of pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group are indicated in Table 24.

Table 24

Statistical Indices of Pre-test and Post-test Scores of Legal Awareness Among Secondary School Students for the Experimental Group

Variable	Group	N	Mean	Median	Mode	Standard Deviation	Skewness	Kurtosis
Legal Awareness	Pre-test	31	13.36	12.00	12.00	4.03	0.49	0.980
	Post-test	31	35.87	37.00	38.00	3.95	-1.34	1.08

Discussion

Table 24 shows that the mean, median, and mode of pre-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students are 13.36, 12, and 12 respectively. The obtained values of mean, median, and mode are approximately equal. The indices of skewness ($Sk = 0.49$) and kurtosis ($k = 0.980$) indicates that the distribution is slightly positively skewed and slightly leptokurtic in nature but not deviate much from the normality. Thus, it is evident that the distribution of scores of pre-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students are approximately normally distributed.

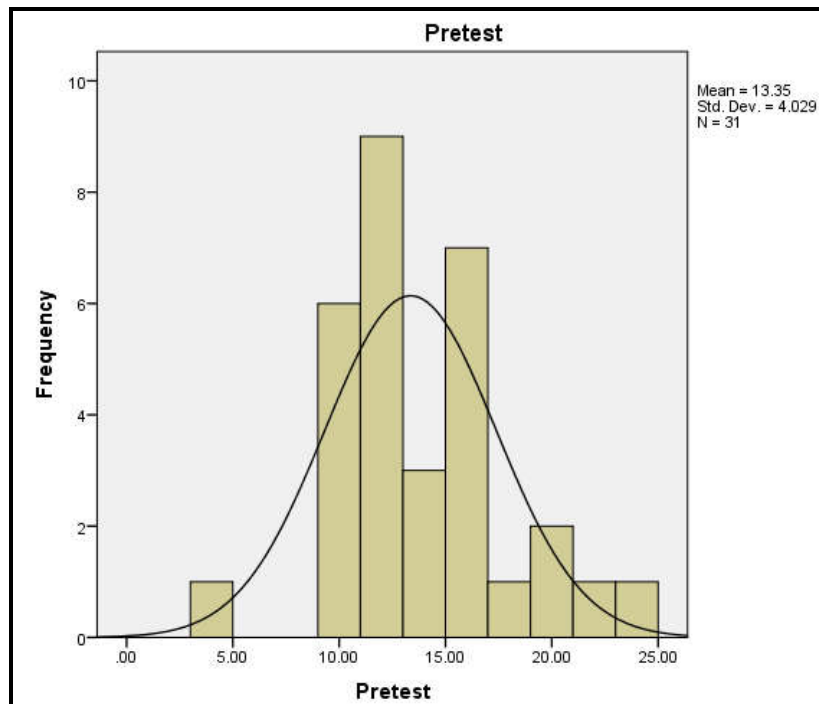
Mean, median, and mode of post-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students are 35.87, 37, and 38 respectively.

The obtained values of mean, median, and mode are approximately equal. The indices of skewness ($Sk = -1.34$) and kurtosis ($k = 1.08$) indicates that the distribution is slightly negatively skewed and slightly leptokurtic in nature but not much deviating from normality. Thus, it is evident that the distribution of scores of post-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students are approximately normally distributed.

The histogram with a normal curve of Legal Awareness for the pre-test and post-test scores of Legal Awareness of experimental group of secondary school students are presented in Figure 8 and 9 respectively.

Figure 8

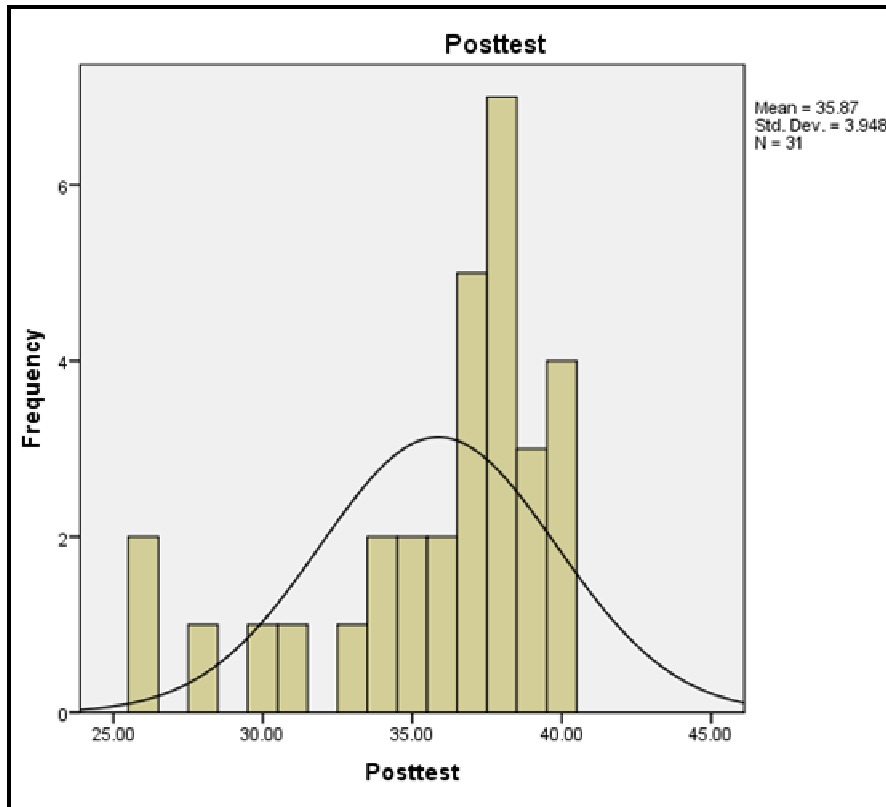
Histogram with a Normal Curve of Pre-test Scores of Legal Awareness for Experimental Group

The histogram with normal curve of pre-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students also indicates that distribution of scores are approximately normally distributed.

Figure 9

Histogram with a Normal Curve of Post-test Scores of Legal Awareness for Experimental Group

The histogram with normal curve of pre-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students also indicates that distribution of scores are approximately normally distributed.

As the distribution of scores of pre-test and post-test scores of Legal Awareness for experimental group of secondary school students are approximately normally distributed, further analysis was carried out with the help of inferential statistics.

Comparison of Mean Scores of Pre-test and Post-test Scores on Legal Awareness of Experimental Group

The second major objective is to validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala. Thus, the fourth specific objective of the study is to

compare the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group of secondary school students.

The pre-test and post-test scores of Legal Awareness of experimental group of secondary school students were calculated and descriptive statistics of scores of Legal Awareness indicated that the distribution of pre-test and post-test scores of Legal Awareness of secondary school students follow normal distribution approximately. Since the pre-test and post-test scores of Legal Awareness of the control group are normally distributed, further analysis was done with parametric test.

Paired sample *t*-test was conducted to compare mean scores of pre-test and post-test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students. Data and result of the test of significance of difference between mean scores of pre-test and post-test scores of Legal Awareness for experimental group is given in Table 25.

Table 25

Data and Result of the Test of Significance of Difference between Mean Scores of Pre-test and Post-test Scores of Legal Awareness of Experimental Group

Group	Mean	N	Standard Deviation	R	t-value	Cohen's <i>d</i>
Post-test	35.87	31	3.95	.13	23.92**	4.30
Pre-test	13.36	31	4.03			

**Significant at .01 level

Discussion

Table 25 shows that the critical ratio obtained ($t = 23.92$, $p < .01$) for mean scores of pre-test and post-test scores on the Legal Awareness for experimental group of secondary school students is greater than the tabled value of t (2.58) required for significance at .01 level. Further analysis of mean scores indicates that the mean score of post-test scores on Legal Awareness ($M = 35.87$, $SD = 3.95$) is substantially higher than that of the mean score of pre-test scores ($M = 13.36$, $SD = 4.03$) on Legal Awareness for the experimental group of secondary school students.

The Cohen's d obtained for mean scores of pre-test and post-test scores on the Legal Awareness for experimental group of secondary school students is $d = 4.30$. As the value obtained is greater than 0.80, the magnitude of effect size is extremely large, indicating a highly significant and meaningful improvement in Legal Awareness among secondary school students after the intervention. The large magnitude of Cohen's d suggests that the Self Learning Module on Legal Awareness had a profound impact, with the post-test scores of Legal Awareness, exceeding the pre-test scores of Legal Awareness by more than four standard deviations, reflecting minimal overlap between the two distributions. Thus, it is evident that the difference in mean scores of pre-test and post-test scores on the Legal Awareness for experimental group of secondary school students represents a substantial improvement. Hence, it can be concluded that the developed Self Learning Module on Legal Awareness is highly effective for enhancing the Legal Awareness of secondary school students. The result of the study supported the research studies in legal awareness as reported by Febrianty et al., (2025), Markova et al., (2023), Zainuddin and Salle (2022), and Tjeppy (2021).

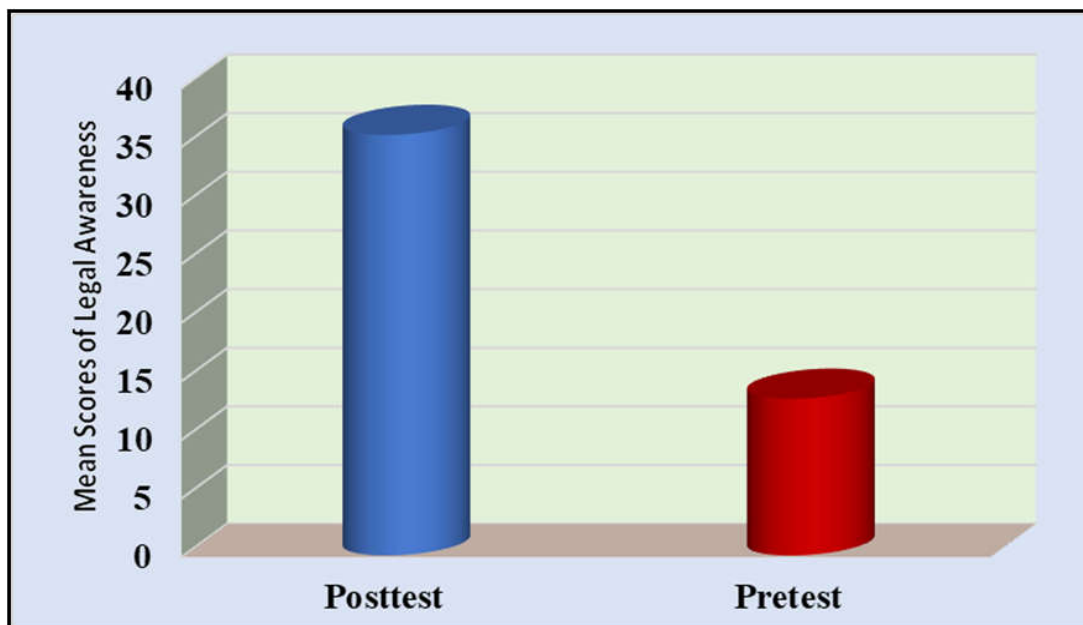
The developed Self Learning Module on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students. Therefore, it can be concluded that those students who experienced Self Learning Module on Legal Awareness exhibited higher awareness in the legal dimensions of The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, (2015), The Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) (2012), The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act (1986), The Prohibition of Child Marriage Act (2006), The Motor Vehicles Act (1988), Information Technology Act (2000) and Cyber Crimes, The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act (2003),

The Kerala Prohibition of Ragging Act (1998), and The Right of Children to Free and Compulsory Education Act (2009). Results are consistent with findings of An and Yang (2022), MacIntyre and Carr (1999). Makela and Peters (2004), Rashid et al. (2020), Shalini (2021), and Suveesh and Rajan (2020)

Graphical representation of comparison of mean scores of pre-test and post-test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students is presented as Figure 10.

Figure 10

Graphical Representation of Comparison of Mean Scores of Legal Awareness in Pre-test and Post-test of Experimental Group

The graphical representation shows that the pre-test and post-test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students. The post-test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students show a significant increase than the pre-test scores, suggesting that the developed Self Learning Module on Legal Awareness effectively enhanced secondary school students' Legal Awareness.

Conclusion

The content analysis of Social Science textbooks published by SCERT Kerala for standard VIII, IX, and X revealed that the content on legal legislations related to children is insufficient in the textbooks. The Social Science textbooks by SCERT Kerala have 10 parts with a total of 52 units, but only 5 units focused on legal topics. Four of these mainly discuss constitutional aspects, such as the Indian constitution, citizens' rights and duties, the directive principles of state policy, the election process, and systems like the police, courts, prisons, and the consumer protection Act of 1986. Only part of one unit briefly explains on child-related legal issues like violence against children, cybercrimes, juvenile offenses, and substance abuse. Hence, it is essential to improve the Social Science textbooks by including legal dimensions related to children.

The analysis of level of Legal Awareness of secondary students indicated that secondary school students are having low level of Legal Awareness for total sample and for subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. Results of mean difference analysis indicated that the female secondary school students have higher Legal Awareness when compared to male secondary school students. The findings of the study suggested that there is no significant difference in the mean scores of the Legal Awareness among urban and rural secondary school students as well as government and aided secondary school students.

The statistical analysis also revealed that there exists significant difference in the mean pre-test scores and post- test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students. The mean score of post-test scores on Legal Awareness for experimental group is significantly higher than the mean score of pre-test scores and the effect size is large. Thus, the developed Self Learning Module on Legal Awareness is highly effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Chapter - 5

SUMMARY OF FINDINGS AND CONCLUSION

- *Study in Retrospect*
- *Major Findings*
- *Tenability of Hypotheses*
- *Conclusions*

Legal education in India is often overlooked, leaving young citizens with limited understanding of the Constitution and the nation's legal framework which leads to vulnerabilities, as citizens are often exploited by the protection systems (Chauhan, 2025). Developed and developing nations worry about students' understanding of the law, as they frequently face legal issues in daily life (Bhat et al., 2024). Students have limited awareness of important legal provisions and there is no significant difference in legal awareness among boys and girls (Bahmani, 2022; Pattil, 2012; Wagner, 2007). Research indicates a significant gap in legal awareness among college students, potentially affecting their future personal and professional lives due to their lack of understanding of the legal system (Bhat et al., 2024). Low legal awareness hinders students from identifying unjust situations or understanding their rights, reducing their capacity to advocate for themselves and others and impacting their role as future responsible citizens (Pattil, 2012). In today's technologically advanced world, media significantly contributes to spreading legal information, particularly among youth (Kumar, 2015). Exposure to legal topics through print and electronic media, such as newspapers and social media provides students with updates on significant legal cases, legislative changes, expert analysis and commentaries, helping them better understand the law (Kozhukhova & Zhiyenbayev, 2018).

Students require a comprehensive understanding of laws and rights related to them to effectively participate in civic life as future citizens. Legal literacy empowers students to make informed decisions, understand their responsibilities and protect themselves from exploitation (Sadhvani, 2024). A well-informed student can recognize injustice, seek legal remedies and contribute to a more just society. By

improving their understanding of legal language, individuals can make more informed choices and gain greater awareness of their rights and responsibilities within a legal framework (Rahayu, 2017). Schools and educators play a crucial role in fostering legal awareness by integrating legal education into the curriculum. Shalini (2021) emphasized that problem based learning improves knowledge retention, problem-solving skills, decision-making abilities, and lifelong learning among the students than traditional methods. The community legal enrichment programme has generated significant good outcomes in the community by employing effective techniques and interactive teaching methods (Hadinata, 2023). This underscores the need for increased awareness programs and targeted campaigns to disseminate legal knowledge more effectively among the students. Therefore, innovative strategies can be used to enhance the legal awareness of students at all levels of education. Hence, the investigator decided to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness of secondary school students in Kerala.

Therefore, the research questions framed for the study are:

1. What gaps related to legal aspects exist in the social science textbooks of Kerala State at secondary level?
2. What is the level of legal awareness among secondary school students in Kerala?
3. How can a self learning module on legal awareness be structured to enhance the legal awareness of secondary school students in Kerala?
4. To what extent does the developed self learning module enhance the legal awareness of secondary school students in Kerala?

Study in Retrospect

The various stages of the study such as restatement of the problem, variables, objectives, hypotheses, design of the study, sample selected for the study, instruments used, and statistical techniques employed are viewed retrospectively in this section.

Restatement of the Problem

A person who is unaware about the rights and responsibilities will find it difficult to lead a good societal life. Education has a very significant role in inculcating a clear understanding about the societal norms, rights, and responsibilities. Education also plays an important role in creating responsible citizens, yet it falls short due to lack of legal awareness among the students. Unfortunately, the components that can create legal awareness are comparatively inadequate in our school curriculum and educational activities. Consequently, the students who are a part of such an educational system often become victims of exploitation. An aftermath of this problem is that, our young generation is unable to understand the legal problems of day-to-day life and to respond legally. Hence, an education without legal awareness can negatively impact societal life of students. Our country has numerous laws for the protection of children, still, how many of these are known to our students? In fact, the child's knowledge on legal protection is very limited. Furthermore, according to the National and State Crime Records Bureau, the number of crimes committed against children is increasing on a daily basis. In such circumstances, it is apparent that children should be given legal awareness which becomes relevant to lead a democratic and responsible life. Awareness sessions and classes that are conducted once in a

year are not enough for children to inculcate all about legal aspects related to them. Therefore, it is necessary to enhance the legal awareness of students with the help of innovative strategies which embrace more life related analogies. Thus, the investigator decided to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students in Kerala. Thus, the study is entitled as **Development of a Self Learning Module for Enhancing Legal Awareness Among Secondary School Students.**

Variables

Independent Variable

- Instructional Strategy using Self Learning Module on Legal Awareness

Dependent Variable

- Legal Awareness

In addition to independent and dependent variables, the demographic variables are gender, locale of schools, and type of management of schools.

Objectives

The objectives framed for the study are

Major Objectives

1. To construct a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala
2. To validate the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students of Kerala

Specific Objectives

1. To analyze the Social Science textbooks of standard VIII, IX, and X of Kerala state for the academic year 2021-2022 with respect to legal aspects.
2. To find out the level of Legal Awareness among secondary school students and for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.
3. To find out whether there exists any significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools.
4. To compare the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group

Hypotheses

1. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender.
2. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools.
3. There exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on type of management of schools.
4. There exists significant difference in the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group.
5. Developed Self Learning Module on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Design of the Study

As the main aim of the study is to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students, the study adopted experimental method. The study was carried out in four phases such as content analysis, survey phase, development of module, and experimentation. As part of need analysis, content analysis of Social Science textbooks of Kerala State at secondary level and survey method to analyze the level of Legal Awareness among secondary school students were adopted. After development the Self Learning Module on Legal Awareness, experiment was carried out to know the effectiveness of the developed Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Design of Experimentation

The main aim is to construct and validate a Self-Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students. Among the various experimental designs, the researcher selected one group pre-test post-test experimental group design. The investigator selected one group who experienced Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness among secondary school students. The design of the experimentation is;

$$G_1: O_1 \quad X \quad O_2$$

Where,

G_1 is experimental group with pre-test O_1 , post-test O_2

Sample

The population considered for the study is secondary school students studying in high schools of Kerala state who follow the Kerala state syllabus. A sample of 783 secondary school students were selected for the survey phase from the

14 districts of Kerala State and for the experimentation a sample of 31 secondary school students studying in VIII standard were selected from Umbichi Hajee Higher Secondary School, Chaliyam in Kozhikode District of Kerala state.

Instruments Used

Instruments used for experimentation and for measuring Legal Awareness are;

- Legal Awareness Test (Abid & Niranjana, 2022)
- Self Learning Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)
- Check List for Assessing Module on Legal Awareness (Abid & Niranjana, 2022)

Statistical Techniques Employed

The statistical techniques used for the analyzing the data are ;

- Descriptive statistics
- One Sample *t*-test
- Test of Significance of Difference between Means of Large Independent Sample (*t*-test)
- Paired sample *t*-test
- Cohen's *d*

Major Findings of the Study

The major findings of the study are:

1. From the content analysis of Social Science textbooks published by SCERT Kerala for standards VIII, IX, and X revealed that the content on legal legislations related to children is insufficient in the textbooks. The Social Science textbooks by SCERT Kerala have 10 parts with a total of 52 units, but only 5 units focus on legal topics. Four of these mainly discuss constitutional

aspects, such as the Indian constitution, citizens' rights and duties, the directive principles of state policy, the election process, and systems like the police, courts, prisons, and the Consumer Protection Act of 1986. Only part of one unit briefly explains on child-related legal issues like violence against children, cybercrimes, juvenile offenses, and substance abuse.

2. Analysis of the level of Legal Awareness among secondary school students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.66$, $SD = 4.20$) of Legal Awareness among secondary school students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness Test. Hence, the secondary school students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the secondary school students are having low level ($t = 48.93$, $p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that the secondary school students are having low level of Legal Awareness.
3. Analysis of the level of Legal Awareness among secondary school male students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.29$, $SD = 4.33$) of Legal Awareness of among secondary school male students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness Test. Hence, the secondary school male students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the secondary school male students are having low level ($t = 33.91$, $p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that the secondary school male students are having low level of Legal Awareness.
4. Analysis of the level of Legal Awareness among secondary school female students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.99$, $SD = 4.05$) of Legal Awareness of among secondary school female students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness

Test. Hence, the secondary school female students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the secondary school female students are having low level ($t = 35.49, p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that secondary school female students are having low level of Legal Awareness.

5. Analysis of the level of Legal Awareness among urban secondary school students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.70, SD = 4.13$) of Legal Awareness of among secondary school urban students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness Test. Hence, the urban secondary school students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the urban secondary school students are having low level ($t = 29.82, p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that urban secondary school students are having low level of Legal Awareness.
6. Analysis of the level of Legal Awareness among rural secondary school students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.64, SD = 4.23$) of Legal Awareness of among secondary school rural students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness Test. Hence, the rural secondary school students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the secondary school rural students are having low level ($t = 38.77, p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that rural secondary school students are having low level of Legal Awareness.
7. Analysis of the level of Legal Awareness among government secondary school students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.78, SD = 3.97$) of Legal Awareness of among secondary school government

students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness Test. Hence, the government secondary school students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the secondary school government students are having low level ($t = 32.35, p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that government secondary school students are having low level of Legal Awareness.

8. Analysis of the level of Legal Awareness among aided secondary school students indicated a significant difference between the mean score ($M = 13.58, SD = 4.35$) of Legal Awareness of among secondary school aided students and the test value (mid value of scale = 21) of the Legal Awareness Test. Hence, the aided secondary school students are having a low level of Legal Awareness. Results of one sample t test also confirmed that the secondary school aided students are having low level ($t = 36.88, p < .01$) of Legal Awareness. Therefore, it is evident that aided secondary school students are having low level of Legal Awareness.
9. Comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender indicated significant difference ($t = 2.33, p < 0.05$). Therefore, male and female are not equal in the scores of Legal Awareness. The mean scores on Legal Awareness of female secondary school students ($M = 13.99, SD = 4.05$) is greater than the mean scores of Legal Awareness of male students ($M = 13.29, SD = 4.33$). Hence, the female secondary school students are having greater Legal Awareness than the male secondary school students.
10. Comparison of mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools indicated no significant

difference ($t = 0.17, p > 0.05$). Therefore, it is evident that there is no difference in Legal Awareness among urban and rural secondary school students.

11. Comparison of mean scores of Legal Awareness of secondary school students for the subgroups based on type of management of schools indicated significant difference ($t = 0.65, p > 0.05$). Therefore, it is evident that there is no difference in Legal Awareness among government and aided secondary school students.
12. Comparison of mean scores of pretest and post-test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students indicated significant difference ($t = 23.92, p < 0.05$). The mean score of post-test scores on Legal Awareness ($M = 35.87, SD = 3.95$) is greater than the mean score of pretest scores on Legal Awareness ($M = 13.36, SD = 4.03$) for experimental group of secondary school students. The Cohen's d obtained ($d = 4.30$) for mean scores of pre-test and post-test scores on the Legal Awareness also indicates large effect size. Hence, it is evident that the developed Self Learning Module on Legal Awareness is highly effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Tenability of Hypotheses

The hypotheses framed for the study are tested on the basis of findings of the study and the tenability of hypotheses are described in this section.

Hypothesis 1

The first hypothesis states that *there exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on gender*. Findings revealed that there exists significant difference in mean scores of Legal Awareness among secondary school students for subgroups based on gender. Hence, the *hypothesis is rejected*.

Hypothesis 2

The second hypothesis states that *there exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on locale of schools*. Findings indicated that there exists no significant difference in mean scores of Legal Awareness among secondary school students for subgroups based on locale of schools. Hence, the *hypothesis is accepted*.

Hypothesis 3

The third hypothesis states that *there exists no significant difference in the mean scores of Legal Awareness among secondary school students for the subgroups based on type of management of schools*. Findings showed that there exists no significant difference in mean scores of Legal Awareness of secondary school students for subgroups based on type of management of schools. Hence, *hypothesis is accepted*.

Hypothesis 4

The fourth hypothesis states that *there exists significant difference in the mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group*. Findings revealed that there exists significant difference in mean pre-test and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students for the experimental group. Hence, *hypothesis is accepted*.

Hypothesis 5

The fifth hypothesis states that *Developed Self Learning on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students*. The findings highlighted that there exists significant difference in the mean pre-test scores and post-test scores of Legal Awareness among secondary school students, and the effect size is significantly large. Hence, *hypothesis is accepted*.

Conclusion

The content analysis of Social Science textbooks by SCERT Kerala for standard VIII, IX, and X revealed that the content on legal legislations related to children is insufficient in the textbooks. The Social Science textbooks by SCERT Kerala have 10 parts with a total of 52 units, but only 5 units focused on legal topics. Four of these mainly discuss constitutional aspects, such as the Indian constitution, citizens' rights and duties, the directive principles of state policy, the election process, and systems like the police, courts, prisons, and the consumer protection Act of 1986. Only part of one unit briefly explains on child-related legal issues like violence against children, cybercrimes, juvenile offenses, and substance abuse. Hence, it is essential to improve the social science textbooks by including legal dimensions related to children. The result of the study supported the various research studies in content analysis in social science textbook as reported by Kort (2018), Al-Janabi et al. (2024), and Akcan and Bakir (2023).

The analysis of level of Legal Awareness of secondary students indicated that secondary school students are having low level of Legal Awareness for the total sample and subgroups based on gender, locale of schools, and type of management of schools. The result of the study supported the various research studies in legal awareness as reported by Bahmani (2022), Bahuguna (2019), Bhat et al. (2024), Joshi and Sharma (2023), and Pevtsova et al. (2016).

Results of mean difference analysis indicated that the female secondary school students have higher Legal Awareness when compared to male secondary school students. The findings of the study suggested that there is no significant difference in the mean scores of the Legal Awareness among urban and rural secondary school students as well as government and aided secondary school students. The result of the study supported the research studies in legal awareness as

reported by Bhat et al. (2024), Muhiyidheen (2003), Rahi et al. (2020), Remya (2012), and Yadhav (2012).

The statistical analysis also revealed that there exists significant difference in the mean pretest scores and post- test scores on Legal Awareness for experimental group of secondary school students. The mean score of post-test scores on Legal Awareness for experimental group is significantly higher than the mean score of pre-test scores and the effect size is large. Thus, the developed Self Learning Module on Legal Awareness is highly effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students. The result of the study supported the research studies in legal awareness as reported by An and Yang (2022), MacIntyre and Carr (1999), Makela and Peters (2004), and Rashid et al. (2020). Based on the findings, it has been concluded that the developed Self Learning Module on Legal Awareness is effective for enhancing Legal Awareness among secondary school students.

Chapter - 6

EDUCATIONAL IMPLICATIONS & SUGGESTIONS

- *Educational Implications of the Study*
- *Suggestions for Further Research*

Low legal literacy among the citizens is a significant factor in law violations, hence, legal literacy is crucial for the country's progress and civilization, as it prevents a primitive world and ensures the protection of the law (Kerala State Legal Services Authority, 2013). By taking into the social realities, in order to achieve sustainable development of society, it is imperative to intensify and modernize legal education among youth (Turkulets et al., 2021). The present study intended to construct and validate a Self Learning Module on Legal Awareness for enhancing Legal Awareness of secondary school students in Kerala. This chapter discusses the educational implications of the study and suggestions for further research.

Educational Implications of the Study

On the basis of the findings of the study the investigator proposes following implications to enhance legal awareness of secondary school students.

Refining Social Science Textbooks

- The Social Science textbooks at secondary level published by SCERT Kerala includes very little information on legal dimensions related to children. Therefore, it is imperative that the Social Science textbooks at secondary level be improved by incorporating legal dimensions related to children. Hence, the investigator recommends that the curriculum committee can include more legal information pertaining to children in the Social Science textbooks at secondary level.
- The limited information of legal aspects related to children in Social Science textbooks may hinder the development of children as responsible citizens. If legal aspects are included in Social Science textbooks is helpful for students to be equipped with essential child related legal aspects from their adolescence

period itself. Hence, it is necessary to enrich the curriculum and provide rich learning opportunities in order to teach legal aspects related to children in a more robust and captivating manner.

- The legal legislations related with children can be included in textbooks by incorporating real-world examples and instances from daily life.
- Textbooks are an outstanding instrument for shaping an understanding of laws and civic responsibility. Thus textbooks can be enriched by incorporating modules that explain the principles and applications of law. The lessons which describe how students should behave in situations that happen in new social environments can be intervened to content.

Enhancing Legal Awareness

- The results of the research suggest that in an era that is characterised by increasing violations of children's rights, alarming rate of juvenile delinquency, and lack awareness of fundamental laws, it is advisable for educational institutions to actively mold students who are knowledgeable about legal concepts and their responsibilities.
- The findings of the study highlight the importance of enhancing legal awareness among secondary school students as they possess a low level of legal awareness. Legal understanding is crucial in shaping students into responsible citizens. The results of the research indicate an urgent curriculum reform is required, because there are relatively few learning materials that improve legal awareness among secondary school students in the current education system.
- Legal awareness education should be incorporated into the school curriculum using textbooks, classroom discussions, and school-based activities. Case studies can be utilized to make them aware of the need for legal awareness in

real-life situations. Introducing short legal news stories or case reports could enhance legal awareness. Activities such as workshops, camps, simulated legal aid programs, and interactions with legal experts can also be arranged.

- Legal education initiatives are to be viewed as a continuous educational exercise. Teachers in schools and students in teacher training institutions can participate in legal awareness campaigns, workshops, seminars, etc. as part of enhancing legal awareness. Governmental and non-governmental organisations can work together to conduct legal awareness campaigns in schools.
- Students' legal awareness can be enhanced by establishing a legal awareness cell in educational institutions. Both inside and outside of the classroom activities and academic activities can be provided by this cell. Students can learn about contemporary legal issues through this platform. Regular contacts with legal experts, judges, social workers, police officers, and other officials can be facilitated using this platform. In order to help students in educational institutions with legal matters, the cell can communicate with authorities and non-governmental organisations.

Addressing gap in Legal Awareness among Subgroups

- The findings of study indicated gender differences in legal awareness emphasizing that the legal awareness must move beyond simple information sharing and evolve into initiatives that empower students to think critically about justice and their civic duties. Schools and colleges can highlight the value of legal awareness through interactive sessions and awareness campaigns that keep the discussion active throughout the academic year. Special attention can be given to boys by creating meaningful learning opportunities that build sensitivity toward gender equality and shared social responsibility. They can be encouraged to participate actively in legal

awareness programs and engage with legal institutions to understand their role in promoting fairness. Educational activities such as debates, mock court sessions, and community campaigns must be organized to ensure equal involvement of all students. By creating an inclusive curriculum and encouraging extracurricular involvement related, male and female can be empowered to understand and actively engage in legal discussions

- A unified approach to enhance legal awareness is effective across different regions of Kerala state. Measures need to be undertaken to deepen and sustain legal awareness through locally relevant and contextual ways as the secondary school students in rural, and urban schools possess low level of legal awareness. Activities that promote legal knowledge can be conducted in rural areas with the help of village communities. Campaigns can be organised to address crimes such as cybercrime, child sexual exploitation, and for raising awareness about legal rights related to children.
- A unified approach for enhancing legal awareness is effective across different types of schools in Kerala as students in government and aided secondary schools possess a low level of legal awareness. Enhancing collaboration among institutions governmental and non-governmental institutions for organising legal awareness programs would be useful. The overall performance of legal awareness throughout the educational system will improve when all institutions collaborate to raise legal understanding.

Furthering Self Learning Module on Legal Awareness

- From the results of the study, it is evident that the legal awareness of secondary school students in the experimental group was enhanced. Thus, the self learning module on legal awareness can be implemented to entire secondary school students in Kerala state. Self learning module on legal

awareness enables students to build legal awareness on their own and progress according to their individual learning pace.

- The module encourages students to read newspapers with a focus on legal aspects, fostering an interest in child-related legislation. Self learning module on legal awareness promotes understanding of legal concepts through clear language, practical activities and real-life examples supported by visual news content. The module is helpful for students to continue learning beyond the classroom setting and encourage them to connect legal knowledge with daily experiences. The module also make students aware about the importance of newspaper reading and independent study. The developed self learning module on legal awareness involves a variety of skills such as identifying the nature of news, nature of violation of child rights, source of the news etc. Teachers can provide proper support to their children to develop an independent way of reading newspapers.
- Teachers need to be trained in order to make legal awareness, therefore, modules on legal awareness related to children can be incorporated into the teacher education curriculum.
- Teachers can make efforts to provide first hand information and experience by including academic visits to nearby court and police stations. Teachers can help students to analyze the issues related to children that appear in newspapers and promote them to take decisions on the matters analyzed.
- Integrating legal awareness within social science curricula encourages students to see law as a living, practical subject, not just a set of abstract rules. This approach aligns with best practices in India and internationally, where legal education is often woven into civic, human rights, and digital citizenship education.

- Special legal awareness programmes can be provided to secondary school students to prevent the young generation from becoming victims of harassment and to promote a more inclusive society.

Suggestions for Further Research

The suggestions for extending this research are as follows

- Self Learning Modules on legal awareness to enhance Legal Awareness of students at primary, higher secondary, and higher education level can be developed.
- A survey of on legal awareness of teachers, parents, and students at various levels of education can be conducted.
- A study can be conducted to find out the effectiveness of new instructional strategies for enhancing legal awareness of students at all levels of education.
- Relationship between legal awareness and legal behaviours among students can be carried out.
- Legal awareness on digital platforms among students can be studied
- Correlational studies on legal awareness and social variables can be carried out
- Cross cultural studies on legal awareness among students can be carried out
- A curriculum for legal education for students can be designed for primary and secondary levels of education
- A comparison of developed self learning module on legal awareness with the legal literacy guide to CBSE students prepared by Kerala State Legal Services Authority can be carried out.
- Factors affecting legal awareness of secondary school students can be explored.

REFERENCES

- Abdulkalam, A. P. J. (2004). *Envisioning an empowered nation: Technology for societal transformation*. Tata McGraw-Hill Education.
- Abid, F. C. M., & Niranjana, K. P. (2021). Awareness on Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act among prospective teachers at secondary level. In Ibrahim, S.K.M. (Ed.), *Redefining child rights for the new normal society* (pp. 159-164). UGC-HRDC, University of Kerala.
- Abid, F. C. M., & Niranjana, K. P. (2023). POCSO Act 2012: How far the prospective teachers are aware? *Innovations and Researches in Education*, 13(1), 76-83.
- Akcan, E., & Bakir, K. F., (2023). An analysis of the texts in the life studies textbooks in the context of the United Nations convention on the rights of the child. *Journal of Educational Research and Practice*, 13, 19–33. <https://doi.org/10.5590/JERAP.2023.13.1.03>
- Alanzi, A. A. (2019). A comparative study on the legal education model in Saudi Arabia. *International Journal of Higher Education*, 9(2), 70–77. <https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n2p70>
- Al-Janabi, M. M. M. A., Al-Ajirash, H. H. F., & Salman, M.S. (2024). Content analysis of social studies textbooks for middle school in relation to legal education and suggestions for inclusion. *South Eastern European Journal of Public Health (SEEJPH)*, 25(1), 53-64. <https://doi.org/10.70135/seejph.vi.1644>
- An, B., & Yang, S. J. (2022). Evaluation of a road safety educational programme for senior elementary school students in Cambodia: A pilot study. *Health Education Journal*, 81(4), 451-462. <https://doi.org/10.1177/00178969221090584>
- Ashifa, K.M. (2020). Human right awareness and advocacy role of youth in Kerala: An empirical analysis. *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 12(1), 0975-2935. <https://dx.doi.org/10.21659/rupkatha.v12n1.27>
- Atanu, D., Aparajia, D., Bobby, P., Sembagamuthu, S., & Shobhit, G. (2017). Perception of hazards of tobacco use: Effect of educational intervention among school students in a suburban area of West Bengal. *Indian Journal of Research*, 7(10). <https://dx.doi.org/10.36106/ijar>
- Athuluru, D., Reddy, C., Sudhir, K. M., Kumar, K., Gomasani, S., & Nagarakanti, S. (2018). Cognizance and social attitudes regarding tobacco control laws in and around educational institutions of Nellore city, India. *Journal of Education and Health Promotion*, 7, 1-8. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_74_18
- Bahmani, S. (2022). Legal awareness among graduate students with special reference to colleges in Delhi NCR Region and Haryana. *IJRDMs*, 16 (1), 1-8. https://serialsjournals.com/abstract/29780_1-final_paper_-_legal_awareness.pdf
- Bahuguna, P. (2019). Level of legal awareness among youth: An empirical study of college students. *Journal of Critical Reviews*, 6(1), 260. <https://www.journalofcriticalreviews.com>
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2006). *Research in education* (10th ed.). Pearson Education.

- Bhat, B. A., Yousuf, R., Azad, N. F., Arif, F., & Ahamd, I. (2024). An empirical study on the level of legal awareness among university students of Kashmir. *Journal of Legal Subjects*, 4(3), 11-22. <https://doi.org/10.55529/jls.43.11.22>
- Boote, D. N., & Beile, P. (2005). Scholars before researchers: On the centrality of the dissertation literature review. *Educational Researcher*, 34(6), 3–15.
- Brown, A., & Green, T. D. (2015). *The essentials of instructional design: Connecting fundamental principles with process and practice* (3rd ed.). Routledge.
- Brown, S. G., Savage, A. L., & Horrocks, A. J. (2024). Developing an inquiry-based learning module with consideration of quality by design principles for biomedical science students. *Journal of Biological Education*, 1–9. <https://doi.org/10.1080/00219266.2024.2399518>
- Chambers, D. A. (2013). *Preventing child sexual abuse: Effective elements for educational programs* [Doctoral dissertation, Cambridge College]. ProQuest Dissertations and Theses Global. (UMI No. 3606972). <https://www.proquest.com/openview/ffdc3553bef7445368df114b070a28a4/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>
- Chauhan, R. (2025, August, 17). Legal education in schools: Time to make it mandatory? *India Today*. <https://www.indiatoday.in/education-today/featurephilia/story/legal-education-in-schools-time-to-make-it-mandatory-2771360-2025-08-17>
- Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act. (1986). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1848>
- Choudhry, V., Dayal, R., Pillai, D., Kalokhe, A. S., Beier, K., & Patel, V. (2018). Child sexual abuse in India: A systematic review. *PLoS ONE*, 13(10), e0205086. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0205086>
- Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA). (2003). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2048>
- Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2016). *E-learning and the science of instruction: Proven guidelines for consumers and designers of multimedia learning* (4th ed.). Wiley.
- Cohen, R. J., Swerdlik, M. E., & Sturman, E. D. (2021). *Psychological testing and assessment: An introduction to tests and measurement* (10th ed.). McGraw-Hill.
- Cottrell, J. (1992). The sociology of law and legal consciousness. *Annual Review of Sociology*, 18(1), 19–38. <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/annual-review-sociology-volume-18-1992>
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5th ed.). Sage Publications.
- Dayal, R., Kalokhe, A. S., Choudhry, V. Pillai, D., Beier, K., & Patel, V. (2018). Ethical and definitional considerations in research on child sexual violence in India. *BMC Public Health*, 18, 1-13. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-6036-y>
- Deepankuran, K. P., & George, P. (2025). Awareness on POCSO Act among prospective teachers. *Endeavours in Education*, 16(1), 160-168.

- Devi, M. V., & Ranjithamani. (2017). A study of legal awareness among women teachers. *International Journal of Research - Granthaalayah*, 5(5), 122-126. [https://doi.org/10.29121/granthaalayah.v5.i5\(SE\).2017.1982](https://doi.org/10.29121/granthaalayah.v5.i5(SE).2017.1982)
- Dilbaz, B., Yakut, D., & Tuncalp, Ö. (2023). Evaluation of online training programme for health service providers developed for prevention of child marriages and forced marriages. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology*, 36(2), 238-239. <https://doi.org/10.1016/j.jpag.2023.01.174>
- Dirksen, J. (2016). *Design for how people learn* (2nd ed.). New Riders
- Ebel, R.L., & Frisbie, D.A. (1991). *Essentials of educational measurement* (5th ed.). Prentice Hall.
- Expert Committee on Legal Aid. (1973). *Report of the expert committee on legal aid: Processual justice to the people*. Department of Legal Affairs, Government of India. <http://hdl.handle.net/10973/52215>
- Fazil, A.W., Hakimi, M., Sajid, S., Quchi, M.M., & Khaliqyar, K.Q. (2023). Enhancing internet safety and cyber security awareness among secondary and high school students in Afghanistan: A Case Study of Badakhshan Province. *American Journal of Education and Technology*, 2(4), 50-61. <https://doi.org/10.54536/ajet.v2i4.2248>
- Febrianty, Y., Ariyanto, A., Fitri, H., & Ryendra, N.R. (2025). The effect of legal education on public legal awareness. *Journal of Public Representative and Society Provision*, 5(1), 204-221. <https://doi.org/10.55885/jprsp.v5i1.532>
- Funds for NGOs. (2021, October 18). *Legal awareness in education: Creating curricula to promote justice in schools*. <https://www.fundsforngos.org/proposals/legal-awareness-in-education-creating-curricula-to-promote-justice-in-schools/>
- George, A. J., & David, M. G. (2021). Rehabilitation status of children in conflict with Law Kerala. *IJFANS International Journal of Food and Nutritional Sciences*, 10(12), 1179-1187. <https://www.ijfans.org.in>
- Government of India, Ministry of Education. (2020). *National Education Policy 2020*. https://www.education.gov.in/sites/upload_files/mhrd/files/NEP_Final_English_0.pdf
- Hadinata, I. M. D. (2023). Enhancement of public awareness of legal language through community legal education program. *Community Service Journal of Law*, 2(2), 72–25. <https://ejournal.warmadewa.ac.id/index.php/csjl/article/download/7911/4837/39382>
- Hanumappa, A., & Patel, H. (2019). Awareness of legal issues related to libraries among library professionals of Gujarat. *DESIDOC Journal of Library and Information Technology*, 39(3), 143–150. <https://doi.org/10.14429/djlit.39.3.14354>
- Haseena, P.S. (2003). *A content analysis of history textbook of standard IX prescribed for the school year 2003-2004 of the Kerala state* [Unpublished master's dissertation]. Farook Training College, University of Calicut.

- He, Y., & Pan, G. (2016). Study on the path of enhancing students' legal awareness and faith in ideological and political theory course. *2nd International Conference on Economy, Management and Education Technology*, 1520-1525. <https://doi.org/10.2991/icemet-16.2016.330>
- Hebert, M., Lavoie, F., Piche, C., & Poitras, M. (2001). Proximate effects of a child sexual abuse prevention program in elementary school children. *Child Abuse and Neglect*, 25 (4), 505-522. [https://doi.org/10.1016/S0145-2134\(01\)00223-X](https://doi.org/10.1016/S0145-2134(01)00223-X)
- Information Technology Act. (2000). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1999>
- Jacob, M. E. (2022). *The extent of cyber exploitation and safety of children in Kerala*. National Human Rights Commission. https://nhrc.nic.in/sites/default/files/Study_extent_cyber_exploitation_safety_children_Kerala_Dec2023.pdf#:~:text=This%20study%20examines%20the,abuse%20and%20exploitation%2C%20and
- Joshi, S., & Sharma M. R. (2023). A study to evaluate the effectiveness of education module on Child Sexual Abuse (CSA) among school going adolescents in selected schools of Gurugram, Haryana. *Journal of the Oriental Institute*, 72 (1), 55-61. <https://www.researchgate.net/profile/Sanjay-Joshi-30/publication/369383815>
- Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act. (2015). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2148>
- Karipbaev, B. I. (2008). *Sociocultural and cognitive foundations of law*. Almaty.
- Kerala Prohibition of Ragging Act. (1998). Government of Kerala. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9312>
- Kerala State Legal Services Authority (KELSA) Rules. (1995). Government of Kerala. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9473>
- Khanna, N. (2021). *Need and awareness of legal protection to girl child in India: An analytical study* [Doctoral dissertation, Mewar University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/375084>
- Kim, V. A. (2010). Conceptualizing legal awareness. *Journal of Legal Studies*, 12(10), 22-24.
- Kodapally, B., Mathews, E., Kodali, P. B., & Thankappan, K. R. (2021). Bullying victimization and its associated factors among adolescents in Kozhikode district, Kerala, India: A mixed-methods study. *Wellcome Open Research*, 6, 223. <https://doi.org/10.12688/wellcomeopenres.17102.1>
- Kort, F. (2018) Human rights education in social studies in the Netherlands: A case study textbook analysis. *Prospects*, 47, 55–71. <https://doi.org/10.1007/s11125-018-9431-3>
- Kozhukhova, M., & Zhiyenbayev, M. (2018). Conceptualizing legal culture and legal awareness: Meaning and structural components. *SHS Web of Conferences*, 55, 02009. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20185502009>

- Kumar, A. (2015). Legal awareness and role of media in legal empowerment. *International Journal of Law and Policy*, 3(2), 1-10. <https://www.ijlmh.com/wp-content/uploads/2019/03/The-Role-of-Media-in-Spreading-Legal-Awareness.pdf>
- Kumar, K., & Gupta, M. (2012). The attitude towards ragging among college students of different professional courses. *Indian Journal of Psychological Science*, 3(1), 93-101. https://www.researchgate.net/publication/396972833_The_Attitude_Towards_Ragging_among_College_Students_of_Different_Professional_Courses
- Kumar, R. (2019). *Research methodology: A step-by-step guide for beginners* (5th ed.). Sage Publications.
- Kumar, S. S., & Antony, B. (2024). *Civic competence: The essential role of legal education in primary and secondary school curricula*. <https://doi.org/10.55248/gengpi.5.0924.2644>
- Kundal, S. N., & Singh, G. (2024). Women and legal education: Unearthing the gender experiences of female students in law schools. *Journal of Interdisciplinary Studies in Education*, 13, 71-85. <https://ojed.org/jise>
- Kutsyuruba, B., Murray, J., & Hogenkamp, S. (2019). Understanding pre-service teachers' legal literacy and experiences with legal issues in practicum settings: an exploratory study. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*, 191, 54-71. <https://journalhosting.ucalgary.ca/index.php/cjeap/>
- Lavanya, C., & Patil, S.S. (2012). A study on legal literacy among secondary school students. *Indian Streams Research Journal*, 2(7), 1-4. <https://oldisrj.lbp.world/UploadedBDData/1190.pdf>
- Legal Services Authorities Act. (1987). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1766>
- Lockwood, F. (1998). *The design and production of self-instructional materials*. Kogan Page.
- Luo, Y. (2022). Research on the cultivation strategies of college students' legal awareness. *International Journal of Education and Humanities*, 5(2), 84-86. <https://doi.org/10.54097/ijeh.v5i2.2112>
- MacIntyre, D., & Carr, A. (1999). Evaluation of the effectiveness of the stay safe primary prevention programme for child sexual abuse. *Child Abuse & Neglect*, 23(12), 1307-1325. [https://doi.org/10.1016/S0145-2134\(99\)00092-7](https://doi.org/10.1016/S0145-2134(99)00092-7)
- Maile, C.A., & Cooper, M.S. (2018). *The CIMC guide to developing modules for self-paced learning: A handbook for teachers*. CIMC- Curriculum and Instructional Materials Center A Division of the Oklahoma Department of Career and Technology Education. <https://oklahoma.gov/content/dam/ok/en/careertech/educators/resource-center/competency-based-education/self-paced-learning.pdf>
- Makela, C. J., & Peters, S. (2004). Consumer education: Creating consumer awareness among adolescents in Botswana. *International Journal of Consumer Studies*, 28(4), 379-387. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1470-6431.2004.00402.x>

202 Self Learning Module for Enhancing Legal Awareness

- Markova, S.V., Nikitskaya, C., Ya, V., & Kikot (2023). Formation of legal awareness as a component of the professional identity of specialists in the social sphere at the stage of study at the university. *Psychology and Law*, 13(1), 221-231. <https://doi.org/10.17759/psylaw.2023130116>
- McNamara, S. W. T., Wilson, W. J., & Woo, D. (2024). Legal Analysis of the Interpretation of Adapted Physical Education in US Law. *Exceptionality*, 33(2), 106–117. <https://doi.org/10.1080/09362835.2024.2396110>
- Mental Health Act. (1987). *India Code*. Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1849>
- Mohammed, K. (2002). *Human rights awareness of B.Ed students in Kerala* [Unpublished master's dissertation]. Farook Training College, University of Calicut.
- Motor Vehicles (Amendment) Act. (2019). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9574>
- Motor Vehicles Act. (1988). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2058>
- Muhyiddeen, A.K.A. (2003). *Legal literacy among B.Ed. students* [Unpublished master's dissertation]. Farook Training College, University of Calicut.
- Murodullo, A. (2023). Anti-corruption and compliance control: legal literacy among lawyers and law students. *International Journal of Law and Policy*, 1(8). <https://doi.org/10.59022/ijlp.145>
- Nazarudeen, E. (2018). *A study on the impacts of legal awareness to the teenage students to develop a culture of peace in the prevention of crimes* [Doctoral dissertation, Shri Jagdishprasad Jhabarmal Tibarewala University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/230277>
- Nazeer, N., & Muhammed K. V. (2024). Awareness of legal provisions for students with specific learning disability: An analysis. *Indian Journal of Psychology*, 1, 100-105. https://doi.org/10.4103/IJPSYM.IJPSYM_86_18
- Neetu, K. (2021). *Need and awareness of legal protection to girl child in India an analytical study* [Doctoral dissertation, Mewar University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/375084>
- Nigam, S. (2008). *Legal literacy: A tool for empowerment*. Social Action Trust, Indian Social Institute. <https://ssrn.com/abstract=2976377>
- Ozkaya, G., & Colak, K. (2024). Are social studies teachers ready for legal literacy education?. *Pedagogical Research*, 9(3), em0203. <https://doi.org/10.29333/pr/14424>
- Pathania, S. (2025). *Legal awareness in India: Need of the hour and strategy to spread legal awareness*. Legal Service India. <https://legalserviceindia.com/>
- Pattil, S.S. (2012). *A study on legal literacy among secondary school students*. *Indian Streams Research Journal*, 2(7), 1-4. <https://oldisrj.lbp.world/uploadedbddata/1190.pdf>

- Paul, V., Singh, T., Kaur, M., & Kumar, D. (2021). Child abuse: A social evil in Indian perspective. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 10(1), 110-115. https://doi.org/10.4103/jfmpc.jfmpc_1862_20
- Pevtsova, E. A., Sapogov, V. M., Timofeev, S. V., & Knyazeva, E. Y. (2016). Ensuring human rights and the development of legal awareness of juvenile offenders in closed institutions. *International Journal of Environmental and Science Education*, 11(17), 10435-10444. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1119808.pdf>
- Pillai, T. M. (2022, September 1). The Kerala model school curriculum and the anxiety of reform. *The Hindu*. <https://www.thehindu.com/opinion/op-ed/the-kerala-model-school-curriculum-and-the-anxiety-of-reform/article65834972.ece>
- Pradhan, A., Oswal, K., Rao, R., Panda, R., Patel, P., Madhu, S., & Mehrotra, R. (2020). Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA) implementation in education institutions in India: A cross-sectional study. *Tobacco Prevention & Cessation*, 6, 51. <https://doi.org/10.18332/tpc/125722>
- Prasheeda, P. (2018). *A review of doctoral studies in education in the state of Kerala* [Doctoral dissertation, Farook Training College]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/272937>
- Press Trust of India. (2022, August 30). Kerala government to consider including study of laws in school curriculum. *News 18*. <https://www.news18.com/news/education-career/kerala-government-to-consider-including-study-of-laws-in-school-curriculum-5850229.html>
- Primayana, K. H. (2022). The effectiveness of using teaching modules in the independent curriculum in elementary schools. *Edukasi Jurnal Pendidikan Dasar* 3(2), 16(1), 171-180. <https://doi.org/10.55115/edukasi.v3i2.2481>
- Prohibition of Child Marriage Act. (2006). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2040>
- Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act. (2012). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2079>
- Puneet, S. (2021). *A study of legal awareness among the adolescents of government and private schools of NCR about the rights of women in the Indian Constitution* [Doctoral dissertation, Amity University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/417533>
- Purohit, A., Purohit, A., & Shah, L. (2022). Knowledge, attitude, and practices regarding child sex abuse among school students. *National Journal of Community Medicine*, 13(09), 655-658. <https://doi.org/10.55489/njcm.130920222188>
- Rahayu, D. (2017). Increasing public legal awareness through community legal education programs in urban areas. *Journal of Applied Law*, 4(2), 120-135.
- Rahi, P.S., Bhatia, R., & Sharma, S.K. (2020). Legal awareness about women rights: Teachers perspective. *Journal of Critical Reviews*, 7(12), 1111-1117. <https://doi.org/10.31838/JCR.07.12.194>

- Rahman, N. A. A., Sairi, I., Zizi, N. A. M., & Khalid, F. (2020). The importance of cyber security education in school. *International Journal of Information and Education Technology, 10*(5), 378-382. <https://pdfs.semanticscholar.org/f24d/d9d57c7c3c4a14cedfd4eb38073b78124d96.pdf>
- Rahul, S., Choudhary, S., & Azhari, M. (2022). Crime against children in cyber space in India: A snapshot. *GAP iNTERDISCIPLINARITIES: A Global Journal of Interdisciplinary Studies, 5* (6), 18-24. <https://www.researchgate.net/profile/Mr-Singh-4/publication/364283596>
- Raman, S. R., Landry, M. D., Bala, M., & Al-Mutairi, S. (2013). Keeping our children safe in motor vehicles: Knowledge, attitudes and practice among parents in Kuwait regarding child car safety. *International Journal of Injury Control and Safety Promotion, 20*(4), 358-367. <https://doi.org/10.1080/17457300.2012.745578>
- Raman, S. R., Landry, M. D., Bala, M., & Al-Mutairi, S. (2014). Seat-belt use still low in Kuwait: self-reported driving behaviours among adult drivers. *International Journal of Injury Control and Safety Promotion, 21*(4), 328-337. <https://doi.org/10.1080/17457300.2013.826698>
- Rao, A. R., Dudala, S. R., Bolla, C. R., & Kumar, B. P. R. (2013). Knowledge, attitude and practices regarding the Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA) in Khammam, Andhra Pradesh. *International Journal of Research in Health Sciences, 1*(2), 96-102.
- Rashid, H. U., Shah, A. A., & Sarwar, M. (2020). Development and validation of module for teaching human rights at higher education level. *Sir Syed Journal of Education & Social Research (SJESR), 3*(2), 182-189. <https://www.sjesr.org.pk/ojs/index.php/ojs/article/view/203>
- Remya, P. B. (2012). *Right to Education Act awareness of elementary school teachers* [Unpublished master's dissertation]. Farook Training College, University of Calicut.
- Revathi, M. (2017). *A study on awareness about consumer protection act 1986 with special reference to food products in Salem district* [Doctoral dissertation, Periyar University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/218262>
- Right of Children to Free and Compulsory Education (RTE) Act. (2009). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2086>
- Sadhvani, I. (2024). Integrating legal education in schools: A catalyst for positive social transformation. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research (JETIR), 11*(1), e475-484. <https://www.jetir.org/papers/JETIR2401457.pdf>
- Sadiq, S., & Zamir, S. (2014). Effectiveness of modular approach in teaching at university level. *Journal of Education and Practice, 5*(17), 103–107.
- Sakila, M. S. & Prasad, P. S. (2014). *A study on legal awareness among higher secondary students of Kanyakumari district* [Masters dissertation, N.V.K.S.D. College of Education]. <http://61.2.46.60:8088/jspui/bitstream/123456789/607/1/Mary%20sakila.pdf>

- Salkind, N. J. (Ed.). (2010). *Encyclopedia of research design* (Vols. 1–3). SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781412961288>
- Serah, Y. A., Setiawati, R., Septinawati, A., & Sirait, R. A. M. (2024). Law and human rights awareness school group: A multi-dimensional study to build a law-cultured society. *Journal of Law, Politic and Humanities (JLPH)*, 4 (5), 1145-1153. <https://doi.org/10.38035/jlph.v4i5>
- Shalini, S.S. (2021). A study on the effectiveness of problem-based learning in legal education in India. *Asian Journal of Legal Education*, 8, 95-109. <https://doi.org/10.1177/2322005820984418>
- Shiji, P.C. (2021). *Awareness on child right among higher secondary school teachers in Kozhkode district*. [Unpublished master's dissertation]. Farook Training College, University of Calicut.
- Singh, M. (2018). Awareness and practice of road safety rules among secondary school students in Jaipur, Rajasthan. *Journal of Health and Allied Sciences NU*, 8(02), 025-031. <https://www.thiemeconnect.com/products/ejournals/abstract/10.1055/s-0040-1708750#top>
- Singh, V.V. (2025). *Adolescent relationships and the Indian legal framework: Urgent need for reform*. Constitutional Law Society, National Law University Odisha. <https://clsnuo.com/2025/03/27/adolescent-relationships-and-the-indian-legal-framework-the-urgent-need-for-reform/>
- Sinha, D. N., & Gupta, P. C. (2004). Tobacco uses among students in Uttar Pradesh & Uttaranchal, India. *Indian Journal of Public Health*, 48(3), 132. <https://www.researchgate.net/profile/Prakash-Gupta-12/publication/8022744>
- Smock, D. M. (1980). *Self-instructional modules: Their development and use by user services*. In *Proceedings of the 8th annual ACM SIGUCCS conference on User services* (pp. 128–134). Association for Computing Machinery. <https://doi.org/10.1145/800086.802775>
- Sohal, P. (2021). *A study of legal awareness among the adolescents of government and private schools of NCR about the rights of women in the Indian Constitution* [Doctoral dissertation, Amity University, Noida]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/417533>
- Sohal, P., Bhatia, R., & Sharma, S. (2021). Legal awareness about women rights: The Indian adolescent. *Journal of Contemporary Issues in Business and Government*, 27(2), 1529-1541. <https://cibg.org.au/10.47750/cibg.2021.27.02.164>
- Soman, S. (2025). Interview: Awareness, enforcement of JJ Act must to protect children, the aim of the Juvenile Justice Act is not to punish children in conflict with the law, but to reform them. *South First: The Other Half of the Indian Story*. <https://thesouthfirst.com/kerala/interview-awareness-enforcement-of-jj-act-must-to-protect-children/>

- Soren, C. (2021). Legal education in India: An analytical study. *International Journal of Humanities and Social Science*, 8(4), 924–947.
- Srinivasan, S. P., & Shruthi, S. (2024). A comparative review of UNCRC and Indian legislation from the child mental health perspective. *Indian Journal of Psychological Medicine*, 46(4), 289-297. <https://doi.org/10.1177/02537176241226714>
- State Crime Records Bureau, Kerala Police. (2025). *Total crime cases*. SCRB. <https://keralapolice.gov.in/crime/total-cases>
- Sumitha, T. S., & Varma, R. P. (2022). On conducting a study among institutionalised adolescents in Kerala, India: Legal and ethical challenges. *Indian Journal of Medical Ethics*, 8(3), 216-220. <https://doi.org/10.20529/IJME.2022.087>
- Sunitha, E. (2022). A study of awareness on legal acts- (with reference to young women). *International Journal of Creative Research Thoughts (IJCRT)*, 10 (7), 2320-2882. <https://ijcrt.org/papers/IJCRT2207023.pdf>
- Suveesh, U. S., & Rajan, K. J. (2020). A study to assess the effectiveness of structured teaching programme on knowledge regarding child sexual abuse among high school students in selected schools at Gonda. *Indian Journal of Nursing Sciences*, 5 (4), 182-188. <https://doi.org/10.31690/ijns.2020.v05i04.00>.
- Thakur, R., & Thapliyal, U. (2025). Legal awareness as a tool for empowerment: A cross-sectional study of graduate students in Chandigarh. *International Journal of Science, Engineering and Technology*, 13(5). https://www.ijset.in/wp-content/uploads/IJSET_V13_issue5_116.pdf
- Thamarasserri, I. (2014). *Awareness of human rights legal literacy and social wellbeing of secondary school students* [Doctoral dissertation, Bharathiar University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/94920>
- Thambidorai, M. (2010). *A study on the general legal awareness among the students of professional courses* [Doctoral dissertation, Alagappa University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/56540>
- The Constitution of India. (1950). *Article 39A*.
- Thomas, J., & Mohan, K. (2023). Drug-free school locality through crime prevention strategies-The case of Kerala. *Qeios*, 5 (11), 1-14. <https://doi.org/10.32388/36FVFQ.2>
- Thomas, S., & Elias, E. N. (2018). Content analysis: A powerful tool for advertising research. *Global Journal of Engineering Science and Research Management*, 5(3), 50-55. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1210215>
- Times News Network. (2022, June 11). Govt welcomes high court suggestion. *The Times of India*. <https://timesofindia.indiatimes.com/city/thiruvananthapuram/govt-welcomes-high-court-suggestion/articleshow/92136832.cms>
- Times News Networks. (2022, June 10). Kerala HC: Teens having sex unaware of POCSO Act. *The Times of India*. <https://timesofindia.indiatimes.com/city/kochi/kerala-hc-teens-having-sex-unaware-of-pocso-act/articleshow/92118827.cms>

- Timurovna, Q. L. (2022). Pedagogical conditions of developing legal awareness in primary students. *The Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 5 (1), 383-384. <https://zenodo.org/records/14738324/files/383-384%20Qurbonova%20L.pdf?download=1>
- Tjeppey, T. (2021). The effect of civic education learning on legal awareness in public high school students. *Jurnal Civics: Media Kajian Kewarganegaraan*, 18(1), 97-108. <https://doi.org/10.21831/jc.v18i1.38602>
- Turkulets, S., Zadorozhna, V., Storozhuk, S., & Hryhorieva, N. (2021). Interaction between state and civil society in the context of global challenges. *European Journal of Sustainable Development*, 11(2), 137-141.
- UNESCO, (2024). *Supporting countries in reviewing and developing education legal and policy frameworks*. <https://www.unesco.org/en/right-education/support#:~:text=Supporting%20countries%20in%20reviewing,education%20legal%20and%20policy>
- UNESCO. (1998). *Guidelines for self-learning module development*. UNESCO. <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002170/217073e.pdf>
- United Nations Convention on the rights of the child* (UNCRC) (1989). Office of the High Commissioner for Human Rights. <http://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>
- Utbo, R. A., & Arenga, J. R. (2021). Self-paced learning and academic performance of Grade VI pupils in home-based modular instruction. *International Journal of Multidisciplinary: Applied Business and Education Research*, 2(10), 1012–1021.
- Vergara, A.M. (2017). *Development, effectiveness and acceptability of module for the problem solving and critical thinking skills of alternative learning system in district of TANAY II* [Doctoral dissertation, Tomas Claudio Memorial College, Morong, Rizal]. <https://www.researchgate.net/publication/329771095>
- Wagner, P. H. (2007, November 16). An evaluation of the legal literacy of educators and the implications for teacher preparation programs. *Paper presented at the 53rd Annual Conference of the Education Law Association*, San Diego, CA. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED499689.pdf>
- Xiaoting, L., Narongwat, M., Pawich, P., & Thanida, S. (2025). Development of strategies for optimizing the rule of law education system of higher vocational college students in Guangdong. *Higher Education Studies*, 15(2), 174-185. <https://doi.org/10.5539/hes.v15n2p174>
- Yadav, V. (2012). *To study the awareness about women's legal rights amongst girl students studying in different professional courses* [Doctoral dissertation, Suresh Gyan Vihar University]. Shodhganga. <http://hdl.handle.net/10603/10169>
- Yazici, H., Doğan, O., Koca, M. K., & Kaya, M. T. (2021). Examination of perceptions of 6th grade students regarding the concepts of law and justice. *African Educational Research Journal*, 9(3), 665–678. <https://doi.org/10.30918/AERJ.93.21.100>
- Zainuddin, Z., & Salle, S. (2022). The legal awareness of juveniles in archipelagic areas using social media. *SIGN Jurnal Hukum*, 32 (2), 163-173. <https://doi.org/10.37276/sjh.v3i2.177>

APPENDICES

Appendix I

FAROOK TRAINING COLLEGE

LEGAL AWARENESS TEST

(Draft-Malayalam Version)

Fasalul Abid C.M.

Research Scholar

Dr. Niranjana K. P.

Assistant Professor

നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

നിങ്ങളുടെ നിയമാവബോധം അളക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രസ്താവനകളും ചോദ്യങ്ങളും ആണ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ 55 ചോദ്യങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും A, B, C, D എന്നീ അക്ഷരങ്ങളിൽ നാല് പ്രതികരണങ്ങൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിൽ ഒന്ന് മാത്രമാണ് ശരി. ഓരോ ചോദ്യവും വായിച്ച് പ്രത്യേകം തന്നിട്ടുള്ള ഉത്തരക്കടലാസിൽ ശരിയായ ഉത്തരത്തെ കുറിക്കുന്ന അക്ഷരത്തിനുതാഴെ '✓' ചിഹ്നം ഇട്ട് രേഖപ്പെടുത്തുക. ഇതിലൂടെ നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾ രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതും ഗവേഷണ ആവശ്യത്തിനു മാത്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതും ആയിരിക്കും.

1. POCSO നിയമപ്രകാരം എത്ര വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള വ്യക്തികളെയാണ് കുട്ടി എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.
A) 15 വയസ്സ് B) 17 വയസ്സ് C) 18 വയസ്സ് D) 20 വയസ്സ്
2. ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെയോ മതപരമായ സ്ഥാപനത്തിലെയോ മാനേജ്മെന്റോ സ്റ്റാഫോ ആ സ്ഥാപനത്തിലെ കുട്ടിയെ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാൽ ശിക്ഷ എന്താണ്?
A) ജീവപര്യന്തം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
B) 7 വർഷം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
C) 3 വർഷം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
D) 1 വർഷം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
3. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ അഡ്മിഷന്റെ ഭാഗമായി സ്കീനിങ്ങിന് വിധേയമാക്കിയാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ എന്താണ്?
A) 5000 രൂപ പിഴ
B) 10000 രൂപ പിഴ
C) 20000 രൂപ പിഴ
D) 25000 രൂപ പിഴ
4. കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നിലവിലുള്ള കമ്മീഷൻ ഏതാണ്?
A) ചൈൽഡ് വെൽഫെയർ കമ്മിറ്റി
B) ജുവനയിൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡ്
C) ബാലാവകാശ കമ്മീഷൻ
D) ചൈൽഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ കമ്മീഷൻ

5. ഒരു കുട്ടി ലൈംഗിക പീഡനത്തിന് വിധേയമായി എന്ന് കരുതുക. നിയമ നടപടിയുടെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്നവയിൽ പോലീസ് ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തത് ഏതെന്ന് കണ്ടെത്തുക?
 - A) ലൈംഗിക പീഡനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ പോലീസ് കുട്ടിയോടു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് കുട്ടിയുടെ വീട്ടിൽ വെച്ചായിരിക്കണം.
 - B) വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ ആയിരിക്കണം കുട്ടിയോട് ലൈംഗികപീഡനമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്.
 - C) കുട്ടിയോട് ലൈംഗികപീഡനമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ച് മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ യൂണിഫോം ധരിച്ചിരിക്കണം.
 - D) നിയമ നടപടിയുടെ ഭാഗമായി കുട്ടിയെ ഒരു കാരണവശാലും പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ സൂക്ഷിക്കരുത്.
6. പോക്സോ നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം
 - A) 2010 B) 2011 C) 2012 D) 2013
7. പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പോക്സോ നിയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം നൽകുന്നത് പ്രതിപാദിക്കുന്ന സെക്ഷൻ ഏതാണ്?
 - A) 42 B) 43 C) 44 D) 45
8. പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കുറ്റകൃത്യം ഒരു കുട്ടി ചെയ്താൽ ഏത് നിയമപ്രകാരമാണ് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക
 - A) വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം 2009
 - B) ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് നിയമം 2015
 - C) പോക്സോ നിയമം 2012
 - D) ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന
9. ഒരു വിദ്യാർത്ഥി റാഗിങ്ങിന് വിധേയമായാൽ പരാതി നൽകേണ്ടത് ആർക്കാണ്?
 - A) ക്ലാസ് ടീച്ചർ
 - B) സ്ഥാപനമേധാവി
 - C) പോലീസ്
 - D) സ്കൂൾ ലീഡർ
10. ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്റെ മേലധികാരി ആ സ്ഥാപനത്തിൽ നടന്ന കുറ്റകൃത്യത്തെ കുറിച്ച് യഥാസമയം അറിവ് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ശിക്ഷ എന്താണ്?
 - A) ശിക്ഷ ഒന്നുമില്ല
 - B) മൂന്നു മാസം തടവ് ശിക്ഷ
 - C) ആറുമാസം തടവ് ശിക്ഷ
 - D) ഒരു വർഷം വരെ ആകാവുന്ന തടവ് ശിക്ഷ
11. താഴെപ്പറയുന്ന ഏതെല്ലാം സന്ദർഭങ്ങളിലാണ് ലൈംഗിക പീഡനമായി മാറുന്നത്?
 - A) ലൈംഗികമായ ഏതെങ്കിലും വാക്ക് കുട്ടി കേൾക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ ഉച്ചരിക്കുക.
 - B) കുട്ടി കാണത്തക്കവിധത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ലൈംഗികമായ ആംഗ്യമോ വസ്തുവോ മനപ്പൂർവ്വമായി കാണിക്കുക.
 - C) ലൈംഗികമായ ഉദ്ദേശത്തോടെ കുട്ടിയുടെ ഏതെങ്കിലും ശരീരഭാഗത്ത് സ്പർശിക്കുക.
 - D) A യും B യും C യും ഉൾപ്പെടുന്നു

- 12. മോട്ടോർ വാഹന നിയമപ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ എത്ര വയസ്സായവർക്കാണ് പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മോട്ടോർ വാഹനങ്ങൾ ഡ്രൈവ് ചെയ്യാൻ ലൈസൻസ് കൊടുക്കുന്നത്.
 A) 16 B) 20 C) 18 D) 19
- 13. കുട്ടികൾ കാറുകളിൽ യാത്രചെയ്യുമ്പോൾ സാധാരണ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് അനുയോജ്യം അല്ലെങ്കിൽ എത്ര വയസ്സിന് താഴെ ഉള്ള കുട്ടികൾക്കാണ് പ്രത്യേക നിയന്ത്രണ സംവിധാനം വേണ്ടത്?
 A) 18 B) 16 C) 14 D) 12
- 14. 18 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള നിങ്ങൾ സ്കൂട്ടർ ഓടിച്ചപ്പോൾ പോലീസ് പിടിച്ചു എന്ന് കരുതുക. എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് നേരിടേണ്ടി വരിക?
 A) നിങ്ങളുടെ ഗാർഡിയന് 3 വർഷം വരെ ആകാവുന്ന തടവ് ശിക്ഷയും 25000 രൂപ പിഴ അടയ്ക്കേണ്ടി വരും.
 B) വാഹനത്തിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (RC) 12 മാസത്തേക്ക് ക്യാൻസൽ ചെയ്യുന്നതാണ്.
 C) ഈ വാഹനം ഓടിച്ച വ്യക്തിക്ക് 25 വയസ്സ് ആകുന്നതുവരെ ലൈസൻസ് എടുക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല.
 D) A യും B യും C യും ശരിയാണ്.
- 15. സ്കൂൾ പരിസരത്തിന്റെ എത്ര മീറ്റർ ചുറ്റളവിൽ ലഹരി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമാണ് ?
 A) 90 മീറ്റർ B) 100 മീറ്റർ C) 91.44 മീറ്റർ D) 101.44 മീറ്റർ
- 16. ഓപ്പറേഷൻ പി ഹണ്ട് ഏത് മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനമാണ്
 A) കുട്ടികളെ ലഹരിയിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുന്നതിന്
 B) കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിന്
 C) റോഡുകളിൽ കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന്
 D) സൈബർ രംഗത്തെ കുട്ടികൾക്കെല്ലാം ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിന്
- 17. ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015 പ്രകാരം കുട്ടി എന്ന് പറയുന്നത്.
 A) 16 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി. B) 17 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി.
 C) 18 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി. D) 18 വയസ്സിന് മുകളിൽ ഉള്ള വ്യക്തി
- 18. ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം എന്നാണ്?
 A) ജനുവരി 12 B) ജൂൺ 12 C) ജൂലൈ 12 D) ഡിസംബർ 12
- 19. നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടി എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.
 A) കുറ്റം ചെയ്ത തീയതിയിൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടി.
 B) കുറ്റം ചെയ്തു എന്ന് ആരോപണവിധേയനായ കുട്ടി.
 C) കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് തെളിയിക്കപ്പെട്ട കുട്ടി.
 D) A യും B യും C യും ഉൾപ്പെടുന്നു.
- 20. ആർട്ടിക്കിൾ 21 A പ്രകാരം വയസു മുതൽ..... വയസുവരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പു നൽകുന്നു.
 A) 4 – 12 B) 8 – 18 C) 6 – 14 D) 6 – 18

21. നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടി എന്ന അർത്ഥത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്.
- A) Delinquent B) Anti social C) Child in conflict with law D) Accused
22. ഇരുചക്രവാഹനങ്ങളോടിക്കുന്ന യാത്രക്കാർ ഹെൽമറ്റ് ധരിക്കാതിരുന്നാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ?
- A) 1000 രൂപ പിഴയും മൂന്നുമാസത്തേക്ക് ലൈസൻസ് റദ്ദ് ചെയ്യലും
 B) 500 രൂപ പിഴയും നിലവിലെ ലൈസൻസ് റദ്ദ് ചെയ്യലും
 C) 2000 രൂപ പിഴയും മൂന്നുമാസക്കാലത്തേക്ക് ലൈസൻസ് റദ്ദ് ചെയ്യലും
 D) 2500 രൂപ പിഴയും ലൈസൻസ് റദ്ദ് ചെയ്യലും
23. 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ലഹരിവസ്തുക്കൾ വിൽപ്പന നടത്തിയാലുള്ള ശിക്ഷ എന്താണ്?
- A) മൂന്ന് വർഷം വരെ ആകാവുന്ന ജയിൽശിക്ഷ
 B) പതിനായിരം രൂപവരെ ആകാവുന്ന പിഴ.
 C) A യും B യും ശരിയാണ്
 D) മൂന്നുവർഷം വരെ ആകാവുന്ന ജയിൽശിക്ഷയോ അല്ലെങ്കിൽ പതിനായിരം രൂപ വരെ യാവുന്ന പിഴയോ അല്ലെങ്കിൽ ഇവ രണ്ടും കൂടെയോ.
24. ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ എന്ന വിഭാഗത്തിൽ പെടാത്തത്.
- A) സ്വന്തമായി വാസസ്ഥലമോ, മറ്റു താമസ സൗകര്യമോ, ഉപജീവനമാർഗ്ഗമോ ഇല്ലാത്ത കുട്ടികൾ.
 B) മാനസിക-ശാരീരിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന കുട്ടികൾ.
 C) കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടികൾ
 D) മാതാപിതാക്കൾ ഇല്ലാത്ത കുട്ടികൾ.
25. ഇരുചക്രവാഹനം ഓടിക്കുന്നയാളെ വിളിക്കുന്ന പേര്
- A) റൈഡർ
 B) ഡ്രൈവർ
 C) പിലുൺ റൈഡർ
 D) പിലുൺ ഡ്രൈവർ
26. 16 നും 18നും മധ്യേ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ ചെയ്യുന്ന ഹീന കൃത്യങ്ങൾ വിചാരണ ചെയ്യേണ്ടത്.
- A) ജുവനൈൽ ബോർഡ്
 B) സെഷൻസ് കോടതി
 C) ചിൽഡ്രൻസ് കോടതി
 D) A യും B യും C യും ഉൾപ്പെടുന്നു
27. 16 വയസിനും 18 വയസ്സിനും മധ്യേ പ്രായമുള്ള കുട്ടി കുറ്റകൃത്യം നടത്തിയെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ 21 വയസ്സ് വരെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം.
- A) ജുവനൈൽ ഹോം
 B) സ്പെഷ്യൽ ഹോം
 C) ആഫ്റ്റർ കെയർ ഹോം
 D) പ്ലേസ് ഓഫ് സേഫ്റ്റി

28. കുട്ടിയുടെ സംരക്ഷണ അധികാരമോ നിയന്ത്രണമോ ഉള്ള ഒരു വ്യക്തി കുട്ടികളോട് ക്രൂരത കാട്ടിയാൽ.
- A) ഒരു വർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ
 - B) രണ്ടു വർഷം വരെ തടവോ രണ്ടു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ
 - C) മൂന്നുവർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ
 - D) നാലു വർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ.
29. എല്ലാ പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലും കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് നിയോഗിക്കുന്ന ഓഫീസറെ വിളിക്കുന്ന പേര്
- A) ജുവനൈൽ പോലീസ് ഓഫീസർ
 - B) ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ഓഫീസർ
 - C) സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് ഓഫീസർ
 - D) ചൈൽഡ് വെൽഫെയർ പോലീസ് ഓഫീസർ
30. കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടിയെ ഏറ്റെടുക്കാൻ മാതാപിതാക്കളോ മറ്റുള്ളവരോ തയ്യാറാകാത്ത അവസ്ഥയിൽ കുട്ടിയെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം.
- A) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം
 - B) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം
 - C) ജുവനൈൽ ഹോം
 - D) ആസ്റ്റർ കെയർഹോം
31. താഴെ തന്നിരിക്കുന്നതിൽ ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രസ്താവനകളിലെ തെറ്റ് കണ്ടെത്തുക
- A) ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിന് മെഡിക്കൽ ഫിറ്റ്നസ് ആവശ്യമാണ്
 - B) ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിന് കാഴ്ച ശക്തി തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അനിവാര്യമാണ്
 - C) ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിന് പ്ലസ് ടു വരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത അത്യാവശ്യമാണ്
 - D) A യും Bയും Cയും ശരിയാണ്
32. പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും വേണ്ട കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം.
- A) സ്പെഷ്യൽ ഹോം
 - B) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം
 - C) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം
 - D) ജുവനൈൽ ഹോം
33. ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് നിയമം 2015 ൽ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതിന് കാരണമായ സംഭവം.
- A) കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ കൂടി വരുന്ന അവസ്ഥ.
 - B) നിർഭയ സംഭവം.
 - C) ശിശു വിവാഹം
 - D) കുട്ടികൾക്കിടയിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ലഹരിയുടെ ഉപയോഗം.
34. കുട്ടികളെ പോലീസ് വാഹനത്തിൽ കയറ്റാൻ പാടുണ്ടോ?
- A) കയറ്റാം
 - B) കയറ്റാൻ പാടില്ല
 - C) സാഹചര്യത്തിനനുസരിച്ച് പോലീസിന് തീരുമാനിക്കാം
 - D) ഇവയൊന്നുമല്ല/Bയും Cയും ശരിയാണ്

- 35. എത്ര വയസ്സ് തികയാത്തവരെയാണ് ശൈശവ വിവാഹനിരോധന നിയമം 2006 പ്രകാരം മൈനർ എന്ന് വിളിക്കുന്നത്
 A) 17 വയസ്സ് B) 18 വയസ്സ് C) 20 വയസ്സ് D) 21 വയസ്സ്
- 36. ശൈശവ വിവാഹനിരോധന നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം
 A) 2000 B) 2001 C) 2005 D) 2006
- 37. ഓൺലൈനിലൂടെ കുട്ടികളെ അവഹേളിക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക് താഴെപ്പറയുന്ന ഏത് ശിക്ഷയാണ് ലഭിക്കുന്നത്?
 A) അഞ്ചു വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷയും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
 B) ഏഴു വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
 C) 10 വർഷം വരെ തടവും വും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
 D) 10 വർഷം വരെ തടവും 15 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
- 38. കേരളത്തിൽ റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിയമം ഏതാണ്?
 A) കേരള റാഗിംഗ് ആക്ട് 2009
 B) കേരള പ്രൊഫിബിഷൻ ഓഫ് റാഗിംഗ് ആക്ട് 1998
 C) ഗെയിമിംഗ് ആക്ട് 1960
 D) ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015
- 39. തഴെ പറയുന്നതിൽ റാഗിംഗ് എന്നത് കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്
 A) ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിയോട് കാണിക്കുന്ന ശാരീരികവും മാനസികവുമായ പീഡനം
 B) വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഭയമോ നാണക്കേടോ ബുദ്ധിമുട്ടോ ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രവർത്തി.
 C) വിദ്യാർത്ഥിയെ പരിഹസിക്കുന്നതോ കബളിപ്പിക്കുന്നതോ ആയ തമാശകൾ പറയുന്ന പ്രവർത്തി.
 D) A യും B യും C യും ശരിയാണ്
- 40. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെ എവിടെ വെച്ച് നടത്തുന്ന പ്രവർത്തിയാണ് റാഗിംഗിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.
 A) അകത്ത് മാത്രം
 B) പുറത്ത് മാത്രം
 C) അകത്തും പുറത്തും
 D) ഹോസ്റ്റൽ മാത്രം
- 41. സാധാരണഗതിയിൽ സ്വമനസ്സാലെ ചെയ്യാൻ ഇഷ്ടമല്ലാത്ത തമാശ രൂപത്തിലുള്ള ഒരു കാര്യം ചെയ്യാൻ നിങ്ങളോട് സ്കൂളിലെ മുതിർന്ന കുട്ടികൾ ആവശ്യപ്പെടുകയും നിങ്ങൾ അത് ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരാവുകയും ചെയ്തു. ഈ കാര്യത്തിന് ഇനി ചെയ്യേണ്ട നടപടി എന്താണ്?
 A) പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതി നൽകുക.
 B) സ്കൂളിലെ അധികാരികളുമായി സംസാരിച്ചശേഷം പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതി നൽകുക.
 C) സ്കൂളിലെ പ്രധാന അധ്യാപകന് പരാതി നൽകുക.
 D) വാർഡ് മെമ്പറിന് പരാതി നൽകുക.

42. ഒരു വിദ്യാർത്ഥി റാഗിങ്ങിന്റെ പേരിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടാൽ.
- A) ആ വിദ്യാർത്ഥിയെ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്ന് സ്ഥിരമായി പുറത്താക്കണം.
 - B) ആ വിദ്യാർത്ഥിയെ മറ്റൊരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലും പ്രവേശിപ്പിക്കരുത്.
 - C) മൂന്നുമാസം കഴിഞ്ഞാൽ വേറെ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ ചേർന്ന് പഠിക്കാം.
 - D) ആ വിദ്യാർത്ഥിക്ക് രണ്ടു വർഷം വരെ തടവും പതിനായിരം രൂപ വരെ പിഴയും ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.
43. ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന നിയമം 2006 പ്രകാരം കുട്ടി എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.
- A) പുരുഷനും സ്ത്രീക്കും 21 വയസ്സ് തികയാത്തത്.
 - B) പുരുഷനും സ്ത്രീക്കും 18 വയസ്സ് തികയാത്തത്.
 - C) പുരുഷന് 21 വയസ്സും സ്ത്രീക്ക് 18 വയസ്സും തികയാത്തത്.
 - D) പുരുഷന് 18 വയസ്സും സ്ത്രീക്ക് 21 വയസ്സ് തികയാത്തത്.
44. ശൈശവ വിവാഹം എന്നാൽ
- A) പുരുഷൻ മാത്രം കുട്ടി ആയാൽ മതി.
 - B) സ്ത്രീ മാത്രം കുട്ടി ആയാൽ മതി.
 - C) സ്ത്രീയും പുരുഷനും കുട്ടി ആകണം.
 - D) സ്ത്രീ, പുരുഷൻ എന്നിവരിൽ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ കുട്ടി ആയാൽ മതി.
45. ശൈശവ വിവാഹത്തിൽ 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ഒരു വ്യക്തി ഏർപ്പെടുന്ന പക്ഷം കുറ്റം തെളിഞ്ഞാൽ.....
- A) മൂന്നുമാസം വരെ തടവോ 50,000 രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
 - B) ആറുമാസം വരെ തടവോ 50,000 രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
 - C) ഒരു വർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
 - D) രണ്ടുവർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപവരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
46. ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986 പ്രകാരം എത്ര വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികളെയാണ് ചൈൽഡ് (കുട്ടി) എന്ന് വിളിക്കുന്നത്?
- A) 12 വയസ്സ് B) 14 വയസ്സ് C) 18 വയസ്സ് D) 21 വയസ്സ്
47. ബച്ഛൻ ബച്ചാവോ ആന്തോളൻ എന്ന സംഘടന ഏത് മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്
- A) റോഡ് സേഫ്റ്റി B) വിദ്യാഭ്യാസം C) കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമം D) ബാലവേല
48. ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986 പ്രകാരം എത്ര വയസ്സിന് ഇടയിലുള്ളവരെയാണ് കൗമാരക്കാർ എന്ന് വിളിക്കുന്നത്?
- A) 12 മുതൽ 21 വയസ്സ് വരെ B) 14 മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെ
 - C) 18 മുതൽ 21 വയസ്സ് വരെ D) 12 മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെ

49. തഴെ പറയുന്നതിൽ ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986 പ്രകാരം കൗമാരക്കാരുടെ ജോലി സമയവുമായി ശരിയല്ലാത്തത് ഏതാണ്?
- A) കൗമാരക്കാർക്ക് മൂന്ന് മണിക്കൂർ ജോലി കഴിഞ്ഞാൽ കുറഞ്ഞത് ഒരു മണിക്കൂർ വിശ്രമം നൽകണം.
 - B) രാവിലെ എട്ട് മണി മുതൽ രാത്രി 10 മണി വരെയുള്ള ഏതുസമയത്തും ജോലി ചെയ്യാം
 - C) ഓവർടൈം ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ല.
 - D) ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസം മുഴുവൻ അവധി കൊടുക്കണം.
50. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയിലെ ആർട്ടിക്കിൾ 21 A പ്രകാരം കുട്ടികൾക്ക് നൽകുന്ന അവകാശം ഏതാണ്?
- A) സമത്വത്തിനുള്ള അവകാശം
 - B) സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം
 - C) സ്വത്തിനുള്ള അവകാശം
 - D) സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം
51. ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിച്ചാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ?
- A) രണ്ടുവർഷം വരെ തടവ്
 - B) 50000 രൂപ പിഴ
 - C) രണ്ടുവർഷം വരെ തടവും അമ്പതിനായിരം രൂപ പിഴയോ
 - D) രണ്ട് വർഷം വരെ തടവും 50000 രൂപ പിഴയും രണ്ടും ഒന്നിച്ചു വിധിക്കാവുന്നതാണ്
52. വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം
- A) 2005 B) 2009 C) 2011 D) 2012
53. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിൽ പോക്സോ നിയമപ്രകാരം കുട്ടികൾക്കെതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.
- A) കുട്ടിയുടെ പേരും മേൽവിലാസവും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
 - B) കുട്ടി പഠിക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
 - C) കുട്ടിയുടെ ഫോട്ടോ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
 - D) Aയും Bയും Cയും ശരിയാണ്.
54. പോക്സോ നിയമപ്രകാരം മാധ്യമങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങളിലെ തെറ്റ് കണ്ടെത്തുക
- A) കുട്ടിയെ വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിയുന്ന രീതിയിലുള്ള പേര് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ
 - B) കുട്ടിയെ സംബന്ധിച്ച കുടുംബ വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തരുത്
 - C) കുട്ടിയുടെ ഫോട്ടോ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തരുത്
 - D) കുട്ടിയുടെ മാന്യതയ്ക്ക് തടസ്സം വരുത്തുന്ന ഒരു റിപ്പോർട്ടും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല
55. കുറ്റം ചെയ്തു എന്ന് കണ്ടെത്തിയ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും പുനരധിവാസത്തിനുമുള്ള സ്ഥലം.
- A) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം B) സ്പെഷ്യൽ ഹോം
 - C) ജുവനൈൽ ഹോം D) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം

Appendix II

FAROOK TRAINING COLLEGE

LEGAL AWARENESS TEST
(Draft-English Version)

Fasalul Abid C.M.
Research Scholar

Dr. Niranjana K. P.
Assistant Professor

Instructions:

This is a test designed to assess your legal awareness. It consists of 55 questions. For each question, four options are given, marked A, B, C, and D, of which only one is correct. Read each question carefully and put a tick mark (✓) on the letter corresponding to the correct answer on the separate answer sheet provided. The information collected through this test will be kept confidential and used only for research purposes.

1. According to the POCSO Act, individuals below what age are considered as children?
 - A) 15 years
 - B) 17 years
 - C) 18 years
 - D) 20 years
2. If the management or staff of an educational or religious institution commits a penetrative sexual assault on a child in that institution, what is the punishment?
 - A) Imprisonment for life and fine
 - B) Imprisonment up to 7 years and fine
 - C) Imprisonment up to 3 years and fine
 - D) Imprisonment up to 1 year and fine
3. What is the punishment for conducting screening procedures during admission in an educational institution?
 - A) A fine of ₹5,000
 - B) A fine of ₹10,000
 - C) A fine of ₹20,000
 - D) A fine of ₹25,000
4. Which commission functions at the state level for the protection of children's rights?
 - A) Child Welfare Committee
 - B) Juvenile Justice Board
 - C) Commission for Protection of Child Rights
 - D) Child Protection Commission

5. When a child is suspected to be a victim of sexual abuse, which of the following actions should the police not take?
 - A) Record the child's statement at the child's residence.
 - B) A woman police officer should record the statement.
 - C) The woman police officer should wear uniform while taking the statement.
 - D) Should not keep the child at the police station during the legal process.
6. In which year was the POCSO Act enacted?
 - A) 2010
 - B) 2011
 - C) 2012
 - D) 2013
7. Which section of the POCSO Act deals with public awareness about the Act?
 - A) Section 42
 - B) Section 43
 - C) Section 44
 - D) Section 45
8. If an offence under the POCSO Act is committed by a child, under which the action will be taken?
 - A) Right to Education Act, 2009
 - B) Juvenile Justice Act, 2015
 - C) POCSO Act, 2012
 - D) Indian Constitution
9. If a student faces ragging, whom should the complaint be reported to?
 - A) Class Teacher
 - B) Head of the Institution
 - C) Police
 - D) School Leader
10. If the head of an institution fails to report an offence that occurred there, what punishment can be imposed?
 - A) No punishment
 - B) Imprisonment up to 3 months
 - C) Imprisonment up to 6 months
 - D) Imprisonment up to 1 year
11. In which of the following situations does an act amount to sexual harassment?
 - A) Using sexually explicit words in front of a child.
 - B) Showing sexual gestures or objects to a child intentionally.
 - C) Touching any part of a child's body with sexual intent.
 - D) A, B, and C are correct.

12. Under the Motor Vehicles Act, individuals of what age can obtain a licence to drive in public places in India?
- A) 16 years
 - B) 20 years
 - C) 18 years
 - D) 19 years
13. Children below what age must use a special restraint system in cars, since regular seat belts are not suitable for them?
- A) 18 years
 - B) 16 years
 - C) 14 years
 - D) 12 years
14. Suppose you are caught by the police for riding a scooter while under 18 years of age. What actions will be taken?
- A) Your guardian will face imprisonment of up to three years and a fine of ₹25,000.
 - B) The vehicle's Registration Certificate (R C) will be cancelled for 12 months.
 - C) The person who rode the vehicle will not be eligible to obtain a driving licence until the age of 25.
 - D) A, B, and C are applicable
15. Selling narcotic or intoxicating products within what distance from a school is a punishable offence?
- A) 90 metres
 - B) 100 metres
 - C) 91.44 metres
 - D) 101.44 metres
16. Operation P-Hunt is an initiative related to which area?
- A) Protecting children from drug abuse
 - B) Preventing sexual assault against children
 - C) Ensuring child safety on roads
 - D) Preventing online sexual exploitation of children
17. According to the Juvenile Justice Act, 2015, who is considered a child?
- A) A person below 16 years of age
 - B) A person below 17 years of age
 - C) A person below 18 years of age
 - D) A person above 18 years of age
18. When is the World Day Against Child Labour observed?
- A) January 12
 - B) June 12
 - C) July 12
 - D) December 12

19. What does the term “child in conflict with law” mean?
- A) A child who is below 18 years of age on the date of the offence
 - B) A child accused of committing an offence
 - C) A child proven guilty of an offence
 - D) A, B, and C are correct
20. According to Article 21A of the Indian Constitution, free and compulsory education is guaranteed for children between which ages?
- A) 4 to 12 years
 - B) 8 to 18 years
 - C) 6 to 14 years
 - D) 6 to 18 years
21. Which of the following terms refers to a minor who has committed an offence under the law?
- A) Delinquent
 - B) Anti-social
 - C) Child in conflict with law
 - D) Accused
22. What is the punishment for two-wheeler riders who fail to wear a helmet while riding?
- A) A fine of ₹1,000 and suspension of licence for 3 months
 - B) A fine of ₹500 and cancellation of existing licence
 - C) A fine of ₹2,000 and suspension of licence for 3 months
 - D) A fine of ₹2,500 and cancellation of licence
23. What is the punishment for selling intoxicating substances to children below 18 years of age?
- A) Imprisonment up to three years
 - B) A fine up to 10000 rupees
 - C) Both A & B
 - D) Imprisonment up to three years or a fine up to ten 10000 rupees or both.
24. Which of the following does not fall under the category of “Children in Need of Care and Protection”?
- A) Children without a home, accommodation, or means of livelihood.
 - B) Children facing mental or physical challenges.
 - C) Children who have committed offences.
 - D) Children without parents.
25. What is the term used for a person who rides a two-wheeler?
- A) Rider
 - B) Driver
 - C) Pillion rider
 - D) Pillion driver

26. Heinous offences committed by children between the ages of 16 and 18 should be tried by:
- A) Juvenile Board
 - B) Sessions Court
 - C) Children's Court
 - D) A, B, and C are correct
27. If it is found that a child between 16 and 18 years of age has committed an offence, the place where they are kept till the age of 21 is called:
- A) Juvenile Home
 - B) Special Home
 - C) After Care Home
 - D) Place of Safety
28. If a person who has custody or control of a child acts cruelly toward the child:
- A) Imprisonment up to one year or a fine up to one lakh rupees
 - B) Imprisonment up to two years or a fine up to two lakh rupees
 - C) Imprisonment up to three years or a fine up to one lakh rupees
 - D) Imprisonment up to four years or a fine up to one lakh rupees
29. The officer appointed in every police station to handle cases related to children is called:
- A) Juvenile Police Officer
 - B) Juvenile Justice Officer
 - C) Special Police Officer
 - D) Child Welfare Police Officer
30. When parents or guardians are unwilling to take back a child who has committed an offence, the place where the child is kept is called:
- A) Children's Home
 - B) Observation Home
 - C) Juvenile Home
 - D) After Care Home
31. Find the incorrect statement among the following related to obtaining a driving license:
- A) Medical fitness is required to obtain a license.
 - B) A certificate proving eyesight strength is mandatory to obtain a license.
 - C) Educational qualification up to Plus Two (12th standard) is mandatory to obtain a license.
 - D) A, B, and C are correct
32. The place where Children in Need of Care and Protection are accommodated:
- A) Special Home
 - B) Observation Home
 - C) Children's Home
 - D) Juvenile Home

33. The incident that led to the amendment of the Juvenile Justice Act, 2015:
- A) The increasing cases of violence against children.
 - B) The Nirbhaya incident.
 - C) Child marriage.
 - D) The growing use of intoxicating substances among children.
34. Is it permitted to take children in a police vehicle?
- A) Yes, they can be taken.
 - B) No, they cannot be taken.
 - C) The police can decide depending on the situation.
 - D) B and C are correct.
35. According to the Prohibition of Child Marriage Act, 2006, those below what age are considered minors?
- A) 17 years
 - B) 18 years
 - C) 20 years
 - D) 21 years
36. The year in which the Prohibition of Child Marriage Act came into force:
- A) 2000
 - B) 2001
 - C) 2005
 - D) 2006
37. What is the punishment for a person who attempts to insult or harass a child online?
- A) Imprisonment up to five years and a fine up to ₹10 lakh.
 - B) Imprisonment up to seven years and a fine up to ₹10 lakh.
 - C) Imprisonment up to ten years and a fine up to ₹10 lakh.
 - D) Imprisonment up to ten years and a fine up to ₹15 lakh.
38. Which law is currently in force in Kerala to prevent ragging?
- A) Kerala Ragging Act, 2009
 - B) Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998
 - C) Gaming Act, 1960
 - D) Juvenile Justice Act, 2015
39. What does the term “ragging” mean?
- A) Physical or mental harassment of a student in an educational institution
 - B) Any act that causes fear, shame, or discomfort to a student
 - C) Teasing or making insulting jokes about a student
 - D) A, B and C are correct
40. Where do the activities that constitute ragging usually take place?
- A) Only inside the campus
 - B) Only outside the campus
 - C) Both inside and outside the campus
 - D) Only in the hostel

41. Suppose senior students force you to do something in the name of fun that you are unwilling to do. What should you do next?
- A) File a complaint at the police station
 - B) Inform the school authorities first, then report it to the police
 - C) Complain to the head teacher or principal
 - D) Complain to the ward member
42. If a student is punished for committing ragging, what consequences can follow?
- A) Permanent expulsion from the institution
 - B) Denial of admission to any other institution
 - C) May join another institution after three months
 - D) Imprisonment up to two years and a fine up to ₹10,000
43. According to the Prohibition of Child Marriage Act, 2006, who is considered a child?
- A) Male and female below 21 years of age
 - B) Male and female below 18 years of age
 - C) A male below 21 years and a female below 18 years
 - D) A male below 18 years and a female below 21 years
44. What does “child marriage” mean?
- A) When only the male is a minor
 - B) When only the female is a minor
 - C) When both are minors
 - D) When either the male or the female is a minor
45. If a person above 18 years engages in a child marriage, what is the punishment upon conviction?
- A) Imprisonment up to 3 months or a fine up to ₹50,000 or both
 - B) Imprisonment up to 6 months or a fine up to ₹50,000 or both
 - C) Imprisonment up to 1 year or a fine up to one lakh or both
 - D) Imprisonment up to 2 years or a fine up to one lakh or both
46. According to the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, children below what age are classified as “child”?
- A) 12 years
 - B) 14 years
 - C) 18 years
 - D) 21 years
47. Bachpan Bachao Andolan works in which field?
- A) Road safety
 - B) Education
 - C) Child welfare
 - D) Child labour
48. According to the Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, individuals between what ages are called “adolescents”?
- A) 12 to 21 years
 - B) 14 to 18 years
 - C) 18 to 21 years
 - D) 12 to 18 years

49. Which of the following statements about working hours for adolescents under the Child Labour Act, 1986 is incorrect?
- A) Adolescents must be given at least one hour of rest after three hours of work.
 - B) They can work at any time between 8 a.m. and 10 p.m.
 - C) They must not be made to work overtime.
 - D) They must be given one full day off every week.
50. According to Article 21A of the Indian Constitution, which right is guaranteed to children?
- A) Right to Equality
 - B) Right to Free and Compulsory Education
 - C) Right to Property
 - D) Right to Freedom
51. What is the punishment for violating the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act?
- A) Imprisonment up to 2 years
 - B) Fine up to ₹50,000
 - C) Either imprisonment up to 2 years or fine up to ₹50,000
 - D) Both imprisonment up to 2 years and fine up to ₹50,000
52. In which year was the Right to Education Act implemented?
- A) 2005
 - B) 2009
 - C) 2011
 - D) 2012
53. Which of the following actions are punishable offences under the POCSO Act?
- A) Publishing the child's name or address
 - B) Publishing the details of the school where the child studies
 - C) Publishing the child's photograph
 - D) Options A, B and C are correct
54. Identify the incorrect statement regarding the media's responsibilities under the POCSO Act.
- A) The child's name can be published that clearly identifies them
 - B) Family details of the child must not be published
 - C) The child's photograph must not be published
 - D) Reports must not harm the child's dignity in any way
55. Where are children who are found guilty of offences sent for education and rehabilitation?
- A) Observation Home
 - B) Special Home
 - C) Juvenile Home
 - D) Children's Home

Appendix III

FAROOK TRAINING COLLEGE

LEGAL AWARENESS TEST

(Final-Malayalam Version)

Fasalul Abid C.M.
Research Scholar

Dr. Niranjana K. P.
Assistant Professor

നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

നിങ്ങളുടെ നിയമാവബോധം അളക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രസ്താവനകളും ചോദ്യങ്ങളും ആണ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ 42 ചോദ്യങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ ചോദ്യത്തിനും A, B, C, D എന്നീ അക്ഷരങ്ങളിൽ നാല് പ്രതികരണങ്ങൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിൽ ഒന്ന് മാത്രമാണ് ശരി. ഓരോ ചോദ്യവും വായിച്ച് പ്രത്യേകം തന്നിട്ടുള്ള ഉത്തരക്കടലാസിൽ ശരിയായ ഉത്തരത്തെ കുറിക്കുന്ന അക്ഷരത്തിന്മേൽ '✓' ചിഹ്നം ഇട്ട് രേഖപ്പെടുത്തുക. ഇതിലൂടെ നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾ രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതും ഗവേഷണ ആവശ്യത്തിനു മാത്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതും ആയിരിക്കും.

1. POCSO നിയമപ്രകാരം എത്ര വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള വ്യക്തികളെയാണ് കുട്ടി എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.
A) 15 വയസ്സ് B) 17 വയസ്സ് C) 18 വയസ്സ് D) 20 വയസ്സ്
2. ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെയോ മതപരമായ സ്ഥാപനത്തിലെയോ മാനേജ്‌മെന്റോ സ്റ്റാഫോ ആ സ്ഥാപനത്തിലെ കുട്ടിയെ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാൽ ശിക്ഷ എന്താണ്?
A) ജീവപര്യന്തം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
B) 7 വർഷം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
C) 3 വർഷം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
D) 1 വർഷം വരെയുള്ള തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും വിധിക്കാം.
3. ഒരു കുട്ടി ലൈംഗിക പീഡനത്തിന് വിധേയമായി എന്ന് കരുതുക. നിയമ നടപടിയുടെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്നവയിൽ പോലീസ് ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തത് ഏതെന്ന് കണ്ടെത്തുക?
A) ലൈംഗിക പീഡനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ പോലീസ് കുട്ടിയോടു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് കുട്ടിയുടെ വീട്ടിൽ വെച്ചായിരിക്കണം.
B) വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ ആയിരിക്കണം കുട്ടിയോട് ലൈംഗികപീഡനമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്.
C) കുട്ടിയോട് ലൈംഗികപീഡനമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ച് മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ യൂണിഫോം ധരിച്ചിരിക്കണം.
D) നിയമ നടപടിയുടെ ഭാഗമായി കുട്ടിയെ ഒരു കാരണവശാലും പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ സൂക്ഷിക്കരുത്.
4. പോക്സോ നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം
A) 2010 B) 2011 C) 2012 D) 2013

5. പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പോക്സോ നിയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം നൽകുന്നത് പ്രതിപാദിക്കുന്ന സെക്ഷൻ
 A) 42 B) 43 C) 44 D) 45
6. പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കുറ്റകൃത്യം ഒരു കുട്ടി ചെയ്താൽ ഏത് നിയമപ്രകാരമാണ് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക
 A) വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം 2009
 B) ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് നിയമം 2015
 C) പോക്സോ നിയമം 2012
 D) ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന
7. ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്റെ മേലധികാരി ആ സ്ഥാപനത്തിൽ നടന്ന കുറ്റകൃത്യത്തെ കുറിച്ച് യഥാസമയം അറിവ് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ശിക്ഷ എന്താണ്?
 A) ശിക്ഷ ഒന്നുമില്ല
 B) മൂന്നു മാസം തടവ് ശിക്ഷ
 C) ആറുമാസം തടവ് ശിക്ഷ
 D) ഒരു വർഷം വരെ ആകാവുന്ന തടവ് ശിക്ഷ
8. താഴെപ്പറയുന്ന ഏതെല്ലാം സന്ദർഭങ്ങളിലാണ് ലൈംഗിക പീഡനമായി മാറുന്നത്?
 A) ലൈംഗികമായ ഏതെങ്കിലും വാക്ക് കുട്ടി കേൾക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ ഉച്ചരിക്കുക.
 B) കുട്ടി കാണത്തക്കവിധത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ലൈംഗികമായ ആംഗ്യമോ വസ്തുവോ മനപ്പൂർവ്വമായി കാണിക്കുക.
 C) ലൈംഗികമായ ഉദ്ദേശത്തോടെ കുട്ടിയുടെ ഏതെങ്കിലും ശരീരഭാഗത്ത് സ്പർശിക്കുക.
 D) A യും B യും C യും ഉൾപ്പെടുന്നു
9. മോട്ടോർ വാഹന നിയമപ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ എത്ര വയസ്സായവർക്കാണ് പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മോട്ടോർ വാഹനങ്ങൾ ഡ്രൈവ് ചെയ്യാൻ ലൈസൻസ് കൊടുക്കുന്നത്.
 A) 16 B) 20 C) 18 D) 19
10. കുട്ടികൾ കാറുകളിൽ യാത്രചെയ്യുമ്പോൾ സാധാരണ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് അനുയോജ്യം അല്ലെങ്കിൽ എത്ര വയസ്സിന് താഴെ ഉള്ള കുട്ടികൾക്കാണ് പ്രത്യേക നിയന്ത്രണ സംവിധാനം വേണ്ടത്?
 A) 18 B) 16 C) 14 D) 12
11. 18 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള നിങ്ങൾ സ്കൂട്ടർ ഓടിച്ചപ്പോൾ പോലീസ് പിടിച്ചു എന്ന് കരുതുക. എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് നേരിടേണ്ടി വരിക?
 A) നിങ്ങളുടെ ഗാർഡിയന് 3 വർഷം വരെ ആകാവുന്ന തടവ് ശിക്ഷയും 25000 രൂപ പിഴ അടയ്ക്കേണ്ടി വരും.
 B) വാഹനത്തിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (RC) 12 മാസത്തേക്ക് ക്യാൻസൽ ചെയ്യുന്നതാണ്.
 C) ഈ വാഹനം ഓടിച്ച വ്യക്തിക്ക് 25 വയസ്സ് ആകുന്നതുവരെ ലൈസൻസ് എടുക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല.
 D) A യും B യും C യും ശരിയാണ്.
12. ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015 പ്രകാരം കുട്ടി എന്ന് പറയുന്നത്.
 A) 16 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി. B) 17 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി.
 C) 18 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി. D) 18 വയസ്സിന് മുകളിൽ ഉള്ള വ്യക്തി

13. ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം എന്നാണ്?
- A) ജനുവരി 12 B) ജൂൺ 12 C) ജൂലൈ 12 D) ഡിസംബർ 12
14. നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടി എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.
- A) കുറ്റം ചെയ്ത തീയതിയിൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടി.
 B) കുറ്റം ചെയ്തു എന്ന് ആരോപണവിധേയനായ കുട്ടി.
 C) കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് തെളിയിക്കപ്പെട്ട കുട്ടി.
 D) A യും B യും C യും ഉൾപ്പെടുന്നു
15. ആർട്ടിക്കിൾ 21 A പ്രകാരം വയസു മുതൽ..... വയസുവരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പു നൽകുന്നു.
- A) 4 – 12 B) 8 – 18 C) 6 – 14 D) 6 – 18
16. നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടി എന്ന അർത്ഥത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്.
- A) Delinquent B) Anti social C) Child in conflict with law D) Accused
17. 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ലഹരിവസ്തുക്കൾ വിൽപ്പന നടത്തിയാലുള്ള ശിക്ഷ എന്താണ്?
- A) മൂന്ന് വർഷം വരെ ആകാവുന്ന ജയിൽശിക്ഷ
 B) പതിനായിരം രൂപവരെ ആകാവുന്ന പിഴ.
 C) A യും B യും ശരിയാണ്
 D) മൂന്നുവർഷം വരെ ആകാവുന്ന ജയിൽശിക്ഷയോ അല്ലെങ്കിൽ പതിനായിരം രൂപ വരെ യാവുന്ന പിഴയോ അല്ലെങ്കിൽ ഇവ രണ്ടും കൂടെയോ.
18. ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ എന്ന വിഭാഗത്തിൽ പെടാത്തത്.
- A) സ്വന്തമായി വാസസ്ഥലമോ, മറ്റു താമസ സൗകര്യമോ, ഉപജീവനമാർഗ്ഗമോ ഇല്ലാത്ത കുട്ടികൾ.
 B) മാനസിക-ശാരീരിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന കുട്ടികൾ.
 C) കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടികൾ
 D) മാതാപിതാക്കൾ ഇല്ലാത്ത കുട്ടികൾ.
19. 16 നും 18നും മധ്യേ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ ചെയ്യുന്ന ഹീന കൃത്യങ്ങൾ വിചാരണ ചെയ്യേണ്ടത്.
- A) ജുവനൈൽ ബോർഡ് B) സെഷൻസ് കോടതി
 C) ചിൽഡ്രൻസ് കോടതി D) മുകളിൽ പറഞ്ഞവയെല്ലാം
20. 16 വയസിനും 18 വയസ്സിനും മധ്യേ പ്രായമുള്ള കുട്ടി കുറ്റകൃത്യം നടത്തിയെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ 21 വയസ്സ് വരെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം.
- A) ജുവനൈൽ ഹോം B) സ്പെഷ്യൽ ഹോം
 C) ആഫ്റ്റർ കെയർ ഹോം D) പ്ലേസ് ഓഫ് സേഫ്റ്റി
21. കുട്ടിയുടെ സംരക്ഷണ അധികാരമോ നിയന്ത്രണമോ ഉള്ള ഒരു വ്യക്തി കുട്ടികളോട് കൂരത കാട്ടിയാൽ.
- A) ഒരു വർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ
 B) രണ്ടു വർഷം വരെ തടവോ രണ്ടു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ
 C) മൂന്നുവർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ
 D) നാലു വർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ.

22. എല്ലാ പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലും കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് നിയോഗിക്കുന്ന ഓഫീസറെ വിളിക്കുന്ന പേര്
- A) ജുവനൈൽ പോലീസ് ഓഫീസർ
 - B) ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ഓഫീസർ
 - C) സ്പെഷ്യൽ പോലീസ് ഓഫീസർ
 - D) ചൈൽഡ് വെൽഫെയർ പോലീസ് ഓഫീസർ
23. കുറ്റം ചെയ്ത കുട്ടിയെ ഏറ്റെടുക്കാൻ മാതാപിതാക്കളോ മറ്റുള്ളവരോ തയ്യാറാകാത്ത അവസ്ഥയിൽ കുട്ടിയെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം.
- A) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം
 - B) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം
 - C) ജുവനൈൽ ഹോം
 - D) ആസ്റ്റർ കെയർഹോം
24. പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും വേണ്ട കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം.
- A) സ്പെഷ്യൽ ഹോം
 - B) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം
 - C) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം
 - D) ജുവനൈൽ ഹോം
25. ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് നിയമം 2015 ൽ ഭേദഗതി വരുത്തുന്നതിന് കാരണമായ സംഭവം.
- A) കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ കുടി വരുന്ന അവസ്ഥ.
 - B) നിർഭയ സംഭവം.
 - C) ശിശു വിവാഹം
 - D) കുട്ടികൾക്കിടയിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ലഹരിയുടെ ഉപയോഗം.
26. കുട്ടികളെ പോലീസ് വാഹനത്തിൽ കയറ്റാൻ പാടുണ്ടോ?
- A) കയറ്റാം
 - B) കയറ്റാൻ പാടില്ല
 - C) സാഹചര്യത്തിനനുസരിച്ച് പോലീസിന് തീരുമാനിക്കാം
 - D) Bയും Cയും ശരിയാണ്
27. ഓൺലൈനിലൂടെ കുട്ടികളെ അവഹേളിക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക് താഴെപ്പറയുന്ന ഏത് ശിക്ഷയാണ് ലഭിക്കുന്നത്?
- A) അഞ്ചു വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷയും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
 - B) ഏഴു വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
 - C) 10 വർഷം വരെ തടവും വും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
 - D) 10 വർഷം വരെ തടവും 15 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും.
28. കേരളത്തിൽ റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിയമം ഏതാണ്?
- A) കേരള റാഗിംഗ് ആക്ട് 2009
 - B) കേരള പ്രൊഫിബിഷൻ ഓഫ് റാഗിംഗ് ആക്ട് 1998
 - C) ഗെയിമിംഗ് ആക്ട് 1960
 - D) ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015

29. താഴെ പറയുന്നതിൽ റാഗിംഗ് എന്നത് കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്
- A) ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിയോട് കാണിക്കുന്ന ശാരീരികവും മാനസികവുമായ പീഡനം
 - B) വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഭയമോ നാണക്കേടോ ബുദ്ധിമുട്ടോ ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രവർത്തി
 - C) വിദ്യാർത്ഥിയെ പരിഹസിക്കുന്നതോ കബളിപ്പിക്കുന്നതോ ആയ തമാശകൾ പറയുന്ന പ്രവർത്തി
 - D) A യും B യും C യും ശരിയാണ്
30. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെ എവിടെ വച്ച് നടത്തുന്ന പ്രവർത്തിയാണ് റാഗിംഗിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.
- A) അകത്ത് മാത്രം
 - B) പുറത്ത് മാത്രം
 - C) അകത്തും പുറത്തും
 - D) ഹോസ്റ്റൽ മാത്രം
31. സാധാരണഗതിയിൽ സ്വമനസ്സാലെ ചെയ്യാൻ ഇഷ്ടമല്ലാത്ത തമാശ രൂപത്തിലുള്ള ഒരു കാര്യം ചെയ്യാൻ നിങ്ങളോട് സ്കൂളിലെ മുതിർന്ന കുട്ടികൾ ആവശ്യപ്പെടുകയും നിങ്ങൾ അത് ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരാവുകയും ചെയ്തു. ഈ കാര്യത്തിന് ഇനി ചെയ്യേണ്ട നടപടി എന്താണ്?
- A) പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതി നൽകുക.
 - B) സ്കൂളിലെ അധികാരികളുമായി സംസാരിച്ചശേഷം പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പരാതി നൽകുക.
 - C) സ്കൂളിലെ പ്രധാന അധ്യാപകന് പരാതി നൽകുക.
 - D) വാർഡ് മെമ്പറിന് പരാതി നൽകുക.
32. ഒരു വിദ്യാർത്ഥി റാഗിങ്ങിന്റെ പേരിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടാൽ.
- A) ആ വിദ്യാർത്ഥിയെ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്ന് സ്ഥിരമായി പുറത്താക്കണം.
 - B) ആ വിദ്യാർത്ഥിയെ മറ്റൊരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലും പ്രവേശിപ്പിക്കരുത്.
 - C) മൂന്നുമാസം കഴിഞ്ഞാൽ വേറെ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ ചേർന്ന് പഠിക്കാം.
 - D) ആ വിദ്യാർത്ഥിക്ക് രണ്ടു വർഷം വരെ തടവും പതിനായിരം രൂപ വരെ പിഴയും ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.
33. ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന നിയമം 2006 പ്രകാരം കുട്ടി എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.
- A) പുരുഷനും സ്ത്രീക്കും 21 വയസ്സ് തികയാത്തത്.
 - B) പുരുഷനും സ്ത്രീക്കും 18 വയസ്സ് തികയാത്തത്.
 - C) പുരുഷന് 21 വയസ്സും സ്ത്രീക്ക് 18 വയസ്സും തികയാത്തത്.
 - D) പുരുഷന് 18 വയസ്സും സ്ത്രീക്ക് 21 വയസ്സ് തികയാത്തത്.

34. ശൈശവ വിവാഹം എന്നാൽ
- A) പുരുഷൻ മാത്രം കുട്ടി ആയാൽ മതി.
 - B) സ്ത്രീ മാത്രം കുട്ടി ആയാൽ മതി.
 - C) സ്ത്രീയും പുരുഷനും കുട്ടി ആകണം.
 - D) സ്ത്രീ, പുരുഷൻ എന്നിവരിൽ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ കുട്ടി ആയാൽ മതി.
35. ശൈശവ വിവാഹത്തിൽ 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ഒരു വ്യക്തി ഏർപ്പെടുന്ന പക്ഷം കുറ്റം തെളിഞ്ഞാൽ.....
- A) മൂന്നുമാസം വരെ തടവോ 50,000 രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
 - B) ആറുമാസം വരെ തടവോ 50,000 രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
 - C) ഒരു വർഷം വരെ തടവോ ഒരുലക്ഷം രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
 - D) രണ്ടുവർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപവരെ ആകാവുന്ന പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.
36. ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986 പ്രകാരം എത്ര വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികളെയാണ് ചൈൽഡ് (കുട്ടി) എന്ന് വിളിക്കുന്നത്?
- A) 12 വയസ്സ് B) 14 വയസ്സ് C) 18 വയസ്സ് D) 21 വയസ്സ്
37. ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986 പ്രകാരം എത്ര വയസ്സിന് ഇടയിലുള്ളവരാണ് കൗമാരക്കാർ എന്ന് വിളിക്കുന്നത്?
- A) 12 മുതൽ 21 വയസ്സ് വരെ B) 14 മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെ
 - C) 18 മുതൽ 21 വയസ്സ് വരെ D) 12 മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെ
38. തഴെ പറയുന്നതിൽ ബാലവേല നിരോധന നിയമം 1986 പ്രകാരം കൗമാരക്കാരുടെ ജോലി സമയവുമായി ശരിയല്ലാത്തത് ഏതാണ്?
- A) കൗമാരക്കാർക്ക് മൂന്ന് മണിക്കൂർ ജോലി കഴിഞ്ഞാൽ കുറഞ്ഞത് ഒരു മണിക്കൂർ വിശ്രമം നൽകണം.
 - B) രാവിലെ എട്ട് മണി മുതൽ രാത്രി 10 മണി വരെയുള്ള ഏതുസമയത്തും ജോലി ചെയ്യാം
 - C) ഓവർടൈം ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ല.
 - D) ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസം മുഴുവൻ അവധി കൊടുക്കണം.
39. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയിലെ ആർട്ടിക്കിൾ 21 A പ്രകാരം കുട്ടികൾക്ക് നൽകുന്ന അവകാശം ഏതാണ്?
- A) സമത്വത്തിനുള്ള അവകാശം
 - B) സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം
 - C) സ്വത്തിനുള്ള അവകാശം
 - D) സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം

40. വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം
 A) 2005 B) 2009 C) 2011 D) 2012
41. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിൽ പോക്സോ നിയമപ്രകാരം കുട്ടികൾക്കെതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.
 A) കുട്ടിയുടെ പേരും മേൽവിലാസവും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
 B) കുട്ടി പഠിക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
 C) കുട്ടിയുടെ ഫോട്ടോ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
 D) Aയും Bയും Cയും ശരിയാണ്.
42. കുറ്റം ചെയ്തു എന്ന് കണ്ടെത്തിയ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും പുനരധിവാസത്തിനുമുള്ള സ്ഥലം.
 A) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം B) സ്പെഷ്യൽ ഹോം
 C) ജുവനൈൽ ഹോം D) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം

Appendix IV

FAROOK TRAINING COLLEGE

LEGAL AWARENESS TEST
(Final-English Version)

Fasalul Abid C.M.
Research Scholar

Dr. Niranjana K. P.
Assistant Professor

Instructions:

This is a test designed to assess your legal awareness. It consists of 55 questions. For each question, four options are given, marked A, B, C, and D, of which only one is correct. Read each question carefully and put a tick mark (✓) on the letter corresponding to the correct answer on the separate answer sheet provided.

The information collected through this test will be kept confidential and used only for research purposes.

1. According to the POCSO Act, individuals below what age are considered as children?
 - A) 15 years
 - B) 17 years
 - C) 18 years
 - D) 20 years
2. If the management or staff of an educational or religious institution commits a penetrative sexual assault on a child in that institution, what is the punishment?
 - A) Imprisonment for life and fine
 - B) Imprisonment up to 7 years and fine
 - C) Imprisonment up to 3 years and fine
 - D) Imprisonment up to 1 year and fine
3. When a child is suspected to be a victim of sexual abuse, which of the following actions should the police not take?
 - A) Record the child's statement at the child's residence.
 - B) A woman police officer should record the statement.
 - C) The woman police officer should wear uniform while taking the statement.
 - D) Should not keep the child at the police station during the legal process.
4. In which year was the POCSO Act enacted?
 - A) 2010
 - B) 2011
 - C) 2012
 - D) 2013

5. Which section of the POCSO Act deals with public awareness about the Act?
 - A) Section 42
 - B) Section 43
 - C) Section 44
 - D) Section 45
6. If an offence under the POCSO Act is committed by a child, under which the action will be taken?
 - A) Right to Education Act, 2009
 - B) Juvenile Justice Act, 2015
 - C) POCSO Act, 2012
 - D) Indian Constitution
7. If the head of an institution fails to report an offence that occurred there, what punishment can be imposed?
 - A) No punishment
 - B) Imprisonment up to 3 months
 - C) Imprisonment up to 6 months
 - D) Imprisonment up to 1 year
8. In which of the following situations does an act amount to sexual harassment?
 - A) Using sexually explicit words in front of a child.
 - B) Showing sexual gestures or objects to a child intentionally.
 - C) Touching any part of a child's body with sexual intent.
 - D) A, B, and C are correct.
9. Under the Motor Vehicles Act, individuals of what age can obtain a licence to drive in public places in India?
 - A) 16 years
 - B) 20 years
 - C) 18 years
 - D) 19 years
10. Children below what age must use a special restraint system in cars, since regular seat belts are not suitable for them?
 - A) 18 years
 - B) 16 years
 - C) 14 years
 - D) 12 years
11. Suppose you are caught by the police for riding a scooter while under 18 years of age. What actions will be taken?
 - A) Your guardian will face imprisonment of up to three years and a fine of ₹25,000.
 - B) The vehicle's Registration Certificate (RC) will be cancelled for 12 months.
 - C) The person who rode the vehicle will not be eligible to obtain a driving licence until the age of 25.
 - D) A, B, and C are correct.

12. According to the Juvenile Justice Act, 2015, who is considered a child?
- A) A person below 16 years of age
 - B) A person below 17 years of age
 - C) A person below 18 years of age
 - D) A person above 18 years of age
13. When is the World Day Against Child Labour observed?
- A) January 12
 - B) June 12
 - C) July 12
 - D) December 12
14. What does the term “child in conflict with law” mean?
- A) A child who is below 18 years of age on the date of the offence
 - B) A child accused of committing an offence
 - C) A child proven guilty of an offence
 - D) A, B, and C are correct.
15. According to Article 21A of the Indian Constitution, free and compulsory education is guaranteed for children between which ages?
- A) 4 to 12 years
 - B) 8 to 18 years
 - C) 6 to 14 years
 - D) 6 to 18 years
16. Which of the following terms refers to a minor who has committed an offence under the law?
- A) Delinquent
 - B) Anti-social
 - C) Child in conflict with law
 - D) Accused
17. What is the punishment for selling intoxicating substances to children below 18 years of age?
- A) Imprisonment up to three years
 - B) A fine up to 10000 rupees
 - C) Both A & B
 - D) Imprisonment up to three years or a fine up to ten 10000 rupees or both.
18. Which of the following does not fall under the category of “Children in Need of Care and Protection”?
- A) Children without a home, accommodation, or means of livelihood.
 - B) Children facing mental or physical challenges.
 - C) Children who have committed offences.
 - D) Children without parents.

19. Heinous offences committed by children between the ages of 16 and 18 should be tried by:
- A) Juvenile Board
 - B) Sessions Court
 - C) Children's Court
 - D) A, B, and C are correct
20. If it is found that a child between 16 and 18 years of age has committed an offence, the place where they are kept till the age of 21 is called:
- A) Juvenile Home
 - B) Special Home
 - C) After Care Home
 - D) Place of Safety
21. If a person who has custody or control of a child acts cruelly toward the child:
- A) Imprisonment up to one year or a fine up to one lakh rupees
 - B) Imprisonment up to two years or a fine up to two lakh rupees
 - C) Imprisonment up to three years or a fine up to one lakh rupees
 - D) Imprisonment up to four years or a fine up to one lakh rupees
22. The officer appointed in every police station to handle cases related to children is called:
- A) Juvenile Police Officer
 - B) Juvenile Justice Officer
 - C) Special Police Officer
 - D) Child Welfare Police Officer
23. When parents or guardians are unwilling to take back a child who has committed an offence, the place where the child is kept is called:
- A) Children's Home
 - B) Observation Home
 - C) Juvenile Home
 - D) After Care Home
24. The place where Children in Need of Care and Protection are accommodated:
- A) Special Home
 - B) Observation Home
 - C) Children's Home
 - D) Juvenile Home
25. The incident that led to the amendment of the Juvenile Justice Act, 2015:
- A) The increasing cases of violence against children.
 - B) The Nirbhaya incident.
 - C) Child marriage.
 - D) The growing use of intoxicating substances among children.
26. Is it permitted to take children in a police vehicle?
- A) Yes, they can be taken.
 - B) No, they cannot be taken.
 - C) The police can decide depending on the situation.
 - D) B and C are correct.

27. What is the punishment for a person who attempts to insult or harass a child online?
- A) Imprisonment up to five years and a fine up to ₹10 lakh.
 - B) Imprisonment up to seven years and a fine up to ₹10 lakh.
 - C) Imprisonment up to ten years and a fine up to ₹10 lakh.
 - D) Imprisonment up to ten years and a fine up to ₹15 lakh.
28. Which law is currently in force in Kerala to prevent ragging?
- A) Kerala Ragging Act, 2009
 - B) Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998
 - C) Gaming Act, 1960
 - D) Juvenile Justice Act, 2015
29. What does the term “ragging” mean?
- A) Physical or mental harassment of a student in an educational institution
 - B) Any act that causes fear, shame, or discomfort to a student
 - C) Teasing or making insulting jokes about a student
 - D) A, B and C are correct
30. Where do the activities that constitute ragging usually take place?
- A) Only inside the campus
 - B) Only outside the campus
 - C) Both inside and outside the campus
 - D) Only in the hostel
31. Suppose senior students force you to do something in the name of fun that you are unwilling to do. What should you do next?
- A) File a complaint at the police station
 - B) Inform the school authorities first, then report it to the police
 - C) Complain to the head teacher or principal
 - D) Complain to the ward member
32. If a student is punished for committing ragging, what consequences can follow?
- A) Permanent expulsion from the institution
 - B) Denial of admission to any other institution
 - C) May join another institution after three months
 - D) Imprisonment up to two years and a fine up to ₹10,000
33. According to the Prohibition of Child Marriage Act, 2006, who is considered a child?
- A) Male and female below 21 years of age
 - B) Male and female below 18 years of age
 - C) A male below 21 years and a female below 18 years
 - D) A male below 18 years and a female below 21 years
34. What does “child marriage” mean?
- A) When only the male is a minor
 - B) When only the female is a minor
 - C) When both are minors
 - D) When either the male or the female is a minor

35. If a person above 18 years engages in a child marriage, what is the punishment upon conviction?
- A) Imprisonment up to 3 months or a fine up to ₹50,000 or both
 - B) Imprisonment up to 6 months or a fine up to ₹50,000 or both
 - C) Imprisonment up to 1 year or a fine up to one lakh or both
 - D) Imprisonment up to 2 years or a fine up to one lakh or both
36. According to the Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, children below what age are classified as “child”?
- A) 12 years
 - B) 14 years
 - C) 18 years
 - D) 21 years
37. According to the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, individuals between what ages are called “adolescents”?
- A) 12 to 21 years
 - B) 14 to 18 years
 - C) 18 to 21 years
 - D) 12 to 18 years
38. Which of the following statements about working hours for adolescents under the Child Labour Act, 1986 is incorrect?
- A) Adolescents must be given at least one hour of rest after three hours of work.
 - B) They can work at any time between 8 a.m. and 10 p.m.
 - C) They must not be made to work overtime.
 - D) They must be given one full day off every week.
39. According to Article 21A of the Indian Constitution, which right is guaranteed to children?
- A) Right to Equality
 - B) Right to Free and Compulsory Education
 - C) Right to Property
 - D) Right to Freedom
40. In which year was the Right to Education Act implemented?
- A) 2005
 - B) 2009
 - C) 2011
 - D) 2012
41. Which of the following actions are punishable offences under the POCSO Act?
- A) Publishing the child’s name or address
 - B) Publishing the details of the school where the child studies
 - C) Publishing the child’s photograph
 - D) Options A, B and C are correct
42. Where are children who are found guilty of offences sent for education and rehabilitation?
- A) Observation Home
 - B) Special Home
 - C) Juvenile Home
 - D) Children’s Home

Appendix V

FAROOK TRAINING COLLEGE

LEGAL AWARENESS TEST

RESPONSE SHEET

Name of the Student (Optional):.....

Name of the School:

Gender: Boy/Girl

Class: VIII/IX/X

Locale: Urban/Rural

Type of Management: Govt./Aided

Sl. No.	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				

Sl. No.	A	B	C	D
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				

Appendix VI
FAROOK TRAINING COLLEGE
LEGAL AWARENESS TEST

SCORING KEY

Sl. No.	A	B	C	D
1			✓	
2	✓			
3			✓	
4			✓	
5			✓	
6		✓		
7				✓
8				✓
9			✓	
10			✓	
11				✓
12			✓	
13		✓		
14				✓
15			✓	
16			✓	
17				✓
18			✓	
19			✓	
20				✓
21			✓	

Sl. No.	A	B	C	D
22				✓
23	✓			
24			✓	
25		✓		
26		✓		
27	✓			
28		✓		
29				✓
30			✓	
31			✓	
32		✓		
33			✓	
34				✓
35				✓
36		✓		
37		✓		
38		✓		
39		✓		
40		✓		
41				✓
42		✓		

Appendix VII

**സ്വയം പഠന നിയമ അവബോധ
മൊഡ്യൂൾ**
(സെക്കണ്ടറി തലത്തിലുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക്)

ഉള്ളടക്കം

യൂണിറ്റ് 1 : ബാലനീതി (കുട്ടികളുടെ പരിപാലനവും സംരക്ഷണവും) നിയമം 2015	01
യൂണിറ്റ് 2 : കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമ സംരക്ഷണ നിയമം 2012 (പോക്സോ)	09
യൂണിറ്റ് 3 : കുട്ടികളുടേയും കൗമാരക്കാരുടേയും തൊഴിൽ (നിരോധനവും നിയന്ത്രണവും) നിയമം 1986	19
യൂണിറ്റ് 4 : ശൈശവവിവാഹ നിരോധന നിയമം 2006	27
യൂണിറ്റ് 5 : മോട്ടോർ വാഹന നിയമം 1988	33
യൂണിറ്റ് 6 : വിവരസാങ്കേതിക നിയമം 2000 & സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ	41
യൂണിറ്റ് 7 : കോട്പ (COTPA) നിയമം 2003	46
യൂണിറ്റ് 8 : റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമം, കേരളം 1998	50
യൂണിറ്റ് 9 : വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം 2009	58
അവലോകന ചോദ്യങ്ങളുടെ ഉത്തരങ്ങൾ	64
പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഉത്തരങ്ങൾ	65

പ്രിയപ്പെട്ട വിദ്യാർത്ഥികളേ,

കുട്ടിക്കാലത്ത് ലഭിക്കുന്ന അറിവുകളും അനുഭവങ്ങളും നിങ്ങളുടെ ശാരീരിക മാനസിക വളർച്ചയിൽ വളരെ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്. ഒരു വ്യക്തിയെന്ന നിലയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും നിർബന്ധമായും ലഭിക്കേണ്ട സമയമാണ് കുട്ടിക്കാലം. കുട്ടികൾക്ക് അർഹമായ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിനും, ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും, ശാരീരികവും മാനസികവുമായ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായി നിരവധി നിയമങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന നിയമം 2006, പോക്സോ നിയമം 2012, ബാലനീതി നിയമം 2015 തുടങ്ങിയവയെല്ലാം കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. രാജ്യത്തിലുടനീളം കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള നിയമലംഘനങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാഷണൽ ക്രൈം റെക്കോർഡ്സ് ബ്യൂറോ(NCRB)യുടെ കണക്കനുസരിച്ച് 2018 ൽ 1,47,764, 2019 ൽ 1,48,090, 2020 ൽ 1,28,531, 2021 ൽ 1,49,404 കേസുകളിൽ കുട്ടികളാണ് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പത്രവാർത്തകൾ ശ്രദ്ധിക്കുമല്ലോ?

കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ, കുട്ടികളെ കാണാതാവുന്ന വാർത്തകൾ, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന കുട്ടികൾ എന്നിങ്ങനെ വ്യത്യസ്തമായ വാർത്തകളാണ് മുകളിൽ സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടുകാരേ, കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണെന്നും ആ നിയമങ്ങൾ ഏതെല്ലാം തരത്തിലുള്ള സംരക്ഷണമാണ് കുട്ടികൾക്ക് നൽകുന്നതെന്നും അറിയാൻ താല്പര്യമില്ലേ? കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കപ്പെട്ടാൽ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണല്ലോ? ഇത്തരത്തിലുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നൽകാനും കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇന്ത്യയിലെ നിയമങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതെന്നും നിത്യ ജീവിതത്തിൽ എങ്ങനെയാണ് നിയമങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതെന്നും തിരിച്ചറിയുന്നതിനായി ഈ മൊഡ്യൂൾ നിങ്ങളെ സഹായിക്കും.

യൂണിറ്റ് 1

ബാലനീതി (കുട്ടികളുടെ പരിപാലനവും സംരക്ഷണവും) നിയമം - 2015

- 1.1 ആമുഖം
- 1.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 1.3 ആരാൻ കുട്ടി
 - 1.3.1 നിയമം അനുസരിക്കാത്ത കുട്ടി, പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിരക്ഷയും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ
 - 1.3.2 പ്രവർത്തനം
- 1.4 കുട്ടികളുടെ കോടതി
 - 1.4.1 പ്രവർത്തനം
- 1.5 ബാലസംരക്ഷണസ്ഥാപനങ്ങൾ (Place of safety)
 - 1.5.1 പ്രവർത്തനം
- 1.6 കുട്ടികൾക്കെതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ
 - 1.6.1 പ്രവർത്തനം
- 1.7 സംഗ്രഹം
- 1.8 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 1.9 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 1.10 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ കുട്ടി
- ❖ നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടി
- ❖ ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ
- ❖ കുട്ടികളുടെ കോടതി
- ❖ ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡ്
- ❖ ചൈൽഡ് വെൽഫെയർ കമ്മിറ്റി
- ❖ ബാലസംരക്ഷണസ്ഥാപനങ്ങൾ
- ❖ കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ

1.1 ആമുഖം

ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളുടെയും നിയമം അനുസരിക്കാത്ത കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമവും സംരക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കാൻ ഇന്ത്യയിൽ നടപ്പിലാക്കിയ നിർണായക നിയമനിർമ്മാണമാണ് ബാലനീതി നിയമം (Juvenile Justice Act) 2015. നിയമത്തിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥകളായ കുട്ടി, നിയമം അനുസരിക്കാത്ത കുട്ടി, പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിരക്ഷയും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ, ബാലസംരക്ഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, കുട്ടികളുടെ കോടതി, കുട്ടികൾക്കെതിരെ നടക്കുന്ന പ്രധാന കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ എന്നിവ ഈ യൂണിറ്റിലൂടെ വിശദീകരിക്കുന്നു. കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായക വ്യവസ്ഥകൾ വിവരിക്കുന്ന ബാലനീതി നിയമം 2015 - ലെ അടിസ്ഥാനവിവരങ്ങളാണ് ഈ യൂണിറ്റിലൂടെ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ബാലനീതി നിയമത്തിലെ പ്രധാന വ്യവസ്ഥകൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിലൂടെ നിങ്ങളുടെ ആത്മവിശ്വാസം വർദ്ധിക്കും.

1.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയാക്കാത്ത വ്യക്തിയെയാണ് കുട്ടി എന്ന് വിളിക്കുന്നതെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുട്ടികളെയും പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെയും വേർതിരിക്കുന്നു.
3. കുട്ടികളുടെ കോടതിയുടെ പ്രാധാന്യം വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.
5. ബാലനീതി നിയമത്തിലെ ബാലസംരക്ഷണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക് വിവരിക്കുന്നു.

1.3 സെക്ഷൻ 2 (12) : ആരാണ് കുട്ടി?

ബാലനീതി നിയമത്തിൽ (2015) നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടികളെക്കുറിച്ചും ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെക്കുറിച്ചും വ്യക്തമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. കുട്ടികൾ ചെയ്യുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തിനനുസരിച്ച് അവർക്കെതിരെ സ്വീകരിക്കേണ്ട നിയമപരമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ ഈ നിയമം മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നു. സെക്ഷൻ 19(1) i പ്രകാരം കുട്ടികളുടെ കോടതിയും നടപടിക്രമങ്ങളും വിശദീകരിക്കുന്നു. ബാലനീതി നിയമം (2015) സെക്ഷൻ 19(3), 20 പ്രകാരം കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന വ്യത്യസ്ത സ്ഥാപനങ്ങളെക്കുറിച്ചും നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

ബാലനീതി നിയമം (2015) സെക്ഷൻ 2(12) പ്രകാരം ഗർഭസ്ഥശിശു മുതൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തിയെയാണ് 'കുട്ടി' (Child) എന്ന് പറയുന്നത്.

കുട്ടികൾക്കായി രാജ്യത്ത് നിലനിൽക്കുന്ന ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട നിയമങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് 2015 ലെ പുതിയ ബാലനീതി നിയമം. നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ കാര്യക്ഷമായി നടപ്പിലാക്കാൻ രണ്ട് പ്രധാന സ്ഥാപനങ്ങൾ നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

1. ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡ് (Juvenile Justice Board - JJB).
2. ചൈൽഡ് വെൽഫെയർ കമ്മിറ്റി (Child Welfare Committee - CWC)

1.3.1 സെക്ഷൻ 2 (13): നിയമം അനുസരിക്കാത്ത കുട്ടി, സെക്ഷൻ 2 (14): പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിരക്ഷയും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ.

നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടികളെക്കുറിച്ചും പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ കുറിച്ചും വ്യക്തമായി ബാലനീതി നിയമം പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ബാലനീതി നിയമം 2015-ൽ ഭേദഗതി നടത്താൻ കാരണമായിട്ടുള്ളത് ഡൽഹിയിലെ നിർഭയ സംഭവമാണ്. ബാലനീതി നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2 (12) പ്രകാരം 18 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തിയെയാണ് കുട്ടി (child) എന്ന് വിളിക്കുന്നത്. സെക്ഷൻ 2 (13) പ്രകാരം നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുട്ടികളെ നിയമവുമായി കലഹിക്കുന്ന കുട്ടി (Child in Conflict with Law - CCL) എന്നാണ് പറയുന്നത്. ഇതുപ്രകാരം കുറ്റാരോപിതനായ കുട്ടി എന്നും വ്യാഖ്യാനിക്കാവുന്നതാണ്. കുറ്റം ചെയ്ത തീയതിയിൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികളെ ഈ നിർവചനത്തിൽപ്പെടുത്താം. കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് ആരോപണ വിധേയരായ കുട്ടികളും, കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് കണ്ടെത്തിയ കുട്ടികളും ഈ നിർവചനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരും. ബാലനീതി നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2 (14) പ്രകാരം പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിരക്ഷയും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ Child in Need of Care and Protection (CNCP) എന്നാണ് പറയുന്നത്. പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്

താഴെപ്പറയുന്ന വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവരാണ് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിരക്ഷയും ആവശ്യമായ കുട്ടികൾ

- a. സ്വന്തമായി വീടോ, ഉപജീവന മാർഗമോ ഇല്ലാത്ത കുട്ടികൾ
- b. തെരുവിൽ അനാഥരായി അലഞ്ഞു തിരിയുന്ന കുട്ടികൾ
- c. മാതാപിതാക്കളോടൊപ്പമോ രക്ഷാകർത്താവിനോടൊപ്പമോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരാളോടൊപ്പമോ താമസിക്കുന്നുവെങ്കിലും ഭയത്തോടുകൂടി ജീവിക്കേണ്ടിവരുന്ന കുട്ടികൾ
- d. രോഗങ്ങൾകൊണ്ടും ശാരീരികമായും മാനസികമായും ചൂഷണത്തിന് വിധേയരായ കുട്ടികൾ.
- e. കാണാതായതും പിന്നീട് പല സ്ഥലത്തുനിന്നും കണ്ടെത്തിയതുമായ കുട്ടികൾ.

1.3.2 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകൾ വായിച്ച് സി.സി.എൽ (Child in Conflict with Law - CCL) / സി.എൻ.സി.പി. (Child in Need of Care and Protection - CNCP) എന്നിങ്ങനെ കുട്ടികളെ തരംതിരിക്കുക.

പ്രസ്താവനകൾ	CCL / CNCP
വീട്ടിലെ പ്രയാസം കാരണം പടക്ക നിർമ്മാണ ജോലിക്ക് പോകുന്ന നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി	
നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി അയൽവാസിയുടെ വീട്ടിൽനിന്ന് ഒരു മൊബൈൽഫോൺ മോഷണം ചെയ്യുന്നു.	
മാനസിക ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി	
നിങ്ങൾ സ്കൂളിലേക്ക് വരുന്ന സമയത്ത് ക്ലാസിലെ മൂന്ന് വിദ്യാർത്ഥികൾ ഒരു ഇരുചക്ര വാഹനത്തിൽ അമിതവേഗതയിൽ അശ്രദ്ധമായ രീതിയിൽ വാഹനം ഓടിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു	
സുഹൃത്തിന്റെ സഹോദരിയോട് മോശമായി പെരുമാറിയ യുവാവിനെ സുഹൃത്ത് വടികൊണ്ട് തലക്കടിച്ച് പരിക്കേൽപ്പിച്ചു	

1.4 കുട്ടികളുടെ കോടതി

കോടതിയിലെ നടപടിക്രമങ്ങളിൽ സൗഹൃദ അന്തരീക്ഷം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും, കുട്ടിയുടെ മാനുത സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതിനും കുട്ടികളുടെ കോടതികൾ അനിവാര്യമാണ്. കേസുകളിലെ വേഗത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കുറ്റവാളികൾക്ക് ശിക്ഷ ഏറ്റവും പെട്ടെന്ന് തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുന്നതിനും കുട്ടികളുടെ കോടതി സഹായകമാണ്. 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള നിയമവുമായി കലഹിക്കുന്ന കുട്ടികളെ വിചാരണ ചെയ്യുന്നത് ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡിന് മുൻപാകെയാണ് (Juvenile Justice Board - J.J.B). 16 വയസ്സ് മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾ ചെയ്യുന്ന കൊലപാതകം, ബലാൽസംഘം, ഗുരുതര ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ, തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകൽ, ഗുരുതര പരിക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന ആസിഡ് ആക്രമണം തുടങ്ങിയവ ഗുരുതര സ്വഭാവമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. 16നും 18നും മധ്യേ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ ചെയ്യുന്ന ഗുരുതര സ്വഭാവമുള്ള കൃത്യങ്ങൾ വിചാരണ ചെയ്യേണ്ടത് കുട്ടികളുടെ കോടതികളിലാണ്.

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന പത്രവാർത്ത വായിച്ചുനോക്കൂ.

1.4.1 പ്രവർത്തനം

താഴെപ്പറയുന്ന സാഹചര്യത്തിലെ തെറ്റും/ശരിയുമായ പ്രസ്താവനകൾ കണ്ടെത്തുക.

എട്ടാം ക്ലാസ്സ് A-യിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയും 8 C ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന മറ്റൊരു കുട്ടിയും തമ്മിൽ ഇൻറർവെൽ സമയത്ത് ഗ്രൗണ്ടിൽ വെച്ച് അടിപിടി ഉണ്ടായി. ഇതിനിടയിൽ 8 C ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയുടെ കണ്ണിന് ഗുരുതരമായി പരിക്ക് പറ്റുകയും പിന്നീട് കണ്ണിന്റെ കാഴ്ച പൂർണ്ണമായി നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്തു. 8 A ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയുടെ പ്രവർത്തി കാരണമാണ് ഗുരുതര പരിക്ക് സംഭവിച്ചത് എന്നതിനാൽ ഈ കുട്ടിയെ കുട്ടികളുടെ കോടതിയിലാണ് വിചാരണ നടത്തേണ്ടത്. പരിക്കു പറ്റി കണ്ണിന്റെ കാഴ്ച പൂർണ്ണമായി നഷ്ടപ്പെട്ട 8 C ക്ലാസിലെ കുട്ടിയെ വാദി എന്ന നിലയിലും ഗ്രൗണ്ടിൽ വെച്ചുണ്ടായ അടിപിടി കണ്ട് നിന്ന എല്ലാ കുട്ടികളെയും സാക്ഷികൾ എന്ന നിലയിലും കുട്ടികളുടെ കോടതിയിലാണ് വിചാരണ നടത്തുക.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.5 ബാലസംരക്ഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ

ബാലനീതി നിയമം 2015 പ്രകാരം പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം (Children's Home) എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. കേരളത്തിൽ ആൺകുട്ടികൾക്കും പെൺകുട്ടികൾക്കുമായി നിരവധി ചിൽഡ്രൻസ് ഹോമുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം തുടങ്ങി എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും പ്രത്യേക സംരക്ഷണവും പരിചരണവും ഈ സ്ഥാപനത്തിൽ നൽകുന്നുണ്ട്.

കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് ആരോപണ വിധേയനായ ഒരു കുട്ടിയെ താമസിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം (Observation Home) എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. വിചാരണ തീരുന്നത് വരെ കുട്ടിയെ ഒബ്സർവേഷൻ ഹോമിൽ തന്നെ താമസിപ്പിച്ച് പഠിപ്പിക്കുകയും മറ്റു സൗകര്യങ്ങൾ ചെയ്തു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. വിചാരണക്ക് ശേഷം കുട്ടി കുറ്റം ചെയ്തു എന്ന് തെളിയിക്കപ്പെട്ടാൽ കുട്ടിയെ സ്പെഷ്യൽ ഹോമിലേക്ക് (Special Home) മാറ്റുന്നു. എന്നാൽ ഗുരുതര കുറ്റത്തിന് ചിൽഡ്രൻസ് കോടതി ശിക്ഷിച്ച കുട്ടികളെ 21 വയസ്സ് വരെ പ്ലേസ് ഓഫ് സേഫ്റ്റിയിലേക്കും (Place of Safety) പിന്നീട് ജയിലിലേക്കും മാറ്റുന്നു.

മുകളിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കുട്ടികളെ അയക്കുമ്പോൾ വിദ്യാഭ്യാസപരമായ സേവനങ്ങൾ, കൗൺസിലിംഗ്, സ്വഭാവ രൂപീകരണ തെറാപ്പി (Behaviour Modification Therapy), കുട്ടികളുടെ മാനസിക സൗഹൃദം എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തലിന് അനിവാര്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുട്ടികൾക്ക് ലഭിക്കുമെന്ന് കുട്ടികളുടെ കോടതികൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നു.

1.5.1 പ്രവർത്തനം

ചേരുംപടി ചേർക്കുക

ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം	കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് കണ്ടെത്തിയ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം
ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം	ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം
സ്പെഷ്യൽ ഹോം	കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് ആരോപണ വിധേയനായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം

1.6 കുട്ടികൾക്കെതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ

സെക്ഷൻ 74: കുട്ടികളുടെ തിരിച്ചറിയൽ വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തരുത്

കുറ്റാരോപിതരായ കുട്ടികളുടെയോ, ശ്രദ്ധയും പരിരക്ഷയും ആവശ്യമായ കുട്ടികളുടെയോ, കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് ഇരയായ കുട്ടികളുടെയോ, സാക്ഷികളായ കുട്ടികളുടെയോ തിരിച്ചറിയത്തക്ക രീതിയിലുള്ള പേരോ, വിലാസമോ, പഠിക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിവരങ്ങളോ, ഫോട്ടോയോ, സമാനമായ മറ്റെന്തെങ്കിലും വിവരങ്ങളോ അച്ചടിമാധ്യമങ്ങളിലോ വിഷ്വൽ മീഡിയകളിലോ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ പാടുള്ളതല്ല. കുട്ടികളുടെ തിരിച്ചറിയൽ വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാൽ ആറുമാസം വരെ തടവോ രണ്ട് ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയോ, രണ്ടും ഒന്നിച്ചോ ശിക്ഷയായി വിധിക്കാവുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 75 : കുട്ടികളോട് ക്രൂരത കാട്ടിയാൽ

കുട്ടിയുടെ സംരക്ഷണ അധികാരമോ നിയന്ത്രണമോ ഉള്ള ഒരു വ്യക്തി കുട്ടിയെ ദേഹോപദ്രവം ഏൽപ്പിക്കുകയോ ഉപേക്ഷിക്കുകയോ വാക്കുകൊണ്ടോ പ്രവർത്തികൊണ്ടോ അവഗണിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം സ്വഭാവമുള്ള പ്രവർത്തികൾ ചെയ്താൽ മൂന്നുവർഷം വരെ തടവും ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയോ വരുന്ന ശിക്ഷക്ക് അർഹമാണ്.

1.6.1 പ്രവർത്തനം

എട്ടാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ തിരിച്ചറിയൽ വിവരങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണെന്ന് പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

.....

.....

.....

1.7 സംഗ്രഹം

കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമവും സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ വശങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുന്ന സമഗ്ര പാഠഭാഗമാണ് ബാലനീതി നിയമം 2015. പ്രത്യേക പരിചരണം ആവശ്യമായ കുട്ടികളെയും നിയമവുമായി കലഹിക്കുന്ന കുട്ടികളെയും തിരിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ പാഠഭാഗത്ത് വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന പ്രധാന സ്ഥാപനങ്ങളും, കുട്ടികളുടെ കോടതികളുടെ പ്രത്യേകതകളും, കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളും ഈ പാഠഭാഗത്ത് വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാലനീതി നിയമം 2015 ലെ വിടവുകൾ പരിഹരിച്ചുകൊണ്ട് 2021 ലെ ബാലനീതി ഭേദഗതി നിയമം കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു.

1.8 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. ബാലനീതി നിയമം 2015 ൽ ഭേദഗതി വരുത്താൻ കാരണമായ സംഭവം ഏതാണ്?
 - a) അഭയ സംഭവം
 - b) നിർഭയ സംഭവം
 - c) പഞ്ചാബ് സംഭവം
 - d) കാശ്മീർ സംഭവം
2. ബാലനീതി നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം ഏത്?
 - a) 2005
 - b) 2010
 - c) 2015
 - d) 2020
3. പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം ഏത്?
 - a) ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം
 - b) സ്പെഷൽ ഹോം
 - c) ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം
 - d) ആഫ്ടർ കെയർ ഹോം

1.9 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- a) നിങ്ങളുടെ സമീപപ്രദേശത്തുള്ള ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം സന്ദർശനം നടത്തി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.
- b) നിർഭയ സംഭവത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക.

1.10 റഫറൻസ്

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act. (2015). Government of India.
<http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2148>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 2

കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമ സംരക്ഷണ നിയമം 2012 (പോക്സോ)

- 2.1 ആമുഖം
- 2.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 2.3 കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമ സംരക്ഷണ നിയമം 2012 (പോക്സോ)
 - 2.3.1 പ്രവർത്തനം
- 2.4 കുറ്റകൃത്യങ്ങളും ശിക്ഷയും
 - 2.4.1 പ്രവർത്തനം 1
 - 2.4.2 പ്രവർത്തനം 2
- 2.5 മാധ്യമങ്ങളുടെ പങ്ക്
 - 2.5.1 പ്രവർത്തനം
- 2.6 സംഗ്രഹം
- 2.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 2.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 2.9 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ കുട്ടി
- ❖ വ്യത്യസ്ത തരം ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ
- ❖ ലൈംഗിക പീഡനം
- ❖ ലൈംഗിക അതിക്രമം
- ❖ കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗിക അതിക്രമം
- ❖ ആഴ്ന്നിറങ്ങുന്ന ലൈംഗിക അതിക്രമം
- ❖ കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങുന്ന ലൈംഗിക അതിക്രമം
- ❖ അശ്ലീല ചിത്രീകരണം
- ❖ ലൈംഗിക ചിത്രീകരണ വസ്തുക്കളുടെ ശേഖരണം
- ❖ ശിക്ഷ
- ❖ മാധ്യമങ്ങളുടെ പങ്ക്

2.1 ആമുഖം

കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ചൂഷണം ചെയ്യുന്നത് തടയുന്നതിന് വേണ്ടി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ് പോക്സോ നിയമം 2012. കുട്ടികളെ മാനസികമായും ശാരീരികമായും സംരക്ഷിച്ചു നിർത്തുക എന്നുള്ളത് ഓരോ ഭരണകൂടത്തിന്റെയും സമൂഹത്തിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിന് കുട്ടികളെയും മാതാപിതാക്കളെയും പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. പോക്സോ (POCSO) (2012) നിയമത്തിൽ കുട്ടി എന്നു പറയുന്നത് 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ളവരാണ്. ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവരാണ്. കുട്ടികൾക്കെതിരെ നടക്കുന്ന വ്യത്യസ്ത തരം ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും അതിന്റെ ശിക്ഷകൾ ഏതെല്ലാമാണെന്ന് അറിയുന്നതിനും മാധ്യമങ്ങൾ പോക്സോ നിയമത്തിൽ പാലിക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നതിനും ഈ യൂണിറ്റ് സഹായിക്കുന്നു.

2.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. പോക്സോ നിയമപ്രകാരം കുട്ടി എന്നത് ആരാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. ലൈംഗികാതിക്രമം, ലൈംഗികപീഡനം, അശ്ലീല ചിത്രീകരണം എന്നിവ തരം തിരിക്കുന്നു.
3. കുട്ടികളെ അശ്ലീല ചിത്രീകരണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നത് നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
4. കുട്ടികൾക്കെതിരെ നടക്കുന്ന ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.
5. പോക്സോ നിയമത്തിൽ കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ മാധ്യമങ്ങളുടെ പങ്ക് പരിശോധിക്കുന്നു.

2.3 കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമ സംരക്ഷണ നിയമം 2012 (പോക്സോ)

ഇന്ത്യയിൽ കുട്ടികൾക്ക് നേരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിന് വേണ്ടി കൊണ്ടുവന്ന നിയമമാണ് കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമ സംരക്ഷണ നിയമം 2012 (Protection of Children from Sexual Offences - POCSO). നവംബർ 14, 2012 ൽ ശിശുദിനത്തിലാണ് പോക്സോ നിയമം നിലവിൽ വന്നത്. പോക്സോ നിയമത്തിലൂടെ കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾക്ക് നിയമപരമായ പരിഹാരം തേടാവുന്നതാണ്. കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് തരംതിരിച്ചുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളും ശിക്ഷയും നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ നിന്ന് കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ വിചാരണക്ക് വേണ്ടി സ്പെഷ്യൽ കോടതികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പോക്സോ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

POCSO നിയമം സെക്ഷൻ 2 (1-d) പ്രകാരം 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ളവരെയാണ് കുട്ടി എന്ന് വിളിക്കുന്നത്. 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾ (ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും) നേരിടുന്ന ലൈംഗിക ചൂഷണങ്ങൾ തടയുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് പോക്സോ നിയമം. കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അക്രമവും, എല്ലാ പ്രവർത്തികളും പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെടും. ലൈംഗിക പീഡനം, ലൈംഗികാതിക്രമം, അന്തപ്രവേശ ലൈംഗികാതിക്രമം, കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ അന്തപ്രവേശ ലൈംഗിക അതിക്രമം, അശ്ലീല ചിത്രീകരണത്തിനായി കുട്ടികളെ ഉപയോഗിക്കൽ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഈ നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. കുട്ടികൾക്കെതിരെ കുറ്റകൃത്യം നടക്കാൻ ഇടയാകും എന്നോ കുറ്റകൃത്യം നടക്കുന്നു എന്നോ വിവരം അറിഞ്ഞാൽ കുട്ടികൾക്ക് തന്നെ ബന്ധപ്പെട്ടവരെ വിവരം അറിയിക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള അറിവ് ലഭിക്കുന്ന മാതാപിതാക്കളോ അധ്യാപകരോ ഏറ്റവും അടുത്ത പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വിവരം അറിയിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്റെ ചാർജ്ജ് വഹിക്കുന്ന വ്യക്തി തന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലും വരുതിയിലുമുള്ള ഒരാൾ നടത്തിയ കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് പോലീസിന് അറിവ് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഒരു വർഷം വരെ തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും. പോക്സോ നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ലൈംഗിക അതിക്രമം നേരിട്ട കുട്ടികളുമായി വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർക്ക് (എസ്.ഐ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത) മാത്രമേ സംസാരിക്കാൻ ഈ നിയമം അനുവദിക്കുന്നുള്ളൂ. ആ സമയങ്ങളിൽ വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ യൂണിഫോം ധരിക്കാൻ പാടില്ല. പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കുറ്റകൃത്യം ഒരു കുട്ടി ചെയ്താൽ ബാലനീതി നിയമം 2015 പ്രകാരമാണ് നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പോക്സോ നിയമലംഘനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ അവബോധം നടത്താൻ സെക്ഷൻ 43 ൽ പരാമർശിക്കുന്നു.

2.3.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ തന്നിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകൾ വായിച്ചുനോക്കി തെറ്റ് / ശരി എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുക

No.	പ്രസ്താവന	തെറ്റ് / ശരി
1	പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പോക്സോ നിയമത്തെക്കുറിച്ച് അവബോധം ഉണ്ടാക്കണമെന്ന് പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 43 പരാമർശിക്കുന്നു.	
2	പോക്സോ നിയമപ്രകാരം 16 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ളവരെയാണ് കുട്ടി എന്ന് വിളിക്കുന്നത്	
3	പോക്സോ നിയമം നിലവിൽ വന്നത് 2012 ലാണ്	
4	പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കുറ്റകൃത്യം ഒരു കുട്ടി ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ബാലനീതി നിയമം 2015 പ്രകാരമാണ് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടത്	
5	ലൈംഗിക പീഡനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ കുട്ടിയോട് ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ യൂണിഫോം ധരിച്ചിരിക്കണം	

2.4 കുറ്റകൃത്യങ്ങളും ശിക്ഷയും

സെക്ഷൻ 11 : ലൈംഗിക പീഡനം

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 11 പ്രകാരം താഴെപറയുന്ന പ്രവർത്തികൾ ചെയ്താൽ ലൈംഗിക പീഡനമാണ്

- ലൈംഗിക ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി കുട്ടിയോട് ഏതെങ്കിലും വാക്ക് ഉച്ചരിക്കുക, ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുക.
- ലൈംഗികമായ ആംഗ്യമോ വസ്തുവോ കുട്ടിയെ കാണിക്കുക
- കുട്ടിയുടെ ശരീര ഭാഗത്ത് സ്പർശിക്കുക
- കുട്ടി കാണത്തക്ക വിധത്തിൽ ശരീരമോ, ശരീരഭാഗമോ പ്രദർശിപ്പിക്കുക
- അശ്ലീല സാഹിത്യം കുട്ടിക്ക് പ്രദർശിപ്പിക്കുക
- ലൈംഗിക ഉദ്ദേശത്തോടെ ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമത്തിലൂടെ കുട്ടിയെ പിന്തുടരുക
- കുട്ടിയുടെ ശരീര ഭാഗങ്ങൾ ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമത്തിലൂടെ പ്രചരിപ്പിക്കുമെന്ന് പറഞ്ഞ് ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക
- കുട്ടിയെ അശ്ലീല ചിത്രീകരണത്തിനായി വശീകരിക്കുകയോ പാരിതോഷികം നൽകുകയോ ചെയ്യുക

കുട്ടിയെ ലൈംഗിക പീഡനം നടത്തിയാൽ പോക്സോ നിയമം സെക്ഷൻ 12 പ്രകാരം മൂന്നുവർഷം വരെയുള്ള തടവും പിഴയും ലഭിക്കും.

സെക്ഷൻ 7: ലൈംഗിക അതിക്രമം

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 7 പ്രകാരം ഒരാൾ ലൈംഗിക ഉദ്ദേശത്തോടെ 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള ഒരു കുട്ടിയുടെ സ്വകാര്യഭാഗങ്ങളിൽ സ്പർശിച്ചാൽ ലൈംഗികാതിക്രമമാണ്. പോക്സോ നിയമം സെക്ഷൻ 8 പ്രകാരം ലൈംഗിക അതിക്രമം ചെയ്ത വ്യക്തിക്ക് അഞ്ചുവർഷം വരെ തടവും ഒപ്പം പിഴ ശിക്ഷയും അർഹമാണ് .ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ശിക്ഷ മൂന്ന് വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത ജയിൽവാസമാണ്.

സെക്ഷൻ 9: കുടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമം

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 9 പ്രകാരം കുട്ടിയെ സംരക്ഷിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരായ വ്യക്തികൾ, പോലീസ് സേനാ വിഭാഗങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലെയോ മതസ്ഥാപനങ്ങളിലെയോ വ്യക്തികൾ എന്നിവർ 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള ഒരു കുട്ടിയോട് ലൈംഗികാതിക്രമം നടത്തിയാൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമമായി കണക്കാക്കും.

12 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടിയെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാലും, ഒരു കുട്ടിയെ ഒന്നിലേറെ തവണ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാലും കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമമാണ്. ഗർഭിണിയായ കുട്ടിയാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാലും, കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമമാണ്. പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 10 പ്രകാരം കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് ഏഴ് വർഷം വരെയുള്ള തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ശിക്ഷ അഞ്ച് വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത ജയിൽവാസവും.

സെക്ഷൻ 3: ആഴ്ന്നിറങ്ങുന്ന ലൈംഗികാതിക്രമം

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 പ്രകാരം ഒരാൾ തന്റെ സ്വകാര്യഭാഗം 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടിയുടെ സ്വകാര്യ ഭാഗത്തിലേക്ക് തള്ളി കയറ്റുന്നതിനെയാണ് അന്തഃപ്രവേശ ലൈംഗികാതിക്രമം എന്ന് പറയുന്നത്. മറ്റൊരാളെ കൊണ്ട് ഈ പ്രവർത്തി ചെയ്യിക്കുകയാണെങ്കിലും ശിക്ഷാർഹമാണ്. സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം ജീവപര്യന്തം വരെ തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ശിക്ഷ 10 വർഷത്തിൽ കുറയാൻ പാടില്ല.

സെക്ഷൻ 5: കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമം

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 5 പ്രകാരം കുട്ടിയെ സംരക്ഷിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരായ വ്യക്തികൾ, പോലീസ് സേനാ വിഭാഗങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലെയോ മതസ്ഥാപനങ്ങളിലെയോ സംരക്ഷിക്കാൻ ബാധ്യതയുള്ള വ്യക്തികൾ തുടങ്ങിയവർ 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള ഒരു കുട്ടിയോട് ലൈംഗികാതിക്രമം നടത്തിയാൽ രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമമായി കണക്കാക്കും.

12 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടിയെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാലും, ഒരു കുട്ടിയെ ഒന്നിലേറെ തവണ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാലും കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമമാണ്. ഗർഭിണിയായ കുട്ടിയാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാൽ കൂടുതൽ രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമമാണ്. പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 6 പ്രകാരം രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട വ്യക്തിക്ക് ജീവപര്യന്തം വരെയുള്ള തടവും പിഴയും അല്ലെങ്കിൽ വധശിക്ഷയോ ലഭിക്കും. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ശിക്ഷ 20 വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത ജയിൽവാസമാണ്.

സെക്ഷൻ 13: അശ്ലീല ചിത്രീകരണം

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 13 പ്രകാരം ഒരു വ്യക്തി 18 വയസ്സ് തികയാത്ത ഒരു കുട്ടിയെ ലൈംഗിക തൃപ്തിയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്ന അശ്ലീല ചിത്രീകരണങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമാണ്. കുട്ടിയുടെ ലൈംഗികാവയങ്ങളുടെ പ്രദർശനം, കുട്ടിയുടെ യഥാർത്ഥമായതോ വ്യാജമായതോ ആയിട്ടുള്ള ലൈംഗിക പ്രക്രിയയുടെ ആവിഷ്കരണം, ഈ ആവശ്യത്തിനായി ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക. തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ശിക്ഷാർഹമാണ്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന വ്യക്തിക്ക് അഞ്ചുവർഷത്തിൽ കുറയാത്ത തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും. വീണ്ടും ആവർത്തിച്ചാൽ ഏഴ് വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത തടവും പിഴയും ലഭിക്കും.

സെക്ഷൻ 15: ലൈംഗിക ചിത്രീകരണ വസ്തുക്കൾ ശേഖരിച്ചുവയ്ക്കുക

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 15 പ്രകാരം 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടിയുടെ ലൈംഗിക അശ്ലീല ചിത്രീകരണ വസ്തുക്കൾ വ്യവസായിക ഉദ്ദേശത്തോടെ ഒരാൾ ശേഖരിച്ചുവയ്ക്കുന്നത് കുറ്റകരമാണ്. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന വ്യക്തിക്ക് മൂന്ന് വർഷം വരെയുള്ള തടവ് ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും.

2.4.1 പ്രവർത്തനം 1

താഴെ നൽകിയിട്ടുള്ള പത്രവാർത്തകളുടെ തലക്കെട്ടുകളിൽ നിന്നും കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള വിവിധ ലൈംഗിക കുറ്റങ്ങൾ കണ്ടെത്തി രേഖപ്പെടുത്തുക.

പത്രവാർത്തകൾ	കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം
കുട്ടികളോട് അശ്ലീല ആസക്തിയിൽ കേരളം; നമ്മുടെ ഓമനകളെ നോട്ടമിട്ട് 'പോൺ മാഫിയ'	
Arrest നഗരത്തിലൂടെ അമ്മക്കൊപ്പം നടന്നു പോയ 10 വയസ്സുകാരിയെ പിഡിപ്പിക്കാൻ ശ്രമം; മധ്യ വയസ്കൻ പിടിയിൽ	
Pocso Case ആൺകുട്ടിയെ ലൈംഗികമായി പിഡിപ്പിച്ചു; കൊല്ലത്ത് 58കാരൻ അറസ്റ്റിൽ	
പതിനഞ്ചുകാരിയെ സ്കൂളിൽവെച്ച് നിരവധി തവണ പിഡിപ്പിച്ച പ്യൂൺ അറസ്റ്റിൽ	
സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാപകപരിശോധന; കുട്ടികളുടെ അശ്ലീലചിത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ച 15 പേർ അറസ്റ്റിൽ	
വിദ്യാർഥിനിക്ക് മൂന്നിൽ റോഡിൽ നഗ്നതാ പ്രദർശനം; യുവാവ് അറസ്റ്റിൽ	

2.4.2 പ്രവർത്തനം 2

താഴെക്കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പോക്സോ നിയമത്തിലെ വ്യത്യസ്ത കുറുകൃത്യങ്ങളും അവയുടെ ശിക്ഷകളും ചേരുമ്പടി ചേർക്കുക.

ലൈംഗിക പീഡനം	ഏഴ് വർഷം വരെയാകാവുന്ന തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
ലൈംഗികാതിക്രമം	ജീവപര്യന്തം വരെയുള്ള തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
കുടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമം	മൂന്നുവർഷം വരെയാകാവുന്ന തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമം	ജീവപര്യന്തം വരെയുള്ള തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
കുടുതൽ രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമം	അഞ്ചുവർഷം വരെ തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
ലൈംഗിക ചിത്രീകരണ വസ്തുക്കൾ ശേഖരിച്ചുവയ്ക്കുക	അഞ്ചുവർഷം മുതൽ ജീവപര്യന്തം വരെയാകാവുന്ന തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
അശ്ലീല ചിത്രീകരണം	മൂന്ന് വർഷം വരെ തടവും ഒപ്പം പിഴയും ശിക്ഷയായി വിധിക്കാം

2.5 മാധ്യമങ്ങളുടെ പങ്ക്

പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 23 പ്രകാരം മീഡിയ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ താഴെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

- ഒരു കുട്ടിയുടെ മാന്യതയ്ക്കോ കുട്ടിയുടെ സ്വകാര്യതയ്ക്കോ ഭംഗം വരുത്തുന്ന ഒരു റിപ്പോർട്ടും പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ പാടില്ല.
- കുട്ടിയുടെ താൽപര്യസംരക്ഷണത്തിന് ഗുണകരമാകുന്ന വിവരങ്ങൾ അനുവാദം നൽകുന്ന പക്ഷം പ്രസിദ്ധീകരിക്കാവുന്നതാണ്.
- പോക്സോ നിയമപ്രകാരം കുട്ടിയെ വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിയുന്ന രീതിയിൽ കുട്ടിയുടെ പേര്, വിലാസം, ഫോട്ടോ, കുടുംബത്തെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ, സ്കൂളിന്റെ പേര് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ ഒരു മീഡിയയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ല.
- നിബന്ധനകൾ ലംഘിക്കുന്ന ഒരാളിന് ആരുമാസത്തിൽ കുറയാത്തതും ഒരു വർഷം വരെയുള്ള തടവ് ശിക്ഷയോ, പിഴ ശിക്ഷയോ, രണ്ടും കൂടിയോ ശിക്ഷയായി നൽകാവുന്നതാണ്

2.5.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന ചിത്രത്തിൽ കുട്ടികളെ തിരിച്ചറിയാത്ത വിധത്തിലാണ് കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്തുകൊണ്ടാണ് ഈ രീതിയിൽ ചിത്രങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ കാരണം?

.....

.....

.....

.....

നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

- ★ പോക്സോ കേസിന്റെ ഭാഗമായി പോലീസ് ഓഫീസർ കുട്ടികളുമായി സംസാരിച്ച് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുമ്പോൾ ഔദ്യോഗിക യൂണിഫോം ധരിക്കാൻ പാടില്ല
- ★ കുട്ടിയെ ഒരു കാരണവശാലും പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ സൂക്ഷിക്കാൻ പാടില്ല
- ★ കുട്ടികളെ പോലീസ് വാഹനത്തിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ പാടില്ല
- ★ കുറ്റകൃത്യത്തിന് ഇരയായത് പെൺകുട്ടിയാണെങ്കിൽ വൈദ്യ പരിശോധന നടത്തേണ്ടത് വനിതാ ഡോക്ടറുടെ സാന്നിധ്യത്തിലാണ്.
- ★ വൈദ്യപരിശോധന സമയത്ത് കുട്ടിയുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ കുട്ടിക്ക് വിശ്വസനീയമായ ഒരാളിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉറപ്പ് വരുത്തണം.
- ★ കോടതി വിചാരണ വേളയിൽ പ്രതിക്ക് മുൻപിൽ കുട്ടിയെ പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല
- ★ കോടതിയിലെ വിചാരണ വേളയിൽ കുട്ടിക്ക് വിശ്വാസമുള്ള ഒരാളിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉറപ്പുവരുത്തണം.
- ★ അടച്ചിട്ട മുറിയിൽ ആയിരിക്കണം വിചാരണ നടത്തേണ്ടത് (ക്യാമറ ട്രയൽ).

- ★ ഇരയായ കുട്ടികൾക്ക് 24 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ അടിയന്തര വൈദ്യസഹായം ഉറപ്പുവരുത്തണം
- ★ ഇരയായ കുട്ടികൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാര തുക നൽകേണ്ടതാണ്
- ★ കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾക്ക് പോക്സോ നിയമത്തിലെ ശിക്ഷകൾക്ക് പുറമെ ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമത്തിലെ 354 (A, B, C, D), 376, 509 മുതലായ വകുപ്പുകൾ കൂടിയുള്ള ശിക്ഷകൾക്ക് അർഹമാണ്

2.6 സംഗ്രഹം

കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിൽനിന്നും സംരക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള നിയമങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് 2012-ലെ പോക്സോ നിയമം. കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള വ്യത്യസ്ത ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങളും ശിക്ഷകളും ഈ യൂണിറ്റിൽ വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്ന കേസുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുമ്പോൾ മാധ്യമങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും പാഠഭാഗത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കുട്ടികൾക്കെതിരായി ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ പൊതുസമൂഹം സഹിക്കില്ലെന്ന സന്ദേശം ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുണ്ട്.

2.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെയോ മതസ്ഥാപനത്തിലെയോ അംഗങ്ങൾ സ്ഥാപനത്തിലെ കുട്ടിയെ ലൈംഗികാതിക്രമത്തിന് വിധേയമാക്കിയാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ എന്താണ്?
 - a) വധശിക്ഷ
 - b) ജീവപര്യന്തം തടവും പിഴയും
 - c) 10 വർഷം തടവും പിഴയും
 - d) ഇരട്ട ജീവപര്യന്തം തടവ്

2. പോക്സോ നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം ഏത്?
 - a) 2010
 - b) 2011
 - c) 2012
 - d) 2013

3. ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ നടന്ന കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് നിയമസംവിധാനത്തെ അറിയിക്കാതിരുന്നാൽ സ്ഥാപന മേലധികാരിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ എന്താണ്?
 - a) ഒരു വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ
 - b) മൂന്ന് വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ

c) അഞ്ച് വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ

d) ഏഴ് വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ

2.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

കേരളത്തിൽ 2023 വർഷം വരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പോക്സോ കേസുകളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കുക

2.9 റഫറൻസ്

Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act. (2012). Government of India.
<http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2079>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 3

കുട്ടികളുടേയും കൗമാരക്കാരുടേയും തൊഴിൽ (നിരോധനം & റെഗുലേഷൻ) നിയമം - 1986

- 3.1 ആമുഖം
- 3.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 3.3 ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം: അർത്ഥവും പ്രാധാന്യവും
 - 3.3.1 പ്രവർത്തനം
- 3.4 കുട്ടിയും, കൗമാരക്കാരനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം
 - 3.4.1 പ്രവർത്തനം
- 3.5 ജോലി സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ
 - 3.5.1 പ്രവർത്തനം
- 3.6 ജോലിയുടെ സമയപരിധിയും അവധിയും
- 3.7 ശിക്ഷ
 - 3.7.1 പ്രവർത്തനം
- 3.8 സംഗ്രഹം
- 3.9 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 3.10 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 3.11 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ കുട്ടി
- ❖ കുട്ടിയും കൗമാരക്കാരനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം
- ❖ ബാലവേല
- ❖ ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധദിനം
- ❖ ജോലി സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ
- ❖ ശിക്ഷ

3.1 ആമുഖം

1986 ലെ ബാലവേല നിരോധന നിയമവും, 2016 ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിലെ ഭേദഗതിയും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് ഈ പാഠഭാഗം. ഓരോ സമൂഹത്തിലെയും നിർണ്ണായകമായ ഘടകമാണ് കുട്ടികൾ. കളിച്ചു നടക്കേണ്ട പ്രായത്തിൽ ഒരു നേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിനായി പണിയെടുക്കേണ്ടി വരുന്ന നിരവധി കുട്ടികൾ നമുക്ക് ചുറ്റിലുമുണ്ട്. ഈ ഒരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ എല്ലാ കുട്ടികളും ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തെക്കുറിച്ച് അറിയേണ്ടതുണ്ട്. ഇൻറർനാഷണൽ ലേബർ ഓർഗനൈസേഷൻ കണക്കനുസരിച്ച് നിരവധി കുട്ടികൾ അപകടകരമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ബാലവേല നിരോധന നിയമം പ്രസക്തമാകുന്നതും ജൂൺ 12ന് ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധദിനമായി ആചരിക്കുന്നതും. നിയമവിരുദ്ധമായി കുട്ടികളെ ബാലവേലയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുന്നത് തടയുന്നതിനും അപകടകരമായ മേഖലകളിൽ ജോലിചെയ്യുന്ന കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ഈ നിയമം അനിവാര്യമാണ്. ബാലവേലയ്ക്ക് കുട്ടികളെ തള്ളി വിടുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും പൊതുസമൂഹത്തിൽ കൂടുതൽ അവബോധം വളർത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം ആചരിക്കുന്നതിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ബാലവേലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളാണ് ഈ പാഠഭാഗത്ത് പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

3.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. വിദ്യാർത്ഥി ബാലവേല വിരുദ്ധദിനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. കുട്ടികളെയും കൗമാരക്കാരെയും വേർതിരിക്കുന്നു.
3. അപകട സാധ്യതയുള്ള തൊഴിലുകൾ പട്ടികപ്പെടുത്തുന്നു.
4. കൗമാരക്കാരുടെ ജോലിയുടെ സമയപരിധി തിരിച്ചറിയുന്നു.
5. ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായി കുട്ടിയെ കൊണ്ട് ജോലി ചെയ്യിക്കുകയാണെങ്കിൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ പരിശോധിക്കുന്നു.

3.3 ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം: അർത്ഥവും പ്രാധാന്യവും

സമൂഹത്തിലെ നിർണ്ണായക ഘടകങ്ങളിലൊന്നായ കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസവും ആരോഗ്യവും നൽകി സമൂഹത്തിന് ഉപകരിക്കുന്ന വിധത്തിൽ മാറ്റിയെടുക്കുക എന്നുള്ളതാണ് സമൂഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. എന്നാൽ ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗത്തും കുട്ടികൾ അടിമവേല ചെയ്യുന്നതും പടക്കപ്പുരകളിലും ഫാക്ടറികളിലും മറ്റ് അപകടമേഖലകളിലും ബാലവേല ചെയ്യുന്നതും ഇപ്പോഴും ഒരു വാർത്തയാണ്. അന്തർദ്ദേശീയ തൊഴിൽ സംഘടന (International Labour Organisation - ILO) യുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം 2002 മുതൽ ജൂൺ 12ന് അന്തർദ്ദേശീയ ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനമായി ആചരിച്ചു വരുന്നു. 2025 ആവുമ്പോഴേക്കും ബാലവേല ലോകത്തിൽ നിന്നും പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാക്കുക, അടിമത്തം, മനുഷ്യക്കടത്ത് എന്നിവ അവസാനിപ്പിക്കുക തുടങ്ങിയവയാണ് അന്താരാഷ്ട്ര തൊഴിലാളി സംഘടനയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

3.3.1 പ്രവർത്തനം

ബാലവേലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില വാർത്തകളാണ് താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. വ്യക്തമായി വായിച്ചു ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

<p>2022- ലെ ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിന സന്ദേശം എന്താണ്?</p> <p>"Children Shouldn't work in fields, but on dreams"</p> <p>WORLD DAY AGAINST CHILD LABOUR</p> <p>shut the ck</p>	<p>ബാലവേല നിരോധിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയിലേക്ക് ബോധവൽക്കരണം നടത്താനാണ് അന്തർദേശീ തൊഴിൽ സംഘടന ജൂൺ 12 ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനമായി ആചരിക്കുന്നത്. ധർമ്മികമായ പിന്തുണ, വ്യക്തിപരമായ പിന്തുണ, ദേശീയ നയം, സമൂഹത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് എന്നിവ ഉണ്ടായാലേ കുട്ടിത്തൊഴിലാളികളെ വിദ്യാലയത്തിന്റെ മുറ്റത്തെത്തിക്കാനാവൂ</p>
<p>വിജയമൊരു ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം; രണ്ട് വർഷത്തിനിടെ സംസ്ഥാനത്ത് മോപ്പിപ്പിച്ചത് അമ്പതിലധികം കുട്ടികളെ</p> <p>കൊവിഡ് കാലത്ത് കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് ഈ വർഷത്തെ ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന ആശയം. ഐഎൽഐയുടെ ആഹ്വാനം പ്രകാരം 2002 മുതലാണ് ജൂൺ 12 ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനമായി ആചരിക്കാൻ ആരംഭിച്ചത്</p>	<p>ഇന്ന് ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം: ഈ ദിവസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും ചരിത്രവും അറിയാം</p> <p>ബാലവേല നിരോധനത്തെക്കുറിച്ച് സമൂഹത്തിന് ബോധവൽക്കരണം നടത്താനാണ് എല്ലാ വർഷവും ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം ആചരിക്കുന്നത്</p>

3.4 കുട്ടിയും കൗമാരക്കാരനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം

ബാലവേല വിരുദ്ധ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2(i) പ്രകാരം കൗമാരക്കാർ എന്നാൽ 14 വയസ്സ് പൂർത്തിയായവരും 18 വയസ്സ് തികയാത്തവരുമാണ്. സെക്ഷൻ 2(ii) പ്രകാരം കുട്ടി എന്നാൽ 14 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്തവരാണ്.

എട്ടാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന അലിയും പത്താം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന അനിലും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണമാണ് താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിക്കുക.

- അലി : അനിലിന്റെ ക്ലാസിൽ എത്ര കുട്ടികളാണുള്ളത്?
- അനിൽ : 40
- അനിൽ : അലിയുടെ ക്ലാസിൽ എത്ര പേരാണുള്ളത്?

അലി : 45

അലി : അനിലേ, നിനക്കെത്ര വയസ്സായി?

അനിൽ : ഞാൻ പത്താം ക്ലാസുകാരനല്ലേ, എന്റെ വയസ്സ് 15 ആണ്. എന്റെ ക്ലാസിലെ അധികപേരുടേയും വയസ്സ് 15 ആണ്.

അനിൽ : അലി, നിനക്കെത്രവയസ്സായി?

അലി : 13, എന്റെ ക്ലാസിലെ മറ്റ് കുട്ടികൾക്കും 13 വയസ്സാണ്.

ഇവരുടെ സംഭാഷണങ്ങൾ കേട്ടിരുന്ന അരുൺ ഉച്ചത്തിൽ ചോദിച്ചു.

എനിക്കൊരു സംശയമുണ്ട്. ഒരുപാട് നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ച് നമ്മുടെ സാർ പറയാറുണ്ടല്ലോ. ആ നിയമങ്ങളിലെല്ലാം കുട്ടി എന്ന് പറയുന്നത് വ്യത്യസ്ത വയസ്സുകളിലാണ്. ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിൽ അങ്ങനെ വല്ലതും ഉണ്ടോ? നമുക്ക് സാറിനോട് ചോദിച്ചാലോ?

അധ്യാപകൻ : ഞാൻ പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കൂ. വളരെ നല്ല ചോദ്യമാണ് ചോദിച്ചിരിക്കുന്നത്. വ്യത്യസ്ത നിയമങ്ങളിൽ കുട്ടി എന്ന് പറയുന്നത് വ്യത്യസ്ത വയസ്സുള്ളവരാണ്. ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിലും കുട്ടി എന്നു പറയുന്നത് വ്യത്യസ്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബാലവേല നിരോധന നിയമപ്രകാരം 18 വയസ്സ് വരെയുള്ളവരെ രണ്ട് വിഭാഗമായിട്ടാണ് തരം തിരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഒന്നാമത്തെ വിഭാഗത്തെ കൗമാരക്കാർ എന്നാണ് വിളിക്കുന്നത്. 14 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവരും എന്നാൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്തവരുമാണ് കൗമാരക്കാർ. രണ്ടാമത്തെ വിഭാഗത്തിലുള്ളവരെ കുട്ടി എന്നാണ് വിളിക്കുന്നത്. 14 വയസ്സിന് താഴെയുള്ളവരാണ് കുട്ടി. 14 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ജോലികൾ ചെയ്യുന്നതിന് പൂർണ്ണ നിരോധനമാണ് ബാലവേല നിരോധന നിയമപ്രകാരം നിലനിൽക്കുന്നത്.

അലി : എന്റെയും അലിയുടെയും ക്ലാസിലുള്ള എല്ലാവരെയും കുട്ടി എന്നല്ലേ വിളിക്കുക.

അധ്യാപകൻ : ശരിയായ ഉത്തരം.

അനിൽ : എന്റെ ക്ലാസിലുള്ളവരെ കൗമാരക്കാർ എന്നല്ലേ സാർ വിളിക്കേണ്ടത്?

അധ്യാപകൻ : ശരിയാണ്. നിങ്ങൾ രണ്ടുപേർക്കും കുട്ടി, കൗമാരക്കാരൻ എന്നത് വ്യക്തമായി മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്.

3.4.1 പ്രവർത്തനം

നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലും അടുത്ത വീട്ടിലും ഉള്ള നാല് സുഹൃത്തുക്കളുടെ പേരും വയസ്സും ശേഖരിച്ച് കുട്ടി/ കൗമാരക്കാർ എന്നിങ്ങനെ പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

നമ്പർ	പേര്	വയസ്സ്	കുട്ടി	കൗമാരക്കാർ
1				
2				
3				
4				
5				

3.5 ജോലി സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ

സെക്ഷൻ 3 : അപകട സാധ്യതയുള്ള ജോലികൾ

ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 പ്രകാരം ചില ജോലികൾ കുട്ടികളെക്കൊണ്ട് ചെയ്യിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. 14 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിന് പൂർണ്ണ നിരോധനം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. കുട്ടിയുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ നടത്തുന്നതും അപകടമല്ലാത്തതുമായ ജോലികളിൽ ഏർപ്പെടാൻ കുറുകരമാകുന്നില്ല. പക്ഷേ കുട്ടിയുടെ സ്കൂൾ സമയം കഴിഞ്ഞിട്ടോ, അവധി ദിവസങ്ങളിലോ മാത്രമേ അത്തരത്തിലുള്ള ജോലികളിൽ ഏർപ്പെടാൻ അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

സെക്ഷൻ 3 (A) : കൗമാരക്കാരെ സംബന്ധിച്ച നിബന്ധനകൾ

ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3(A) പ്രകാരം കൗമാര പ്രായക്കാരെക്കൊണ്ട് അപകട സാധ്യതയുള്ള തൊഴിലോ പ്രവർത്തികളോ ചെയ്യിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ല. നിരോധിക്കപ്പെട്ട ജോലികൾ താഴെ പറയുന്നു.

- ★ ഖനികളിലെ ജോലികൾ
- ★ പെട്ടെന്ന് തീപിടിക്കുന്നതോ പൊട്ടിത്തെറി ഉണ്ടാകുന്നതോ ആയ വസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ജോലികൾ
- ★ അപകടസാധ്യതയുള്ള മറ്റു തൊഴിലുകൾ

3.5.1 പ്രവർത്തനം

താഴെക്കൊടുത്ത പത്രവാർത്ത വായിച്ച് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നൽകുക.

“

കുട്ടികളുടെ കാവലാൾ

ലക്ഷക്കണക്കിന് കുട്ടികളെ ബാലവേലയുടെ ഇരളിൽ നിന്നും ജീവിതത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് നയിച്ച കൈലാസ് സത്യാർത്ഥിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാല്യപൻ ബച്ചവോ അതോളൻ എന്ന സംഘടനയും വളരെ പ്രശസ്തമാണ്. എൻജിനീയറിങ്ങിൽ ബിരുദവും ബിരുദാനന്തര ബിരുദവും കരസ്ഥമാക്കി കോളേജ് പ്രൊഫസറായി ജോലി ചെയ്തിരുന്ന കൈലാസ് സത്യാർത്ഥി, തന്റെ പ്രൊഫസർ ജോലി ഉപേക്ഷിച്ചു തെരുവിൽ ബാലവേല ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നിരവധി കുട്ടികളുടെ മോചനത്തിനായി പ്രവർത്തിച്ചു. അധ്യാപക ജോലി അവസാനിപ്പിച്ച് തെരുവിലേക്ക് ഇറങ്ങുമ്പോൾ കുട്ടികളുടെ മോചനമായിരുന്നു ലക്ഷ്യം. ഒരു ലക്ഷത്തിൽ പരം കുട്ടികളെ ബാലവേലയിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന് സാധിച്ചു എന്നുള്ളതും വളരെ അഭിമാനകരമാണ്. മോചിപ്പിച്ച കുട്ടികൾക്ക് അറിവ് പകർന്നു കൊടുക്കാൻ സാധിച്ചു എന്നുള്ളതും വളരെ മഹത്തരമാണ്. 2014 ലോകം അദ്ദേഹത്തിന് സമാധാനത്തിനുള്ള നൊബേൽ സമ്മാനം നൽകി ആദരിച്ചു.

”

കൈലാസ്: കുട്ടികളുടെ കാവലാൾ

സമാധാനത്തിനുള്ള നൊബേൽ പുരസ്കാരം അപ്രതീക്ഷിതമായി തേടി വെത്തിയപ്പോൾ കൈലാസ് സത്യാർത്ഥി പറഞ്ഞു: “ഞാൻ ഇപ്പോൾ നിങ്ങളോടു സംസാരിക്കുമ്പോൾ എത്രയോ വീടുകളുടെ അടുക്കളകളിൽ വിശ്രമില്ലാതെ കുട്ടികൾ പണിയെടുക്കുന്നു. ഖനികളിൽ കല്ലു ചുട്ടേക്കുന്നു. അവരാണ് ഈ പുരസ്കാരത്തിന്റെ അപകാശികൾ.” ബാലവേലയ്ക്കെതിരായി പതിറ്റാണ്ടുകളായി നടത്തുന്ന നിരന്തരമായ പോരാട്ടമാണ് സത്യാർത്ഥിയെ നൊബേൽ സമ്മാനത്തിന് അർഹനാക്കിയത്. ഇന്ത്യയിൽ ജനിച്ചു വളർന്ന് സമാധാന നൊബേൽ നേടുന്ന ആദ്യ വ്യക്തിയാണ് അദ്ദേഹം. തന്റെ ജീവിതദർശനം എന്താണെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്: ‘കുട്ടികളാണ് എന്റെ മതം. എന്റെ വൈവം’.

സ്കൂളിൽ ചേർന്ന ആദ്യ ദിവസം കൈലാസ് ശർമ എന്ന വിദ്യാർത്ഥി ഒരു കാഴ്ച കണ്ടു. ഏതാണ്ടു അഞ്ച് പ്രായമുള്ള ഒരു കുട്ടി പെരുന്നൂകുത്തു കാഴ്ച. ആ സമയമാണ് കൈലാസിന്റെ ജീവിതത്തെ മാറ്റിയത്. ഖനികളിലും പടക്കമ്പിമാണ ശാലകളിലുമെല്ലാം പണിയെടുത്തിരുന്ന ആയിരക്കണക്കിനു കുട്ടികളെ ആ നരകജീവിതത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചു സംരക്ഷിക്കാൻ സത്യാർത്ഥി രൂപകൊടുത്തു.

ബാല്യപൻ ബാലവോ ആണോളൻ എന്ന സംഘടനയ്ക്കായി കുട്ടികളെ അധ്വാനിപ്പിക്കാൻ ബാല ആശാങ്ങൾക്കു രൂപകൊടുത്തു. ജാതിപ്പുരു മരിച്ചുകളഞ്ഞ് സത്യത്തെ തേടുന്നവർ എന്നർത്ഥമുള്ള ‘സത്യാർത്ഥി’ പേരിനൊപ്പം ചേർക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അങ്ങനെയാണ് കൈലാസ് ശർമ കൈലാസ് സത്യാർത്ഥിയായത്.

എൻജിനീയറായിരുന്ന അദ്ദേഹം ജോലി ഉപേക്ഷിച്ചാണ് സത്യാർത്ഥി പ്രവർത്തനത്തിന് ഇറങ്ങിയത്. ബാലവേലയ്ക്കെതിരായ പോരാട്ടത്തിനിടെ പലവട്ടം ക്രൂരമായ ആക്രമണങ്ങൾക്ക് ഇരയായി മരണത്തെ കണ്ട്കൊന്നിട കണ്ട അന്യ വെങ്ങളുണ്ടായി. ഒരിക്കൽ പാക്കിസ്ഥാനിലെ ലഹോറിൽ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുമ്പോൾ പട്ടാളക്കാർ വന്നു തോക്കുചൂണ്ടി. ഒരു ഇന്ത്യക്കാർ തങ്ങളുടെ മണ്ണിൽ ‘അധികപ്രസംഗം’ നടത്തുന്നത് അവർക്കു പെടിച്ചില്ല. സത്യാർത്ഥി ആ തോക്കിനു മുന്നിൽ കണ്ണുണിയില്ല. അദ്ദേഹം അവരോടു സൗമ്യമായി പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ എന്നെ കൊന്നൊതുക്കുവാനില്ല. പക്ഷേ എനിക്ക് പത്തുപതിനഞ്ചു മിനിട്ടു തരണം. ഇവരോടു ഞാൻ ഒന്നു സംസാരിച്ചുകഴിയട്ടെ”. ആ വാക്കുകൾ കേട്ടതും പട്ടാളക്കാരുടെ തോക്കുകൾ താഴ്ന്നു.

ഈ പത്രവാർത്തയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വ്യക്തിയുടെ പേര് എന്താണ്?

.....

ആ വ്യക്തിക്ക് ലഭിച്ച പുരസ്കാരം ഏത്?

.....

പുരസ്കാരം ലഭിക്കാൻ എന്ത് പ്രവർത്തനമാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തത്?

.....

അദ്ദേഹം രൂപം നൽകിയ സംഘടന ഏത്?

.....

ഈ പത്രവാർത്തയിൽ കൗമാരപ്രായക്കാരെ ഏതെല്ലാം അപകടകരമായ മേഖലയിലാണ് ജോലി ചെയ്തിരിക്കുന്നത്?

.....

3.6 സെക്ഷൻ 7 & 8 : ജോലിയുടെ സമയപരിധിയും അവധിയും

14 വയസ്സിന് മുകളിൽ പ്രായമുള്ള കൗമാരക്കാർക്ക് മാത്രമാണ് അപകടസാധ്യതയില്ലാത്ത പ്രവർത്തി ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് നേരത്തെ വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 7 പ്രകാരം കൗമാരക്കാരുടെ ജോലിയുടെ സമയപരിധി, സെക്ഷൻ 8 പ്രകാരം ആഴ്ചയിലെ അവധിയും ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

- ബാലവേല നിരോധന നിയമപ്രകാരം കൗമാരക്കാരോട് ദിവസത്തിൽ തുടർച്ചയായി മൂന്നു മണിക്കൂറിൽ കൂടുതൽ ജോലി ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിക്കുകയോ അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യരുത്.
- മൂന്നു മണിക്കൂറിനു ശേഷം ജോലി തുടരണമെങ്കിൽ ഒരു മണിക്കൂറെങ്കിലും വിശ്രമം നൽകണം.
- വിശ്രമസമയം ഉൾപ്പെടെ ജോലിസമയം ആറുമണിക്കൂറിൽ കൂടാൻ പാടില്ല.
- രാത്രി ഏഴുമണിക്കും രാവിലെ എട്ടു മണിക്കും ഇടയിലുള്ള സമയത്ത് ജോലി ചെയ്യുകയോ ജോലി ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ല.
- കൗമാരക്കാരെക്കൊണ്ട് അധികസമയം ജോലി ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിക്കുകയോ അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ല.
- ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുമ്പോൾ അതേ ദിവസം തന്നെ മറ്റൊരു സ്ഥാപനത്തിൽ ജോലി ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിക്കുകയോ ആയതിന് അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ല.
- ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസം പൂർണ്ണ അവധി നൽകണം.

3.7 സെക്ഷൻ 14 : ശിക്ഷ

ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 14 പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും ഒരാൾ കുട്ടിയെ/കൗമാരക്കാരെക്കൊണ്ട് ജോലി ചെയ്യിക്കുകയോ, ജോലി ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്താൽ രണ്ടുവർഷം വരെയുള്ള തടവ് അല്ലെങ്കിൽ അമ്പതിനായിരം രൂപ വരെയുള്ള പിഴയോ രണ്ടും ഒന്നിച്ചോ വിധിക്കാവുന്നതാണ്

3.7.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിട്ടുള്ള ആശയങ്ങൾ വായിച്ചു നോക്കി കൗമാരക്കാരുടെ ജോലി സമയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രസ്താവനകൾ തെറ്റ്/ശരി എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിക്കുക.

	ആശയങ്ങൾ	ശരി	തെറ്റ്
1	കൗമാരക്കാർക്ക് ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസം പൂർണ്ണ അവധി നൽകണം		
2	കൗമാരക്കാർക്ക് ഒരു ദിവസം തുടർച്ചയായി ഏഴുമണിക്കൂർ ജോലി		
3	കൗമാരക്കാർക്ക് രാവിലെ എട്ടുമണി മുതൽ രാത്രി 10 മണി വരെ ജോലി ചെയ്യാം		
4	കൗമാരക്കാരെ വ്യത്യസ്ത സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഒരേസമയം ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കാം		
5	കൗമാരക്കാരെ അധികസമയമായി ഒരു മണിക്കൂർ ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കാം		

3.8 സംഗ്രഹം

1986 ലെ ബാല-കൗമാര തൊഴിൽ (നിരോധനവും നിയന്ത്രണവും) നിയമം ഇന്ത്യയിലെ ബാല-കൗമാരക്കാരുടെ ഉന്നമനത്തിൽ നിർണായക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. ബാലവേല തടയുന്നതിനും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും, കുട്ടികളുടെയും കൗമാരക്കാരുടെയും മൊത്തത്തിലുള്ള വികസനവും ക്ഷേമവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും ഇത് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ബാലവേല കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമത്തിനും ഭാവി പ്രതീക്ഷകൾക്കും ഹാനികരമാണെന്നും വ്യാപനം നിരോധിക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കൗമാരക്കാർക്കുള്ള അനുവദനീയമായ തൊഴിൽ സാഹചര്യങ്ങളും സമയവും, അവരുടെ സുരക്ഷിതത്വവും ക്ഷേമവും ഉറപ്പാക്കുന്ന നിയന്ത്രണങ്ങളും ഈ നിയമത്തിലൂടെ സ്ഥാപിക്കുന്നു. നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിച്ച് കുട്ടികളെ ജോലിക്കെടുക്കുകയോ ചൂഷണം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നവർക്കെതിരെ കർശനമായ ശിക്ഷകൾ നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

3.9 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. അന്താരാഷ്ട്ര ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം ആചരിക്കുന്ന മാസവും തീയതിയും ഏതാണ്?
 - a) മെയ് 12
 - b) ജൂലൈ 12
 - c) ജൂൺ 12
 - d) ആഗസ്റ്റ് 12
2. ബാലവേല വിരുദ്ധ നിയമത്തിൽ കുട്ടി എന്ന് പറയുന്നത് എത്ര വയസ്സ് വരെയുള്ളവരാണ്?
 - a) 7
 - b) 12
 - c) 14
 - d) 18
3. ബാലവേല നിരോധന നിയമത്തിൽ കൗമാരക്കാർ എന്ന് പറയുന്നത് എത്ര വയസ്സ് വരെയുള്ളവരാണ്?
 - a) 10
 - b) 14
 - c) 18
 - d) 21

3.10 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

2020, 2021, 2022 വർഷങ്ങളിലെ ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിന സന്ദേശം കണ്ടെത്തി രേഖപ്പെടുത്തുക

3.11 റഫറൻസ്

Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act. (1986). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1848>

The Child Labour (Prohibition and Regulation) amendment Act, 2016. https://labour.gov.in/sites/default/files/THE%20CHILD%20LABOUR%20%28PROHIBITION%20AND%20REGULATION%29%20AMENDMENT%20ACT%20C%202016_0.pdf

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 4

ശൈശവവിവാഹ നിരോധന നിയമം - 2006

- 4.1 ആമുഖം
- 4.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 4.3 കുട്ടി (Minor)
 - 4.3.1 പ്രവർത്തനം
- 4.4 ശൈശവ വിവാഹം
 - 4.4.1 പ്രവർത്തനം
- 4.5 ശൈശവ വിവാഹ പ്രേരണാ കുറ്റം
 - 4.5.1 പ്രവർത്തനം
- 4.6 സംഗ്രഹം
- 4.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 4.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 4.9 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ കുട്ടി
- ❖ ശൈശവ വിവാഹം
- ❖ മൈനർ
- ❖ ശൈശവ വിവാഹ പ്രേരണാ കുറ്റം

4.1 ആമുഖം

സൈബരവിവാഹ നിരോധന നിയമം 2006-ൽ പൂർണ്ണമായും പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം സൈബരവിവാഹങ്ങളുടെ അളവിൽ കുറവുണ്ടാക്കിയെങ്കിലും പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാക്കാൻ ഇന്നും സാധിച്ചിട്ടില്ല. പാഠ്യപദ്ധതിയിലൂടെയും ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും കുട്ടികളിലും രക്ഷിതാക്കളിലും സൈബരവിവാഹ നിരോധന നിയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം ഉണ്ടാക്കി സൈബര വിവാഹം പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. സൈബര വിവാഹനിരോധന നിയമത്തിലെ കുട്ടി, മൈനർ എന്നീ വ്യത്യസ്ത ആശയങ്ങൾ കുട്ടികൾ വർഗ്ഗീകരിച്ച് തിരിച്ചറിയുന്നതിനും നിർവചനങ്ങൾ അറിയുന്നതിനും ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ സാധിക്കുന്നു. സൈബര വിവാഹത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്ന പക്ഷം ലഭിക്കാവുന്ന ശിക്ഷയെപ്പറ്റിയും സൈബര വിവാഹങ്ങൾക്ക് പ്രേരണ നൽകുന്നവർക്ക് ലഭിക്കാവുന്ന ശിക്ഷയും പ്രതിപാദിക്കുന്ന നിയമത്തെക്കുറിച്ച് കുട്ടികളിൽ അവബോധം ഉണ്ടാക്കാൻ ഈ പാഠം സഹായിക്കുന്നു.

4.2 പഠന നേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. സൈബരവിവാഹനിരോധന നിയമപ്രകാരം കുട്ടി ആരാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. സൈബരവിവാഹം നിർവചിക്കുന്നു.
3. സൈബരവിവാഹ നിയമപ്രകാരം മൈനർ ആരാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
4. സൈബരവിവാഹത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടാൽ ലഭിക്കാവുന്ന ശിക്ഷ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.
5. സൈബരവിവാഹത്തിൽ പ്രേരണ കുറ്റം എന്താണെന്ന് പരിശോധിക്കുന്നു.
6. കുട്ടി, മൈനർ എന്നീ പദങ്ങൾ വേർതിരിക്കുന്നു.

4.3 കുട്ടി

സെക്ഷൻ 2(a) :കുട്ടി, സെക്ഷൻ 2(f) :മൈനർ

സൈബരവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2(a) പ്രകാരമാണ് കുട്ടിയുടെ (child) പ്രായം നിർവചിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ നിയമത്തിൽ ആൺകുട്ടികൾക്കും പെൺകുട്ടികൾക്കും വ്യത്യസ്തമായ വയസ്സാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. 21 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത ആൺകുട്ടികളും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത പെൺകുട്ടികളും കുട്ടി എന്ന നിർവചനത്തിൽ ഉൾപ്പെടും.

എന്നാൽ 1929 ലെ ചൈൽഡ് മാറേജ് റെഗുലേഷൻ നിയമപ്രകാരം 14 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള പെൺകുട്ടിയും 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള ആൺകുട്ടിയും കുട്ടി (child) എന്ന നിർവചനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. 2007ലെ സൈബരവിവാഹനിരോധന നിയമപ്രകാരമാണ് ആൺകുട്ടികളുടെ വിവാഹപ്രായം 21 ഉം പെൺകുട്ടികളുടെ വിവാഹപ്രായം 18 ഉം എന്നിങ്ങനെ നിയമവിധേയമാക്കിയത്. സൈബരവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2 (f) പ്രകാരം 18 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള ആൺകുട്ടികളും, പെൺകുട്ടികളും മൈനർ (minor) എന്നാണ് പറയുന്നത്.

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തിലെ വിവാഹപ്രായവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആനിയും അനന്തും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം ശ്രദ്ധയോടുകൂടി വായിക്കുമല്ലോ?

അനന്തു : ആനി നിനക്കെത്ര വയസ്സായി?

ആനി : 15 വയസ്സ്

അനന്തു : അനന്തു നിനക്ക് എത്ര വയസ്സായി?

അനന്തു : 16 വയസ്സ്

ആനി : നമ്മൾ രണ്ടുപേരും മൈനർ (minor) ആണല്ലേ?

അനന്തു : മൈനറോ? അതെന്താ മൈനർ എന്നാൽ?

ആനി : 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള ആൺകുട്ടികളെയും പെൺകുട്ടികളെയും മൈനറായാണ് കണക്കാക്കുന്നത്.

അനന്തു : ഇപ്പോൾ വ്യക്തമായി മനസ്സിലായി. അങ്ങനെയെങ്കിൽ 18 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവർക്ക് വിവാഹം കഴിക്കാലോ?

ആനി : അത് എനിക്ക് അറിയില്ല നമുക്ക് ഹരീന്ദ്രൻ മാഷിനോട് ചോദിച്ചാലോ?

ഹരീന്ദ്രൻ മാഷ് : കുട്ടികളെ നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിന് പ്രായം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമം 2006 പ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ 21 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത ആൺകുട്ടികളും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത പെൺകുട്ടികളും വിവാഹിതരാവാൻ പാടില്ല. കൂടാതെ ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമപ്രകാരം 21 വയസ്സ് പൂർത്തിയാവാത്ത ആൺകുട്ടികളെയും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയാവാത്ത പെൺകുട്ടികളെയും കുട്ടി എന്നാണ് പറയുന്നത്. രണ്ട് പേർക്കും ഇന്ത്യയിൽ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിന് നിലവിലുള്ള പ്രായം എന്താണെന്ന് വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിഞ്ഞല്ലോ? ഇനി രണ്ടുപേരും ക്ലാസിലേക്ക് പോയ്ക്കൊള്ളൂ.

4.3.1 പ്രവർത്തനം

നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ എത്ര പേരുണ്ട്?

അവരുടെ വിവരങ്ങൾ താഴെ രേഖപ്പെടുത്തുക.

ക്രമ നമ്പർ	അംഗങ്ങൾ	വയസ്സ്	മൈനർ ആണോ?	വിവാഹപ്രായം ആയിട്ടുണ്ടോ?

4.4 ശൈശവ വിവാഹം

കുട്ടുകാരോ, ഒരു വിവാഹം നിയമാനുസൃതമാവുന്നത് എങ്ങനെയാണെന്ന് അറിയാമോ? ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2(b) പ്രകാരം വധുവരന്മാരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാൾ കുട്ടിയാണെങ്കിൽ അവർ തമ്മിൽ നടക്കുന്ന വിവാഹം ശൈശവ വിവാഹമാകുന്നു. ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 പ്രകാരം അത്തരത്തിലുള്ള വിവാഹത്തെ അസാധുവായി പ്രഖ്യാപിക്കും. വധുവരന്മാരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാൾ കുട്ടിയെങ്കിൽ അവർ തമ്മിൽ നടക്കുന്ന വിവാഹം ശൈശവ വിവാഹമായി കണക്കാക്കി അസാധുവായി പ്രഖ്യാപിക്കാൻ ഈ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ഈ നിയമപ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ നടത്തിയാൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാൾ 18 വയസ്സിന് താഴെയാണെങ്കിൽ പോക്സോ നിയമത്തിലെ സമാന സ്വഭാവമുള്ള വകുപ്പുകൾ ചേർത്തുള്ള ശിക്ഷകൾ കൂടി ലഭിക്കും (യൂണിറ്റ് രണ്ടിൽ പോക്സോ നിയമം കൂടുതൽ വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്).

ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിന്റെ ലംഘനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സാഹചര്യം വായിച്ചുനോക്കൂ.

“

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ 17 വയസ്സുള്ള പെൺകുട്ടിയുടെ വിവാഹം നടത്തിയതിന് രക്ഷിതാക്കൾക്കും വരനും കാർമ്മികത്വം വഹിച്ചവർക്കുമെതിരെ പോലീസ് കേസെടുത്തു. ചൈൽഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ (child protection) ഓഫീസർക്ക് ലഭിച്ച ഷോൺകോളിനെത്തുടർന്നുള്ള അന്വേഷണമാണ് സംഭവത്തിന്റെ ചുരുളഴിച്ചത്. ശൈശവവിവാഹ നിരോധന നിയമപ്രകാരമാണ് കേസ്. പെൺകുട്ടിയുടെ വൈദ്യപരിശോധന നടത്തിയ ശേഷം ആവശ്യമെങ്കിൽ പോക്സോ (POCSO) വകുപ്പുകൾ ചേർക്കുമെന്ന് പോലീസ് വ്യക്തമാക്കി. കൂടുതൽ പേർ കേസിൽ പ്രതികളാകുമെന്നും സംഭവത്തിൽ ശക്തമായ നടപടികൾ ഉണ്ടാവുമെന്നും ജില്ലാ ശിശുവികസന ഓഫീസർ അറിയിച്ചു.

”

4.4.1 പ്രവർത്തനം

ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 പ്രകാരം താഴെ തന്നിരിക്കുന്നവയിൽ അസാധുവായി പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ട വിവാഹങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക.

ക്രമ നമ്പർ	വിവാഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം	സാധുവാണ്	അസാധുവാണ്
1.	18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും 20 വയസ്സ് തികയാത്ത പെൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		
2.	21 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ പെൺകുട്ടിയും 21 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത ആൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		
3.	21 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ പെൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		
4.	18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും പെൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		
5.	17 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ പെൺകുട്ടിയും ഇരുപത്തിയൊന്ന് വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		

4.5 ശൈശവവിവാഹ പ്രേരണാകുറ്റം

സെക്ഷൻ 9: ശൈശവ വിവാഹ പ്രേരണാകുറ്റത്തിനുള്ള ശിക്ഷ

ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 9 പ്രകാരം ഈ നിയമത്തിലെ എല്ലാ വകുപ്പുകളും ജാമ്യം ലഭിക്കാത്തതാണ്. സെക്ഷൻ 9 പ്രകാരം 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ഒരു വ്യക്തി ശൈശവ വിവാഹത്തിൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ഇടപെടുന്നപക്ഷം കുറ്റം തെളിഞ്ഞാൽ അയാൾക്ക് രണ്ട് വർഷം വരെയുള്ള തടവോ, ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ നൽകാവുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 10 : പ്രേരണാകുറ്റം

ശൈശവവിവാഹ പ്രേരണാകുറ്റം എന്താണെന്ന് സെക്ഷൻ 10 വിശദീകരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സമൂഹത്തിലുള്ള ആളുകൾ ശൈശവ വിവാഹത്തിൽ പങ്കെടുക്കുമ്പോൾ, വളരെ ഗൗരവത്തിലുള്ള ഒരു കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ ഭാഗമാവുകയാണ് അവരത്ത് അവർ അറിയുന്നില്ല. ഗൗരവമുള്ള ഒരു കുറ്റകൃത്യമായിട്ടാണ് ഇതിനെ കാണുന്നത്. ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 9 പ്രകാരം ശൈശവ വിവാഹം നടത്തിക്കൊടുക്കുന്നതും, അതിന് സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതും, പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും, നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതും കുറ്റകരമാണ്. കുറ്റം തെളിഞ്ഞാൽ ഈ വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് രണ്ട് വർഷം വരെയുള്ള തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപവരെയുള്ള പിഴയോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടും കൂടിയോ ശിക്ഷ നൽകാം.

സെക്ഷൻ 13 :

ശൈശവവിവാഹം നടക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്ന് മജിസ്ട്രേറ്റിന് വിവരം കിട്ടിയാൽ പ്രസ്തുത വിവാഹം തടഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്.

4.5.1 പ്രവർത്തനം

18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയുടെ വിവാഹം നടക്കുകയുണ്ടായി എന്ന് കരുതുക. ഈ വിവാഹത്തിന് പ്രേരണ നൽകിയതിന്റെ പേരിൽ ആർക്കെല്ലാമാണ് ശിക്ഷ ലഭിക്കുക എന്ന് പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

.....

.....

.....

.....

4.6 സംഗ്രഹം

കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങളും ക്ഷേമവും സംരക്ഷിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന നിയമ നിർമ്മാണമാണ് 2006 ലെ ശൈശവവിവാഹനിരോധനനിയമം. ഈ പാഠഭാഗത്ത് 'കുട്ടി', 'ശൈശവ വിവാഹം', 'മൈനർ' എന്നീ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥവും വ്യാപ്തിയും വിശദീകരി

കുന്നതോടൊപ്പം അവയ്ക്കുള്ള ശിക്ഷയും വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൂടാതെ ശൈശവവിവാഹ പ്രേരണാകുറ്റത്തിനുള്ള ശിക്ഷയും വിശദീകരിക്കുന്നു.

4.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. ശൈശവ വിവാഹനിരോധന നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം ഏത്?
 - a) 2002
 - b) 2004
 - c) 2006
 - d) 2008
2. എത്ര വയസ്സ് തികയാത്തവരാണ് ശൈശവ വിവാഹനിരോധന നിയമം 2006 പ്രകാരം മൈനർ എന്ന് വിളിക്കുന്നത്.
 - a) 17
 - b) 18
 - c) 20
 - d) 21
3. ഒരു വിവാഹം സാധുവാകണമെങ്കിൽ ആൺകുട്ടിക്കും പെൺകുട്ടിക്കും പൂർത്തിയാകേണ്ട വയസ്സ് എത്ര?
 - a) ആൺകുട്ടിക്ക് 18, പെൺകുട്ടിക്ക് 21
 - b) ആൺകുട്ടിക്ക് 21, പെൺകുട്ടിക്ക് 18
 - c) ആൺകുട്ടിക്കും പെൺകുട്ടിക്കും 21
 - d) ആൺകുട്ടിക്കും പെൺകുട്ടിക്കും 18

4.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

2023 നവംബർ 14 ന് ശിശുദിനത്തിൽ ശൈശവ വിവാഹ നിരോധനവും നിയമങ്ങളും എന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു പ്രസംഗം തയ്യാറാക്കി അവതരിപ്പിക്കുക.

4.9 റഫറൻസ്

Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act. (2012). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2079>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 5

മോട്ടോർ വാഹന നിയമം, 1988

- 5.1 ആമുഖം
- 5.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 5.3 ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസ്
 - 5.3.1 പ്രവർത്തനം
- 5.4 യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷ
 - 5.4.1 പ്രവർത്തനം
- 5.5 ശിക്ഷ
 - 5.5.1 പ്രവർത്തനം
- 5.6 സംഗ്രഹം
- 5.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 5.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 5.9 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസ്
- ❖ ലേണിംഗ് ലൈസൻസ്
- ❖ റൈഡർ
- ❖ പില്യൺ റൈഡർ
- ❖ യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷ
- ❖ ചൈൽഡ് സീറ്റ് സിസ്റ്റം
- ❖ ഹെൽമറ്റ്, സീറ്റ്ബെൽറ്റ് എന്നിവ ധരിക്കാത്തതിന്റെ ശിക്ഷ

5.1 ആമുഖം

വാഹനാപകടങ്ങളിൽ ഓരോ ദിവസവും റോഡിൽ പൊലിയുന്നത് നിരവധി ജീവനുകളാണ്. റോഡാപകടങ്ങളിൽ 80 ശതമാനവും ഇരുചക്രവാഹനങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകുന്നതാണ്. പക്ഷതയില്ലായ്മകൊണ്ടും ട്രാഫിക് നിയമങ്ങൾ അറിയാത്തതുകൊണ്ടും കുട്ടികളും ഇത്തരത്തിലുള്ള അപകടങ്ങൾക്ക് ഇരയാവാറുണ്ട്. സ്കൂൾ തലത്തിൽ പാഠഭാഗങ്ങളോടൊപ്പം കുട്ടികളിൽ ട്രാഫിക് നിയമങ്ങളെപ്പറ്റിയും റോഡ് നിയമങ്ങളെപ്പറ്റിയും ധാരണ വളർത്തണം. സ്കൂളിലേക്ക് വരുന്ന സമയങ്ങളിലും പോകുന്ന സമയങ്ങളിലും കുട്ടികളിൽ പക്ഷമായ ട്രാഫിക് സംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കാൻ പാഠഭാഗങ്ങളിലൂടെയും അനുഭവവിവരണങ്ങളിലൂടെയും അധ്യാപകരും രക്ഷിതാക്കളും പൊതുസമൂഹവും ശ്രമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പൊതു നിരത്തിൽ വാഹനമോടിക്കുന്നതിന് ലൈസൻസ് ആവശ്യമാണെന്നും യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷയ്ക്ക് വേണ്ടി സുരക്ഷാസംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കണമെന്നും കുട്ടികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തണം. കുട്ടികൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ഗതാഗതനിയമങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഈ പാഠഭാഗം സഹായിക്കുന്നു.

5.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. വാഹനങ്ങൾ ഓടിക്കാൻ ലൈസൻസ് അനുവദിക്കുന്നതിന് 18 വയസ്സ് തികഞ്ഞിരിക്കണമെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. ഹെൽമറ്റ്, സീറ്റ് ബെൽറ്റ് എന്നിവ ധരിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യകത വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.
3. ലൈസൻസ് ഇല്ലാതെ വാഹനങ്ങൾ ഓടിച്ചാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ പരിശോധിക്കുന്നു.

5.3 ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസ്

മോട്ടോർ വാഹനങ്ങൾ ഓടിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രായപരിധി വിശദീകരിക്കുന്നത് മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരമാണ്. സെക്ഷൻ 4 (1) പ്രകാരം പൊതുനിരത്തിൽ വാഹനങ്ങൾ ഓടിക്കുന്നതിന് 18 വയസ്സ് തികഞ്ഞിരിക്കണമെന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. 18 വയസ്സ് പൂർത്തീകരിച്ചാൽ മാത്രമേ വാഹനങ്ങൾ ഓടിക്കുന്നതിനുള്ള ലേണേഴ്സ് ലൈസൻസിന് അപേക്ഷ നൽകാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. മോട്ടോർ വാഹന നിയമം 3(b) പ്രകാരം ലേണേഴ്സ് ലൈസൻസ് ലഭിച്ച ഒരാൾ വാഹനം ഓടിക്കുമ്പോൾ ഡ്രൈവിംഗ് പരിശീലനനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാൻ സാധിക്കുന്ന ഒരാൾ കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ലേണേഴ്സ് ലൈസൻസ് ലഭിച്ച ഒരാൾ വാഹനം ഓടിക്കുമ്പോൾ വാഹനത്തിൽ നിർബന്ധമായും 'L' ബോർഡ് ഉണ്ടായിരിക്കണം. വെള്ള പ്രതലത്തിൽ 'L' ഷേപ്പിലുള്ള ചുവന്ന അക്ഷരമാണ് വേണ്ടത്. 10 സെൻറീമീറ്റർ ഉയരവും 9 സെൻറീമീറ്റർ നീളവും കൂടാതെ 18 സെൻറീമീറ്റർ ചതുരത്തിന് അകത്തുമായിരിക്കണം എന്ന് മോട്ടോർ വാഹന നിയമപ്രകാരം വിശദീകരിക്കുന്നു. ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിന് യാതൊരു തരത്തിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യതയും നിഷ്കർഷിക്കുന്നില്ല. കാഴ്ചശക്തിയും മെഡിക്കൽ ഫിറ്റ്നസും ഉള്ള ഏതൊരാൾക്കും ലൈസൻസിന് അപേക്ഷ നൽകുവാനും ലൈസൻസ് ലഭിച്ചതിനുശേഷം വാഹനങ്ങളോടിക്കാനും സാധിക്കുന്നതാണ്.

5.3.1 പ്രവർത്തനം

ലേണേഴ്സ് ലൈസൻസ് ലഭിച്ച ഒരാൾ വാഹനം ഓടിച്ച് പഠിക്കുന്ന സമയത്ത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

-
-
-
-
-
-

5.4 യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷ

യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് റോഡ് സുരക്ഷാ നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങളിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്ന രണ്ടുപേരും നിർബന്ധമായും ഹെൽമറ്റ് ധരിച്ചിരിക്കണം. ഇരുചക്രവാഹനം ഓടിക്കുന്നയാൾ 'റൈഡർ' എന്നും പിന്നിലിരിക്കുന്നയാളെ 'പിഡ്യൂൺ റൈഡർ' എന്നുമാണ് വിളിക്കുന്നത്. മറ്റു വാഹനങ്ങളിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നവർ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ച് സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തണം. മുനിലായാലും പിന്നിൽ ആയാലും സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിക്കുന്നത് ശീലമാക്കുക.

5.4.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന പത്രക്കുറിപ്പ്, പോസ്റ്ററുകൾ എന്നിവ വായിച്ച് യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷയ്ക്കുള്ള മുൻകരുതലുകൾ പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

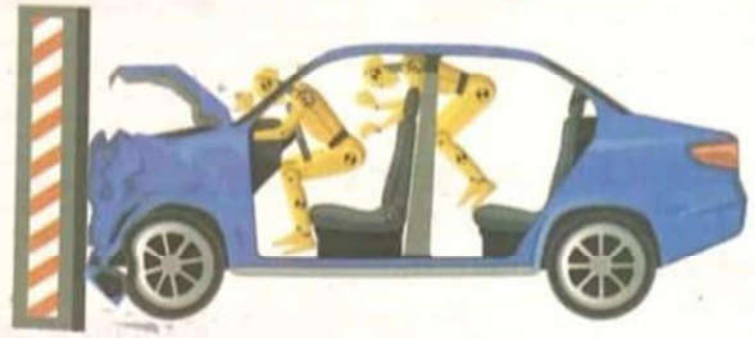

ഹെൽമെറ്റ് മുഖ്യം
 വീഴുമ്പോൾ ആദ്യം തറയിലടിക്കുക മിക്കപ്പോഴും തലയാണ്. 50 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിലോടുന്ന വാഹനത്തിൽനിന്ന് വീഴുമ്പോഴുണ്ടാവുന്ന ആഘാതം ഏകദേശം മൂന്നുനില കെട്ടിടത്തിൽ നിന്ന് വീഴുന്നതിന് തുല്യമാണ്. ഓടിക്കുന്നയാളും പിൻസീറ്റ് യാത്രക്കാരനും ഗുണനിലവാരമുള്ള ഹെൽമെറ്റ് ധരിക്കണം

ജീവന്റെ വിലയുള്ള കരുതൽ

■ വാഹനാപകടങ്ങളിൽ ഓരോ ദിവസവും റോഡിൽ പൊലിയുന്ന എത്രയെത്ര ജീവനുകളാണ്. എത്രയാളുകൾക്കാണ് ഗുരുതരമായി പരുക്കേൽക്കുന്നത്. റോഡിലേക്ക് വാഹനവുമായി ഇറങ്ങും മുൻപ് ഇക്കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ

വാഹനാപകടം; ആഘാതം

മണിക്കൂറിൽ 50 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന വാഹനം പെട്ടെന്ന് ഇടിച്ചാൽ അതിന്റെ ആഘാതം 3 നില കെട്ടിടത്തിനു മുകളിൽനിന്നു താഴേക്കു വീഴുന്നതിനു തുല്യമാണ്. വേഗം 100 കിലോമീറ്ററാണെങ്കിൽ ആഘാതം 12 നില കെട്ടിടത്തിൽനിന്നു വീഴുന്ന പോലെയാവും.

സിറ്റ് ബെൽറ്റും എയർബാഗും

● അതിവേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന വാഹനത്തിന്റെ വേഗതയിലേക്കും അതിനകത്ത് ഇരിക്കുന്ന ആളുകൾക്കും, അപകടം നമ്മുടെ യഥാർത്ഥ ഭാരത്തിന്റെ പതിനേഴ് അഞ്ച് കൂടുതലായിരിക്കും അനുഭവപ്പെടുന്ന ഭാരം. അതിനാൽ സിറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചാൽ ശരിക്കും മുന്നിൽ ചെന്ന് ഇടിക്കുമ്പോൾ ആഘാതം കൂടും. ലോകത്ത് പ്രതി വർഷം 10 ലക്ഷം പേർ സിറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചതല്ല കൊണ്ടു മാത്രം വാഹനാപകടങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുന്നുവെന്നാണു കണക്ക്.

● എയർബാഗുകളുടെ സുരക്ഷാ കവചം അതിനുള്ളിലാണു നമ്മുടെ ശരീരമെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതു സിറ്റ് ബെൽറ്റുകളാണ്. അപകടമുണ്ടാകുമ്പോൾ സെൽ സുറുകൾ ആഘാതം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് എയർബാഗുകൾ വിടർത്തി ശരീരത്തിന്റെ ആഘാതം കുറയ്ക്കും. പലതരം വാഹനങ്ങളിൽ സിറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ എയർബാഗ് പ്രവർ

ത്തിരിക്കില്ലെന്ന പ്രത്യേകത കൂടിയുണ്ട്.

മുൻ സീറ്റുകളിലെ സിറ്റ് ബെൽറ്റ്

● മുൻ സീറ്റുകളിലെ സിറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ തല മുൻവശത്തെ ഗ്ലാസിലും, കനബ് വാഹനങ്ങൾവുമായും അതിവേഗത്തിൽ ചെന്നിരിക്കും. പങ്കുൽ ഗുരുതരമാകും. കനബിലുണ്ടാകുന്ന ആഘാതം മൂലം വാരിയെല്ല് ഒടിഞ്ഞു നൂറുശത ശ്വാസകോശം, ഹൃദയം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആന്തരികാവയവങ്ങളെല്ലാം തകരും. തല മുൻവശത്തെ ഗ്ലാസിൽ ഇടിച്ചു തകരും. മെഡവറാണു സിറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിക്കാതെ ഇരിക്കുന്നതെങ്കിൽ സിറ്റിയിൻ വീൽ കനബിലേക്ക് അമർന്ന് ആഘാതം കൂടും.

പിൻവശത്തെ സിറ്റ് ബെൽറ്റ്

● അപകടമുണ്ടാകുമ്പോൾ ജീവഹാനി സംഭവിക്കാനുള്ള സാധ്യത മുൻ, പിൻ സീറ്റുകളിൽ ഒരുപോലെയാണ്. പിറകിൽ ഇരിക്കുന്നവർ സിറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവർ മുന്നോട്ടു തെറിക്കും. ഇതു മുൻസീറ്റിൽ ഇരിക്കുന്നവർക്കും ആഘാതമുണ്ടാക്കും. മുന്നിലെ സീറ്റിൽ ഇടിച്ചു പിന്നിലേക്കോ മുകൾ ഭാഗത്തേക്കോ തെറിക്കാനും സാധ്യതയുണ്ട്.

റോഡുകളും വേഗവും

● അനുയോജ്യമായ വേഗം മാത്രം റോഡുകൾക്ക് അനുയോജ്യമായ വേഗം മാത്രമേ എടുക്കാവൂ. അടുത്ത സഞ്ചാരത്തോടും ദൂരമേക്ക് ചവിട്ടേണ്ട എന്നുറപ്പുള്ള സിറിലങ്ങളിൽ മാത്രമേ വേഗം കൂട്ടാവൂ. എന്നാൽ, വേഗവേഗതയുൾപ്പെടെ കേരളത്തിലെ എല്ലാ റോഡുകളിലും 70 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിനു മുകളിൽ അപകടകരമാണ്.

വേഗം കുറഞ്ഞാൽ അപകടം കുറയും

● 70 കിമീ വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കാവേ അപകടമുണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ 40 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിന്റെ ആഘാതം വാഹനത്തിന്റെ മുൻവശം അത്യാവൃതം. 30 കിലോമീറ്ററിന്റെ ആഘാതം മാത്രമേ ശരീരത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുകയുള്ളൂ. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ 10% മാത്രമേ മരണ സാധ്യതയുള്ളൂ.

കൂട്ടികളുടെ സീറ്റുകൾ

● വാഹനങ്ങളിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ കൂട്ടികളുടെ സുരക്ഷയ്ക്കായി പ്രത്യേക സീറ്റുകൾ (ചൈൽഡ് സീറ്റ്) ഉപയോഗിക്കണമെന്നു നിയമമുണ്ട്. കൂട്ടികളുടെ പേരികളുടെയും എല്ലുകളുടെയും ബലം മുതിർന്നവരെക്കാൾ കുറവായതിനാൽ കൂടുതൽ സംരക്ഷണം ആവശ്യമുണ്ട്. പക്ഷെ, ചുരുക്കം ആളുകൾ മാത്രമാണ് ഇതുപയോഗിക്കുന്നത്.

(വിവരങ്ങൾ: ആരൽകുമാർ ജി. നായർ, റിട്ട. മോയിൻ ആർ.ടി. റോഡ് സുരക്ഷ റിസനാൻസ് പബ്ലിസിറ്റി)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.5 ശിക്ഷ

ഹെൽമെറ്റ്, സീറ്റ് ബെൽറ്റ് എന്നിവ ധരിച്ച് സുരക്ഷിതമായി യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിൽ വിശദീകരിക്കുന്നു. സുരക്ഷാമാനദണ്ഡങ്ങൾ ലംഘിച്ചാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷകൾ താഴെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

- ❖ ഹെൽമെറ്റ് ഉപയോഗിക്കാതെ ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങളോടിക്കുന്ന യാത്രക്കാർ മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 194 D പ്രകാരം 1000 രൂപ പിഴ അടയ്ക്കേണ്ടതും മൂന്നുമാസത്തേക്ക് ലൈസൻസ് റദ്ദ് ചെയ്യുന്നതുമാണ്.
- ❖ മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 194 B(1) പ്രകാരം യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷയ്ക്ക് വേണ്ടിയിട്ടുള്ള സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിക്കാതിരുന്നാൽ 1000 രൂപ പിഴ അടയ്ക്കണം.
- ❖ മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 199 A(1) പ്രകാരം പ്രായപൂർത്തിയാകാതെ വാഹനം ഓടിച്ചാൽ മാതാപിതാക്കൾക്കെതിരെയോ വാഹനത്തിന്റെ ഉടമയ്ക്കെതിരെയോ നിയമനടപടി സ്വീകരിക്കും.
 - നിയമ നടപടിയുടെ ഭാഗമായി മാതാപിതാക്കൾക്കെതിരെയോ വാഹന ഉടമയ്ക്കെതിരെയോ കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു അന്വേഷണം നടത്തും.
 - മാതാപിതാക്കളോ വാഹന ഉടമയോ 25000 രൂപ പിഴ നൽകേണ്ടിവരും.
 - മൂന്നുവർഷം വരെ ആകാവുന്ന തടവ് ശിക്ഷ ലഭിക്കും.
 - വാഹനത്തിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഒരു വർഷത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യും.
 - വാഹനമോടിച്ച കുട്ടിക്ക് 25 വയസ്സ് തികയുന്നതുവരെ ലൈസൻസ് നൽകാതിരിക്കും.

5.5.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന വാർത്തകൾ നിരീക്ഷിച്ച് 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടി വാഹനം ഓടിച്ച് പിടിക്കപ്പെട്ടാൽ സ്വീകരിക്കുന്ന നിയമനടപടികൾ എന്തെല്ലാം എന്ന് എഴുതുക.

പ്രായപൂർത്തിയാകാതെ വണ്ടി ഓടിച്ചു: 25-വയസ്സുവരെ ലൈസൻസ് നൽകരുതെന്ന് കോടതി

സ്കൂട്ടറിന്റെ രജിസ്ട്രേഷനും ഒരുവർഷത്തേക്ക് റദ്ദാക്കി

കോഴിക്കോട് ▶ പ്രായപൂർത്തിയാകുന്നതിനുമുമ്പ് സ്കൂട്ടറുമായി കറങ്ങിയയാൾക്ക് 25 വയസ്സുവരെ ലൈസൻസ് നൽകരുതെന്ന് കോടതിവിധി. കുട്ടി ഓടിച്ച സ്കൂട്ടറിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഒരു വർഷത്തേക്ക് റദ്ദാക്കണമെന്നും കോഴിക്കോട് ജുഡീഷ്യൽ ഫസ്റ്റ്ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതി (ഒന്ന്) വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2019-ലാണ് കേസിനാസ്പദമായ സംഭവം. പന്നിയങ്കര പോലീസ് വാഹനപരിശോധനയ്ക്കിടെ പ്രായപൂർത്തിയാകാ

ത്ത കുട്ടി സ്കൂട്ടറുമായി പോകുമ്പോൾ പിടികൂടുകയായിരുന്നു. കോടതി 2021 നവംബറിൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നെങ്കിലും കഴിഞ്ഞദിവസമാണ് ഉത്തരവ്

ആർ.ടി.ഒ.യ്ക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. അതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വെള്ളിയാഴ്ച മുതൽ ഒരുവർഷത്തേക്കാണ് സ്കൂട്ടറിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ റദ്ദ് ചെയ്യുകയെന്ന് കോഴിക്കോട് ആർ.ടി.ഒ. പി.ആർ. സുമേഷ് പറഞ്ഞു.

വാഹനം ചേവായൂർ ട്രൈപ്പിൾ റോഡിൽ പാർക്കുന്ന കുട്ടികളെക്കുറിച്ച് നിരവധിപേർ സ്കൂട്ടറടക്കമുള്ള വാഹനങ്ങളുമായി നിരത്തിലേക്കിറങ്ങുന്നത് സ്ഥിരസംഭവമാണ്. കുട്ടികൾക്കും രക്ഷിതാക്കൾക്കുമുള്ള താക്കീതായി ഇതു മാറുമെന്നാണ് മോട്ടോർവാഹനവകുപ്പിന്റെ പ്രതീക്ഷ.

പാലക്കാട്. വാഹന അപകടത്തിൽ മരിച്ച യുവാവിന് 1.90കോടി നഷ്ടപരിഹാരം കോടതി വിധി. എതിർ വാഹനം ഓടിച്ചത് 17വയസുള്ള ബാലൻ.

നഷ്ടപരിഹാരം കൊടുക്കുന്നത് 17വയസുള്ള ബാലന്റെ കുടുംബം (18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ളവർക്ക് വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങിച്ചു നൽകുന്നവരും സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് ഓടിക്കാൻ നൽകുന്നവരും റെന്റിന് നൽകുന്നവരും ശ്രദ്ധിക്കുക, RC ഓണർ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകേണ്ടി വരും. വീടും പറമ്പും വിറ്റാലും സാധാരണക്കാർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരില്ല. സൂക്ഷിച്ചാൽ ദുഃഖിക്കേണ്ടി വരില്ല.)

-
-
-
-

5.6 സംഗ്രഹം

മോട്ടോർ വാഹന നിയമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷയെ നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്ന ആവശ്യഘടകങ്ങൾ ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ വിശദീകരിച്ചു. ലൈസൻസ്, യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷ, അനുബന്ധ ശിക്ഷകൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെ പൊതുനിരത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്തത്തോടെ ഇടപെടാൻ ആവശ്യമായ അറിവും ധാരണയും ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ നൽകുന്നു. ഡ്രൈവിങ്ങ് ലൈസൻസ് നേടാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രായനിയന്ത്രണങ്ങളുടെയും പരിശീലന ആവശ്യകതയുടെയും പ്രാധാന്യത്തെ എടുത്തുകാണിക്കുന്നതാണ് ഈ പാഠഭാഗം. യാത്രക്കാരുടെ പ്രത്യേകിച്ച് കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഉചിതമായ സംവിധാനങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ ഉന്നിപ്പറയുന്നു. മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിന്റെ ലംഘനങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷകൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിലൂടെ നിരുത്തരവാദപരമായ പെരുമാറ്റം പൊതുനിരത്തുകളിൽ തടയുന്നതിൽ നിർണ്ണായക പങ്കുവഹിക്കുന്നു.

5.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. പൊതുനിരത്തിൽ വാഹനം ഓടിക്കുന്നതിന് ലൈസൻസ് ലഭിക്കുന്നതിന് എത്ര വയസ്സ് പൂർത്തിയാകണം?
 - a) 25
 - b) 21
 - c) 20
 - d) 18
2. ഹെൽമറ്റ് വയ്ക്കാതെ ഇരുചക്രവാനങ്ങളോടിച്ചാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ?
 - a) 100 രൂപ പിഴയും ലൈസൻസ് 3 മാസത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യലും
 - b) 500 രൂപ പിഴയും ലൈസൻസ് 3 മാസത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യലും
 - c) 1000 രൂപ പിഴയും ലൈസൻസ് 3 മാസത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യലും
 - d) 500 രൂപ പിഴയും ലൈസൻസ് 3 മാസത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യലും

5.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

2021, 2022 വർഷങ്ങളിൽ കേരളത്തിൽ നടന്ന റോഡപകടങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് എത്രപേർ മരണപ്പെട്ടു എത്രപേർക്ക് പരിക്കുപറ്റി എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു താരതമ്യ പഠനം നടത്തുക.

5.9 റഫറൻസ്

Motor Vehicles (Amendment) Act. (2019). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9574>

Motor Vehicles Act. (1988). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2058>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 6

വിവരസാങ്കേതിക നിയമം 2000 & സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ

- 6.1 ആമുഖം
- 6.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 6.3 കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ
- 6.4 ശിക്ഷ
 - 6.4.1 പ്രവർത്തനം
- 6.5 സംഗ്രഹം
- 6.6 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 6.7 തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 6.8 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ കുട്ടി
- ❖ കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള സൈബർ കുറ്റകൃത്യം
- ❖ ശിക്ഷ

6.1 ആമുഖം

വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ സമൂഹത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങളാണ് കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത്. വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ സമൂലമായ മാറ്റമാണ് വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ ശരിയായ രീതിയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ട സാഹചര്യങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. NCRB (National Crime Records Bureau) യുടെ കണക്കനുസരിച്ച് സൈബർ രംഗങ്ങളിൽ കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ വളരെയധികം വർദ്ധിച്ചു വരികയാണ്. 2017-2021 കാലയളവിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ എണ്ണം ഇരട്ടിയായി. 2017-ൽ 21,916 ആയിരുന്നത് 2021-ൽ 52,094 ആയി ഉയർന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ പൊതുസമൂഹത്തെയും മാതാപിതാക്കളെയും അധ്യാപകരെയും ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയെയും ബോധവൽക്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയും സൈബർ നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ചും കുട്ടികൾക്കെതിരെ സമൂഹത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും വ്യക്തമായ ധാരണ നേടിയെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സൈബർ മേഖലയിൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ചൂഷണം ചെയ്യുന്നത് തടയുന്നതിനും സൈബർ ഇടങ്ങളിൽ കുട്ടികൾ കൂടുതൽ സുരക്ഷിതരായി മാറേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്നും കുട്ടികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയാണ് ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ ചെയ്യുന്നത്.

6.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. പഠിതാവ് ഐ.ടി നിയമപ്രകാരം കുട്ടി എന്നു പറയുന്നത് 18 വയസ്സ് തികയാത്ത ആളാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. സൈബർ ഇടങ്ങളിൽ കുട്ടികളെ ചൂഷണം ചെയ്താൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.

6.3 കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള സൈബർ (Cyber) കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ

വിവര സാങ്കേതികത നിയമം 2000 പ്രകാരം കുട്ടി എന്നാൽ 18 വയസ്സ് തികയാത്ത വ്യക്തി എന്നാണ്. സൈബർ രംഗത്ത് നടക്കുന്ന ചൂഷണങ്ങളെ തടയുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ളതാണ് ഐ.ടി (Information Technology) നിയമം. ഐ.ടി, സൈബർ രംഗത്ത് കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ചൂഷണം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളും ശിക്ഷകളും ഈ നിയമത്തിൽ വിശദീകരിക്കുന്നു. ഐ.ടി നിയമപ്രകാരം 18 വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികളുടെ ലൈംഗികമായ പ്രവർത്തികൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുക, അതിനിടയാക്കുന്ന പ്രവർത്തി ചെയ്യുകയോ, ഓൺലൈനിലൂടെ കുട്ടികളെ അവഹേളിക്കുക, ലൈംഗിക ആഭാസരംഗങ്ങൾ റെക്കോർഡ് ചെയ്യുക ഇതെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 67 (a) പ്രകാരം 18 വയസ്സ് തികയാത്ത കുട്ടികൾ ലൈംഗിക പ്രക്രിയയിലോ പ്രവർത്തിയിലോ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രംഗങ്ങളുടെ പ്രദർശനമോ പരസ്യപ്പെടുത്തലോ നടത്തുകയോ ആയതിന് ഇടയാക്കുന്ന പ്രവർത്തി ചെയ്യുകയോ ചെയ്താൽ ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 67 (b) പ്രകാരം മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ടെക്സ്റ്റ് ഇമേജുകൾ, ഡിജിറ്റൽ ഇമേജുകൾ ശേഖരിക്കുകയോ ആവശ്യപ്പെടുകയോ വായിക്കുകയോ പരിശോധിക്കുകയോ ഡൗൺലോഡ് ചെയ്യുകയോ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയോ

പ്രചരിപ്പിക്കുകയോ കൈമാറ്റം ചെയ്യുകയോ ചെയ്താൽ ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 67(c) പ്രകാരം വിവേകിയായ ഒരാൾക്ക് അസന്തുഷ്ടി ഉണ്ടാകുന്ന തരത്തിൽ കുട്ടിയെയോ ഒന്നോ അതിലധികമോ കുട്ടികളുമായോ പ്രകടമായ ലൈംഗിക ബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടാൻ കമ്പ്യൂട്ടർ മാധ്യമം ഉപയോഗിച്ച് ചൂഷണം ചെയ്യുകയോ വശീകരിക്കുകയോ പ്രേരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്താൽ ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 67 (d) പ്രകാരം ഓൺലൈനിലൂടെ കുട്ടികളെ അവഹേളിക്കുന്നതിന് സഹായകമായി പ്രവർത്തിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്.

സെക്ഷൻ 67 (e) പ്രകാരം കുട്ടികളുമായി തന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവരുടെയോ പ്രകടമായ ലൈംഗിക ആഭാസരംഗങ്ങൾ ഏതെങ്കിലും ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമത്തിൽ റെക്കോർഡ് ചെയ്താൽ ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്.

6.4 ശിക്ഷ

കുട്ടികളുടെ അശ്ലീല ചിത്രങ്ങൾ കാണുകയോ വിതരണം ചെയ്യുകയോ സൂക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് അഞ്ച് വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും കിട്ടാവുന്ന ക്രിമിനൽ കുറ്റമാണ്. സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കെതിരായ ദൗത്യത്തിൽ കേരള പോലീസ് പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ പിന്തുണ തേടുകയാണ്. കുട്ടികളുടെ ലൈംഗികതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉള്ളടക്കം പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഗ്രൂപ്പുകൾ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടാൽ ഹൈടെക് ക്രൈം എൻക്വയറി സെൽ, സൈബർ ഡോം, സൈബർ സെൽ എന്നിവയെ അറിയിക്കാനാണ് പോലീസിന്റെ നിർദ്ദേശം.

6.4.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്ന പത്രവാർത്തകളിൽ നിന്നും ഓപ്പറേഷൻ പി-ഹണ്ട് (P-Hunt) പ്രവർത്തനങ്ങൾ കണ്ടെത്തി എഴുതുക.

-
-
-

6.5 സംഗ്രഹം

കുട്ടികൾക്കെതിരായ സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സമഗ്രമായ നടപടികളുടെ ആവശ്യകതയും ഡിജിറ്റൽ യുഗത്തിലെ ലൈംഗികചൂഷണം കാരണം കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന യാഥാർത്ഥ്യത്തെയും ഈ പാഠഭാഗത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഇന്റർനെറ്റ് വളരെയധികം പ്രയോജനപ്രദമാണെങ്കിലും, നിർഭാഗ്യവശാൽ കുട്ടികളെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്ന ഹീനമായ പ്രവർത്തികളുടെ വിളനിലമായി മാറിയിരിക്കുന്നു എന്ന് ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ കുട്ടികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു. സൈബർ കുറ്റകൃത്യത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നവർക്കെതിരെയുള്ള ശിക്ഷ വിശദീകരിക്കുന്നു.

6.6 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. ഐ.ടി. (IT) നിയമപ്രകാരം കുട്ടി എന്നു പറയുന്നത് എത്ര വയസ്സിന് താഴെയുള്ളവരാണ്?
 - a) 14
 - b) 17
 - c) 18
 - d) 21
2. ഐ.ടി. (IT) നിയമത്തിലെ ഏത് സെക്ഷൻ പ്രകാരമാണ് കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നത്?
 - a) 67(a)
 - b) 67(b)
 - c) 67(c)
 - d) 67(d)
3. സൈബർ രംഗത്ത് കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിന് വേണ്ടി കേരള പോലീസ് നടപ്പിലാക്കിയ ഓപ്പറേഷൻ ഏത് പേരിലാണ് അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്?
 - a) ഓപ്പറേഷൻ ചൈൽഡ്
 - b) ഓപ്പറേഷൻ ജുവനൈൽ
 - c) ഓപ്പറേഷൻ പി-ഹണ്ട്
 - d) ഓപ്പറേഷൻ സി-ഹണ്ട്

6.7 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

നവസാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും വെല്ലുവിളികളും എന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു ലേഖനം തയ്യാറാക്കുക.

6.8 റഫറൻസ്

Information Technology Act. (2000). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1999>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 7

സിഗരറ്റുകളും മറ്റു പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങളും (വിജ്ഞാപന നിരോധനവും വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും ഉൽപ്പാദനവും വിതരണവും നിയന്ത്രിക്കുന്ന നിയമം (COTPA) 2003

- 7.1 ആമുഖം
- 7.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 7.3 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കാൻ പാടില്ല
- 7.4 വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സമീപം വിലക്ക്
- 7.5 ശിക്ഷ
 - 7.5.1 പ്രവർത്തനം
- 7.6 സംഗ്രഹം
- 7.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 7.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 7.9 റഫറൻസ്

മേഖലകൾ

- ❖ കുട്ടി
- ❖ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സമീപം വിലക്ക്
- ❖ ശിക്ഷ

7.1 ആമുഖം

മയക്കുമരുന്ന്, മദ്യം, പുകയില ഉത്പന്നങ്ങളുടെ ഉപയോഗം എന്നിവ വളരെയധികം കുടിയിട്ടുണ്ട്. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലുള്ള പുകവലി ഒരു വ്യക്തിയുടെ ആരോഗ്യത്തെ മാത്രമല്ല സഹജീവിയുടെ കുടി ആരോഗ്യത്തെ ഹനിക്കുന്നതാണെന്ന് ശാസ്ത്രീയമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. ലഹരിവസ്തുക്കളുടെ ഉപയോഗവും വിപണനവും സമൂഹത്തിൽ ഗുരുതരമായ ആഘാതങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ കുട്ടികളെ ലഹരി മുക്തമാക്കുക പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങളിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കുക എന്നുള്ളത് പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. ലഹരിയുടെ ഉപയോഗം വ്യക്തികളെ മാത്രമല്ല ഒരു രാജ്യത്തെ തന്നെ നശിപ്പിക്കും. ലഹരിയിലേക്ക് തള്ളി വിട്ടാൽ തലമുറ നശിക്കും തലമുറകളുടെ നാശം രാജ്യത്തിന്റെ നാശത്തിലേക്ക് നയിക്കും.

പുകയില ഉത്പന്നങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും വിപണനവും നിയന്ത്രിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് കോട്പ നിയമം [Cigarette and other tobacco products (prohibition of advertisement and regulation of trade and commerce, production, supply and distribution) Act 2003] 2003-ൽ നിലവിൽ വന്നിട്ടുള്ളത്. വിദ്യാർത്ഥികളെ ലക്ഷ്യം വെച്ച് ലഹരിമാഫിയ വളർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ കുട്ടികളെ ബോധവൽക്കരിക്കാനാവശ്യമായ വിവരണങ്ങൾ ഈ പാഠഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പുകയില ഉത്പന്നങ്ങൾ വിൽപന നടത്താൻ പാടില്ല, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുസമീപം പുകയില ഉത്പന്നങ്ങൾ വിൽപന നടത്താൻ പാടില്ല എന്നിങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഈ പാഠഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

7.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. കോട്പ 2003 (COTPA) നിയമപ്രകാരം 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ളവരെയാണ് മൈനർ എന്ന് വിളിക്കുന്നതെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു.
2. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുറ്റളവിൽ ലഹരി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽപന നടത്തുന്നതിന്റെ വിലക്ക് പരിശോധിക്കുന്നു.

7.3 സെക്ഷൻ 6(a): 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കാൻ പാടില്ല

കോട്പ 2003 ഈ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 6 (a) പ്രകാരം സിഗരറ്റ്, പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിവ 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള ഏതൊരാൾക്കും വിൽപന നടത്തുകയോ ആയതിന് സൗകര്യമൊരുക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ല. പൊതുസ്ഥലത്ത് പുകവലി കർശനമായി നിരോധിക്കുന്നു. 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ലഹരിപദാർത്ഥങ്ങളോ ആരോഗ്യത്തിന് ഹാനികരമായ വസ്തുക്കളോ നൽകുന്നയാളിന്റെ പേരിൽ കേരള പോലീസ് ആക്ട് 118(i) പ്രകാരം നിയമനടപടി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്

7.4 സെക്ഷൻ 6(b): വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സമീപം വിലക്ക്

കോട്പ 2003 നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 6(b) പ്രകാരം വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 100 വാറ (91.44 മീറ്റർ) ചുറ്റളവിൽ ലഹരി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കാൻ പാടില്ല. 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ളവർക്ക് പെട്ടെന്ന് ലഭിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ ലഹരി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ കടയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല. പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങളും മറ്റും വിൽക്കാൻ അനുവാദം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള കടകളിൽ 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ലഹരിവസ്തുക്കൾ വിൽപ്പന നടത്തുന്നത് നിയമപരമായി ശിക്ഷാർഹമാണ് എന്ന സൂചന ബോർഡ് പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കണം. ഈ ബോർഡിന് 60 cm x 30 cm വലിപ്പം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

7.5 ശിക്ഷ

കോട്പ നിയമം 2003 പ്രകാരം 18 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ലഹരിവസ്തുക്കൾ വില്പന നടത്തിയാൽ മൂന്ന് വർഷം വരെ ജയിൽ ശിക്ഷയോ അല്ലെങ്കിൽ 10000 രൂപ പിഴയോ അല്ലെങ്കിൽ ഇവ രണ്ടും ഒരുമിച്ചോ ഉള്ള ശിക്ഷക്ക് അർഹമാണ്

7.5.1 പ്രവർത്തനം

കച്ചവടസ്ഥാപനങ്ങളിൽ താഴെ കാണുന്ന മാതൃകയിലുള്ള സൂചന ബോർഡ് നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ? ഇത്തരം സൂചന ബോർഡ് പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

.....

.....

.....

.....

ലഹരിയുടെ ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള മറ്റു നിയമങ്ങൾ

- കേരള പോലീസ് ആക്ട് 2012
- ബാലനീതി നിയമം 2015
- അബ്കാരി നിയമം
- എൻ.ഡി.പി.എസ്. (NDPS) നിയമം 1985

7.6 സംഗ്രഹം

2003-ലെ കോട്പ നിയമം ഇന്ത്യയിൽ പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉപഭോഗവും വിലപനയും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിൽ നിർണായക പങ്കുവഹിക്കുന്നു. സ്കൂൾ പരിസരങ്ങളിൽ 18 വയസ്സിനു താഴെ പ്രായമുള്ളവർക്ക് പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതും ഈ പ്രായത്തിലുള്ളവർ പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതും ഈ നിയമം നിയന്ത്രിക്കുന്നു. കോട്പ നിയമത്തിൽ പ്രധാനമായും വിവരിക്കുന്നത് പ്രായപൂർത്തിയാവാത്തവരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകളും സ്കൂൾ പരിസരങ്ങളിൽ പുകയില നിരോധനവുമാണ്. കുട്ടികളെ പുകയിലയുടെ ദോഷകരമായ ഫലങ്ങളിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കുകയും സ്കൂൾ പരിസരത്ത് പുകയിലരഹിത അന്തരീക്ഷം നിലനിർത്തേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം ഉറപ്പിപ്പറയുന്നു.

7.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. കോട്പ നിയമം 2003 പ്രകാരം _____ വയസ്സിന് താഴെയുള്ള വ്യക്തിക്ക് പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നൽകുന്നത് ശിക്ഷാർഹമാണ്.
 - a) 21
 - b) 20
 - c) 19
 - d) 18
2. സ്കൂൾ പരിസരത്തിന്റെ എത്ര മീറ്റർ ചുറ്റളവിൽ ലഹരി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമാണ്?
 - a) 90 മീറ്റർ
 - b) 100 മീറ്റർ
 - c) 91.44 മീറ്റർ
 - d) 101.44 മീറ്റർ

7.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പുകയില ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെതിരെ സമൂഹത്തെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ രണ്ടു മിനിറ്റ് ദൈർഘ്യമുള്ള വീഡിയോ സ്ക്രിപ്റ്റ് തയ്യാറാക്കുക.

7.9 റഫറൻസ്

Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA). (2003). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2048>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books

യൂണിറ്റ് 8

റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമം, കേരളം - 1998

- 8.1 ആമുഖം
- 8.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 8.3 റാഗിംഗ്: അർത്ഥവും നിർവചനവും
 - 8.3.1 പ്രവർത്തനം
- 8.4 റാഗിംഗ് നിരോധനം
 - 8.4.1 പ്രവർത്തനം
- 8.5 ശിക്ഷ
- 8.6 ആന്റി റാഗിംഗ് കമ്മിറ്റി
 - 8.6.1 പ്രവർത്തനം 1
 - 8.6.2 പ്രവർത്തനം 2
 - 8.6.3 പ്രവർത്തനം 3
- 8.7 സംഗ്രഹം
- 8.8 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 8.9 തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 8.10 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ റാഗിംഗ്
- ❖ റാഗിംഗ് നിരോധനം
- ❖ ശിക്ഷ
- ❖ കുറ്റവാളിയെ പുറത്താക്കാം
- ❖ വിദ്യാർത്ഥിയെ സസ്പെന്റ് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം
- ❖ ആന്റി റാഗിംഗ് കമ്മിറ്റി

8.1 ആമുഖം

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നവാഗതരെയോ ജൂനിയർ വിദ്യാർത്ഥികളെയോ അപമാനകരമായ പെരുമാറ്റത്തിന് വിധേയമാക്കുന്നതാണ് റാഗിംഗ്. സുരക്ഷിതമായ പഠന അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനായി പല രാജ്യങ്ങളും കർശനമായ റാഗിംഗ് വിരുദ്ധ നിയമങ്ങളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കേരളത്തിലെ 1998 ലെ റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമവും ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയും അറിയേണ്ടതുണ്ട്. റാഗിംഗിന്റെ ദുഷ്യഫലങ്ങളെ തടയുന്നതിനും പരിഹരിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശ്രമങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്.

റാഗിംഗ് നിർവ്വചിക്കുന്നതിനും റാഗിംഗ് തടയുന്നതിനുള്ള നിയമസംവിധാനം തിരിച്ചറിയുന്നതിനും വിദ്യാർത്ഥികളെ ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നു. റാഗിംഗിനെ കുറിച്ച് അവബോധം വളർത്താനും സംഭവങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള രീതികളും പാഠഭാഗത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. റാഗിംഗ് നിരോധനം, കലാലയത്തിന് അകത്തും പുറത്തും നടക്കുന്ന റാഗിംഗ്, റാഗിംഗിന്റെ ശിക്ഷകൾ, റാഗിംഗിന് വിധേയമായാൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടി പ്രയോഗങ്ങൾ, സ്ഥാപനമേധാവിയുടെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ എന്നിവ ഈ യൂണിറ്റിൽ വിശദീകരിക്കുന്നു.

8.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. റാഗിംഗ് എന്ന ആശയം നിർവ്വചിക്കുന്നു.
2. കേരളത്തിൽ റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിയമം തിരിച്ചറിയുന്നു.
3. റാഗിംഗ് നിരോധനം എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ അർത്ഥം വിശദീകരിക്കുന്നു.
4. റാഗിംഗിൽ ഏർപ്പെട്ടാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷ പരിശോധിക്കുന്നു.
5. റാഗിംഗിന് വിധേയമായാൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.
6. ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ റാഗിംഗ് നടന്നാൽ സ്ഥാപന മേധാവി ചെയ്യേണ്ട ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നു.

8.3 റാഗിംഗ് : അർത്ഥവും നിർവ്വചനവും

സെക്ഷൻ 2(b): റാഗിംഗ്

കേരളത്തിൽ 1998 ലെ റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 2(b) പ്രകാരം ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിയോട് ക്രമവിരുദ്ധമായി പെരുമാറുക. ഈ പെരുമാറ്റം കൂട്ടിക്ക് മാനസികവും, ശാരീരികവുമായ പീഡനം ഉണ്ടാക്കുകയോ, അതിനു സാധ്യതയുള്ളതോ, ഭയമോ, നാണക്കേടോ അല്ലെങ്കിൽ ബുദ്ധിമുട്ടോ ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രവർത്തിയെയാണ് റാഗിംഗ് എന്ന് പറയുന്നത്. താഴെ പറയുന്ന പ്രവൃത്തികളെല്ലാം റാഗിംഗിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്.

- ❖
- ❖
- ❖
- ❖

8.4 സെക്ഷൻ 3: റാഗിംഗ് നിരോധനം

കേരളത്തിൽ 1998 ലാണ് റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് വേണ്ടിയിട്ടുള്ള നിയമം നിലവിൽ വന്നത്. ഈ നിയമത്തിന്റെ പൂർണ്ണരൂപം കേരള പ്രൊഹിബിഷൻ ഓഫ് റാഗിംഗ് ആക്ട് 1998 (Kerala Prohibition of Ragging Act 1998) എന്നാണ്. റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമപ്രകാരം വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അകത്തും പുറത്തും റാഗിംഗ് കർശനമായി നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനം എന്നാൽ അറിവ് പകർന്നു നൽകുന്ന ഏതൊരു സ്ഥാപനവും ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെടും. റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 പ്രകാരമാണ് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന് അകത്തും പുറത്തും റാഗിംഗ് കർശനമായി നിരോധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ക്ലാസ്റൂമിൽ എന്നപോലെ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഹോസ്റ്റലിൽ വെച്ച് നടക്കുന്ന റാഗിംഗ് നിയമത്തിൽ ഉൾപ്പെടും. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ബസുകളിലോ മറ്റു യാത്ര സൗകര്യങ്ങളിലോ വെച്ച് നടക്കുന്ന റാഗിംഗുകൾ, കാന്റീനിൽവെച്ചോ, ഗ്രൗണ്ടിൽവെച്ചോ നടക്കുന്ന റാഗിംഗുകൾ ഇവയെല്ലാം റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ പെടുന്നതാണ്.

8.4.1 പ്രവർത്തനം

- ★ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അകത്തും, പുറത്തും നടക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള റാഗിംഗ് പ്രവൃത്തികളുടെ സന്ദർഭങ്ങൾ എഴുതുക.

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിനകത്ത് :

.....

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിനു പുറത്ത് :

.....

8.5 ശിക്ഷ

സെക്ഷൻ 4: റാഗിംഗിനുള്ള ശിക്ഷ

കേരളത്തിൽ റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അകത്തോ പുറത്തോ റാഗിംഗിന് വിധേയമാക്കിയാൽ, പ്രോത്സാഹനം നൽകിയാൽ, പ്രചാരണം നടത്തിയാൽ ആ വ്യക്തിക്ക് രണ്ടുവർഷം വരെ തടവും 10,000 രൂപ വരെ പിഴയുമാണ് ശിക്ഷ.

സെക്ഷൻ 5 : കുറ്റവാളിയെ പുറത്താക്കാം

റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 5 പ്രകാരം ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഏതൊരു വിദ്യാർത്ഥിയെയും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്ന് സ്ഥിരമായി

പുറത്താക്കണമെന്നും മൂന്നു വർഷക്കാലത്തേക്ക് വിദ്യാർത്ഥിയെ മറ്റൊരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലും പ്രവേശിക്കരുതെന്നും നിഷ്കർഷിക്കുന്നു.

കുറ്റവാളികളെ പുറത്താക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സാഹചര്യം ശ്രദ്ധിക്കൂ.

“

കോളേജിലെ റാഗിംഗ്; ഒരു വിദ്യാർത്ഥി അറസ്റ്റിൽ, ആറു വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സസ്പെൻഷൻ. ഒന്നാം വർഷ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ താടി മുറിച്ചതിനാണ് മൂന്നാം വർഷ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കെതിരെ കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തത്. തുടർന്ന് പോലീസ് ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കി റിമാൻഡ് ചെയ്തു. സംഭവമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 6 പേരെ കോളേജിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കുകയും ഇനിയൊരു അറിയിപ്പ് ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ കാമ്പസിൽ പ്രവേശിക്കരുതെന്ന് പ്രിൻസിപ്പാൾ ഉത്തരവ് ഇറക്കുകയും ചെയ്തു. കോടതി വിധി പ്രകാരം അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ട വിദ്യാർത്ഥി കുറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തിയതിനാൽ സ്ഥാപനത്തിൽനിന്ന് സ്ഥിരമായി പുറത്താക്കി. ബഹു. കോടതി വിധി പ്രകാരം വിദ്യാർത്ഥിയെ മൂന്ന് വർഷത്തേക്ക് മറ്റൊരു വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനത്തിലും പ്രവേശനം നൽകരുതെന്നും വിധി പ്രസ്താവിച്ചു.

”

സെക്ഷൻ 6 : വിദ്യാർത്ഥിയെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ റാഗിങ്ങിന് വിധേയമായാൽ സ്ഥാപനത്തിന്റെ മേധാവിക്ക് പരാതി നൽകാം. റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 6 പ്രകാരം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കോ മാതാപിതാക്കൾക്കോ രക്ഷിതാവിനോ അധ്യാപകനോ സ്ഥാപനമേധാവിക്ക് പരാതി നൽകാനുള്ള വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. സ്ഥാപന മേധാവി ഏഴ് ദിവസത്തിനകം ലഭിച്ച പരാതിയുടെ സത്യവസ്ഥ അന്വേഷിക്കുകയും സത്യമാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ നിയമവിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുട്ടിയെ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നും സസ്പെൻഡ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തുടർന്ന് ലഭിച്ച പരാതി സ്ഥാപന മേധാവി സ്ഥാപനം നിലനിൽക്കുന്ന പ്രദേശത്തെ പോലീസിന് കൈമാറണം. സ്ഥാപനമേധാവിക്ക് ലഭിച്ച പരാതിയിൽ സത്യമില്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ പരാതിക്കാരനെ ഈ വിവരം രേഖാമൂലം അറിയിക്കേണ്ടതുമാണ്. സ്ഥാപന മേധാവിക്ക് ലഭിച്ച പരാതിയിൽ ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാതിരുന്നാൽ സ്ഥാപന മേധാവി കുറ്റകൃത്യത്തിന് പ്രേരണ ചെയ്യാതി എന്ന് കരുതാവുന്നതാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ രണ്ട് വർഷം വരെയുള്ള തടവു ശിക്ഷയും 10000 രൂപ വരെയുള്ള പിഴയുമാണ് ശിക്ഷ.

8.6 ആന്റി റാഗിംഗ് കമ്മിറ്റി

റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീം കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ താഴെപ്പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ആന്റി റാഗിംഗ് കമ്മിറ്റി ഉണ്ടായിരിക്കണം. സ്ഥാപനത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ആന്റി റാഗിംഗ് കമ്മിറ്റിയിൽ പോലീസ് പ്രതിനിധികൾ, പ്രാദേശിക മാധ്യമങ്ങൾ, എൻജിങ്, അധ്യാപക പ്രതിനിധികൾ, രക്ഷിതാക്കളുടെ പ്രതിനിധികൾ, ഒന്നാംവർഷ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രതിനിധികൾ,

അനധ്യാപക ജീവനക്കാരുടെ പ്രതിനിധികൾ എന്നിവർ ഉണ്ടായിരിക്കണം. സ്ഥാപനത്തിന്റെ തലവനായിരിക്കണം ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടത്.

8.6.1 പ്രവർത്തനം 1

★ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയെ റാഗിങ്ങിന് വിധേയമാക്കിയാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷയും സ്ഥാപന മേധാവി പരാതി കിട്ടിയിട്ടും ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാതിരുന്നാൽ ലഭിക്കുന്ന ശിക്ഷയും തരംതിരിച്ച് പട്ടികപ്പെടുത്തുക

വിദ്യാർത്ഥിയെ റാഗിങ്ങിന് വിധേയമാക്കിയാൽ	സ്ഥാപന മേധാവി പരാതി കിട്ടിയിട്ടും ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാതിരുന്നാൽ

8.6.2 പ്രവർത്തനം 2

★ നിങ്ങൾ റാഗിങ്ങിന് വിധേയമായി എന്ന് കരുതുക. താഴെ നൽകിയിട്ടുള്ള ഭാഗത്ത് ഒരു പരാതി തയ്യാറാക്കുക

From

.....

To

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

പേരും/ഒപ്പും

8.6.3 പ്രവർത്തനം 3

- ★ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ റാഗിംഗ് നടന്നു എന്ന വിവരം സ്ഥാപന മേധാവിക്ക് ലഭിച്ചാൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികൾ ശരിയായ ക്രമത്തിൽ ആദ്യം വരേണ്ടതിന്റെ നേരെ A എന്ന ക്രമത്തിൽ A,B, C, D അടയാളപ്പെടുത്തുക.

നിയമവിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുട്ടിയെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്യുക	
സത്യമല്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ പരാതിക്കാരനെ രേഖാമൂലം അറിയിക്കുക	
പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വിവരമറിയിക്കുക	
ഏഴ് ദിവസത്തിനകം സത്യാവസ്ഥ അന്വേഷിക്കുക	

8.7 സംഗ്രഹം

കലാലയങ്ങളിൽ റാഗിംഗ് വർദ്ധിച്ചുവരുന്നത് തടയുന്നതിനും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും കർശനമായ നടപടികൾ നിലവിൽ വന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനായി റാഗിംഗിന്റെ നിർവ്വചനവും അടിസ്ഥാന ആശയങ്ങളും വിശദാംശങ്ങളും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. റാഗിംഗ് നിരോധനം ശക്തമായ റാഗിംഗ് വിരുദ്ധ നിയമങ്ങളിലൂടെയും മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളിലൂടെയും നടപ്പിലാക്കുന്നു. എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളുടെയും സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് റാഗിംഗിനുള്ള ശിക്ഷകൾ ശക്തിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. റാഗിംഗ് തടയുന്നതിനും മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും സ്ഥാപനമേധാവികളെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വളർച്ചയും സുരക്ഷിതത്വവും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്ന മാനുവൽ കലാലയ അന്തരീക്ഷം വളർത്തിയെടുക്കാൻ 1998 ലെ റാഗിംഗ് നിരോധന നിയമം ഉപകാരപ്രദമാണ്.

8.8 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

1. കേരളത്തിൽ റാഗിംഗ് തടയുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിയമം ഏത്?
 - a) കേരള പ്രൊഫിബിഷൻ ഓഫ് റാഗിംഗ് ആക്ട്
 - b) പ്രൊഫിബിഷൻ ഓഫ് റാഗിംഗ് ആക്ട്
 - c) ആന്റി റാഗിംഗ് ആക്ട്
 - d) റാഗിംഗ് ആക്ട്
2. കേരളത്തിൽ റാഗിംഗ് തടയുന്നതിനുള്ള നിയമം നിലവിൽ വന്ന വർഷം ഏത്?
 - a) 1997
 - b) 1998
 - c) 1999
 - d) 2000

3. ഒരു വിദ്യാർത്ഥി രാഗിങ്ങിന് വിധേയമായാൽ പരാതി നൽകേണ്ടത് ആർക്കാണ്?

- a) ക്ലാസ് ടീച്ചർ
- b) സ്ഥാപനമേധാവി
- c) പോലീസ്
- d) സ്കൂൾ ലീഡർ

8.9 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

രാഗിങ്ങുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പത്രക്കുറിപ്പുകൾ ശേഖരിച്ച് കൊളാഷ് നിർമ്മിച്ച് ക്ലാസ് രൂമിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുക.

8.10 റഫറൻസ്

Kerala Prohibition of Ragging Act. (1998). Government of Kerala. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9312>

Kambisseri.S (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

യൂണിറ്റ് 9

വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം 2009

- 9.1 ആമുഖം
- 9.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ
- 9.3 അടിസ്ഥാന നിർവചനങ്ങൾ
- 9.4 സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശം
 - 9.4.1 പ്രവർത്തനം
- 9.5 വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഡ്മിഷൻ : നടപടിക്രമം
 - 9.5.1 പ്രവർത്തനം
- 9.6 സംഗ്രഹം
- 9.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ
- 9.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 9.9 റഫറൻസ്

ആശയങ്ങൾ

- ❖ കുടി
- ❖ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം
- ❖ ബാലാവകാശ കമ്മീഷൻ
- ❖ സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം
- ❖ സ്കൂൾ മാറ്റത്തിനുള്ള അവകാശം
- ❖ അഡ്മിഷൻ
- ❖ ശാരീരിക ശിക്ഷ/മാനസിക പീഡനം

9.1 ആമുഖം

2009 ഓഗസ്റ്റ് 4 ന് ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം പാസാക്കി. ഇന്ത്യയിൽ 6 മുതൽ 14 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സൗജന്യവും നിർബന്ധിതമായ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകണമെന്ന് ഈ നിയമം പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ ആർട്ടിക്കിൾ 21 എ പ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ 2010 ഏപ്രിൽ 1-ന് ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതോടെ എല്ലാ കുട്ടികളുടെയും വിദ്യാഭ്യാസം മൗലികാവകാശമാക്കുന്ന 135 രാജ്യങ്ങളിൽ ഒന്നായി ഇന്ത്യ മാറി. വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമത്തിൽ കുട്ടി എന്ന് പറയുന്നത് എത്ര വയസ്സിന് ഇടയിൽ ഉള്ളവരാണെന്നും, അഡ്മിഷൻ സമയങ്ങളിൽ കുട്ടികളിൽ നിന്ന് ഡോണേഷൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ വാങ്ങുവാൻ പാടില്ല എന്നും, കുട്ടികളെ ശാരീരിക ശിക്ഷകളിൽ നിന്നും മാനസിക പീഡനങ്ങൾ നിന്നും മാറ്റി നിർത്തണമെന്നും വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. മുകളിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമത്തിലെ പ്രധാന വസ്തുതകൾ ഈ പാഠഭാഗത്തിലൂടെ വിശദീകരിക്കുന്നു.

9.2 പഠനനേട്ടങ്ങൾ

പഠിതാവ്;

1. വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമത്തിലെ അടിസ്ഥാന നിർവചനങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നു
2. സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശത്തെ വിലയിരുത്തുന്നു
3. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശാരീരിക ശിക്ഷകളും മാനസിക പീഡനങ്ങളും നിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് കുട്ടി വിശകലനം ചെയ്യുന്നു

9.3 അടിസ്ഥാന നിർവചനങ്ങൾ

കുട്ടി: 6 മുതൽ 14 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള ഒരു ആൺകുട്ടി അല്ലെങ്കിൽ പെൺകുട്ടി എന്നർത്ഥമാക്കുന്നു

പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം: ഒന്നാം ക്ലാസ് മുതൽ എട്ടാം ക്ലാസ് വരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം എന്നതാണ്

സ്കൂൾ: പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും അംഗീകൃത സ്കൂൾ എന്നതാണ്

ബാലാവകാശ കമ്മീഷൻ: കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി സംസ്ഥാന തലത്തിലുള്ള കമ്മീഷൻ.

9.4 സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം

വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം 2009 പ്രകാരം 6 മുതൽ 14 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള ഓരോ കുട്ടിക്കും പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കുന്നത് വരെ സമീപപ്രദേശത്തെ ഒരു സ്കൂളിൽ സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്

അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. ലിംഗഭേദം, ജാതി, മതം, കുടുംബ വരുമാനം എന്നിവ പരിഗണിക്കാതെ ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ കുട്ടിക്കും ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഈ നിയമം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഈ നിയമം സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമായ പങ്കു വഹിക്കാനുണ്ട്. ജനനം മുതൽ 14 വയസ്സു വരെയുള്ള എല്ലാ കുട്ടികളുടെയും കണക്കെടുപ്പും അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും ഉറപ്പു വരുത്തൽ, പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം 18 വയസ്സുവരെ ഉറപ്പു വരുത്തൽ, സ്കൂളുകൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഭൗതികസൗകര്യങ്ങളും പഠനസൗകര്യങ്ങളും നൽകി മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, സ്കൂളുകൾ ലഭ്യമല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിലെ കുട്ടികൾക്ക് സ്കൂളിലേക്കുള്ള വാഹന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തൽ തുടങ്ങിയവയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ട പ്രധാന ചുമതലകൾ.

താഴെപ്പറയുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തിലും കുട്ടിക്ക് പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം നിഷേധിക്കാൻ പാടില്ല

- സാമൂഹ്യമായും വിദ്യാഭ്യാസമായും പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട കുട്ടികൾക്ക്
- സാംസ്കാരികമായോ സാമ്പത്തികമായോ പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട കുട്ടികൾക്ക്
- ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായോ ഭാഷാപരമായോ പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട കുട്ടികൾക്ക്
- കുറഞ്ഞ വാർഷിക വരുമാനമുള്ള മാതാപിതാക്കളുടെ കുട്ടികൾക്ക്.

സ്കൂളിൽ ചേർത്തിട്ടില്ലാത്ത അല്ലെങ്കിൽ സ്കൂൾ പഠനം പൂർത്തീകരിക്കാത്ത കുട്ടി

ആറ് വയസ്സിന് മുകളിൽ പ്രായമുള്ള നിങ്ങളുടെ ഒരു കുട്ടുകാരന്/കുട്ടുകാരിക്ക് സ്കൂളിൽ പഠിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല അല്ലെങ്കിൽ സ്കൂളിൽ ചേർത്തെങ്കിലും പഠനം പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് കരുതുക. ഈ കുട്ടുകാരന്റെ തുടർപഠനം നടത്തുന്നതിനുള്ള കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങൾക്ക് അറിയേണ്ടേ?

മുകളിൽ പറഞ്ഞ നിങ്ങളുടെ കുട്ടുകാരിക്ക്/കുട്ടുകാരന് കുട്ടിയുടെ പ്രായത്തിന് യോജിച്ച ക്ലാസിൽ ചേർക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ പഠനം കൂടുതൽ ലളിതമാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രത്യേക പരിശീലനം കിട്ടുന്നതിനുള്ള അവകാശം കൂടി നിങ്ങളുടെ കുട്ടുകാരിക്ക്/കുട്ടുകാരന് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. എന്നു മാത്രമല്ല 14 വയസ്സിനു ശേഷവും പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കുന്നത് വരെ സൗജന്യ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അർഹത നിങ്ങളുടെ കുട്ടുകാരിക്ക്/കുട്ടുകാരന് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

സ്കൂൾ മാറ്റത്തിനുള്ള അവകാശം

ഒരു സ്കൂളിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിക്ക് പഠനം പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിക്കാത്ത അവസ്ഥ വന്നാൽ എന്താണ് ചെയ്യുക?

അത്തരത്തിലുള്ള നിങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരെ ഈ നിയമം എങ്ങനെയാണ് സഹായിക്കുന്നത്?

- പഠനം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഏതൊരു സ്കൂളിലേക്കും മാറ്റം നേടുന്നതിനുള്ള അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കും.
- മാറ്റം ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനകത്തോ പുറത്തോ ഉള്ള ഏത് സ്ഥാപനത്തിലേക്കും നേടുന്നതിനുള്ള അവകാശം കുട്ടിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.
- സ്കൂൾ മാറ്റം ആവശ്യമുള്ള കുട്ടിക്ക് ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ TC നൽകേണ്ടതാണ്
- TC ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള കാലതാമസം കുട്ടിക്ക് സ്കൂളിൽ പ്രവേശനം നിഷേധിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു കാരണമാകാൻ പാടില്ല.
- TC നൽകുന്നതിന് കാലതാമസം ഉണ്ടാക്കുന്ന സ്ഥാപന മേധാവികളെതിരെ അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതായിരിക്കും.

9.4.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ തന്നിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകൾ ശരിയായി വായിച്ചുനോക്കി തെറ്റ് / ശരി എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുക

No.	പ്രസ്താവന	തെറ്റ് / ശരി
1.	ഒന്നാം ക്ലാസ് മുതൽ പ്ലസ് ടു ക്ലാസ് വരെയുള്ള പഠനം സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവമാണ്	
2.	കേരളത്തിലെ ഒരു സ്കൂളിൽ അഞ്ചാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിക്ക് കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് തുടർപഠനത്തിന് സ്കൂൾ മാറ്റത്തിനുള്ള അവകാശം ലഭ്യമാണ്.	
3.	വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം ഉറപ്പു നൽകുന്നത് 6 മുതൽ 14 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് മാത്രമാണ്	
4.	നാലാം ക്ലാസിൽ പഠനം നിർത്തിയ ഒരു കുട്ടിക്ക് പിന്നീട് രണ്ട് വർഷത്തിനുശേഷം ആ കുട്ടിയുടെ പ്രായത്തിന് യോജിച്ച ക്ലാസിൽ ചേർന്ന് പഠിക്കാൻ സാധിക്കില്ല.	

9.5 വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഡ്മിഷൻ : നടപടിക്രമം

പ്രധാന വസ്തുതകൾ

- ഒരു കുട്ടിയെ സ്കൂളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള തലവരി പ്പണം (Capitation Fee) വാങ്ങാൻ പാടില്ല
- കുട്ടിയെ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള സ്ക്രീനിങ്ങ് ടെസ്റ്റ് നടത്താൻ പാടില്ല
- കുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കളെയോ രക്ഷാകർത്താവിനെയോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള സ്ക്രീനിങ്ങ് നടത്താൻ പാടില്ല

- ഏതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനം തലവരിപ്പണം (Capitation Fee) വാങ്ങിയാൽ വാങ്ങിയതിന്റെ പത്തിരട്ടി വരെ ആകാവുന്ന പിഴയോടുകൂടി ശിക്ഷിക്കപ്പെടും
- ഒരു കുട്ടിയെ അഡ്മിഷന്റെ ഭാഗമായി സ്ക്രീനിങ്ങിന് വിധേയമാക്കിയാൽ താഴെപ്പറയുന്ന ശിക്ഷ ലഭിക്കുന്നതാണ്
 1. ആദ്യ നിയമലംഘനത്തിന് 25,000 രൂപ വരെ പിഴ
 2. പിന്നീടുള്ള ഓരോ ലംഘനത്തിനും 50,000 രൂപ വരെ ആകാവുന്ന പിഴ
- പ്രവേശനത്തിനുള്ള പ്രായത്തിന്റെ തെളിവിലേക്കായി ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിലോ മറ്റോ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്
- പ്രായത്തിനുള്ള തെളിവിന്റെ കുറവു കാരണം ഒരു കുട്ടിക്കും സ്കൂളിൽ പ്രവേശനം നിഷേധിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല
- സ്കൂളിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ച ഒരു കുട്ടിയെയും പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കുന്നത് വരെ ഒരു ക്ലാസിൽ തന്നെ നിലനിർത്തുവാനോ സ്കൂളിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കുവാനോ പാടുള്ളതല്ല
- കുട്ടികളെ ശാരീരികമായ ശിക്ഷയ്ക്കോ മാനസികമായ പീഡനത്തിനോ വിധേയനാക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

9.5.1 പ്രവർത്തനം

താഴെ നൽകിയിട്ടുള്ള പ്രസ്താവനകളിലെ തെറ്റ്/ശരി കണ്ടെത്തുക.

No.	പ്രസ്താവന	തെറ്റ് / ശരി
1.	സ്കൂളിലെ അഡ്മിഷൻ സമയത്ത് കുട്ടിയെയും മാതാപിതാക്കളെയും സ്ക്രീനിൽ ടെസ്റ്റ് നടത്തണം	
2.	ഓരോ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും താല്പര്യത്തിനനുസരിച്ച് അഡ്മിഷൻ സമയത്ത് ക്യാപ്പിറ്റേഷൻ ഫീസ് വാങ്ങാവുന്നതാണ്	
3.	ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ കുട്ടികൾക്ക് സ്കൂളിൽ അഡ്മിഷൻ നിഷേധിക്കുന്നതാണ്	
4.	പഠനത്തിൽ പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന കുട്ടികളെ അടുത്ത അധ്യയന വർഷവും അതേ ക്ലാസ്സിൽ തന്നെ നിർത്തുന്നതാണ്.	

9.6 സംഗ്രഹം

ഇന്ത്യയിൽ 2009-ൽ നടപ്പിലാക്കിയ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം (RTE) 6 നും 14 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ള എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള ഒരു സുപ്രധാന നിയമനിർമ്മാണമാണ്. ഈ നിയമം വിദ്യാഭ്യാസത്തെ ഒരു മൗലികാവകാശമായി അംഗീകരിക്കുകയും തടസ്സങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം

ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന-ജില്ലാ തലങ്ങളിൽ ബാലാവകാശ സംരക്ഷണത്തിനായി അഡ്മിഷൻ കമ്മീഷനുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. RTE നിയമത്തിലെ പ്രധാന വ്യവസ്ഥകളിലൊന്ന്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വിഭജനം നികത്തുന്നതിനും എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും തുല്യ അവസരങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമാണ് ഈ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമീപനം രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും വിവേചനരഹിതമായ ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം അവർക്ക് ലഭ്യമാണെന്നും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഈ വ്യവസ്ഥകൾ നിർണായക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു.

9.7 അവലോകന ചോദ്യങ്ങൾ

താഴെ കൊടുത്ത ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക.

1. 6 മുതൽ 14 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ഏതുതരത്തിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസമാണ് RTE ആക്ട് ഉറപ്പു നൽകുന്നത്.
2. സ്കൂൾതലത്തിൽ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന് പറയുന്നത്.....ക്ലാസ് മുതൽക്ലാസ്സ് വരെയാണ്
3. ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന് 50,000 രൂപ പിഴ ഈടാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഏത് തരത്തിലുള്ള അച്ചടക്കലംഘനമാണ് ആ സ്ഥാപനം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്.

9.8 തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

2022-23, 2023-24 അധ്യയന വർഷങ്ങളിൽ കേരളത്തിലും ബീഹാറിലും ഒന്നാം ക്ലാസിലേക്ക് ചേർത്ത കുട്ടികളുടെ എണ്ണം താരതമ്യം ചെയ്ത് പട്ടിക തയ്യാറാക്കുക

9.9 റഫറൻസ്

Right of Children to Free and Compulsory Education (RTE) Act. (2009). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2086>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

അവലോകന ചോദ്യങ്ങളുടെ ഉത്തരങ്ങൾ

യൂണിറ്റ് 1

1. നിർഭയ സംഭവം
2. 2015
3. ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം

യൂണിറ്റ് 2

1. ജീവപര്യന്തം വരെ തടവും പിഴയും
2. 2012
3. ഒരു വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ

യൂണിറ്റ് 3

1. ജൂൺ 12
2. 18
3. 14

യൂണിറ്റ് 4

1. 2007
2. പുരുഷന് 18 വയസ്സും സ്ത്രീക്ക് 18 വയസ്സും തികയാത്തതുവരേ
3. ആൺകുട്ടി 21, പെൺകുട്ടി 18

യൂണിറ്റ് 5

1. 18
2. 1000 രൂപ പിഴയും മൂന്നുമാസത്തേക്ക് ലൈസൻസ് റദ്ദ് ചെയ്യും.

യൂണിറ്റ് 6

1. 18
2. 67 (b)
3. ഓപ്പറേഷൻ പി-എണ്ട്

യൂണിറ്റ് 7

1. 18
2. 91.44 മീറ്റർ

യൂണിറ്റ് 8

1. കേരള പ്രൊഫിബിഷൻ ഓഫ് റാഗിംഗ് ആക്ട്
2. 1998
3. സ്ഥാപനമേധാവി

യൂണിറ്റ് 9

1. സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം
2. ഒന്നാം ക്ലാസ് മുതൽ എട്ടാം ക്ലാസ് വരെ വരെ
3. ഒന്നിലധികം തവണ സ്കൂളുകളിൽ അഡ്മിഷന്റെ ഭാഗമായി സ്ക്രീനിങ് ടെസ്റ്റ് നടത്തി

പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഉത്തരങ്ങൾ

യൂണിറ്റ് 1

പ്രവർത്തനം 1.3.2

പ്രസ്താവനകൾ	CCL / CNCP
വീട്ടിലെ പ്രയാസം കാരണം പടക്ക നിർമ്മാണ ജോലിക്ക് പോകുന്ന നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി	CNCP
നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി അയൽവാസിയുടെ വീട്ടിൽനിന്ന് ഒരു മൊബൈൽ ഫോൺ മോഷണം ചെയ്തു.	CCL
മാനസിക ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി	CNCP
നിങ്ങൾ സ്കൂളിലേക്ക് വരുന്ന സമയത്ത് ക്ലാസിലെ മൂന്ന് വിദ്യാർത്ഥികൾ ഒരു ഇരുചക്ര വാഹനത്തിൽ അമിതവേഗതയിൽ അശ്രദ്ധമായ രീതിയിൽ വാഹനം ഓടിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു	CCL
സുഹൃത്തിന്റെ സഹോദരിയോട് മോശമായി പെരുമാറിയ യുവാവിനെ സുഹൃത്ത് വടികൊണ്ട് തലക്കടിച്ചു പരിക്കേൽപ്പിച്ചു	CCL

പ്രവർത്തനം 1.4.1

- 8A ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയെ കുട്ടികളുടെ കോടതിയിലാണ് വിചാരണ നടത്തേണ്ടത് - ശരിയാണ്.
- സംഭവത്തിൽ പരിക്ക് പറ്റിയ കുട്ടിയെയും സംഭവത്തിന് സാക്ഷികളായ കുട്ടികളെയും കുട്ടികളുടെ കോടതിയിലാണ് വിചാരണ നടത്തുക - ശരിയാണ്.

പ്രവർത്തനം 1.5.1

ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം	ശ്രദ്ധയും പരിചരണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം
ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം	കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് ആരോപണ വിധേയരായ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം
സ്പെഷ്യൽ ഹോം	കുറ്റം ചെയ്തുവെന്ന് കണ്ടെത്തിയ കുട്ടികളെ പാർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലം

പ്രവർത്തനം 1.6.1

- കുട്ടിയുടെ പേര്, കുട്ടിയുടെ പിതാവിന്റെ പേര്, കുട്ടി പഠിക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ, ഫോട്ടോ, etc.

യൂണിറ്റ് 2

പ്രവർത്തനം 2.3.1

No.	പ്രസ്താവന	തെറ്റ് / ശരി
1	പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പോക്സോ നിയമത്തെക്കുറിച്ച് അവബോധം ഉണ്ടാകണമെന്ന് പോക്സോ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 43 പരാമർശിക്കുന്നു.	ശരി
2	പോക്സോ നിയമപ്രകാരം 16 വയസ്സിന് താഴെ പ്രായമുള്ളവരെയെന്ന് കുട്ടി എന്ന് വിളിക്കുന്നത്	തെറ്റ്
3	പോക്സോ നിയമം നിലവിൽ വന്നത് 2012 ലാണ്	ശരി
4	പോക്സോ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കുറ്റകൃത്യം ഒരു കുട്ടി ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ബാലനീതി നിയമം 2015 പ്രകാരമാണ് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടത്	ശരി
5	ലൈംഗിക പീഡനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ കുട്ടിയോട് ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ വനിതാ പോലീസ് ഓഫീസർ യൂണിഫോം ധരിച്ചിരിക്കണം	തെറ്റ്

പ്രവർത്തനം 2.4.1

പത്രവാർത്തകൾ	കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം
കുട്ടികളോട് അശ്ലീല ആസക്തിയിൽ കേരളം; നമ്മുടെ ഓമനകളെ നോട്ടമിട്ട് 'പോൺ മാഫിയ'	കുട്ടികളുടെ അശ്ലീലം
Arrest നഗരത്തിലൂടെ അമ്മക്കൊപ്പം നടന്നു പോയ 10 വയസ്സുകാരിയെ പിടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമം; മധ്യ വയസ്കൻ പിടിയിൽ	ലൈംഗിക അതിക്രമം
Pocso Case ആൺകുട്ടിയെ ലൈംഗികമായി പിടിപ്പിച്ചു; കൊല്ലത്ത് 58കാരൻ അറസ്റ്റിൽ	ലൈംഗിക അതിക്രമം
പതിനഞ്ചുകാരിയെ സ്കൂളിൽവെച്ച് നിരവധി തവണ പിടിപ്പിച്ച പയ്യൻ അറസ്റ്റിൽ	കുടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗിക അതിക്രമം
സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാപകപരിശോധന; കുട്ടികളുടെ അശ്ലീലചിത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ച 15 പേർ അറസ്റ്റിൽ	ലൈംഗിക ചിത്രീകരണ വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കുക
വിദ്യാർഥിനിക്ക് മുന്നിൽ റോഡിൽ നഗ്നതാ പ്രദർശനം; യുവാവ് അറസ്റ്റിൽ	ലൈംഗിക പീഡനം

പ്രവർത്തനം 2.4.2

ലൈംഗിക പീഡനം	മൂന്ന് വർഷം വരെ തടവും ഒപ്പം പിഴയും ശിക്ഷയായി വിധിക്കാം
ലൈംഗികാതിക്രമം	അഞ്ചുവർഷം വരെ തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
കുടുതൽ രൂക്ഷമായ ലൈംഗികാതിക്രമം	ഏഴ് വർഷം വരെ തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമം	ജീവപര്യന്തം തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
കുടുതൽ രൂക്ഷമായ ആഴ്ന്നിറങ്ങൽ ലൈംഗികാതിക്രമം	ജീവപര്യന്തം തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
ലൈംഗിക ചിത്രീകരണ വസ്തുക്കൾ ശേഖരിച്ചുവയ്ക്കുക	മൂന്നുവർഷം വരെ തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും
അശ്ലീല ചിത്രീകരണം	അഞ്ചുവർഷം മുതൽ ജീവപര്യന്തം വരെയോകാവുന്ന തടവും പിഴയും ശിക്ഷയായി ലഭിക്കും

പ്രവർത്തനം 2.5.1

കുട്ടിയെ വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിയുന്ന രീതിയിലുള്ള വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ല.

യൂണിറ്റ് 3

പ്രവർത്തനം 3.3.1

2002 മുതലാണ് ബാലവേല വിരുദ്ധദിനം ആചരിച്ചുവരുന്നത്.

- ബാലവേല വിരുദ്ധദിനമായി ആചരിക്കുന്നത് ജൂൺ 12-നാണ്.
- ബാലവേല ഇല്ലാതാക്കുകയാണ് ഈ ദിനത്തിന്റെ ആചരണത്തിലൂടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

പ്രവർത്തനം 3.4.1

നമ്പർ	പേര്	വയസ്സ്	കുട്ടി	കൗമാരക്കാർ
1	ഫൈസാൻ	13	കുട്ടി	
2	ഹാഷിമി	17		കൗമാരക്കാർ
3	ഫിഷ	14	കുട്ടി	
4	ആശ	15		കൗമാരക്കാർ
5	തമന്ന	12	കുട്ടി	

പ്രവർത്തനം 3.5.1

താഴെ നൽകിയ പത്രവാർത്ത വായിച്ച് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം കണ്ടെത്തുക.

1. കൈലാസ് സത്യാർത്ഥി
2. സമാധാനത്തിനുള്ള നൊബേൽ സമ്മാനം
3. ബാലവേലകളിൽ നിന്ന് നിരവധി കുട്ടികളെ മോചിപ്പിച്ചു.
4. ബജ്‌പൻ ബച്ചാവോ ആന്ദോളൻ
5. ഖനി, പടക്ക നിർമ്മാണശാല.

പ്രവർത്തനം 3.7.1

	ആശയങ്ങൾ	ശരി	തെറ്റ്
1	കൗമാരക്കാർക്ക് ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസം പൂർണ്ണ അവധി നൽകണം	✓	
2	കൗമാരക്കാർക്ക് ഒരു ദിവസം തുടർച്ചയായി ഏഴുമണിക്കൂർ ജോലി		x
3	കൗമാരക്കാർക്ക് രാവിലെ എട്ടുമണി മുതൽ രാത്രി 10 മണി വരെ ജോലി ചെയ്യാം		x
4	കൗമാരക്കാരെ വ്യത്യസ്ത സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഒരേസമയം ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കാം		x
5	കൗമാരക്കാരെ അധികസമയമായി ഒരു മണിക്കൂർ ജോലി ചെയ്യിപ്പിക്കാം		x

യൂണിറ്റ് 4

പ്രവർത്തനം 4.3.1

ക്രമ നമ്പർ	അംഗങ്ങൾ	വയസ്സ്	മൈനർ ആണോ?	വിവാഹപ്രായം ആയിട്ടുണ്ടോ?
1.	അച്ഛൻ	45	-	ഉണ്ട്
2.	അമ്മ	40	-	ഉണ്ട്
3.	ചേട്ടൻ	20	അതെ	-
4.	ചേച്ചി	18	-	ഉണ്ട്
5.	അനിയൻ	15	അതെ	-

പ്രവർത്തനം 4.4.1

ക്രമ നമ്പർ	വിവാഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം	സാധുവാണ്	അസാധുവാണ്
1.	18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും 20 വയസ്സ് തികയാത്ത പെൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം	-	അസാധു
2.	21 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ പെൺകുട്ടിയും 21 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത ആൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം	സാധുവാണ്	-
3.	21 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ പെൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം	സാധുവാണ്	-
4.	18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും പെൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		അസാധു
5.	17 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ പെൺകുട്ടിയും ഇരുപത്തിയൊന്ന് വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ആൺകുട്ടിയും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം		അസാധു

പ്രവർത്തനം 4.5.1

വിവാഹം നടത്തിയ മാതാപിതാക്കളും വരനും എതിരെയും അതിന് സഹായം ചെയ്തുകൊടുത്ത മറ്റുള്ളവരും ശിക്ഷക്ക് അർഹരാണ്.

യൂണിറ്റ് 5

പ്രവർത്തനം 5.3.1

- ഡ്രൈവിംഗ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാൻ സാധിക്കുന്ന ഒരാൾ കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- വാഹനത്തിൽ നിർബന്ധമായും 'L' ബോർഡ് ഉണ്ടായിരിക്കണം.

പ്രവർത്തനം 5.4.1

- ഹെൽമറ്റ് ധരിക്കുക.
- സീറ്റ്ബെൽറ്റ് ധരിക്കുക.
- കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ബൈക്കിൽ പിറകിൽ ഇരിക്കുന്നവർ ഹെൽമറ്റ് ധരിക്കുക.
- പിറകിലെ യാത്രക്കാർ സീറ്റ്ബെൽറ്റ് ധരിക്കുക.
- വേഗത കുറച്ച് വാഹനം ഓടിക്കുക.

പ്രവർത്തനം 5.5.1

- 25 വയസ്സാകുന്നതുവരെ ലൈസൻസ് നൽകില്ല.
- വാഹനത്തിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഒരു വർഷത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യും.
- വാഹനത്തിന്റെ ഉടമക്കെതിരെ കേസ് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യും.

യൂണിറ്റ് 6

പ്രവർത്തനം 6.4.1

- കുട്ടികളുടെ അശ്ലീല ചിത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചതിന് നിരവധി പേരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു.
- കുട്ടികളുടെ നഗ്നചിത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ച സംഘം പിടിയിൽ.
- കേരള പോലീസിന്റെ സൈബർ വിഭാഗം നിരവധി പരിശോധന നടത്തിയതിൽ ലാപ്ടോപ്പുകളും മൊബൈൽ ഫോണുകളും പിടിച്ചെടുത്തു.

യൂണിറ്റ് 7

പ്രവർത്തനം 7.5.1

- കുട്ടികളിലെ ലഹരിയുടെ ഉപയോഗം ഇല്ലാതാക്കുക. കുട്ടികളുടെ വ്യക്തിത്വ വളർച്ചക്ക് അനുകൂലമായ സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുക. മറ്റുള്ളവർ കുട്ടികളെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുക.

യൂണിറ്റ് 8

പ്രവർത്തനം 8.3.1

- സഹപാഠിയുടെ മുടി മുറിച്ചു.
അന്യായമായി തടഞ്ഞുവെച്ചു.
വ്യക്തിഹത്യ നടത്തി.
ഷൂ കയ്യിൽ പിടിപ്പിച്ച് വരാന്തയിലൂടെ നടത്തി.
ക്രൂരമർദ്ദനം.
കർണപടം പൊട്ടി
നിലം തുടയ്ക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു.
ബൈക്ക് ഓടിക്കുന്നത് അഭിനയിച്ചുകാണിക്കുക.
ക്ലോസറ്റ് വൃത്തിയാക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു.
ഭീഷണിപ്പെടുത്തി ഉപദ്രവിച്ചു.
ഞരമ്പ് മുറിക്കുമെന്നുപറഞ്ഞ് ഭീഷണി.
കെട്ടിടത്തിന്റെ മുകളിൽനിന്ന് തള്ളിയിടുമെന്ന് പറഞ്ഞ് ഭീഷണി.

പ്രവർത്തനം 8.4.1

സ്ഥാപനത്തിനകത്ത്

- സ്കൂളിനകത്ത് സീനിയർ വിദ്യാർത്ഥികളും ജൂനിയർ വിദ്യാർത്ഥികളും തമ്മിൽ.
- സ്കൂൾ കാന്റീനിൽ വെച്ച്.

സ്ഥാപനത്തിനു പുറത്ത്

- സ്കൂൾ ബസിൽവെച്ച്.
- ഹോസ്റ്റലിൽ വെച്ച്.

പ്രവർത്തനം 8.6.1

- സ്കൂളിൽ നിന്ന് പുറത്താകും, മൂന്ന് വർഷത്തേക്ക് മറ്റൊരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലും അഡ്മിഷൻ നൽകില്ല.
- രണ്ട് വർഷം വരെയുള്ള തടവും പതിനായിരം രൂപ വരെയുള്ള പിഴയും.

പ്രവർത്തനം 8.6.2

From

വിദ്യാർത്ഥിയുടെ പേര്
ക്ലാസ്

To

ഹെഡ്മാസ്റ്റർ
സ്കൂളിന്റെ പേര്

18.08.2023 തിയതി രാവിലെ സ്കൂളിലെത്തിയ സമയം 10.B ക്ലാസിലെ രണ്ട് വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നോട് ബെഞ്ചിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ എഴുന്നേൽക്കാൻ പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് ബെഞ്ചില്ലാതെ സീറ്റിൽ ഇരിക്കുന്നതുപോലെ ഇരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. ഇത് കണ്ട മറ്റ് കുട്ടികൾ എന്നെ കളിയാക്കി ചിരിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ആ രണ്ട് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കെതിരെ നടപടിയെടുക്കണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ഒപ്പ്:

പേര്:

പ്രവർത്തനം 8.6.3

നിയമവിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുട്ടിയെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്യുക	C
സത്യമല്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ പരാതിക്കാരനെ രേഖാമൂലം അറിയിക്കുക	B
പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വിവരമറിയിക്കുക	D
ഏഴ് ദിവസത്തിനകം സത്യാവസ്ഥ അന്വേഷിക്കുക	A

യൂണിറ്റ് 9

പ്രവർത്തനം 9.4.1

No.	പ്രസ്താവന	തെറ്റ് / ശരി
1.	ഒന്നാം ക്ലാസ് മുതൽ പ്ലസ് ടു ക്ലാസ് വരെയുള്ള പഠനം സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവമാണ്	തെറ്റ്
2.	കേരളത്തിലെ ഒരു സ്കൂളിൽ അഞ്ചാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിക്ക് കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് തുടർപഠനത്തിന് സ്കൂൾ മാറ്റത്തിനുള്ള അവകാശം ലഭ്യമാണ്.	ശരി
3.	വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം ഉറപ്പു നൽകുന്നത് 6 മുതൽ 14 വയസ്സ് വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് മാത്രമാണ്	ശരി
4.	നാലാം ക്ലാസിൽ പഠനം നിർത്തിയ ഒരു കുട്ടിക്ക് പിന്നീട് രണ്ട് വർഷത്തിനുശേഷം ആ കുട്ടിയുടെ പ്രായത്തിന് യോജിച്ച ക്ലാസിൽ ചേർന്ന് പഠിക്കാൻ സാധിക്കില്ല.	തെറ്റ്

പ്രവർത്തനം 9.5.1

No.	പ്രസ്താവന	തെറ്റ് / ശരി
1.	സ്കൂളിലെ അഡ്മിഷൻ സമയത്ത് കുട്ടിയെയും മാതാപിതാക്കളെയും സ്ക്രീനിൽ ടെസ്റ്റ് നടത്തണം	തെറ്റ്
2.	ഓരോ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും താല്പര്യത്തിനനുസരിച്ച് അഡ്മിഷൻ സമയത്ത് ക്യാമ്പിറ്റേഷൻ ഫീസ് വാങ്ങാവുന്നതാണ്	തെറ്റ്
3.	ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ കുട്ടികൾക്ക് സ്കൂളിൽ അഡ്മിഷൻ നിഷേധിക്കുന്നതാണ്	തെറ്റ്
4.	പഠനത്തിൽ പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന കുട്ടികളെ അടുത്ത അധ്യയന വർഷവും അതേ ക്ലാസ്സിൽ തന്നെ നിർത്തുന്നതാണ്.	തെറ്റ്

Appendix VIII

**SELF LEARNING MODULE ON
LEGAL AWARENESS**
(for secondary school students)

Contents

Unit 1	:	Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act 2015	1
Unit 2	:	Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act 2012	8
Unit 3	:	Child and Adolescent Labour (Prohibition & Regulation) Act 1986	17
Unit 4	:	The Prohibition of Child Marriage Act 2006	25
Unit 5	:	Motor Vehicles Act 1988	31
Unit 6	:	IT Act 2008 and Cyber Crimes.....	38
Unit 7	:	Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA) 2003.....	42
Unit 8	:	Kerala Prohibition of Ragging Act 1998.....	46
Unit 9	:	Right of Children to Free and Compulsory Education (RTE) Act 2009.....	53
		Answers to Review Questions.....	59
		Answers for Activities	60

Dear learner,

The knowledge and experiences you gain during childhood play a vital role in your physical and mental development. Childhood is a phase in which you require the utmost care, protection, and guidance. In order to safeguard children's health and ensure their physical as well as mental well-being, several laws in India focus on empowering children through proper education and protection. Important legislations such as the Child Marriage Prohibition Act, 2006, the POCSO Act, 2012, and the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015 aims to ensure the safety and rights of children. Unfortunately, violations against children have been increasing across the country. National Crime Records Bureau reported that children were involved in 1,47,764 cases in 2018, 1,48,090 in 2019, 1,28,531 cases in 2020, and 1,49,404 cases in 2021.

Let's have a look at the newspaper cuttings given below.

The newspaper cuttings shown above highlight various issues related to children, such as crimes against children, cases of missing children, and instances where children are involved in committing offences. Dear friends, we hope you are eager to learn about the laws that protect children and to understand how these laws work in ensuring your safety? As responsible citizens, it is essential for us to know the steps to be taken, if the rights of children are violated. This module helps you to explore the answers to these questions and understand how the child-related laws in India safeguard children in their daily lives

Unit 1

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act - 2015

- 1.1 Introduction**
- 1.2 Learning Outcomes**
- 1.3 Section 2 (12): Who is a Child?**
 - 1.3.1 Child in Conflict with Law, Child in Need of Care and Protection**
 - 1.3.2 Activity**
- 1.4 Children's Court**
 - 1.4.1 Activity**
- 1.5 Child Protection Institutions**
 - 1.5.1 Activity**
- 1.6 Offences against children**
 - 1.6.1 Activity**
- 1.7 Summary**
- 1.8 Review Questions**
- 1.9 Follow-up Activities**
- 1.10 References**

Concepts

- ❖ Child
- ❖ Child in Conflict with Law (CCL)
- ❖ Children in Need of Care and Protection (CNCP)
- ❖ Children's Court
- ❖ Juvenile Justice Board
- ❖ Child Welfare Committee
- ❖ Child Protection Institutions
- ❖ Offences against children

1.1 Introduction

The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015 is a crucial legislation enacted in India to ensure the welfare, protection, and rehabilitation of Children in Need of Care and Protection and Children in Conflict with the Law. This unit explains the important provisions of the Juvenile Justice Act, including the definitions of child, child in conflict with the law, child in need of care and protection, the role of the Children's Court, Place of Safety, and major offences against children. According to Section 2 of the Juvenile Justice Act (2015), a child is defined as any person below the age of 18 years. This unit provides essential information on the Juvenile Justice Act, 2015, highlighting its key provisions aimed at safeguarding the rights and best interests of children. Understanding these provisions will strengthen students' awareness and confidence in the mechanisms available for child protection.

1.2 Learning Outcomes

The learner;

1. Recognizes that a person who has not completed the age of 18 years is called a child.
2. Differentiates children who have committed an offence against the law and children who need special care and attention.
3. Analyses the importance of Children's Court.
4. Explains the role of Child Protection Institutions in the Juvenile Justice Act.

1.3 Section 2 (12): Who is a Child?

The Juvenile Justice Act, 2015 clearly distinguishes between Children in Conflict with the Law and Children in Need of Care and Protection. The Act also lays down the legal procedures to be followed for children, depending on the nature and seriousness of the offences committed by them. Section 19(1) explains the role and procedures of the Children's Court in dealing with such cases. Further, Sections 19(3) and 20 of the Juvenile Justice Act, 2015 describe the different types of institutions established for the care, rehabilitation, and protection of children

According to Section 2(12) of the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act 2015, a child is defined as a person who has not completed 18 years of age.

The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015 is one of the most important laws in India related to the protection and welfare of children. For the effective implementation of its provisions, the Act recommends two major institutions:

1. **Juvenile Justice Board (JJB)**
2. **Child Welfare Committee (CWC)**

By becoming aware of the important provisions of the Juvenile Justice Act, 2015—which play a crucial role in safeguarding the rights of children—students develop greater confidence and a clearer understanding of child protection mechanisms.

1.3.1 Section 2 (13): Child in Conflict with the Law, Section 2 (14): Children in Need of Care and Protection.

The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015 clearly defines Children in Conflict with the Law and Children in Need of Care and Protection. The tragic Nirbhaya incident in Delhi (2012) led to significant amendments in the Juvenile Justice Act, culminating in the 2015 version of the law.

According to Section 2(12) of the Juvenile Justice Act, a child is a person who has not completed 18 years of age.

Under Section 2(13), a Child in Conflict with the Law (CCL) is a child who is alleged or found to have committed an offence. This includes:

- Children who have not completed 18 years on the date of the offence,
- Children accused of committing an offence, and
- Children who are subsequently found guilty of committing an offence.

Children who require special care, protection and support are defined as Children in Need of Care and Protection (CNCP) under Section 2(14) of the Juvenile Justice Act, 2015. The institution where such children are placed is known as a Children's Home.

The following categories of children are considered to be in need of care and protection:

- a. Children who do not have a home or any means of livelihood.
- b. Children who are orphans and live or roam on the streets.
- c. Children who live with parents, guardians, or others but are forced to live in fear.
- d. Children who suffer from illnesses or are subjected to physical, mental, or emotional exploitation.
- e. Children who have gone missing and are later found in different places.

1.3.2 Activity

Read the following statements and classify children as CCL (Child in Conflict with Law) / CNCP (Child in Need of Care and Protection).

Statements	CCL/ CNCP
Your classmate who works with fireworks due to difficulties at home	
Your classmate steals a mobile phone from his neighbour's home	
Your classmate who is facing mental and physical challenges	
On the way to school, you noticed that three students in your class driving a two-wheeler in a reckless manner	
Your friend has beaten the young man who misbehaved with his sister.	

1.4 Children's Court

Children's Courts play a vital role in ensuring a child-friendly atmosphere during court proceedings and in protecting the dignity and well-being of children. These courts also help in speeding up the disposal of cases involving children, ensuring timely justice. Children who have committed offences below the age of 18 are tried before the Juvenile Justice Board (JJB). However, certain serious offences committed by children aged 16 to 18 years—such as murder, rape, aggravated sexual assault under the POCSO Act, kidnapping for ransom, and acid attacks causing grievous injury—are considered *heinous offences*.

Read the newspaper article given below.

1.4.1 Activity

Find Out the Correct and Wrong Statements

1. A child studying in class 8 A and another child studying in class 8 C had a fight on the playground during the interval. During the fight, the child studying in class 8 C had a serious injury to his eye and later lost his sight completely
2. Since the serious injury was caused by the actions of a child studying in class 8 A, this child should be tried in Children's Court.
3. The child in class 8 C, who has completely lost his eyesight due to the injury, will be tried in a Children's Court as the plaintiff
4. All the children who witnessed the beating on the ground will be tried as witnesses.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.5 Child Protection Institutions

According to the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015, a place where children who require special attention, protection, and care are kept safely is known as a Children's Home. In Kerala, several Children's Homes have been established separately for boys and girls. These institutions provide special care and support in all areas, including education, health, counseling, and overall well-being.

A place where a child accused of committing an offence is kept during the period of inquiry is known as an Observation Home. The child remains in the Observation Home until the inquiry or trial before the Juvenile Justice Board is completed, and is provided with basic facilities and care.

After the trial, if the child is found to have committed an offence, he or she may be shifted to a Special Home for rehabilitation. In cases where a child aged 16–18 years is convicted by the Children's Court for a serious or heinous offence, the child is placed in a Place of Safety. The child may remain there until the age of 21, after which he or she may be transferred to a regular prison, depending on the severity of the offence and the court's directions.

Children’s Courts ensure that children placed in any of these institutions receive essential services such as education, counselling, behaviour modification therapy, skill training, and measures for improving their psychological and emotional well-being.

1.5.1 Activity

Match the following

Children’s Home	Residence for children found guilty of an offence
Observation Home	Residence for children in need of care and protection
Special Home	Residence for children accused to have committed an offence

1.6 Offences against children

Section 74: No publication of identifying information of children

No person shall publish, in print or visual media, the name, address, educational institution, photograph or any other identifying information of a child accused of a crime, a child in need of care and protection, a child victim of a crime, or a child witness. The publication or disclosure of any information that may reveal the identity of a child is a punishable offence. Such violation may lead to imprisonment for a term which may extend to six months, or a fine which may extend to two lakh rupees, or both.

Section 75: Cruelty to Children

A person who has the custody or control of a child assaults, abandons, wilfully neglect shall be liable to imprisonment for a term which may extend to three years or with fine which may extend to one lakh rupees.

1.6.1 Activity

List the identifying information of a child studying in class VIII.

.....

.....

.....

.....

1.7 Summary

The Juvenile Justice Act 2015 is a comprehensive text that explains various aspects related to the welfare and protection of children. The activities to identify children who need special care and children in conflict with the law are explained in this unit. The main

institutions that protect children, the characteristics of children's courts, crimes against children, etc. are explained in this unit.

1.8 Review Questions

1. Which incident led to the amendment of the Juvenile Justice Act in 2015 ?
 - a) Abhay incident
 - b) Nirbhaya incident
 - c) Punjab incident
 - d) Kashmir incident

2. According to the JJ Act (2015), individuals below what age are considered as children?
 - A) 15 years
 - B) 17 years
 - C) 18 years
 - D) 20 years

3. Which place houses children who need special attention and care?
 - a) Observation Home
 - b) Special Home
 - c) Children's Home
 - d) After Care Home

1.9 Follow-up Activities

- a. Visit the Children's Home in your locality and prepare a report.
- b. Collect the details of Nirbhaya Case.

1.10 References

Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act. (2015). Government of India.
<http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2148>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

Unit 2

Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) – 2012

- 2.1 Introduction
- 2.2 Learning Outcomes
- 2.3 Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) 2012
 - 2.3.1 Activity
- 2.4 Offences and Punishment
 - 2.4.1 Activity 1
 - 2.4.2 Activity 2
- 2.5 Role of the Media
 - 2.5.1 Activity
- 2.6 Summary
- 2.7 Review Questions
- 2.8 Follow-up activities
- 2.9 Reference

Concepts

- ❖ Child
- ❖ Different type of Sexual offenses
- ❖ Sexual assault
- ❖ Aggravated sexual assault
- ❖ Penetrative sexual assault
- ❖ Aggravated penetrative sexual assault
- ❖ Pornography
- ❖ Storing sexual imagery
- ❖ Punishment
- ❖ Role of media

2.1 Introduction

The POCSO Act, 2012 was enacted to prevent the sexual exploitation and abuse of children. It is the responsibility of both the government and society to protect children's mental and physical well-being. To address the increasing incidents of sexual violence against children, it is essential to create awareness among children and parents about the key provisions of the POCSO Act.

Under the POCSO Act, 2012, a child is defined as any person below the age of 18 years, and both boys and girls are included under the scope of this Act. The unit helps to identify different types of sexual violence against children and its punishments. This unit also helps to clarify the responsibilities that the media must follow under the POCSO Act 2012.

2.2 Learning Outcomes

The learner;

1. Recognizes the meaning of child under POCSO Act .
2. Differentiates sexual assault, sexual harassment, and pornography.
3. Recognizes that using children for pornographic films is punishable under POCSO Act.
4. Analyses the punishment for sexual violence against children.
5. Examines the role of the media in matters related to children according to POCSO Act.

2.3 Protection of Children from Sexual Offences Act (POCSO) 2012

The Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act, 2012 was enacted to prevent sexual violence against children in India. The Act came into force on 14th November 2012, on Children's Day. The POCSO Act provides legal remedies for sexual offences against children, specifies procedures and punishments for various sexual crimes, and mandates the establishment of special courts for the trial of such offences, in addition to ensuring overall protection of children.

According to Section 2(1-d) of the POCSO Act, a child is any person below the age of 18 years. The Act covers sexual exploitation of both boys and girls under 18 years as a punishable crime.

The POCSO Act defines and prohibits the following offences

- Sexual harassment
- Sexual assault

- Penetrative sexual assault
- Aggravated penetrative sexual assault
- Use of children for pornographic purposes

If a child becomes aware that a sexual offence is being committed or is about to be committed, the child has the right to inform the relevant authorities. Parents, teachers, or persons in charge of an institution who receive such information must report it to the nearest police station. Failure to report a crime committed by a person under one's control can result in imprisonment of up to one year, a fine, or both. During the investigation of sexual offences, the Act requires that a female police officer (not below the rank of Sub-Inspector) conduct the collection of information regarding sexual harassment. During such proceedings, the female officer should not wear a uniform to maintain a child-friendly atmosphere. If a child commits an offence under the POCSO Act, legal action is taken as per the Juvenile Justice Act, 2015. To raise awareness about crimes under the POCSO Act, Section 43 emphasizes the importance of public education and sensitization programs for children, parents, and society.

2.3.1 Activity

Read the following statements and mark them as True/False

No.	Statement	True/False
1.	Section 43 of the POCSO Act states that public should be made aware of provisions of the POCSO Act	
2.	A person below the age of 16 is considered as child as per POCSO child	
3.	The POCSO Act came into force in 2012	
4.	If a child commits an offence under the POCSO Act, action should be taken as per the provisions of Juvenile Justice Act 2015	
5.	When questioning a child about matters related to sexual harassment, a female police officer should wear uniform	

2.4 Offences and Punishment

Section 11: Sexual Harassment

The following acts are considered sexual harassment under Section 11 of the POCSO Act, 2012:

- Speaking any words or making sounds to a child with sexual intent.
- Showing a sexual gesture or object to a child.
- Touching a child's body in a sexual manner.

- Displaying any body part to the child for sexual purposes.
- Showing pornographic material to a child.
- Stalking a child through electronic media with sexual intent.
- Threatening to share images or videos of a child’s body through electronic media.
- Seducing or offering rewards to a child for pornographic filming

Sexual harrassment of a child is punishable with imprisonment for a term which may extend to three years and a fine under Section 12 of POCSO Act.

Section 7 – Sexual Assault

Section 7 of the POCSO Act states that if a person touches the private parts of a child below the age of 18 years with sexual intent, it constitutes sexual assault. Under Section 8, a person committing sexual assault is punishable with imprisonment for a term which may extend to five years and a fine. The minimum sentence for sexual assault shall not be less than three years of imprisonment.

Section 9 – Aggravated Sexual Assault

Under section 9 of POCSO Act, aggravated sexual assault occurs under the following circumstances:

- Any person responsible for protecting a child—such as police officers, teachers, or persons in educational or religious institutions—who commits sexual assault on a child under 18 years.
- Any act of sexual assault on a child below 12 years of age.
- Sexual assault committed more than once on the same child.
- Sexual assault committed knowing that the child is pregnant.

Section 10 of POCSO Act states that a person committing aggravated sexual assault is punishable with imprisonment for a term which may extend to seven years and a fine. The minimum sentence shall not be less than five years of imprisonment.

Section 3: Penetrative Sexual Assault

According to Section 3 of the POCSO Act, penetrative sexual assault occurs when a person inserts his private part into the private part of a child below the age of 18 years. This offence is considered punishable even if committed by someone else on behalf of another person.

Under Section 4, the punishment for penetrative sexual assault is imprisonment for life and a fine. The minimum sentence for this offence cannot be less than 10 years of imprisonment.

Section 5: More Aggravated Penetrative Sexual Assault

According to Section 5 of the POCSO Act, the following actions are considered as more aggravated sexual assault:

- Sexual assault committed by persons responsible for the protection of a child, such as police officers, or persons in educational or religious institutions, on a child below the age of 18 years.
- Sexual assault on a child below the age of 12 years, whether committed once or repeatedly.
- Sexual assault committed knowing that the child is pregnant

Under Section 6, more aggravated sexual assault is punishable with imprisonment for life, a fine, or even the death penalty in the most severe cases. The minimum punishment shall not be less than 20 years of imprisonment.

Section 13: Pornography

Section 13 of the POCSO Act states that it is an offence to use a child below the age of 18 years for pornographic purposes, which arouse sexual desire. This includes:

- Exhibition of the child's genitals
- Depiction of the child's sexual activity, whether real or simulated
- Use of electronic media or any other medium for such purposes

If the offences is committed for the first time, the punishment is imprisonment for not less than five years and a fine. In case of a repeated offence, the punishment increases to imprisonment for not less than seven years and a fine.

Section 15: Storing Sexual Imagery

Section 15 of the POCSO Act states that it is an offence to store sexual images or videos of a child below the age of 18 years for commercial purposes. A person found guilty of this offence may be punished with imprisonment for up to three years.

2.4.1 Activity 1

Find out the category of sexual offences against children from the titles of newspaper articles given below.

Newspaper Articles	Nature of the Offence
കുട്ടികളോട് അശ്ലീല ആസക്തിയിൽ കേരളം; നമ്മുടെ ഓമനകളെ നോട്ടമിട്ട് 'പോൺ മാഫിയ'	
Arrest നഗരത്തിലൂടെ അമ്മക്കൊപ്പം നടന്നു പോയ 10 വയസ്സുകാരിയെ പിടികൊണ്ട് ശ്രമം; മധ്യ വയസ്കൻ പിടിയിൽ	
Pocso Case ആൺകുട്ടിയെ ലൈംഗികമായി പിടിച്ചു; കൊല്ലത്ത് 58കാരൻ അറസ്റ്റിൽ	
പതിനഞ്ചുകാരിയെ സ്കൂളിൽവെച്ച് നിരവധി തവണ പിടിച്ചു പൂൺ അറസ്റ്റിൽ	
സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാപകപരിശോധന; കുട്ടികളുടെ അശ്ലീലചിത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ച 15 പേർ അറസ്റ്റിൽ	
വിദ്യാർത്ഥിനിക്ക് മുന്നിൽ റോഡിൽ നഗ്നതാ പ്രദർശനം; യുവാവ് അറസ്റ്റിൽ	

2.4.2 Activity 2

The following are different offences under the POCSO Act and their corresponding punishments. Match the offences with the correct punishments.

Sexual Harassment	Punishable by imprisonment for a term of up to seven years and a fine
Sexual Assault	Punishable by imprisonment for a term of up to life and a fine
Aggravated Sexual Assault	Punishable by imprisonment for a term of up to three years and a fine
Penetrative Sexual Assault	Punishable by imprisonment for a term of up to life and a fine
Aggravated Penetrative Sexual Assault	Punishable by imprisonment for a term of up to five years and a fine
Storing Sexual Imagery	Punishable by imprisonment for a term of up to five years and a fine
Pornography	Punishable by imprisonment for a term of up to three years and a fine

2.5 Role of the Media

Section 23 of the POCSO Act specifies the procedures to be followed by the media when reporting cases involving children:

- No report shall be published that harms the dignity or privacy of a child.
- Information may be published only if it benefits the protection of the child's interests and permission is obtained.
- The media must not publish any details that can identify the child, including the name, address, photograph, family details, school name, or any similar information.
- Violation of these provisions is punishable with imprisonment for a term not less than six months and not exceeding one year, or a fine, or both

2.5.1 Activity

The children in the picture below are shown in an unidentified manner. Why is the picture displayed in this way?

.....

.....

.....

.....

.....

Do you know?

- Police officers should not wear official uniforms while talking to children and collecting information as part of a POCSO case

- Children should not be kept in the police station under any circumstances
- Children should not be taken in a police vehicle
- If the victim of the crime is a girl, the medical examination should be conducted in the presence of a female doctor.
- The presence of the child's guardian or a trusted person should be ensured during the medical examination.
- The child should not be confronted with the accused during the trial.
- The presence of a trusted person should also be ensured during the trial in court.
- The trial should be conducted in a closed courtroom (in-camera trial) to protect the child's privacy.
- Emergency medical care must be provided to child victims within 24 hours of the incident.
- Compensation should be provided to child victims for the harm suffered.
- In addition to punishments under the POCSO Act, sexual violence against children is also punishable under relevant sections of the Indian Penal Code (IPC), such as Sections 354 (A, B, C, D), 376, 509, etc

2.6 Summary

The POCSO Act, 2012 is a landmark law designed to protect children from sexual exploitation and abuse. This unit explains the various sexual offences against children and the corresponding punishments under the Act. It also highlights the responsibilities of the media in reporting cases of child sexual abuse, ensuring the privacy and dignity of the child. The unit emphasizes that society must not tolerate any form of sexual abuse against children and encourages awareness, prevention, and strict enforcement of the law

2.7 Review Questions

1. What is the punishment for members of an educational or religious institution who sexually abuse a child in the institution?
 - a) Death penalty
 - b) Life imprisonment and fine
 - c) 10 years imprisonment and fine
 - d) Double life imprisonment

2. In which year did the POCSO Act come into force?
 - a) 2010
 - b) 2011
 - c) 2012
 - d) 2013

3. What is the punishment for the head of an institution for failing to inform the authorities about a crime committed in the institution?
 - a) Imprisonment up to one year
 - b) Imprisonment up to three years
 - c) Imprisonment up to five years
 - d) Imprisonment up to seven years

2.8 Follow-up activities

Prepare a list of POCSO cases registered in Kerala till 2023

2.9 Reference

Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act. (2012). Government of India.
<http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2079>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakhsmi Books.

Unit 3

Child and Adolescent Labour (Prohibition & Regulation) Act 1986

- 3.1 Introduction
- 3.2 Learning Outcomes
- 3.3 World Day against Child Labour: Meaning and Importance
 - 3.3.1 Activity
- 3.4 Difference between Child and Adolescent
 - 3.4.1 Activity
- 3.5 Conditions of Employment
 - 3.5.1 Activity
- 3.6 Working Hours and Holidays for Adolescents
- 3.7 Punishment
 - 3.7.1 Activity
- 3.8 Summary
- 3.9 Review Questions
- 3.10 Follow-up activities
- 3.11 Reference

Concepts

- ❖ Child
- ❖ World day against child labour
- ❖ Difference between child and adolescents
- ❖ Conditions of employment
- ❖ Child labour
- ❖ Punishment

3.1 Introduction

This lesson introduces the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986 and the Amendment Act, 2016. Children are an essential part of every society. Yet, many are compelled to work for basic survival at a very young age. Understanding the Child Labour Prohibition Act is therefore crucial for all children. According to the International Labour Organization (ILO), many children continue to work in hazardous conditions. In this context, World Day against Child Labour Prohibition Act plays an important role and June 12 is observed globally as the Child Labour. This law aims to prevent children from being illegally employed and to protect those who may be working in hazardous sectors. The purpose of observing the World Day against Child Labour Day is to recognise the factors that push children into labour and to create awareness among the public. This unit discusses the major issues related to child labour.

3.2 Learning Outcomes

The learner;

1. Recognises the importance of the Day Against Child Labour
2. Distinguishes between children and adolescents
3. Lists hazardous occupations
4. Identifies the time limits for adolescent work
5. Examines the punishment for employing a child in violation of the Act.

3.3 World Day against Child Labour: Meaning and Importance

Society aims to nurture children—its most valuable resource—into healthy, educated and responsible citizens. However, in many parts of the world, children continue to be exploited and child labour in factories and hazardous environments remains a serious concern. As per the directives of the International Labour Organization, June 12 has been observed as the World Day against Child Labour since 2002.

The major goals of the International Labour Organization include:

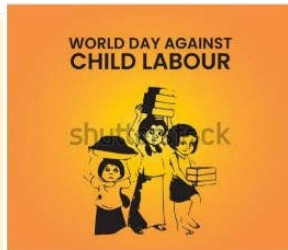
- Eliminating child labour completely from the world by 2025
- Ending slavery and human trafficking

3.3.1 Activity

Some news reports related to child labour are given below. Read them carefully, understand the importance of World Day against Labour and prepare a short note.

2022- ലെ ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിന സന്ദേശം എന്താണ്?

“Children Shouldn't work in fields, but on dreams”

വിണ്ടുമൊരു ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം; രണ്ട് വർഷത്തിനിടെ സംസ്ഥാനത്ത് മോചിപ്പിച്ചത് അമ്പതിലധികം കുട്ടികളെ

കൊവിഡ് കാലത്ത് കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് ഈ വർഷത്തെ ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന ആശയം. ഐഎൽഐയുടെ ആഹ്വാനം പ്രകാരം 2002 മുതലാണ് ജൂൺ 12 ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനമായി ആചരിക്കാൻ ആരംഭിച്ചത്

ബാലവേല നിരോധിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയിലേക്ക് ബോധവൽക്കരണം നടത്താനാണ് അന്തർദേശീ തൊഴിൽ സംഘടന ജൂൺ 12 ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനമായി ആചരിക്കുന്നത്. ധർമ്മികമായ പിന്തുണ, വ്യക്തിപരമായ പിന്തുണ, ദേശീയ നയം, സമൂഹത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് എന്നിവ ഉണ്ടായാലേ കുട്ടിത്തൊഴിലാളികളെ വിദ്യാലയത്തിന്റെ മുറ്റത്തെത്തിക്കാനാവൂ

ഇന്ന് ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം; ഈ ദിവസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും ചരിത്രവും അറിയാം

ബാലവേല നിരോധനത്തെക്കുറിച്ച് സമൂഹത്തിന് ബോധവൽക്കരണം നടത്താനാണ് എല്ലാ വർഷവും ലോക ബാലവേല വിരുദ്ധ ദിനം ആചരിക്കുന്നത്

.....

3.4 Difference between Child and Adolescent

According to the Child Labour Act, children and adolescents are defined based on age. A *child* is a person who has not completed 14 years of age. An *adolescent* is someone who has completed 14 years but has not yet completed 18 years. This distinction is important because the Act places different rules and protections for each group to ensure their safety and well-being.

The following is a conversation between Ali, a Class 8 student and Anil, a Class 10 student. Read it carefully

- Ali** : How many children are there in your class, Anil?
- Anil** : Forty. How many are there in your class?
- Ali** : Forty-five.
- Ali** : How old are you, Anil?

Anil : I'm 15 and most of my classmates are also 15.

Anil : How old are you, Ali?

Ali : I'm 13 and the children in my class are also 13.

Arun, who was listening to them, suddenly asked:

“Our teacher often talks about different laws. The term *child* is defined differently in each law. Is it the same in the Child Labour Act?” Let us ask to the teacher”.

Teacher : “That is a good question. Yes, different laws define the term *child* differently. In the Child Labour Prohibition Act, people up to 18 years of age are placed into two groups:

Adolescents – those above 14 years and below 18

Children – those below 14 years

The Act completely bans the employment of children.”

Ali : So, are all the students in my class children?

Teacher : Yes, that is correct.

Anil : Then the students in my class should be called adolescents?

Teacher : Correct. Now both of you clearly understand the difference.

3.4.1 Activity

Collect the names and ages of four friends from your home or neighbourhood and classify them as children or adolescents.

Number	Name	Age	Child	Teenagers
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

3.5 Conditions of Employment

Section 3: Hazardous work

Section 3 of the Child Labour Prohibition Act states that children below 14 years cannot be employed in any occupation. It is not an offence if a child helps family members in non-hazardous work, provided it is done only after school hours or on holidays.

Section 3(A): Conditions for Adolescents

Section 3(A) states that adolescents cannot be employed in any hazardous occupation. Prohibited work includes:

- Work in mines
- Work involving flammable or explosive materials
- Any other hazardous occupation

3.5.1 Activity

Read the newspaper article below and answer the questions.

Protector of Children

Kailash Satyarthi and his organisation *Bachpan Bachao Andolan* are renowned for rescuing lakhs of children from child labour. Satyarthi, who completed bachelor's and master's degrees in engineering and worked as a college professor, left his job to dedicate his life to freeing children from exploitation. He has rescued more than one lakh children from labour and has ensured their education. In recognition of his efforts, he received the Nobel Peace Prize in 2014.

കൈലാഷ്: കുട്ടികളുടെ കാവലാൾ

സമാധാനത്തിനുള്ള നൊബേൽ പുരസ്കാരം അപ്രതീക്ഷിതമായി തേടിയെത്തിയപ്പോൾ കൈലാഷ് സത്യാർഥി പറഞ്ഞു: "ഞാൻ ഇപ്പോൾ നിങ്ങളോടു സംസാരിക്കുമ്പോൾ എത്രയോ വിടുതലുള്ള അടുക്കളകളിൽ വിശ്രമില്ലാതെ കുട്ടികൾ പണിയെടുക്കുന്നു. ചെറുകുട്ടികൾ കല്ലു ചുമക്കുന്നു. അവരാണ് ഈ പുരസ്കാരത്തിന്റെ അവകാശികൾ". ബാലവേലയ്ക്കെതിരായി പതിറ്റാണ്ടുകളായി നടത്തുന്ന നിരന്തരമായ പോരാട്ടമാണ് സത്യാർഥിയെ നൊബേൽ സമ്മാനത്തിന് അർഹനാക്കിയത്. ഇന്ത്യയിൽ ജനിച്ചു വളർന്ന് സമാധാന നൊബേൽ നേടുന്ന ആദ്യ വ്യക്തിയാണ് അദ്ദേഹം. തന്റെ ജീവിതദർശനം എന്താണെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട് - 'കുട്ടികളാണ് എന്റെ മതം, എന്റെ ദൈവം'.

ബാല്പന ബാലാവോ ആന്തോളൻ എന്ന സംഘടനയ്ക്കായി കുട്ടികളെ അധിവാസിപ്പിക്കാൻ ബാല ആശ്രമങ്ങൾക്കു രൂപംകൊടുത്തു. ജാതിപ്പേരു മറച്ചുകളഞ്ഞ് സത്യത്തെ തേടുന്നവൻ എന്നർത്ഥമുള്ള 'സത്യാർഥി' പേരിനൊപ്പം ചേർക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അങ്ങനെയാണ് കൈലാഷ് ശർമ കൈലാഷ് സത്യാർഥിയായത്.

സ്കൂളിൽ ചേർന്ന ആദ്യ ദിവസം കൈലാഷ് ശർമ എന്ന വിദ്യാർഥി ഒരു കാഴ്ച കണ്ടു. എന്താണു തന്റെ പ്രായമുള്ള ഒരു കുട്ടി ചെയ്യുന്നതുവെന്നു കാഴ്ച. ആ സമയമാണ് കൈലാഷിന്റെ ജീവിതത്തെ മാറ്റിയത്. ചെറുകുട്ടികൾ പടക്കെറിമാണ ശാലകളിലുമെല്ലാം പണിയെടുക്കുന്ന ആയിരക്കണക്കിനു കുട്ടികളെ ആ നരകജീവിതത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചു സംരക്ഷിക്കാൻ സത്യാർഥി രൂപംകൊടുത്ത

എൻജിനീയറായിരുന്ന അദ്ദേഹം ജോലി ഉപേക്ഷിച്ചാണു സാമൂഹിക പ്രവർത്തനത്തിന് ഇറങ്ങിയത്. ബാലവേലയ്ക്കെതിരായ പോരാട്ടത്തിനിടെ പലവട്ടം ക്രൂരമായ ആക്രമണങ്ങൾക്ക് ഇരയായി മരണത്തെ കണ്ട് മുന്നിൽ കണ്ട അനുഭവങ്ങളുണ്ടായി. ഒരിക്കൽ പാക്കിസ്ഥാനിലെ ലഹോറിൽ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുമ്പോൾ പട്ടാളക്കാർ വന്നു തോക്കുചൂണ്ടി. ഒരു ഇന്ത്യക്കാരൻ തങ്ങളുടെ മണ്ണിൽ 'അധികപ്രസംഗം' നടത്തുന്നത് അവർക്കു പിടിച്ചില്ല. സത്യാർഥി ആ തോക്കിനു മുന്നിൽ കുലുങ്ങിയില്ല. അദ്ദേഹം അവരോടു സൗമ്യമായി പറഞ്ഞു: "നിങ്ങൾ എന്നെ കൊന്നോളൂ കൃപ്യമായില്ല. പക്ഷേ എനിക്കു പത്തുപതിനഞ്ചു മിനിട്ടു തരണം. ഇവരോടു ഞാൻ ഒന്നു സംസാരിച്ചുകഴിയട്ടെ". ആ വാക്കുകൾ കേട്ടതുപട്ടാളക്കാരുടെ തോക്കുകൾ താഴ്ന്നു.

1. Who is the person mentioned in the article?
2. Which award did he receive?
3. What work did he do to receive this award?
4. Which organisation did he establish?
5. Which hazardous areas are mentioned in relation to adolescent labour?

3.6 Section 7 & 8: Working Hours and Holidays for Adolescents

Adolescents (14–18 years) may work only in non-hazardous occupations. Their working conditions are regulated as follows:

As explained earlier, only adolescents above 14 years of age are permitted to do non-hazardous work. The Child Labour Prohibition Act specifies the working hours of adolescents under Section 7 and their weekly rest under Section 8.

- Adolescents shall not be required or permitted to work for more than three hours continuously in a day.
- If they must continue working after three hours they should be given at least one hour of rest.
- The total working hours including any overtime shall not exceed six hours in a day.
- They shall not work between 7 p.m. and 8 a.m.
- Adolescents shall not be required or permitted to do overtime.
- They shall not work in more than one establishment on the same day.
- They must receive one full day of rest every week.

3.7 Section 14: Punishment

According to Section 14 of the Child Labour Prohibition Act, Any person who employs or permits a child or adolescent to work in violation of the Act shall be punished with imprisonment for up to two years or with a fine of up to fifty thousand rupees or with both.

3.7.1 Activity

Read the following statements and classify them as *True* or *False* according to the working hour regulations for adolescents.

Ideas	True/False
1. One full day off should be given in a week for adolescents.	
2. Adolescents are allowed to work seven hours continuously in a day.	
3. Adolescents are permitted to work from 8 am to 10 pm.	
4. Adolescents can work in different establishments on the same day.	
5. One hour of overtime work is permitted for adolescents.	

3.8 Summary

The Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986 plays a vital role in protecting children and adolescents in India. It seeks to prevent child labour, regulate adolescent employment and promote the welfare and development of young persons. The Act prohibits child labour, regulates permissible work for adolescents, prescribes working hours and ensures their safety. It also provides strict penalties for those who employ or exploit children in violation of the law.

3.9 Review Questions

1. On which date is the World Day Against Child Labour observed?
 - a) May 12
 - b) July 12
 - c) June 12
 - d) August 12
2. According to the Child Labour Act, up to what age is a person considered a child?
 - a) 7
 - b) 12
 - c) 14
 - d) 18
3. According to the Child Labour Act, up to what age is a person considered an adolescent?
 - a) 10
 - b) 14
 - c) 18
 - d) 21

3.10 Follow-up activities

Find out and record the theme of the World Day Against Child Labour for the years 2020, 2021 and 2022

3.11 Reference

Child and Adolescent Labour (Prohibition and Regulation) Act. (1986). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/1848>

The Child Labour (Prohibition and Regulation) amendment Act, 2016. https://labour.gov.in/sites/default/files/THE%20CHILD%20LABOUR%20%28PROHIBITION%20AND%20REGULATION%29%20AMENDMENT%20ACT%2C%202016_0.pdf

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

Unit 4

Child Marriage Prohibition Act – 2006

- 4.1 Introduction
- 4.2 Learning Outcomes
- 4.3 Child
 - 4.3.1 Activity
- 4.4 Child Marriage
 - 4.4.1 Activity
- 4.5 Offence of Abetting Child Marriage
 - 4.5.1 Activity
- 4.6 Summary
- 4.7 Review Questions
- 4.8 Follow-up Activities
- 4.9 Reference

Concepts

- ❖ Child
- ❖ Child marriage
- ❖ Minor
- ❖ Offences of abetting child marriage

4.1 Introduction

Although the number of child marriages declined after the Child Marriage Prohibition Act came fully into effect in 2006, it has not been possible to eradicate the practice entirely. It is necessary to create awareness about the Child Marriage Prohibition Act among children and parents through curriculum and awareness activities to completely eliminate Child Marriage. This unit helps children to classify and identify concepts such as Child and Minor in the Child Marriage Prohibition Act and to know the definitions of the same. This unit enables children to recognize the legal consequences they may face if they participate in child marriage, as well as the penalties imposed on those who promote or facilitate such practices.

4.2 Learning Outcomes

The learner;

1. Identifies who is a child under the Child Marriage Prohibition Act.
2. Defines child marriage.
3. Identifies who is a minor in Child Marriage Prohibition Act.
4. Examines the potential penalties that may be imposed for involvement in child marriage.
5. Examines the crime for instigation in child marriage.
6. Differentiate Child and Minor.

4.3 Child

Section 2(a):Minor; Section 2(f): Child

Section 2(a) of the Child Marriage Prohibition Act, defines the age of a child. According to this provision, the Act prescribes different age thresholds for boys and girls: a boy below 21 years of age and a girl below 18 years of age fall within the definition of a “child.” However, under the Child Marriage Restraint Act of 1929, a girl below the age of 14 years and a boy below the age of 18 years were included in the definition of a child. The Child Marriage Prohibition Act of 2007 prescribed the legal age of marriage as 21 for boys and 18 for girls. Under Section 2(f) of the Act, any boy or girl below 18 years of age is classified as a minor.

Carefully read the conversation between Annie and Ananthu concerning the legal age of marriage in the passage given below.

Ananthu : Annie, how old are you? Annie: 15 years old

Anni : How old are you, Ananthu? Ananthu: 16 years old

Anni : We are both minors, aren't we? Ananthu: Minor? What does minor mean?

Annie : Boys and girls below the age of 18 are considered minors.

Ananthu : Now I understand clearly. Does that mean people above the age of 18 can marry?

Annie : I don't know, should we ask the teacher

The teacher : There is a legally prescribed minimum age for marriage in our country. According to the Child Marriage Prohibition Act of 2006, boys under 21 years of age and girls under 18 years of age are not permitted to marry in India. The Act also defines any boy below 21 and any girl below 18 as a child. Do both of you clearly understand the current legal age for marriage in India? If so, you may now return to your class.

4.3.1 Activity

How many people are there in your house? Record their details below.

Serial Number	Members	Age	Minor?	Marriageable age?

4.4 Child Marriage

Friends, are you aware of the conditions under which a marriage is considered legally valid? Under Section 2(b) of the Child Marriage Prohibition Act, a marriage is deemed a child marriage if either the bride or the groom is a minor. Pursuant to Section 3 of the Act, such a marriage is declared void. The Act unequivocally states that if either party is a child, the marriage will be rendered invalid as a child marriage.

Furthermore, if any party to the marriage commits an offence under this Act and if either individual is below 18 years of age, they will be penalized under the corresponding provisions of the POCSO Act. (The POCSO Act is discussed in detail in Unit 2.)

Read a situation related to the violation of the Child Marriage Prohibition Act.

“

The police have filed a case against the parents, the groom and those who facilitated the wedding of a 17-year-old girl in Kozhikode district. The matter was unraveled during an investigation initiated after the Child Protection Officer received a phone call. The case has been registered under the Child Marriage Prohibition Act. Police officials stated that provisions of the POCSO Act will be added, if required, following the girl’s medical examination. The District Child Development Officer further confirmed that additional individuals will be named as accused and that strict action will be taken in connection with the incident.

”

4.4.1 Activity

Find out the marriages which are to be declared void under Section 3 of the Child Marriage Prohibition Act from the following.

Serial No.	Nature of Marriage	Valid	Invalid
1.	Marriage between a boy who has completed 18 years of age and a girl who has not completed 20 years of age		
2.	Marriage between a girl who has completed 21 years of age and a boy who has not completed 21 years of age		
3.	Marriage between a boy who has completed 21 years of age and a girl who has completed 18 years of age		
4.	Marriage between a boy and a girl who has completed 18 years of age		
5.	Marriage between a girl who has completed 17 years of age and a boy who has completed 21 years of age		

4.5 Offence of Abetting Child Marriage

Section 9: Punishment for the offence of inducing child marriage

As per Section 9 of the Child Marriage Prohibition Act, all the provisions under this Act are non-bailable. As per Section 9, if a person who has completed 18 years of age interferes in any way in child marriage, he/she shall be punished with imprisonment for a term which may extend to two years or with fine which may extend to one lakh rupees or with both, on conviction.

Section 10: Abetment

Section 10 outlines the offence of abetting child marriage. The individuals who take part in such ceremonies are unaware that they are involving themselves in a grave criminal act. Child marriage is treated as a serious offence. Under Section 9 of the Child Marriage Prohibition Act, arranging, assisting, facilitating, encouraging, or giving instructions for a child marriage constitutes a punishable crime. Upon conviction, the penalty may include imprisonment for up to two years, a fine of up to one lakh rupees, or both.

Section 13

If the Magistrate receives information suggesting that a child marriage may occur, he/she may issue an order prohibiting the solemnization of that marriage.

4.5.1 Activity

Suppose a girl below the age of 18 years is married. identify all individuals who may be held liable and subjected to punishment for abetting or facilitating the marriage.

.....

.....

.....

.....

4.6 Summary

The Child Marriage Prohibition Act 2006 is a crucial piece of legislation aimed at protecting the rights and welfare of children. The meaning and scope of the terms ‘child’, ‘child marriage’ and ‘minor’, as well as the provisions for punishments and abettment are explored through this unit.

4.7 Review Questions

1. In which year did the Child Marriage Prohibition Act come into force?
 - a) 2002
 - b) 2004
 - c) 2006
 - d) 2008

2. According to the Prohibition of Child Marriage Act, 2006, individuals below what age are referred to as minors?
 - a) 17
 - b) 18
 - c) 20
 - d) 21

3. What is the prescribed age threshold for a boy and a girl for a marriage to be deemed legally valid?
 - a) 18 for a boy, 21 for a girl
 - b) 21 for a boy, 18 for a girl
 - c) 21 for both boy and girl
 - d) 18 for both boy and girl

4.8 Follow-up Activities

Prepare and present a speech on the topic of Child Marriage Prohibition and Laws on 14th November 2023, Children's Day.

4.9 Reference

Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act. (2012). Government of India.
<http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2079>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

Unit 5

Motor Vehicle Law, 1988

- 5.1 Introduction
- 5.2 Learning Outcomes
- 5.3 Driving License
 - 5.3.1 Activity
- 5.4 Passenger safety
 - 5.4.1 Activity
- 5.5 Punishment
 - 5.5.1 Activity
- 5.6 Summary
- 5.7 Review Questions
- 5.8 Follow-up activities
- 5.9 References

Concepts

- ❖ Driving Licence
- ❖ Learners Licence
- ❖ Rider
- ❖ Pillion Rider
- ❖ Passenger safety
- ❖ Child restraint system
- ❖ Punishment for not wearing helmet and seatbelt

5.1 Introduction

Every day, countless lives are lost on the roads due to traffic accidents, with two-wheelers accounting for approximately 80 percent of these incidents. Children are particularly vulnerable, often falling prey to accidents because of their lack of maturity and insufficient knowledge of traffic regulations. At the school level, it is essential that, alongside the regular curriculum, students are educated about traffic and road safety rules. Teachers, parents and the wider community should work collectively to cultivate a responsible traffic culture among children, guiding them through lessons and real-life experiences during their journeys to and from school. It is important for children to understand that a valid license is mandatory to operate vehicles on public roads and that adherence to safety measures is crucial for the protection of all passengers. This unit helps children to understand the traffic rules they need to be aware of.

5.2 Learning Outcomes

The learner;

1. Recognizes that a person must be 18 years of age to be granted a license to drive vehicles.
2. Analyses the necessity of wearing helmets and seat belts.
3. Examines the penalties for driving vehicles without a license.

5.3 Driving License

The age requirements for operating motor vehicles are laid down in Section 4 of the Motor Vehicles Act. Section 4(1) mandates that an individual must have attained 18 years of age to lawfully drive on public roads. A learner's licence may likewise be obtained only upon reaching the age of 18. As per Motor Vehicles Act 3(b), any holder of a learner's licence must be accompanied by a qualified individual capable of providing driving instructions while the vehicle is in motion. Additionally, vehicles driven by learners must display an 'L' board, featuring a red letter 'L' on a white background. In accordance with the Motor Vehicle Rules, the letter must measure 10 centimetres in height and 9 centimetres in length, enclosed within a square of 18 centimetres. There is no formal educational qualification required for obtaining a driving licence; any person possessing adequate eyesight and medical fitness is eligible to apply for and, upon issuance, operate motor vehicles.

5.3.1 Activity

List the things that a person who has obtained a learner's license should keep in mind while learning to drive a vehicle.

-
-
-
-
-
-

5.4 Passenger safety

Road safety laws and regulations have been formulated to ensure the safety of passengers. Both passengers traveling on two-wheelers must wear helmets. The person riding the two-wheeler is called the 'rider' and the person sitting behind is called the 'pillion rider'. Passengers traveling in other vehicles must wear seat belts to ensure their safety. Make it a habit to wear seat belts whether in the front or back.

5.4.1 Activity

Read the paper reports and posters given below and list the precautions for the safety of passengers.

ഹെൽമെറ്റ് മൂവ്വം
വീഴുമ്പോൾ ആദ്യം തറയിലിടുകുക മിടിക്കാതെ തലയാണ്. 50 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിലോടുന്ന വാഹനത്തിൽനിന്ന് വീഴുമ്പോഴുണ്ടാവുന്ന ആഘാതം ഏകദേശം മൂന്നുനീല കെട്ടിടത്തിൽ നിന്ന് വീഴുന്നതിന് തുല്യമാണ്. ഓടിക്കുന്നയാളും പിൻസീറ്റ് യാത്രക്കാരനും ഗുണനിലവാരമുള്ള ഹെൽമെറ്റ് ധരിക്കണം

വാഹനം സ്റ്റാർട്ട് ചെയ്യും മുൻപു വായിക്കാൻ

ജീവന്റെ വിലയുള്ള കരുതൽ

വാഹനാപകടങ്ങളിൽ ഓരോ ദിവസവും റോഡിൽ പൊലിയുന്ന എത്രയെത്ര ജീവനുകളാണ്, എത്രയാളുകൾക്കാണ് ഗുരുതരമായി പരുക്കേൽക്കുന്നത്, റോഡിലേക്ക് വാഹനവുമായി ഇറങ്ങും മുൻപ് ഇക്കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കൂ

വാഹനാപകടം; ആഘാതം

രണ്ടിക്കൂറിൽ 50 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന വാഹനം പെട്ടെന്ന് ഇടിച്ചാൽ അതിന്റെ ആഘാതം 3 നില കെട്ടിടത്തിനു മുകളിൽനിന്നു താഴേക്കു വീഴുന്നതിനു തുല്യമാണ്. വേഗം 100 കിലോമീറ്ററാണെങ്കിൽ ആഘാതം 12 നില കെട്ടിടത്തിൽനിന്നു വീഴുന്ന പോലെയാകും.

റോഡുകളും വേഗവും

അനുയോജ്യമായ വേഗം മാത്രം റോഡുകൾക്ക് അനുയോജ്യമായ വേഗം മാത്രമേ എടുക്കാവൂ. അടുത്ത സഞ്ചാരത്തിനും ഭ്രമങ്ങൾ ചവിട്ടേണ്ട എന്നുറപ്പുള്ള സീമങ്ങളിൽ മാത്രമേ വേഗം കൂട്ടാവൂ. എന്നാൽ, ഹൈവേയുടെ കെട്ടിടത്തിലെ എല്ലാ റോഡുകളിലും 70 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിനു മുകളിൽ അപകടകരമാണ്.

സീറ്റ് ബെൽറ്റും ഏയർബാഗും

അതിവേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന വാഹനത്തിന്റെ വേഗമായിക്കൂടി അതിനകത്ത് ഇരിക്കുന്ന ആളുകൾക്കും, അപകടം നമ്മുടെ മധ്യേ ഭാരത്തിന്റെ പതിമടങ്ങ് കൂടുതലായിരിക്കും അനുഭവപ്പെടുന്ന ഭാരം. അതിനാൽ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിക്കാതെ ശരിക്കും മുന്നിൽ ചെന്ന് ഇരിക്കുമ്പോൾ ആഘാതം കൂടും. ലോകത്ത് പ്രതി വർഷം 10 ലക്ഷം പേർ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചു കൊണ്ടു മാത്രം വാഹനാപകടങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുന്നുവെന്നാണ് കണക്ക്.

ഏയർബാഗുകളുടെ സുരക്ഷാ കവചത്തിനുള്ളിലാണു നമ്മുടെ ശരീരമെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതു സീറ്റ് ബെൽറ്റുകളാണ്. അപകടമുണ്ടാകുമ്പോൾ സെൽ സറുകൾ ആഘാതം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഏയർബാഗുകൾ വിടർത്തി ശരീരത്തിന്റെ ആഘാതം കുറയ്ക്കും. പുതിയ വാഹനങ്ങളിൽ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഏയർബാഗ് പ്രവർ

ത്തിക്കില്ലെന്ന പ്രത്യേകത കൂടിയുണ്ട്.

മുൻ സീറ്റുകളിലെ സീറ്റ് ബെൽറ്റ്

മുൻ സീറ്റുകളിലെ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചില്ലെങ്കിൽ തല മുൻവശത്തെ ഗ്രാസിയറ്റം നെഞ്ച് വാഷിബോർഡിലും അതിവേഗത്തിൽ ചെന്നിരിക്കും. പരുക്ക് ഗുരുതരമാകും. നെഞ്ചിലുണ്ടാകുന്ന ആഘാതം മൂലം വാരിയെല്ലിടങ്ങിയ നൂറുങ്ങി ശ്വാസകോശം, ഹൃദയം ഇൾപ്പെടെയുള്ള ആന്തരികാവയവങ്ങളെല്ലാം തകരും. തല മുൻവശത്തെ ഗ്രാസിൽ ഇടിച്ചു തകരും. മെഡുലാറിയ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിക്കാതെ ഇരിക്കുന്നതെങ്കിൽ സ്റ്റിയറിംഗ് വീൽ നെഞ്ചിലേക്ക് അമർന്ന് ആഘാതം കൂടും.

പിൻവശത്തെ സീറ്റ് ബെൽറ്റ്

അപകടമുണ്ടാകുമ്പോൾ ജീവഹാനി സംഭവിക്കാനുള്ള സാധ്യത മുൻ, പിൻ സീറ്റുകളിൽ ഒരുപോലെയാണ്. പിൻകിൽ ഇരിക്കുന്നവർ സീറ്റ് ബെൽറ്റ് ധരിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവർ മുന്നോട്ടു തെറിക്കും. ഇതു മുൻസീറ്റിൽ ഇരിക്കുന്നവർക്കും ആഘാതമുണ്ടാക്കും. മുന്നിലെ സീറ്റിൽ ഇടിച്ചു പിന്നിലേക്കോ മുകൾ ഭാഗത്തേക്കോ തെറിക്കാനും സാധ്യതയുണ്ട്.

വേഗം കുറഞ്ഞാൽ അപകടം കുറയും

70 കിമീ വേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ അപകടമുണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ 40 കിലോമീറ്റർ വേഗത്തിന്റെ ആഘാതം വാഹനത്തിന്റെ മുൻവശം താങ്ങും. 30 കിലോമീറ്ററിന്റെ ആഘാതം മാത്രമേ ശരീരത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുകയുള്ളൂ. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ 10% മാത്രമേ മരണ സാധ്യതയുള്ളൂ.

കുട്ടികളുടെ സീറ്റുകൾ

വാഹനങ്ങളിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷയ്ക്കായി പ്രത്യേക സീറ്റുകൾ (ചൈൽഡ് സീറ്റ്) ഉപയോഗിക്കണമെന്നു നിരമ്മാണ കൂട്ടികളുടെ പോലീസുകളുടെയും എല്ലാ കുട്ടികളുടെയും ബുദ്ധിമുട്ടിനവരെക്കാൾ കുറവായതിനാൽ കൂടുതൽ സംരക്ഷണം ആവശ്യമാണ്. പക്ഷേ, ചുരുക്കം ആളുകൾ മാത്രമാണ് ഇതുപയോഗിക്കുന്നത്.

(വിവരങ്ങൾ: ആദർശ്കുമാർ ജി. നായർ, റിട്ട. ജോയിന്റ് ആർജി, റോഡ് സുരക്ഷ വിനോബിന് പരിസാർ)

5.5 Punishment

The conditions for traveling safely by wearing helmets and seat belts are explained in the above-given Motor Vehicles Act. The penalties for violating safety norms are as

follows.

- Passengers who drive two-wheelers without wearing a helmet will have to pay a fine of Rs. 1000 and their license will be cancelled for three months under Section 194 D of the Motor Vehicles Act.
- If a passenger does not wear a seat belt for their safety under Section 194 B(1) of the Motor Vehicles Act, a fine of Rs. 1000 will have to be paid.
- If a minor drives a vehicle under Section 199 A(1) of the Motor Vehicles Act, legal action will be taken against the parents or the owner of the vehicle.
 - As part of the legal action, a case will be registered against the parents or the owner of the vehicle and an investigation will be conducted.
 - The parents or the owner of the vehicle will have to pay a fine of Rs. 25000.
 - Imprisonment for up to three years.
 - Cancellation of the vehicle registration for one year.
 - The license will not be issued to the child who drives the vehicle until he/she completes the age of 25 years.

5.5.1 Activity

Based on the news reports given below, what are the legal steps to be taken if a child under the age of 18 is caught driving a vehicle?

പ്രായപൂർത്തിയാകാതെ വണ്ടി ഓടിച്ചു: 25-വയസ്സുവരെ ലൈസൻസ് നൽകരുതെന്ന് കോടതി

സ്കൂട്ടറിന്റെ രജിസ്ട്രേഷനും ഒരുവർഷത്തേക്ക് റദ്ദാക്കി

കോഴിക്കോട് ▶ പ്രായപൂർത്തിയാകുന്നതിനുമുമ്പ് സ്കൂട്ടറുമായി കറങ്ങിയയാൾക്ക് 25 വയസ്സുവരെ ലൈസൻസ് നൽകരുതെന്ന് കോടതിവിധി. കുട്ടി ഓടിച്ച സ്കൂട്ടറിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഒരു വർഷത്തേക്ക് റദ്ദ് ചെയ്യണമെന്നും കോഴിക്കോട് ജൂഡീഷ്യൽ ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതി (ഒന്ന്) വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2019-ലാണ് കേസിനാസ്പദമായ സംഭവം. പന്നിയങ്കര പോലീസ് വാഹനപരിശോധന

ത്ത കുട്ടി സ്കൂട്ടറുമായി പോകുമ്പോൾ പിടികൂടുകയായിരുന്നു. കോടതി 2021 നവംബറിൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നെങ്കിലും കഴിഞ്ഞടിവസമാണ് ഉത്തരവ് ആർ.ടി.ഒ.യ്ക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. അതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വെള്ളിയാഴ്ച മുതൽ ഒരുവർഷത്തേക്കാണ് സ്കൂട്ടറിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ റദ്ദ് ചെയ്യുകയെന്ന് കോഴിക്കോട് ആർ.ടി.ഒ. പി.ആർ. സുമേഷ് പറഞ്ഞു.

വാഹനം ചേവായൂർ ട്രൈഗ്രാഫിക് മേറ്റി. സ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ നിരവധിപേർ സ്കൂട്ടറടക്കമുള്ള വാഹനങ്ങളുമായി നിരത്തിലേക്കിറങ്ങുന്നത് സ്ഥിര സംഭവമാണ്. കുട്ടികൾക്കും രക്ഷിതാക്കൾക്കുമുള്ള താക്കീതാധി ഇതു മാറുമെന്നാണ് മോട്ടോർവാ

പാലക്കാട്, വാഹന അപകടത്തിൽ മരിച്ച യുവാവിന് 1.90കോടി നഷ്ടപരിഹാരം കോടതി വിധി. എതിർ വാഹനം ഓടിച്ചത് 17വയസുള്ള ബാലൻ.

നഷ്ടപരിഹാരം കൊടുക്കുന്നത് 17വയസുള്ള ബാലന്റെ കുടുംബം (18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ളവർക്ക് വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങിച്ചു നൽകുന്നവരും സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് ഓടിക്കാൻ നൽകുന്നവരും റെന്റീന് നൽകുന്നവരും ശ്രദ്ധിക്കുക, RC ഓണർ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകേണ്ടി വരും. വീടും പറമ്പും വിറ്റാലും സാധാരണക്കാർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരില്ല. സൂക്ഷിച്ചാൽ ദുഃഖിക്കേണ്ടി വരില്ല.)

.....

.....

.....

.....

5.6 Summary

This unit has explained the essential factors that directly affect the safety of children that are related to the Motor Vehicles Act. By including information related to licenses, passenger safety, and associated penalties, this unit provides the knowledge and understanding necessary to interact responsibly on public roads. This unit highlights the importance of age restrictions and training requirements for children who want to obtain a driving license. This unit also emphasizes the importance of appropriate mechanisms to ensure the safety of passengers, especially children. By ensuring penalties for violations of the Motor Vehicle Act, it plays a crucial role in preventing irresponsible behavior on public roads.

5.7 Review Questions

1. What is the age limit for obtaining a license to drive a vehicle on public roads?
 - a) 25
 - b) 21
 - c) 20
 - d) 18
2. What is the punishment for riding a two-wheeler without wearing a helmet?
 - a) Rs. 100 fine and cancellation of license for 3 months
 - b) Rs. 500 fine and cancellation of license for 3 months
 - c) Rs. 1000 fine and cancellation of license for 3 months
 - d) Rs. 500 fine and cancellation of license for 3 months

5.8 Follow-up activities

Conduct a comparative study of the road accidents that occurred in Kerala during the years 2021 and 2022, examine how many people died and how many were injured?

5.9 Reference

Motor Vehicles (Amendment) Act. (2019). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9574>

Motor Vehicles Act. (1988). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2058>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

Unit 6

IT Act 2008 and Cyber Crimes

- 6.1 Introduction
- 6.2 Learning Outcomes
- 6.3 Cyber Crimes Against Children
- 6.4 Punishment
 - 6.4.1 Activity
- 6.5 Summary
- 6.6 Review Questions
- 6.7 Follow up Activities
- 6.8 References

Concepts

- ❖ Child
- ❖ Cyber crimes against children
- ❖ Punishment

6.1 Introduction

Information technology has caused significant transformations in society. It has fundamentally altered the education sector. Nevertheless, there are circumstances where it is essential to make sure that information technology is utilized appropriately. According to the NCRB (National Crime Records Bureau), there is a significant increase in crimes against children in cyberspace. The number of reported crimes from 2017 to 2021 has doubled, rising from 21,916 in 2017 to 52,094 in 2021. In this situation, it is essential to inform each student as well as the general public, parents, and teachers. Every student should have a clear awareness of cyber laws and the cyber crimes occurring in society against children. This chapter aims to persuade children that it is essential to prevent sexual exploitation of children under 18 in cyber space and to enhance their safety in cyberspace.

6.2 Learning Outcomes

The learner;

1. Recognizes that a person under 18 is considered a child under IT Act.
2. Analyzes the punishment received for exploiting children in cyberspace.

6.3 Cyber Crimes Against Children

According to the Information Technology Act 2000, a child is defined as a person who has completed 18 years of age. The IT (Information Technology) Act is intended to prevent exploitation in cyberspace. This Act explains the actions and punishments for the sexual exploitation of children in IT cyberspace. According to the Information Technology Act, any act involving the display or facilitation of sexual content featuring children below the age of 18 is strictly prohibited. This includes activities such as insulting children, recording or sharing sexual scenes involving minors.

Under Section 67(a) of the Information Technology Act, any person who publishes, or advertises sexual content involving a child below 18 years of age is liable for punishment.

According to Section 67(b) of the Information Technology Act, anyone who collects, requests, views, downloads, advertises, disseminates, or transmits text, images, or digital content depicting sexual activities involving a minor is considered to be in violation of the Act.

Section 67(c) of the Act states that it is an offence for any individual to exploit, persuade, or induce a child or multiple children to participate in explicit sexual activities

with a person of sound mind, particularly in circumstances that would cause distress to an adult.

As per section 67(d) of the Act, aiding or abetting any form of online abuse involving children comes under this act.

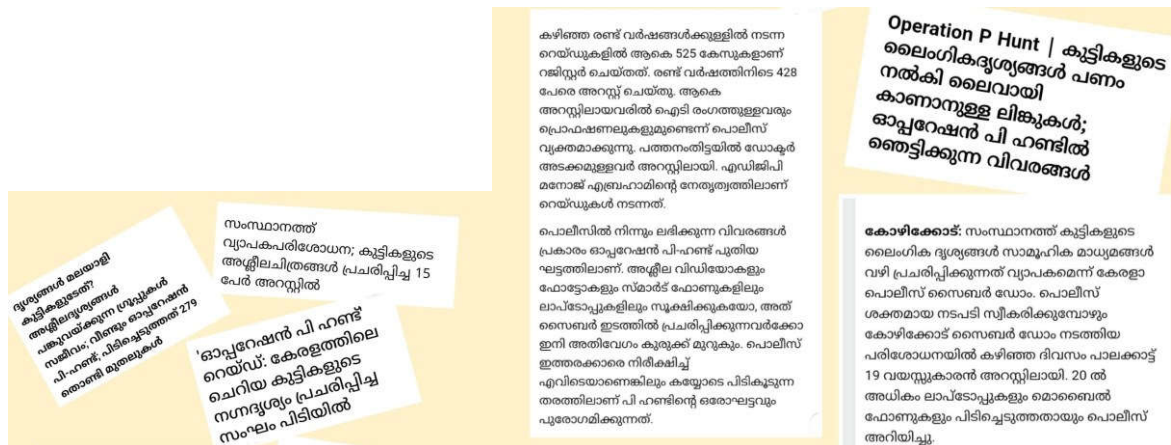
Section 67(e) states that recording explicit sexual acts involving oneself or others with a child through any electronic medium comes under this act.

6.4 Punishment

The act of viewing, distributing, or possessing child pornography is a serious criminal offence, punishable by imprisonment for a term of up to five years and a fine that may extend to ₹10 lakh. The Kerala Police seeks public cooperation as part of ongoing efforts to prevent cyber-enabled sexual exploitation of children. Citizens are advised to immediately notify the Hi-Tech Crime Inquiry Cell, Cyber Dome, or Cyber Cell if they observe any online groups or platforms circulating child pornography or related content.

6.4.1 Activity

Identify and write the activities related to Operation P-Hunt from the paper cuttings given below,

-
-
-

6.5 Summary

This unit emphasizes the need for comprehensive measures to protect children from cybercrimes. It also draws attention to the harsh reality of sexual exploitation faced by many children in the digital environment. The unit also highlights that, even though , the

Unit 7

Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA) 2003

- 7.1 Introduction
- 7.2 Learning Outcomes
- 7.3 Tobacco Products shall not be Sold to Children Below the Age of 18
- 7.4 Prohibition in the Vicinity of Educational Institutions
- 7.5 Punishment
 - 7.5.1 Activity
- 7.6 Summary
- 7.7 Review Questions
- 7.8 Follow up Activities
- 7.9 References

Concepts

- ❖ Child
- ❖ Prohibition in the vicinity of educational institution
- ❖ Punishment

7.1 Introduction

The consumption of drugs, alcohol, and tobacco products has risen considerably. Scientific evidences demonstrates that smoking in public spaces is detrimental not only to the health of the individual but also to that of others. In the contemporary context, where the consumption and promotion of drugs exert profound societal impacts, it is the collective responsibility of the public to safeguard children from substance abuse and protect them from tobacco products. Drug use undermines not only individuals but also the nation as a whole; if an entire generation succumbs to addiction, the destruction of a generation will leads to the destruction of the nation.

The Cigarettes and Other Tobacco Products (Prohibition of Advertisement and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply, and Distribution) Act, 2003 was enacted with the objective of regulating the use and marketing of tobacco products. In the contemporary scenario, where drug mafia increasingly targets students, this curriculum provides essential information to educate children, with the support of teachers and parents. The lesson also highlights key provisions of the Act, including the prohibition of selling tobacco products to individuals under the age of 18 and the restriction on the sale of such products in the vicinity of educational institutions.

7.2 Learning Outcomes

The Learner:

1. Recognizes that an individual below the age of 18 is considered a minor according to the COTPA 2003 Act, a child.
2. Examines prohibition on sale of intoxicating substances in the vicinity of educational institutions.

7.3 Section 6(a): Tobacco Products shall not be Sold to Children Below the Age of 18

Section 6(a) of the COTPA 2003 Act prohibits the sale or supply of tobacco products to any individual under the age of 18. Furthermore, smoking in public places is strictly forbidden. Under Section 118(i) of the Kerala Police Act, any person who supplies intoxicating substances or other health-harmful products to a child below the age of 18 may be subject to legal prosecution.

7.4 Section 6(b): Prohibition in the Vicinity of Educational Institutions

Section 6(b) of the COTPA 2003 Act prohibits the sale of intoxicants within 100 yards (91.44 meters) of any educational institution. Intoxicating substances must not be displayed in a manner that makes them readily accessible to individuals under the age of

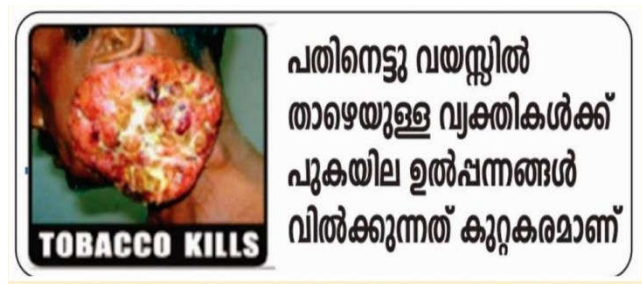
18. In shops licensed to sell tobacco products, a signboard must be displayed, indicating that the sale of intoxicants to persons below 18 years of age is punishable by law. The signboard is required to measure 60 cm × 30 cm.

7.5 Punishment

Under the provisions of the COTPA 2003 Act, selling intoxicants to children below the age of 18 is punishable with imprisonment for a term of up to three years, a fine of up to Rs. 10,000, or both.

7.5.1 Activity

Have you ever noticed the following type of signboards displayed in commercial establishments? Discuss the rationale for displaying such signboards.

Other laws to control the use of intoxicants:

- Kerala Police Act, 2012
- Juvenile Justice Act, 2015
- Excise Act
- NDPS Act, 1985

7.6 Summary

The COTPA Act, 2003 plays a significant role in regulating the consumption and sale of tobacco products in India. The Act primarily addresses provisions related to minors and the prohibition of tobacco use within school premises. It underscores the importance of safeguarding children from the harmful effects of tobacco and ensuring a smoke-free environment in educational institutions.

7.7 Review Questions

1. As per COTPA ACT, 2003, it's punishable to supply tobacco products to a person below the age of
 - a) 21
 - b) 20
 - c) 19
 - d) 18
2. Within what distance from school premises is the sale of intoxicating products legally prohibited?
 - a) 90 metre
 - b) 100 metre
 - c) 91.44 metre
 - d) 101.44 metre

7.8 Follow up Activities

Prepare a two-minute video script aimed at raising community awareness regarding the harmful effects of tobacco use.

7.9 References

Cigarettes and Other Tobacco Products Act (COTPA). (2003). Government of India.
<http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2048>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books

Unit 8

The Kerala Prohibition of Ragging Act 1998

- 8.1 Introduction
- 8.2 Learning Outcomes
- 8.3 Ragging: Meaning and Definition
 - 8.3.1 Activity
- 8.4 Section 3: Prohibition of Ragging
 - 8.4.1 Activity
- 8.5 Punishment
- 8.6 Anti- Ragging Committee
 - 8.6.1 Activity
 - 8.6.2 Activity
 - 8.6.3 Activity
- 8.7 Summary
- 8.8 Review Questions
- 8.9 Follow-Up Activity
- 8.10 References

Concepts

- ❖ Ragging
- ❖ Prohibition of ragging
- ❖ Punishment
- ❖ Expulsion of the offender
- ❖ Power to suspend a student
- ❖ Anti-ragging committee.

8.1 Introduction

Ragging refers to the practice of subjecting newcomers or junior students in educational institutions to humiliating or abusive behaviour. In order to ensure a safe and supportive learning environment, many countries have enforced stringent anti-ragging laws and guidelines. In India, every student must be familiar with the directives of the Hon'ble Supreme Court for the prevention of ragging, as well as the Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998. There has been a growing emphasis on preventing and mitigating the harmful consequences of ragging.

This unit aims to equip students with the ability to define ragging and to understand the legal mechanisms established for its prevention. It also provides guidance on promoting awareness regarding ragging and the procedures for reporting incidents. Furthermore, the unit elaborates on the prohibition of ragging, the occurrence of ragging both within and outside college premises, the punishments prescribed for such acts, the steps to be taken when a student becomes a victim of ragging, and the responsibilities of the head of the institution.

8.2 Learning Outcomes

The learners;

1. Defines the concept of ragging.
2. Identifies the existing law that prevents ragging in Kerala.
3. Explains the meaning of the term prohibition of ragging.
4. Examines the punishments applicable for engaging in ragging.
5. Analyses the procedures to be followed if a student is subjected to ragging.
6. Examines the responsibilities of the head of the institution when ragging occurs in an educational institution.

8.3 Ragging: Meaning and Definition

Section 2(b): Ragging

According to Section 2(b) of the Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998, ragging refers to any form of unruly behaviour towards a student in an educational institution that causes, or is likely to cause, mental or physical harm, fear, embarrassment, or distress. The following actions fall within the scope of ragging:

- Ridiculing a student Insulting a student
- Deceiving a student

8.4 Section 3: Prohibition of Ragging

The law for the prevention of ragging in Kerala was enacted in 1998, known as the Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998. Under this Act, ragging is strictly prohibited both inside and outside educational institutions. The term educational institution refers to any establishment that imparts knowledge and training.

As per Section 3 of the Act, ragging is forbidden in all areas of the institution including classrooms, hostels, college buses and other transportation services, canteens, playgrounds, and any other premises connected to the institution. Any form of ragging occurring either within the campus or in areas associated with the institution is punishable under the Act.

8.4.1 Activity

Write examples of situation involving ragging that may occur:

Inside educational institution :

.....

Outside education institution:

.....

8.5 Punishment

Section 4: Punishment for Ragging

According to Section 4 of the Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998, any person who engages in, encourages, or propagates ragging inside or outside an educational institution shall be liable to imprisonment for a term extending up to two years and a fine up to 10,000 rupees.

Section 5: Expulsion of the Offender

As stipulated in Section 5, any student convicted of the offence of ragging shall be permanently expelled from the educational institution. Additionally, he/she shall be prohibited from securing admission to any other educational institution for a period of three years.

A situation illustrating expulsion of offenders is given below:

“

Ragging in a college: One student arrested and six students suspended. A case was registered against third-year students for forcibly shaving the beard of a first-year student. Following the complaint, one student was arrested, produced before the court, and remanded to custody. Six others were suspended and

prohibited from entering the campus until further orders. Based on the court's findings, the arrested student was permanently expelled from the institution and barred from joining any other educational institution for three years.

”

Section 6: Power to Suspend a Student

Under Section 6 of the Act, students, parents, guardians, or teachers may submit complaints of ragging to the head of the institution. Upon receiving a complaint, the institutional head must inquire into the matter within seven days. If the allegation is found to be true, the student involved shall be suspended, and the complaint must be forwarded to the police station within whose jurisdiction the institution is located.

If the complaint is found to be baseless, the complainant must be informed in writing. Failure of the head of the institution to act on the complaint shall be considered as abetment of the offence, making the head liable to imprisonment for a term extending up to two years and a fine up to 10,000 rupees.

8.6 Anti- Ragging Committee

To ensure effective prevention of ragging, the Hon'ble Supreme Court has mandated the following measures in educational institutions:

- An Anti-Ragging Committee must function in every institution.
- The Committee shall include representatives from the police, local media, NGOs, teachers, parents, first-year students, and non-teaching staff.
- The head of the institution shall oversee and supervise the activities of the Committee.

8.6.1 Activity

- Categorize and list the punishments applicable when a student is subjected to ragging, and; if the head of the institution fails to take necessary action despite receiving the complaint.

If a student is subjected to ragging:	If the head of the institution fails to take necessary action despite receiving the complaint:

8.6.2 Activity

- Assume that you have been subjected to ragging. Prepare a written complaint in the space provided below:

From

.....

To

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Name/Signature

8.6.3 Activity

- When the head of the institution receives information that ragging has occurred in an educational institution, arrange the steps to be taken in the correct order by marking A, B, C, D against the appropriate actions.

Suspend the student involved in the unlawful act	
If found untrue, inform the complainant in writing	
Report the incident to the police	
Conduct an inquiry and ascertain the facts within seven days	

8.7 Summary

Stringent measures have been introduced to prevent and control the increasing prevalence of ragging in higher education institutions. To enhance student awareness, the definition, fundamental concepts, and related provisions concerning ragging have been

widely disseminated. The prohibition of ragging is being enforced through strong anti-ragging legislation and regulatory guidelines. Punishments associated with ragging have been reinforced to ensure the protection and wellbeing of all students. Institutional authorities have been entrusted with the responsibility of preventing ragging and adopting effective precautionary strategies. The Kerala Prohibition of Ragging Act, 1998 has proven instrumental in cultivating a respectful and secure campus environment that supports the holistic development of students.

8.8 Review Questions

1. Which law is currently in force to prevent ragging in Kerala?
 - a) Kerala Prohibition of Ragging Act
 - b) Prohibition of Ragging Act
 - c) Anti-Ragging Act
 - d) Ragging Act

2. In which year was the law to prevent ragging implemented in Kerala?
 - a) 1997
 - b) 1998
 - c) 1999
 - d) 2000

3. To whom should a student submit a complaint if subjected to ragging?
 - a) Class Teacher
 - b) Head of the Institution
 - c) Police
 - d) School Leader

8.9 Follow-Up Activity

Collect newspaper reports related to ragging, prepare a collage, and display it in the classroom.

8.10 References

Kerala Prohibition of Ragging Act. (1998). Government of Kerala. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/9312>

Kambisseri.S (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

Unit 9

Right to Education Act, 2009

- 9.1 Introduction
- 9.2 Learning Outcomes
- 9.3 Basic Definitions
- 9.4 Right to Free and Compulsory Education
 - 9.4.1 Activity
- 9.5 Admission of Students: Procedure
 - 9.5.1 Activity
- 9.6 Summary
- 9.7 Review Questions
- 9.8 Follow-up Activity
- 9.9 References

Concepts

- ❖ Child
- ❖ Primary education
- ❖ Child right commission
- ❖ Right to free and compulsory education
- ❖ Right to change school
- ❖ Admission
- ❖ Corporal punishment / mental harassment

9.1 Introduction

The Right to Education Act was enacted by the Indian Parliament on 4 August 2009. It mandates the provision of free and compulsory education to all children aged 6 to 14 years in India. With the insertion of Article 21A into the Constitution, education was recognized as a fundamental right. When this Act came into force on 1 April 2010, India became one among 135 nations in the world to ensure education as a fundamental right of every child. The Act clearly specifies the age range that defines a “child,” prohibits the collection of donations or capitation fees during admission, and protects children from corporal punishment and mental harassment. This unit elaborates on the significant provisions of the Right to Education Act.

9.2 Learning Outcomes

The learners;

1. Identifies the basic definitions used in the Right to Education Act.
2. Evaluates the provisions of free and compulsory education.
3. Analyzes the legal prohibition of corporal punishment and mental harassment in educational institutions.

9.3 Basic Definitions

Child: A boy or girl between the ages of 6 and 14 years.

Primary Education: Education from Class 1 to Class 8.

School: Any recognized institution providing primary education.

Child Rights Commission: A State-level statutory body constituted to safeguard and monitor the rights of children.

9.4 Right to Free and Compulsory Education

According to the Right to Education Act, every child aged 6 to 14 years is entitled to free and compulsory education in a neighborhood school until completion of primary education. The Act ensures equitable and quality education for all children in India, irrespective of gender, caste, religion, language, or socio-economic status.

Local Self-Government Institutions hold a major responsibility in the implementation of this Act. Their key duties include: maintaining a proper registry of all children from birth to 14 years and ensuring their schooling, ensuring education up to 18 years for children who require special consideration, Improving schools by providing

adequate physical infrastructure and learning resources, arranging transportation facilities for children residing in areas without schools.

Circumstances where denial of primary education is strictly prohibited Education shall not be refused to:

- Children belonging to socially and educationally backward groups.
- Children from culturally or economically marginalized communities.
- Children from geographically or linguistically disadvantaged regions.
- Children of parents with low annual income.

Children Not Enrolled or Dropouts

Suppose your friend, who is above six years of age, has never attended school or discontinued schooling before completion. Do you know the provisions available for continuing their education?

Such a child has the right to be admitted to an age-appropriate class. Moreover, the child is also entitled to special training and support required to bridge learning gaps. Even after attaining the age of 14, the child shall be eligible for free education until the completion of primary education.

Right to Change School

If a child studying in a particular school is unable to complete his/her studies, what provisions are available?

How does this Act support such students?

- The child has the right to be transferred to any school for the purpose of completing their education.
- The child has the right to secure transfer to an institution either within the state or outside the state.
- A Transfer Certificate (TC) must be issued to any child who requires a school transfer.
- Delay in issuing the TC shall not become a ground to deny admission to the child in another school.
- Disciplinary action shall be taken against the head of the institution responsible for delay in providing the TC.

9.4.1 Activity

Read the following statements carefully and mark them as True/False

No.	Statements	True/False
1	Free and compulsory education is for Classes 1 to Plus Two	
2	A child studying in Class 5 in a school in Kerala has the right to change schools for further studies in a state outside Kerala	
3	The Right to Education Act guarantees education only to children between 6 and 14 years of age	
4	A child who stopped studying in Class 4 cannot join an age-appropriate class after two years	

9.5 Admission of Students: Procedure

Key Provisions

- No capitation fee of any kind shall be demanded while admitting a child to a school.
- No screening test of any kind shall be conducted on the child during admission.
- No form of screening shall be conducted on the parents or guardians of the child.
- Any educational institution collecting capitation fee shall be liable to a penalty which may extend up to ten times the amount charged.
- If any child is subjected to screening for admission, the following penalties shall apply:
 1. A fine up to ₹25,000 for the first violation.
 2. A fine up to ₹50,000 for each subsequent violation.
- Proof of age for admission may be established using a birth certificate or any other relevant document.
- No child shall be denied admission to a school due to insufficient proof of age.
- Once admitted, no child shall be detained in the same class or expelled from school until completion of primary education.
- Children shall not be subjected to corporal punishment or mental harassment.

9.5.1 Activity

Read the statements below and indicate whether they are True or False.

No.	Statements	True/ False
1.	Screening tests must be conducted for the child and parents during admission.	
2.	Capitation fee may be collected during admission as per the preference of each educational institution.	
3.	Admission shall be denied if the birth certificate is not produced.	
4.	Children who are academically weak will be retained in the same class in the next academic year.	

9.6 Summary

The Right to Education Act (RTE), implemented in India in 2009, is a landmark legislation aimed at ensuring free and compulsory education for every child between the ages of 6 and 14. The Act recognizes education as a fundamental right and focuses on eliminating all barriers that prevent children from accessing quality schooling.

A major provision under this Act is the establishment of bodies such as Admission Commissions at the state and district levels to safeguard child rights in the education system. This inclusive approach aims to bridge socio-economic disparities and promote equal learning opportunities for all children, regardless of their background. Overall, the RTE Act plays a vital role in protecting children's rights and providing them with non-discriminatory access to quality education.

9.7 Review Questions

1. What type of education does the RTE Act guarantee to children between the ages of 6 and 14?
2. At the school level, primary education refers to classes to
3. If an educational institution is fined ₹50,000, what type of violation has been committed according to the RTE Act?

9.8 Follow-up Activity

Prepare a comparative table showing the number of students enrolled in Class 1 in Kerala and Bihar during the academic years 2022–23 and 2023–24.

9.9 References

Right of Children to Free and Compulsory Education (RTE) Act. (2009). Government of India. <http://www.indiacode.nic.in/handle/123456789/2086>

Kambisseri, S. (2017). *Kuttakrithyangal Niyamavum Sikhsayum*. Lakshmi Books.

Answers to Review Questions

Unit 1

1. Nirbhaya Case
2. 2015
3. Children's Home

Unit 2

1. Life Imprisonment and fine
2. 2012
3. Imprisonment up to one year

Unit 3

1. June 12
2. 18
3. 14

Unit 4

1. 2006
2. 18
3. 21 for boy, 18 for a girl

Unit 5

1. 18
2. ₹1000 fine and cancellation of license for 3 months

Unit 6

1. 18
2. Section 67(b)
3. Operation P-Hunt

Unit 7

1. 18
2. 91.44 meters

Unit 8

1. Kerala Prohibition of Ragging Act
2. 1998
3. Head of the Institution

Unit 9

1. Free and compulsory education
2. From Class 1 to Class 8
3. Screening test held more than once as part of school admission

Answers for Activities

UNIT 1

Activity 1.3.2

Statements	CCL/ CNCP
Your classmate who works with fireworks due to difficulties at home	CNCP
Your classmate steals a mobile phone from his neighbour's home	CCL
Your classmate who is facing mental and physical challenges	CNCP
On the way to school, you noticed that three students in your class driving a two-wheeler in a reckless manner	CCL
Your friend has beaten the young man who misbehaved with his sister.	CCL

Activity 1.4.1

- A child studying in Class 8 must be tried before the Children's Court – Correct Statement.
- The child who sustained injuries in the incident as well as the children who were witnesses to the incident, must also be examined before the Children's Court – Correct Statement

Activity 1.5.1

Institution	Purpose
Children's Home	Residence for children in need of care and protection
Observation Home	Residence for children accused to have committed an offence
Special Home	Residence for children found guilty of an offence

Activity 1.6.1

Name of the child, name of the father, details of the institution where the child studies, photograph, etc.

UNIT 2

Activity 2.3.1

No.	Statement	True/False
1.	Section 43 of the POCSO Act states that public should be made aware of provisions of the POCSO Act	True
2.	A person below the age of 16 is considered as child as per POCSO child	False
3.	The POCSO Act came into force in 2012	True
4.	If a child commits an offence under the POCSO Act, action should be taken as per the provisions of Juvenile Justice Act 2015	True
5.	When questioning a child about matters related to sexual harassment, a female police officer should wear uniform	False

Activity 2.4.1

Newspaper Articles	Nature of the Offence
<p>കുട്ടികളോട് അശ്ലീല ആസക്തിയിൽ കേരളം; നമ്മുടെ ഓമനകളെ നോട്ടമിട്ട് 'പോൺ മാഫിയ'</p> <p>(Kerala Sees Rising Obscene Interest in Children; 'Porn Mafia' Targeting Our Young Ones)</p>	Child pornography
<p>Arrest നഗരത്തിലൂടെ അമ്മക്കൊപ്പം നടന്നു പോയ 10 വയസ്സുകാരിയെ പീഡിപ്പിക്കാൻ ശ്രമം; മധ്യ വയസ്കൻ പിടിയിൽ</p> <p>Middle-Aged Man Arrested for Attempting to Assault 10-Year-Old Girl Walking With Her mother</p>	Sexual assault
<p>Pocso Case ആൺകുട്ടിയെ ലൈംഗികമായി പീഡിപ്പിച്ചു; കൊല്ലത്ത് 58കാരൻ അറസ്റ്റിൽ</p> <p>58-Year-Old Man Arrested for Sexually Abusing Boy in Kollam</p>	Sexual assault
<p>പതിനഞ്ചുകാരിയെ സ്കൂളിൽവെച്ച് നിരവധി തവണ പീഡിപ്പിച്ച പ്യൂൺ അറസ്റ്റിൽ</p> <p>School Peon Arrested for Repeated Sexual Abuse of 15-Year-Old Girl on Campus</p>	Aggravated sexual assault
<p>സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാപകപരിശോധന; കുട്ടികളുടെ അശ്ലീലചിത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ച 15 പേർ അറസ്റ്റിൽ</p> <p>Statewide Crackdown: Fifteen Arrested for Circulating Child Sexual Abuse Material</p>	Collection of sexually explicit materials
<p>വിദ്യാർഥിനിക്ക് മുന്നിൽ റോഡിൽ നഗ്നതാ പ്രദർശനം; യുവാവ് അറസ്റ്റിൽ</p> <p>Man Arrested for Public Nudity in Front of a Student on the Road</p>	Sexual harassment

Activity 2.4.2

Sexual harassment	Imprisonment up to three years and fine
Sexual assault	Imprisonment up to five years and fine
Aggravated sexual assault	Imprisonment up to seven years and fine
Penetrative sexual assault	Imprisonment for life and fine
Aggravated penetrative sexual assault	Imprisonment for life and fine
Possession of sexually explicit material	Imprisonment up to three years and fine
Pornographic depiction	Imprisonment from five years to life and fine

Activity 2.5.1

- Information that reveals the clear identity of the child must not be published.

UNIT 3

Activity 3.3.1

- International Child Labour Prohibition Day has been observed since 2002. It is observed annually on June 12.
- The aim is to eliminate child labour.

Activity 3.4.1

No.	Name	Age	Child	Adolescent
1	Faizan	13	✓	—
2	Hashimi	17	—	✓
3	Fisha	14	✓	—
4	Asha	15	—	✓
5	Tamanna	12	✓	—

Activity 3.6.1

Read the news report and answer

- Who is the person mentioned in the article?
- Kailash Satyarthi
- Which award did he receive?
- Nobel Peace Prize

3. What work did he do to receive this award?
 - Rescued numerous children from child labour
4. Which organisation did he establish?
 - Bachpan Bachao Andolan
5. Which hazardous areas are mentioned in relation to adolescent labour?
 - Mines and firework factories

Activity 3.7.1

Ideas	True/False
1. One full day off should be given in a week for adolescents.	True
2. Adolescents are allowed to work seven hours continuously in a day.	False
3. Adolescents are permitted to work from 8 am to 10 pm.	False
4. Adolescents can work in different establishments on the same day.	False
5. One hour of overtime work is permitted for adolescents.	False

UNIT 4

Activity 4.3.1

Serial Number	Members	Age	Minor?	Marriageable age?
1.	Father	45	-	Yes
2.	Mother	40	-	Yes
3.	Elder Brother	20	Yes	-
4.	Sister	18	-	Yes
5.	Younger Brother	15	Yes	-

Activity 4.4.1

Serial No.	Nature of Marriage	Valid	Invalid
1.	Marriage between a boy who has completed 18 years of age and a girl who has not completed 20 years of age	-	✓
2.	Marriage between a girl who has completed 21 years of age and a boy who has not completed 21 years of age	✓	-
3.	Marriage between a boy who has completed 21 years of age and a girl who has completed 18 years of age	✓	-
4.	Marriage between a boy and a girl who has completed 18 years of age	-	✓
5.	Marriage between a girl who has completed 17 years of age and a boy who has completed 21 years of age	-	✓

Activity 4.5.1

Parents who conduct the marriage, the groom and anyone assisting the marriage are all liable for punishment.

UNIT 5

Activity 5.3.1

- A responsible instructor must accompany the learner while driving.
- The vehicle must display an “L” board.

Activity 5.4.1

- Wear a helmet. Wear a seat belt.
- Ensure the safety of children.
- Pillion riders on two-wheelers must wear helmets.
- Rear seat passengers in cars must wear seat belts.
- Drive at a controlled speed.

Activity 5.5.1

- Driving licence will not be issued until the age of 25.
- Vehicle registration will be cancelled for one year.
- Legal action will be taken against the vehicle owner.

UNIT 6

Activity 6.4.1

- Several individuals were arrested for circulating child pornography.
- A group involved in distributing nude images of children was apprehended.
- Kerala Police Cyber Division seized laptops and mobile phones during investigations.

UNIT 7

Activity 7.5.1

- Prevent drug use among children. Create a supportive environment for children's personality development. Eliminate circumstances where children are exploited by others.

UNIT 8

Activity 8.3.1

- Cutting a classmate's hair Unlawful confinement Physical assault
- Making the student crawl holding a shoe Brutal beating
- Injuring the ear
- Forcing to clean the floor
- Making the student imitate riding a bike Forcing to clean the toilet
- Threatening and harassment Threatening to cut nerves
- Threatening to push from the top of a building

Activity 8.4.1

Inside the Institution

- Within the school between seniors and juniors
- At the school canteen

Outside the Institution

- In the school bus
- In the hostel

Activity 8.6.1

- Expulsion from the school and denial of admission in any other institution for three years
- Imprisonment up to two years and a fine up to ₹10,000

Activity 8.6.2

Letter Format

From

Name of Student

Class

To

Headmaster (Name of School)

Sir,

On the morning of 18.08.2023, when I reached school, two students from Class 10.B asked me to stand up from the bench and forced me to sit as if there is no bench. Other students laughed and mocked me. I request that strict action be taken against them.

Name :

Signature:

Activity 8.6.3

Suspend the student involved in the unlawful act	C
If found untrue, inform the complainant in writing	B
Report the incident to the police	D
Conduct an inquiry and ascertain the facts within seven days	A

UNIT 9

9.4.1 Activity

No.	Statements	True/False
1	Free and compulsory education is for Classes 1 to Plus Two	False
2	A child studying in Class 5 in a school in Kerala has the right to change schools for further studies in a state outside Kerala	True
3	The Right to Education Act guarantees education only to children between 6 and 14 years of age	True
4	A child who stopped studying in Class 4 cannot join an age-appropriate class after two years	False

9.5.1 Activity

No.	Statements	True/False
1.	Screening tests must be conducted for the child and parents during admission.	False
2.	Capitation fee may be collected during admission as per the preference of each educational institution.	False
3.	Admission shall be denied if the birth certificate is not produced.	False
4.	Children who are academically weak will be retained in the same class in the next academic year.	False

Appendix IX

FAROOK TRAINING COLLEGE

CHECK LIST FOR ASSESSING MODULE ON LEGAL AWARENESS

Fasalul Abid C.M.
Research Scholar

Dr. Niranjana K. P.
Assistant Professor

Instructions:

I have prepared a Self Learning Module on Legal Awareness for my research purpose. I request you to go through the units, assess the units and give your suggestions for its improvement. Assessment criteria for validating the module on legal awareness are given below. Carefully read each unit on the basis of criteria and rate how far the units meet the stated standards. Each item is followed with three options i.e., Poor, Acceptable and Good. Put a tick mark in the appropriate column beside each criterion item. Briefly indicate the error/deficiency found and give your suggestions for improving the sub modules.

Criterion	Poor	Acceptable	Good
Appropriateness of Learning Outcomes			
1. Conformity with content			
2. Appropriate to level of students			
3. Correctly stated and worded			
Organization of the Content			
1. Logically and systematically arranged			
2. Arranged from simple to complex			
3. Content match with learning outcomes			
4. Learning experiences/activities confirms to learning outcome			
5. Inclusion of real-life situations or analogies			
6. Simple Language			
7. Motivational elements included			
8. Clarity in instruction			

Criterion	Poor	Acceptable	Good
Quality of Content			
1. Contextualized to level of students			
2. Free from factual errors			
3. Based on 21 st century needs of learners			
4. Enable students to arrive at appropriate decisions			
5. According to the comprehension level of students			
6. Relevant content			
7. Interesting activities			
Technical aspects			
1. Attractive			
2. Clarity in pictures and illustrations			
3. Easy to handle			
4. Readable font size			
5. Appropriate vocabulary (level of students)			
Assessment			
1. Sufficient activities for formative assessment			
2. Opportunity for summative assessment			
3. Assessment aligned with learning outcomes			
4. Active engagement of learners through assessment activities			
5. Answers to check the assessment questions			
References and additional readings			
1. Enlisted references			
2. Accuracy in citation			
3. Opportunity for additional reading			

Error/Deficiency Found and Suggestions for Improving the Module

Sub Module No.	Brief Description of Errors/ Deficiencies	Specific Suggestions for Improving Identified Error / Deficiency

Signature:

Name:

Designation:

Official Address:

Date:

Appendix X

FAROOK TRAINING COLLEGE

LIST OF EXPERTS

1) Adv. Rajeshkumar G.
Member,
Child Welfare Committee
(Juvenile Justice) Malappuram,
Kerala	2) Adv. Nazeer Chaliyam
Former Member &
Acting Chairperson
Kerala State Child Rights
Commission
3) C.P. Jamshid Rahman
Advocate, Roll No. K/199/06
Tirur/Parappangadi
Mob: 9995 415 007	4) Dr. Noushad P. P.
Professor
School of Gandhian Thought and
Developmental Studies
M.G. University, Kottayam
5) Dr. Ismail Thamarasseri
Associate Professor
School of Distance & Online
Education
Mahatma Gandhi University,
Kottayam, Kerala	6) Dr. Muhammed K.V.
Assistant Professor
School of Pedagogical Sciences
Mahatma Gandhi University,
Kottayam, Kerala